

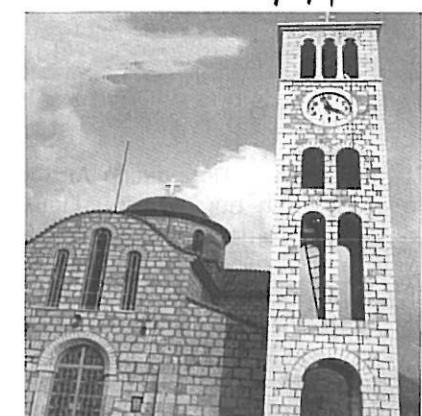
Ζωδάκων Πηγή 1872

ΑΡΤΟΖΗΝΩΣ

"Ενδοση του Λυγλόγου Λεβαίων Ηριαδίας"

Γραφεία: Αγ. Μάρκου 16, 5ος όροφος, Τ.Κ. 10560 Αθήνα • Τηλ. 210 3229904

Έτος 29ο • Αρ. φύλλου 148 • Μάρτιος - Απρίλιος 2005

71

Η παράδοση συνεχίζεται

ΜΕΓΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΣΗΜΕΙΩΣΕ Η ΦΕΤΙΝΗ ΧΟΡΟΕΣΠΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Hη προγραμματισμένη ετή-
σια χοροεσπερίδα του
Συλλόγου μας έγινε το
Σάββατο 19 Φεβρουαρίου 2005

ους ευχαριστούμε ιδιαίτερα. Το
Υπουργείο Απασχόλησης εκπρο-
σώπησε, εκ μέρους του Υπουρ-
γού κ. Π. Παναγιωτόπουλου,

To Δ.Σ. του Συλλόγου "σύσσωμο" [αποστάζει μόνο ο....φωτογρά-
φος], μπροστά στα βραβεία που απένειμε στα Σερβιωτόπουλα,
τη βραδιά της χοροεσπερίδας.

στο πολυτελές Ξενοδοχείο
NOBOTEL της Αθήνας. Παρέες –
παρέες έφθαναν οι πατριώτες και
οι ξένοι προσκεκλημένοι από τις
9 το βράδυ και σύντομα γέμισαν
την καλαίσθητη και ευρύχωρη αί-
θουσα. Διάχυτη ήταν η χαρά στα
πρόσωπά τους. Χαιρετούρες, φι-
λιά, ευχές. Πολλοί είχαν να συ-
ναντηθούν από το καλοκαίρι στο
χωριό και άλλοι από τον περισνό
χορό. Κάποιοι είχαν να ειδωθούν
χρόνια. Εύλογη λοιπόν η χαρά. Η
ευκαιρία να περάσουν μια βραδιά
και να διασκεδάσουν με δικούς
τους ανθρώπους, με ανθρώπους
που έχουν τα ίδια παιδικά βιώμα-
τα, ίδιες συνήθειες και κοινές πα-
ραδόσεις δεν είναι συχνή.

Ιδιαίτερα σημειώνεται η πα-
ρουσία πολλών νέων, μαθητών
και φοιτητών, που αποτελούν την
ελπίδα και το μέλλον του Συλλό-
γου μας.

Παραβρέθηκαν πολλοί επίση-
μοι προσκεκλημένοι, τους οποί-

πατριώτης μας κ. **Ευάγγελος Σχί-
ζας** [από το σόι το Πετρουλέικο]. Το
Δήμο μας εκπροσώπησαν οι 3
Αντιδήμαρχοι κ. κ. **Αθ. Μπόρας**
[στη φωτογραφία απευθύνει χαι-
ρετισμό στη χοροεσπερίδα, εκ
μέρους όλων των προσκεκλημέ-
νων], **Π. Μητρόπουλος**, **Π. Καλι-
ντέρης** και 2 Σύμβουλοι, η κ. **Ελένη
Θανοπούλου** και ο κ. **Δ. Σε-
φερλής**. Από την Γ.Σ.Ε.Ε. παρα-
βρέθηκε ο αγαπητός μας πατριώ-
της **Γιάννης Παναγόπουλος**, ο
οποίος είναι και Οργανωτικός της
Γραμματέας.

Άλλοι προσκεκλημένοι που τί-
μησαν την εκδήλωσή μας ήταν οι
πρόεδρος της **Παναρκαδικής Ένωσης** κ.
Γ. Τζινιέρης, ο Διευθυ-
ντής των **ΗΛΠΑΠ** κ. **Γ. Μαυρο-
γιώργος**, ο Αντιδήμαρχος Ιλίου κ.
I. Γκιώνης και ο Δημοτικός Σύμ-
βουλος κ. **Δ. Δαλαμάγκας**. Επί-
σης ο πατριώτης μας **N. Ζαχαρό-
πουλος**, που είναι Αντιδήμαρχος
στο Δήμο Κιάτου.

Από τον Τοπικό Τύπο παρα-
βρέθηκαν ο εκδότης του "Αρκαδι-
κού Κήρυκα" κ. **Ηλ. Τσαρμπόπου-
λος**, ο Διευθυντής της "Φωνής
της Γορτυνίας" κ. **Παπαχρήστου**,
και ο ιστοριοδίφης κ. **Ν. Παπαγε-
ωργίου**, ως εκπρόσωπος της
"Γορτυνίας".

Χαιρετισμό έστειλαν ο
Υπουργός Τουριστικής Ανάπτυ-
ξης κ. **Δ. Αθραμόπουλος**, ο Γεν.
Γραμματέας Υπουργείου Απα-
σχόλησης κ. **Δ. Κωστόπουλος** και
ο πολιτευτής κ. **Γ. Παπαγλίου**,
που δεν μπόρεσαν να παραβρε-
θούν λόγω άλλων υποχρεώσεων.

Ο πρόεδρος του Συλλόγου
Ηλίας Χειμώνας, αφού καλωσό-
ρισε όλους τους συνδαιτημόνες
εκ μέρους του Διοικητικού Συμ-
βουλίου, αναφέρθηκε στα αξέχα-
στα γλέντια που γίνονταν στα
διάφορα σπίτια του χωριού μας
τα παλαιότερα χρόνια, σε όλη τη
διάρκεια των Αποκριών με τις
"μπούλες", που έδιναν ιδιαίτερο
χρώμα και σκόρπιζαν κέφι. Τέλος
ευχήθηκε καλή διασκέδαση.

Στη συνέχεια ο λόγος δόθηκε
στον Αντιδήμαρχο Ηραίας κ. **Θά-**

νο Μπόρα, ο οποίος μετέφερε και
τον χαιρετισμό του Δημάρχου κ.
Χριστόπουλου, που δεν μπόρεσε
να παραβρεθεί λόγω άλλης υπο-
χρεώσεως. Στη συνέχεια έγινε η
απονομή των βραβείων στους
αριστούχους μαθητές των Γυ-
μνασίων και Λυκείων και στους
φοιτητές που εισήχθησαν ή απο-
φοίτησαν από τις ανώτερες και
ανώτατες Σχολές (λεπτομέρειες
για την τελετή απονομής αναφέ-
ρονται σε άλλη στήλη).

Το συγκρότημα του πατριώτη
μας **Μαυρέλια** τραγούδησε λαϊκά
και δημοτικά τραγούδια με τη συ-
νοδεία του παραδοσιακού μας
κλαρίνου και σκόρπισε πολύ κέφι
μέχρι τις περασμένες πρωινές
ώρες. Το χορό άρχισε το Δ.Σ. και
γρήγορα η πίστα γέμισε και έμει-
νε αδιάκοπα γεμάτη μέχρι το τέλος.
Η εξυπέρτηση ήταν άφογη.
Οι λαχνοί της λαχειοφόρου αγο-
ράς πουλήθηκαν αθόρυβα, χωρίς
να διακοπεί ο χορός και το κέφι.
Τα δώρα που κληρώθηκαν πολλά
και πλούσια, είχαν συγκεντρωθεί
με μέριμνα των μελών του Δ.Σ.
από φίλους του Συλλόγου, τους
οποίους και ευχαριστούμε και
από αυτή τη θέση, για την ευγενι-

**Το μέλλον ανήκει...
στα Σερβιωτόπουλα**

ΑΠΟΝΟΜΗ 26 ΒΡΑΒΕΙΩΝ ΤΟ 2005

Όπως κάθε χρόνο έτσι και φέ-
τος απονεμήθηκαν βραβεία σε
παιδιά που κατάγονται από το
χωριό και διακρίθηκαν γενικά στα
γράμματα. Ο θεσμός αυτός
έχει καθιερωθεί από το Σύλλογο
κατά την προέδρο του Συλλόγου
Στ. Δάρας [στη φωτογραφία βραβεύε-
ται δύο Σερβιωτόπου-
λα που εισήχθησαν στην Ιατρική
Σχολή Αθηνών] έκανε μία σχετική
αναφορά στη χοροεσπερίδα για
χωριστό ταμείο με διάφορες
καταθέσεις [π.χ. αντί....στεφάνων
κλπ...] και ως αρχή [φώλαι] κατέθε-
σε 300€. Περιμένουμε όμως κά-
ποιες λεπτομέρειες. Επίσης περι-
μένουμε οποιαδήποτε σχετική
πρόταση, από οποιονδήποτε πα-
τριώτη και ελπίζουμε πως το πα-
ράδειγμα του Στάθη θα βρει μιμη-
τές

Πάντως θέλουμε να ζητήσουμε
συγνώμη για τις όποιες παρα-
λείψεις και τα λάθη, ιδιαίτερα για
υποβάλουν τα δικαιολογητικά
τους, είτε γιατί σπουδάζουν στο
εξωτερικό, είτε για άλλους λό-
γους, με αποτέλεσμα να στερη-
θούν τη χαρά της βράβευσης,
έστω και απόντα. Ο όρος αυτός
προφανώς θα διαφοροποιηθεί.
Θα πρέπει να βρούμε τη "χρυσή
τομή", ώστε και στα παιδιά να μη
βάζουμε όρους και από την άλλη
να έρχονται στη χοροεσπερίδα
και στις άλλες εκδηλώσεις του
Συλλόγου. Έχει κανείς καμία καλή
ιδέα;

Συνέχεια στην 7η σελ.

Να φέρουμε τα παιδιά κοντά στο Σύλλογο ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΘΕΑΤΡΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ Ή ΚΑΙ ΧΟΡΩΔΙΑΣ

Μια ακόμη ιδέα για το πώς θα
καταφέρουμε να προσελκύσουμε
τα παιδιά μας κοντά στο Σύλλογο,
να τα κάνουμε να γνωριστούνε
μεταξύ τους και να συνεργάζο-
νται για την πρόσδιο του χωριού
και των πατριώτων μας, είναι να
δημιουργήσουμε θεατρική ομάδα
νέων ή χορωδία νέων ή και τα
δύο. Αυτό θα εξαρτηθεί από το αν
υπάρχουν ενδιαφερόμενοι νέοι.
Αν το καταφέρουμε, πέραν της
γνωριμίας και του αισθήματος
προσφοράς που θα έχουν οι νέοι
μας, θα είναι ωραίο να έχουμε
στις εκδηλώσεις του Συλλόγου
(όπως στην κοπή της πάτας, στο
χορό ή σε άλλες τελετές) παιδιά
που να λένε μερικά τραγούδια ή
το καλοκαίρι στο χωριό, π.χ. της
Παναγίας, να κάνουν μια μικρή
παράσταση.

Ο δάσκαλος **Σπύρος Α. Βέρ-
γος** και η σύζυγός του **Κατερίνα**,
δασκάλα και αυτή, έχουν δημι-

ουργήσει θεατρική ομάδα στο Χα-
λάνδρι και είναι πρόθυμοι να κά-
νουν το ίδιο και για τα Σερβιωτό-
πουλα της Αθήνας.
Τόπος συνάντησης και εκπαί-
δευσης θα είναι η νεανική εστία
Αγίου Αθανασίου στο Χαλάνδρι,
από την οποία ο **Σπύρος** έχει τη
σχετική έγκριση και στην οποία
υπάρχουν οι δυνατότητες και ευ-
κολίες γι' αυτό το σκοπό (όπως
π.χ. πιάνο). Μία φορά την εβδομά-
δα, όπως εκτιμάει ο **Σπύρος**, θα εί-
ναι αρκετή. Ημέρα και ώρα θα κα-
θορισθεί ώστε να εξυπηρετεί τους
περισσότερους. Μπορεί να συμ-
μετέχουν παιδιά Γυμνασίου, Λυ-
κείου και φοιτητές.

Όσοι θέλουν να δηλώσουν
συμμετοχή να επικοινωνήσουν
με τον **Σπύρο Βέργο** στα τηλέφω-
να 210 6813956 τις πρωινές ώρες
(στο **Σχολείο**) ή 210 6823621 το
απόγευμα (στο σπίτι).

Αύγουστος

Κοινωνικά

Γεννήσεις

• Ο Γιάννης Παρασκευά Λιατσόπουλος και η σύζυγός του Γιούλα απέκτησαν το πρώτο τους παιδί, ένα χαριτωμένο αγοράκι, στις 27-1-05. Ευχόμαστε ολόψυχα να τους ζήσει.

• Η Ντίνα του Τάκη Σχίζα απέκτησε κόρη την 18-1-05.

Ευχόμαστε ολόψυχα να της ζήσει.

• Ο Κώστας Σάθθας (γιος του Γιάννη Χειμώνα) και η σύζυγός του Μαρία απέκτησαν ένα υγιέστατο αγοράκι, που είναι το δεύτερο παιδί τους. Ευχόμαστε ολόψυχα να τους ζήσει.

Συγχαρητήρια

Ο Λεωνίδας Τσώλης, Αξιωματικός της Ελληνικής Αστυνομίας, για μπρός του Δημητρίου Δημόπουλου, καταγόμενος από τα Σαρλαΐκα, προήχθη σε Ταξιαρχο. Ο Γ. Δ. Βέργος εκφράζει τα συγχαρητήρια του.

Θάνατοι

1] Την 6/2/2005 έφυγε από τη ζωή η θειά Δημήτρων, σύζυγος του Δημητρίου Κωνσταντόπουλου, σε ηλικία 95 χρόνων. Ετάφη στη γενέτειρά της Σέρβου στις 7/2/2005. Υπήρχε πολύτεκνη μάνα και ευτύχησε στη ζωή να καμαρώσει 9 παιδιά, 19 εγγόνια και 18 δισέγγονα.

Οι δύσκολες συνθήκες της ζωής - ιδιαίτερα της αγροτικής - δεν την εμπόδισαν να προσφέρει πολλά στην οικογένειά της και ιδιαίτερα να αναθρέψει σωστά τα παιδιά της. Έδειξε απέραντη υπομονή και σαν αγρότισσα μάνα πάλεψε σκληρά και τα καταφέρε, όπως άλλωστε και όλες οι Σερβιώτισσες μανάδες. Ήταν μια από τις μανάδες εκείνες που όλοι γνωρίσαμε και οι οποίες θυσίασαν τη ζωή τους και στερήθηκαν πολλά, ώστε να ανταποκριθούν στην ύψιστη υποχρέωσή τους τη μητρότητα.

Έφυγε από τη ζωή και άφησε τις καλύτερες αναμνήσεις στους πατριώτες, που είχαν τη χαρά να την γνωρίσουν.

Μνήμες ανθρώπινες, μνήμες μιας απλής ζωής με μια διαδρομή συνυφασμένη με μόχθο, επιστέγασμα της

οποίας ήταν η χαρά και η ευτυχία που προσφέρει η ατμόσφαιρα της πολυμελούς οικογένειας.

Οι οικείοι της εκφράζουν τις ευχαριστίες τους, σε όσους συμπαραστάθηκαν καθ' οιονδήποτε τρόπο.

Ας είναι αιώνια η μνήμη της.

K. Κουτσανδρέας

2] Την 28 Ιανουαρίου 2005 απεβίωσε στον Πειραιά η Ζαχάρω Μαρίνη Γκούτη σε ηλικία 87 ετών. Η Ζαχάρω γεννήθηκε στο Σέρβου το 1917 και ήταν το πρώτο από τα 6 παιδιά του Μαρίνη Γκούτη και της Παναγιώτας Λίτσα. Μετανάστευσε στον Πειραιά ακολουθώντας την πατρική της οικογένεια (ο μπάρμπα Μαρίνης Γκούτης είχε εμπορικό κατάστημα στον Πειραιά και ήταν δραστήριο στέλεχος του Συλλόγου στην εποχή του). Παντρεύτηκε τον Νίκο Γεωργίου από την Κάρπαθο και απέκτησε ένα γιό, τον Γιώργο. Η κηδεία της έγινε στον Πειραιά. Το Δ.Σ. εκφράζει τα συλλυπητήρια του στους οικείους της.

3] Την 26 Φεβρουαρίου 2005 έφυγε από τη ζωή σε ηλικία 50 ετών ο Ιωάννης Γκουντής, για μπρός της Ελένης Γιαννέλη-Κλεισούρα που έμενε στην Τρίπολη. Ο θείος της γυναίκας του Μάρθας, Παναγής Κλεισούρας και η οικογένειά του καθώς και τα παιδιά του Δημητρίου Βέργου εκφράζουν τα συλλυπητήριά τους στην οικογένεια του εκλιπόντος. Το μνημόσυνο θα γίνει στους Αγίους Ταξιάρχες στις 3 Απριλίου.

Θρηνητικό

Για το Γιάννη Σχίζα

Στην εφημερίδα "Κρητική ενημέρωση" δημοσεύτηκε ένα ποιητικό κείμενο [θρηνητικό], αφιερωμένο στο δικό μας άνθρωπο που τόσο πρώρα χάσαμε. Είναι γραμμένο από τον Κρητικό ποιητή Μανώλη Ροδανάκη, "κολλητό" φίλο του Βασίλη Σχίζα. Δημοσιεύουμε αποσπάσματα από το κείμενο.

Έφυγες τόσο γρήγορα
και σ' έκλαψαν οι μοίρες.
Οι ουρανοί σε διάλεξαν
να φτάσεις εν ειρήνη
να σε δεχθούν φιλεύσπλαχνα
στον κόρφο τους αιώνια.

Μας ατενίζει από ψηλά
η παιδική ψυχή σου.
Κι όλοι εμείς που νιώσαμε
τους χτύπους της καρδιάς σου
μικροί μεγάλοι φίλε μου,
για το χαρό σου κλαίμε.

Υπόσχεση σου δίνουμε
πως θα τιμούμε όλοι,
τη σύζυγο, τις αδελφές
και τα παιδιά σου πάντα.
Ο τόπος μας ορφάνεψε
Γιάννη με το χαμό σου

Τη γλύκα της κουβέντας σου
θα ακούν οι πεθαμένοι
και οι φίλοι που έφυγαν νωρίς
θα σε υποδεχτούνε.
Γαληνεμένη διαδρομή
στο υστερνό ταξίδι.

[Ευχαριστούμε το Βασίλη γιατί σε κάθε φ. της Κρητικής Ενημέρωσης γράφει και για το Σύλλογό μας.

Στο τελευταίο φύλλο έχει ρεπορτάζ από την κοπή της πίτας, που το συνοδεύει και από 3 φωτογραφίες ομάδας πατριώτων, που παραβρέθηκαν στην εκδήλωση].

Ουδείς... αλάνθαστος

Η πρόθεση και το αποτέλεσμα μετράει

Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία πως στο σύνολο της ύλης του "Α" θα υπάρχουν και κάποια λάθη. Εμείς ζητάμε συγνώμη -το επισημάναμε και προκαταβολικά στο προηγούμενο φ. του "Α"- και θέλουμε να βεβαιώσουμε τους πατριώτες ότι θα προσπαθήσουμε να κάνουμε το καλύτερο δυνατόν. Αλάνθαστοι έτσι και αλλιώς δεν είμαστε. Ούτε βέβαια και επαγγελματίες εκδότες. Αυτό που θεωρούμε υποχρέωσή μας είναι να διορθώσουμε στο επόμενο φ. του "Α", όποια λάθη διαπιστώσαμε εμείς ή μας τα επισημάναντε εσείς, στο προηγούμενο φύλλο. (Ηδη το κάνουμε).

Επειδή ακούσαμε και κάποια -καλοπροαιρετή πιστεύουμε- κριτική για κάποια λαθάκια π.χ στο φετινό ημερολόγιο του Συλλόγου, επιπρέψτε μας ένα γενικότερο σχόλιο. Λάθη θα γίνονται πάντα. Ας μην αναφέρουμε το γνωστό περι....αλάνθαστο. Στα Συλλογικά όμως πράγματα εκείνο που μετράει -εκτός

φυσικά από την καλή πρόθεση- είναι τοτελικό αποτέλεσμα, όπως συμβαίνει γενικότερα στην πολιτική, στο....ποδόσφαιρο κλπ. Το αποτέλεσμα αυτό μπορεί κανείς να το εκτιμήσει αν από τα "θετικά" αφαιρέσει τα "αρνητικά". Σ' αυτό επάνω είναι σωστό και δίκαιο να γίνεται κριτική. Το ίδιο ισχύει και σε ατομικό επίπεδο. Αν για παράδειγμα κάποιος κάνει 3 καλά και 3 κακά το τελικό αποτέλεσμα είναι μηδέν. Είναι προτιμότερο δηλαδή μίαομάδα να βάλει....ένα γκόλ, παρά να έρθει ισόπαλη 3-3.....

Σε ότι αφορά στα ημερολόγια, υπάρχει η εξής σκέψη από το επόμενο έτος. Να φτιάξουμε τις εκκλησίες του χωριού -μία κάθε χρόνο- σε ανάγλυφες φωτογραφίες, όπως έχει γίνει για την επάνω εικλησιά.

Έτσι να δημιουργηθεί μια όμορφη σειρά, που θα μας θυμίζει επί πλέον και την ιστορία του χωριού.

Προσπαθούμε για το καλύτερο δυνατό

Θα είμαστε ιδιαίτερα ευτυχείς αν όλα τα κείμενα του "Α" αρέσανε σε όλους. Αυτός είναι ο τελικός μας στόχος, ο οποίος δεν είναι καθόλου εύκολος και εξαρτάται πάρα πολύ από τη... δική σας βοήθεια και συμμετοχή. Προς το παρόν είμαστε ευχαριστημένοι αν τα περισσότερα δημοσιεύματα αφέουν στους περισσότερους. Το ελπίζουμε.

Καμιά καλή και δημιουργική ιδέα; Θα μας ήταν ιδιαίτερα χρήσιμη.

'Όπως είναι γνωστό, ο "Α" κυκλοφορεί στις αρχές κάθε ζυγού μήνα. Στις 15 περίπου του προηγούμενου "κλείνει" η ύλη. Είναι αυτονότιτο πως για να δημοσιευθεί ένα κείμενο πρέπει να έχει φτάσει μέχρι αυτή την ημερομηνία στο Σύλλογο. Αν έρθει αργότερα είναι στην κρίση του προέδρου, που είναι και υπεύθυνος σύνταξης, αν θα δημοσιευθεί στο τρέχον ή το επόμενο φύλλο του "Α". Αυτό ισχύει περισσότερο για το Δήμο μας, λόγω ... απόστασης.

Αυτό το φύλλο 12σέλιδο

Επειδή έχει συγκεντρωθεί πολλή ύλη, αποφασίσαμε να εκδώσουμε αυτό το φύλλο του "Α" σε 12 σελίδες, ώστε να υπάρχει η μέγιστη δυνατή αντιπροσώπευση των πατριώτων και εάν είναι δυνατόν να δημιουργηθούν όσα γίνεται λιγότερα [δικαιολογημένα ίσως] παράπονα. Αυτό θα γίνει χωρίς σημαντική επί πλέον επιβάρυνση του Συλλόγου, αφού την πληκτρολόγηση των κειμένων θα αναλάβουν μέλη του Δ.Σ. Σας βεβαιώνουμε πάντως πως προσπαθούμε για το καλύτερο δυνατό, με τις όποιες δυνατότητες έχουμε. Αν κάποια κείμενα δεν χωρέσουν τώρα, θα δημοσιευθούν την άλλη φορά. Δεν θέλουμε κανένας παραπονούμενος.

Ο Σύλλογος προμηθεύτηκε... υπολογιστές

Δωρεά της Εμπορικής Τράπεζας και της Τράπεζας Αττικής.

Με ενέργειες του μέλους του Δ. Σ. Θεοδωρή Τρουπή [Γκράβαρη], η Εμπορική Τράπεζα δώρισε στο Σύλλογο

ΣΤΗΛΗ ΤΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

Από τον πατριώτη μας Ν. Ζαχαρόπουλο, που είναι Αντιδήμαρχος στο Δήμο Κιάτου, λάθαμε την παρακάτω επιστολή.

Αγαπητοί πατριώτες

Κατ' αρχήν να ευχαριστήσω τον πρόεδρο και τα μέλη του Συνδέσμου για την πρόσκλησή τους να παραβρεθώ στη χοροεσπερίδα. Ήταν μια ξεχωριστή βραδιά που είχε ανάμεικτα συναυτίσματα χαράς, συγκίνησης και ωραίων αναμνήσεων. Πρωταγωνιστές της βραδιάς ήταν τα παιδιά, επιτυχόντες και απόφοιτοι σχολείων και ανώτερων ή ανώτατων ιδρυμάτων, που με τις επιτυχίες τους μας έκαναν χαρούμενους και υπερήφανους.

Να συγχαρώ το Σύνδεσμο για την πρωτοβουλία του αυτή, να ευχηθώ σε όλα τα παιδιά να έχουν υγεία, δύναμη και καλή επιτυχία σε όλες τους δραστηριότητες.

Στους γονείς τους να είναι καλά και να τα καμαρώνουν. Με την ευκαιρία, να στείλω μέσα από τις στήλες της εφημερίδας μας τις ευχές μου σε όλους τους πατριώτες και να ευχηθώ ότι καλύτερο για τον καθένα.

**Με εκτίμηση και αγάπη
Ν. Ζαχαρόπουλος**

Ένας αναγνώστης γράφει:

Διάβασα με ευχαριστηση τον τελευταίο "Αρτοζήνο" και μου άρεσε. Αν μου επιτρέπεται θα ήθελα να κάνω κάποια σχόλια, συμβάλλοντας θετικά -κατά την άποψή μου- στην προσπάθεια που λέτε, ώστε κάθε φύλο να γίνεται καλύτερο. Ας ξεκινήσω από την πρώτη σελίδα και από τα σόγια του χωριού.

1] Ξέρετε σε πόσα επώνυμα [σόγια] του χωριού αντιστοιχούν τα 138 ονόματα των πατριώτων που ψήφισαν στις τελευταίες εκλογές; Μάθετε πως είναι 41 [θα υπάρχουν φαντάζομαι και κάποια ακόμη]: Τα 25 είναι "ντόπια" και τα 16 "φερμένα" [γαμπροί και νύφες]. Σε 5 από τα 25 ντόπια [Τερζής, Αναστασόπουλος, Δημητρόπουλος, Δημόπουλος, Γκούτη], ψήφισε από ένας ανά σοί. Σε άλλα 5 [Σουλελές, Κλεισούρας, Παπαθωμόπουλος, Παπαγεωργίου, Λιατσόπουλος] ψήφισαν από δύο, σε 3 [Παγκράτης, Μαραγκός, Χειμώνας] από τρεις, σε 2 [Τρουπής, Παναγόπουλος] από τέσσερις σε 1 [Μπόρας] από πέντε, σε 4 [Δάρας, Κατσιάπης, Στρίκος, Σχίζας] από έξι, σε 1 [Κουτσανδρίας] ψήφισαν δέκα και σε 1 [Βέργος] τριάντα. Στις επόμενες εκλογές εύχομαι να ψηφίσουν περισσότεροι από όλα τα σόγια, τόσο τα "ντόπια" όσο και τα "φερμένα".

2] Μιας και η συζήτηση για τα σόγια, έμαθα πως σε κάποια συνεδρίαση του Δ.Σ., ο ... πρεσβύτερος των 3 Βεργαίων "γνέρθη" της θέσεώς του, έστριψε στη μεγάλη φωτογραφία του χωριού που ήταν πίσω του κρεμασμένη και με περιστή συμετέπεια και ένα πλατύ χαμόγελο λέει: "Κοιτάξτε το χωριό μας στηρίζεται σε δύο ποδάρια -δείχνοντας με τους δύο δείκτες των χεριών του τα αντίστοιχα σημεία στο χάρτη-, ένα μεγάλο που είμαστε εμείς οι Βεργαίοι και ένα λίγο πιο κοντό, που είναι οι Κουτσο[ο]ντραίοι. Και συνεχίζει.Αυτό να μην το ξεχνάει κανείς...."

Οι υπόλοιποι, όταν....συνειδητοποίησαν το γεγονός, έμειναν με το στόμα ... "ανοιχτό" και για αρκετή ώρα ...κανείς δεν μπορούσε να αρθρώσει λέξη...Είναι γεγονός πάντως πως δεν προχώρησε πάνω απότα ποδάρια και δεν μάθαμε κατα...ποια γειτονιά του χωριού πέφτουνε άλλα μέλη.... του σώματος, όπως για παράδειγμα "τΑ χέΡΙΑ" ή και ο "λαιμός", που -ως γνωστόν-κουνάει το.... "κεφάλι". Λέτε να μας το πει την άλλη φορά; Περιμένουμε.

3] Άκουσα και κάτι ακόμη... ενδιαφέρον. Δεν ξέρω όμως αν έκαναν "τιλάκια" ή είναι αλήθεια. Σε κάποια συνεδρίαση -λέει- του Δ.Σ, που η συζήτηση κάποια στιγμή είχε πάρει ταπάνω της, συνέβη το εξής. 'Ενα μέλος του Δ.Σ. με μία "αστραπαία" κίνηση του δεξιού του χεριού, διγάζει από την μέσα τσέπη του σακακιού ένα πράγμα, που κάποιοι φοβήθηκαν μήπως επρόκειτο για... "σιδερικό". Ευτυχώς όμως ήταν ένα μικρό μαύρο καστετόφωνο, από αυτά που χρησιμοποιούν

οι δημοσιογράφοι. Το βάζει λοιπόν στη μέση του τραπεζιού και κάτι ακούστηκε να λέει ψιθυριστά, χωρίς να καταλάβει κανείς.... τι ακριβώς. Οι άλλοι ταέχασαν, αλληλοκοιτάχτηκαν και έμειναν πάλι με το στόμα ανοιχτό. Όταν συνήλθαν ...ακούστηκαν κάποιες φράσεις: Τι είναι αυτό; ... Υποπότα με φαίνεται....Πάρτο από εκεί...Άστο... Δυστυχώς δεν....έμαθα τι έγινε στη συνέχεια.Μάλλον με ψέμα μου φαίνεται. Εσείς τι λέτε;

4] Για να σοβαρευτούμε λιγάκι...ευχάριστα τα νέα που διαβάσαμε στην επιστολή του πατριώτη μας, αντιδήμαρχου Ηραίας, κ. ΑΘ. Μπόρα, τόσο για την πλατεία του χωριού και τη μελέτη διαπλάτυνσης και ασφαλτόστρωσης του δρόμου Σέρβου-Αράπηδες-Κοκκινοράχη, όσο και για τα άλλα έργα στο χωριό. Ας ελπίσουμε πως όλα αυτά τα σημαντικά και αξιόλογα έργα δεν θα μείνουν μόνο στα χαρτιά, αλλά θα γίνουν πράξη. Με την ευκαιρία καλό θα ήταν να μαθαίναμε περισσότερα αναφορικά με τη μελέτη για την πλατεία του χωριού. Όπως είναι γνωστό, το οικόπεδο αυτό αποκτήθηκε με πολλές και επίπονες προσπάθειες εκ μέρους του Συλλόγου. Και από όσο ξέρω ο Σύλλογος δεν δικαιούται και δεν επιτρέπεται να υπεισέρχεται στα "εσωτερικά" του Δήμου, είτε αυτά αφορούν σε αλλαγές προσώπων στα αξιώματα, είτε σε δηλώσεις ανεξαρτητοποίησης κλπ. Όπως άλλωστε δεν υπεισέρχεται και ο Δήμος στα ενδο-Συλλογικά μας. Έτσι δεν είναι;

5] Μπράβο, τόσο στον Μπάρμπα Χρήστο τον Κατσιάπη που κρατάει το γραφείο του Συλλόγου ανοιχτό, όσο και στον αδερφό του τον Κώστα, που πρόσφερε στο Σύλλογο διάφορα αντικείμενα με λαογραφική αξία. Σε πρώτη φάση θα μπορούσαν, όσα από τα αντικείμενα επιλεγούν, να τοποθετηθούν σε κάποιο χώρο του Σχολείου και όταν διαμορφωθεί ο χώρος στοΠολιτιστικό Κέντρο του χωριού.... να γίνει μεταφορά. Ιδού η πρόκληση για συνεργασία των φορέων, τόσο του Τοπικού Συμβουλίου του χωριού και του Δήμου ώστε να αναλάβουν π.χ τη διαμόρφωση του σχετικού χώρου, όσο και του Συλλόγου ώστε να αναλάβει την αξιολόγηση, τη μεταφορά και την τοποθέτηση των αντικειμένων. Μία άλλη πρόκληση για συνεργασία των τριών φορέων θα μπορούσε να είναι η επιλογή των δρόμων και πλατειών του χωριού για την τοποθέτηση πινακίδων με ονόματα.

6] Άκουσα πως το Τοπικό Συμβούλιο του χωριού συζήτησε κάποια προβληματάκια που υπάρχουν. Μήπως θα πρέπει να μάθουμε και εμείς οι υπόλοιποι κάτι σχετικό; Συμφωνούμε νομίζω όλοι πως το "κοινό συμφέρον" είναι πάνω από όλα, ακόμη και από τις προσωπικές σχέσεις τις φιλίες και τις κουμπαριές. Ετοιμαστείς να είναι; Ας μην υποτιμάει πάντως το Τοπικό Συμβούλιο το ρόλο του. Μπορεί να μην έχει τη μεγάλη "σφραγίδα", αλλά οι προτάσεις του και οι αποφάσεις του έχουν ιδιαίτερη βα-

Συνέχεια στη σελ. 12

Το Γραφείο εξακολουθεί να κρατείται ανοικτό από τον μπαρμπα-Χρήστο τον Κατσιάπη

Το Γραφείο του Συλλόγου είναι ανοικτό κάθε Τρίτη και Παρασκευή, ώρες 12.00-14.00, χάρη στην προθυμία του επίτιμου μέλους του Δ.Σ. Χρήστου Κατσιάπη. Άλλες ώρες και ημέρες οι πατριώτες μπορούν να επικοινωνούν με οποιοδήποτε μέλος του Δ.Σ. (τα τηλέφωνα δημοσιεύονται σε άλλη στήλη).

Με την ευκαιρία θέλουμε να ενημερώσουμε τους πατριώτες ότι ο αγαπητός μπαρμπα-Χρήστος Κατσιάπης έχει παρασημοφορηθεί στον ελληνο-ιταλικό πόλεμο και του έχει απονεμηθεί μετάλλιο για τη συμμετοχή του στην Εθνική Αντίσταση στην Κατσιάπη.

Να πώς περιγράφει ο ίδιος την παρασημοφόρηση του στον πόλεμο

«Γεννήθηκα το 1915 στο Σέρβου Γορτυνίας. Το 1936-37 πήγα κληρωτός στην Τρίπολη. Το 1940 πήγα στην Αλβανία και αμέσως δώσαμε τις πρώτες μάχες. Απώλειες, κρυοπαγήματα, ψείρες και άλλα κακά του πολέμου. Πυρομαχικά λίγα, πολεμοφόδια, αεροπλάνα σχεδόν τίποτα. Ψυχή όμως μεγάλη. Ελαβα μέρος σε πολλές ριψοκίνδυνες μάχες. Τα κατάφερνα και δόξα των θεών.

Και άλλο μετάλλιο από την Πανελλήνια Ένωση Αγωνιστών (ΠΕΑΕΑ), μέλος της Γ.Β. Απονέμομεν στον Κατσιάπη Χρήστο του Νικολάου το μετάλλιο με δίπλωμα του Εθνικού Απελευθερωτικού Μετώπου – ΕΑΜ για τα πενήντα χρόνια από την ίδρυσή του.

27 Σεπτεμβρίου 1991.

Ο Πρόεδρος Νίκος Τερζόγλου,

Συνταγματάρχης Ε. Α.

Ο Γεν. Γραμματέας

Βασίλης Πούλας,

Συνταγματάρχης Ε.Α.»

Από τον τύπο της περιοχής ...και όχι μόνο...

Στο 217 φ. της "Γορτυνίας" διαβάσαμε διάφορα για το Δήμο Ηραίας. Θεωρούμε πως πρέπει να δημοσιεύσουμε μια περίληψη για ενημέρωση των πατριώτων, χωρίς φυσικά να κάνουμε σχόλια ή κριτική. Ο Σύλλογος δεν δικαιούται και δεν επιτρέπεται να υπεισέρχεται στα "εσωτερικά" του Δήμου, είτε αυτά αφορούν σε αλλαγές προσώπων στα αξιώματ

Προσωπικές απόψεις

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ ΚΑΙ ΆΛΛΑ
Είνθιμα, συβαρά και... ιδιονοούμεναΣτο δήμαρχο
Ηραίας

Σας άκουσα αγαπητέ κ. Δήμαρχε, στη Συνέλευση των Συλλόγων Ηραίας [το Δ.Σ. του Συλλόγου είχε πάει...σύσσωμα], να απαντάτε σε σχετική ερώτηση του προέδρου του Συλλόγου μας με...4 απλές λέξεις. Ήταν οι λέξεις που σύμφωνα με τα λεγόμενά σας είπατε στον υπεύθυνο κάποιας εταιρείας που ενδιαφερόταν για καύση σκουπιδιών στην περιοχή, όταν αυτός σας μίλησε για.... φουγάρα και καπνούς. Και οι 4 αυτές απλές αλλά σημαντικές λεξούλες ήταν: "Ευχαριστώ δεν θα πάρουμε". Μακάρι κ. Δήμαρχε να το ξέραμε αυτό -όπως ακριβώς το είπατε- από την αρχή. Θα είχαν αποφευχθεί κάποιες παρεξηγήσεις. Ποτέ πάντως δεν είναι αργά. Και τέλος καλό.... όλα καλά.

Με την ευκαιρία πάντως θα ήθελα να εκφράσω τις ευχαριστίες μου στο Δήμο, γιατί περιέλαβε στο πρόγραμμά του την πλατεία του χωριού μου και την ασφαλοποίηση του δρόμου Σέρβου-Κοκκινοράχη. Ελπίζω να τα πραγματοποιήσετε. Πιστεύω πως θα μας φτιάξετε με τη μπουλντόζα και μια μεγάλη "αλάνα" [όπως αυτή στης Γριάς το Σωρό], εκεί που θα στηθεί το μνημείο του Γέρο- Δήμου, για να μπορούν να γυρίζουν τα αυτοκίνητα και να μπορεί να σταθεί ο κόσμος, που προβλέπουμε να είναι πάρα πολύ στην τελετή. Θα έχουμε την ευκαιρία να τα ξανασυζητήσουμε. Θα ήθελα ακόμη να σας συγχαρώ, όπως και την κ. Θανοπόύλου και τον κ. Στρίκο [πρόεδρο της Ένωσης Συλλόγων Ηραίας με καταγωγή από του Σέρβου -το σόλο του Πανάγου Στρίκου-], για την καλή και αξιοπρεπή πα-

Από τον X. Μαραγκό

ρουσία σας στην εκδήλωση, σε αντίθεση με κάποιους άλλους ομιλητές, που ξεπέρασαν κάποια ώρια.

'Ενα τηλεφώνημα

— Χρήστο γειά σου, είμαι ο Λιάς του Ντόρου και σου τηλεφωνώ από την Γερμανία.

— Γειά σου ρε Λιά, τι γίνεσαι, τι νέα, πώς με θυμίθηκες; Χρόνια έχω να σε ακούσω.

— Δάβασα τον "Αρτοζήνο" και θέλω να μου διευκρινίσεις κάτι για το χωριό, που πρότεινες στην Συνέλευση του Συλλόγου. Είπες ότι.....

— Να σου εξηγήσω.....Γιατί δεν στέλνεις ένα γραμματάκι στον "Α", να το δημοσιεύσουμε και να το σχολιάσουμε;

— Εντάξει δεν χρειάζεται. Μου αρκούν αυτά που μου είπες.....

— Όπως θέλεις. Με την ευκαιρία πάντως θα σου πρότεινα να μας στείλεις μια επιστολή με τα νέα σου, πώς δηλαδή περνάς εκεί, πώς είναι η ζωή στη Γερμανία, αν είσαι ευχαριστημένος, τί σκέφτεσαι μελλοντικά και ό,τι άλλο εσύ νομίζεις.....

— Εντάξει.... κάτι θα σκεφθώ. Πες χαρτείσματα σε όλους... Άντε γειά.

— Γειά σου και σε περιμένουμε το καλοκαίρι στο χωριό. Κάτι λέμε να κάνουμε.

Με αφορμή το τηλεφώνημα του Ηλία, στέλνουμε σε όλους τους απόδημους πατριώτες τους χαιρετισμούς μας και τους παπατρύνουμε να μας στείλουν τα νέα τους να τα δημοσιεύσουμε. Οι πατριώτες ενδιαφέρονται για τους ξενιτεμένους μας και θα ευχαριστηθούν να μάθουν νέα τους. Μαζί με την εφημερίδα θα τους στείλουμε και από 2 ημερολόγια του Συλλόγου, με τις καλύτερες ευχές μας για το 2005, έστω και κάπως αργά.

Ο Δήμαρχος Ηραίας κ. Χριστόπουλος κόβει την πίτα της Ένωσης Συλλόγων Ηραίας

Το χωριό μας στο Ίντερνετ
Μία αξιέπαινη πρωτοβουλία

Συγχαρητήρια στον αγαπητό μας πατριώτη Χρήστο Θύμιου Δημητρόπουλο, που δημιούργησε μία ιστοσελίδα στο Ίντερνετ, για του Σέρβου. Αν πατήσετε users.otenet.gr/~makotas, θα βρεθείτε μπροστά σε πολύ ωραίες [και περιστρεφόμενες!] φωτογραφίες του χωριού και σε ένα σχετικό κείμενο, αρκετά κατατοπιστικό για τον επισκέπτη της σελίδας.

Επίσης συγχαρητήρια σε όσους δούλεψαν για την άλλη ιστοσελίδα του Ίντερνετ [αφορά τα χωριά της Αρκαδίας: <http://arcadia.ceid.upatras.gr/arkadia/places/servou.htm>], όπου γίνεται αναλυτική παρουσίαση και του δικού μας χωριού. Υπάρχουν εδώ 43 ειδικοί φωτογραφίες και επιμελημένο κείμενο. Όπως αναφέρεται, την επιμέλεια του κειμένου είχε ο ιστοριοδίφης Νίκος Παπαγεωργίου και μέρος των φωτογραφιών πρόσφερε ο Θάνος Μπόρας. Η φωτογραφία που δημοσιεύουμε παρακάτω απεικονίζει ένα "έργο τέχνης" που είναι το δάπεδο της απάνω εκ-

την δεξιοτεχνία εκείνων των Σερβαίων[.] μαστόρων που πελέκισαν τις πέτρες και μας χάρισαν ένα σημαντικό έργο τέχνης. Αν κάποιος έχει κάποιες σχετικές πληροφορίες [κάτι άκουσα για το Λιαδάμη] καλό θα ήταν να μας τις στείλει να τις δημοσιεύσουμε.

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΙΑΣ

♦ Την δη και την 27η Φεβρουαρίου 2005 πραγματοποιήθηκαν οι δύο πρώτες τακτικές συνεδριάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου μας. Οι κυριότερες αποφάσεις που ελήφθησαν έχουν ως εξής:

Με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου υποβλήθηκε πρόταση στην Πειριφέρεια Πελοποννήσου για την προένταξη των κατωτέρω έργων στα Π.Ε.Π.

Α) Ύδρευση Κάτω Ηραίας με προϋπ/σμό έργου 920.000,00 €.

Β) Αντικατάσταση εσωτερικών δικτύων ύδρευσης στα Δ. Δ. με προϋπ/σμό έργου 464.000,00 €.

Γ) Ανάπλαση περιβάλλοντα χώρου Ιαματικών Πηγών με προϋπ/σμό έργου 185.000,00€.

Δ) Ανάπλαση κεφαλαριών στα Δ. Δ. Κακουραίκα, Κοκκορά και Αράχωβα με προϋπ/σμό έργου 430.000,00 € και

Ε) Χρηματοδότηση της μελέτης του έργου «Βελτίωση οδικού άξονα Δημητσάνα - Κοκλαμά» το οποίο έργο είναι ηδη προενταγμένο στα Π.Ε.Π.

♦ Με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου υποβλήθηκε σχετικό αίτημα στο Υπουργείο Ανάπτυξης προκειμένου να συμπεριληφθεί και ο Δήμος μας στην κατανομή του λιγνιτόσιμου που γίνεται από την Δ.Ε.Η. Μεγαλόπολης.

♦ Κατατέθηκε στο Υπουργείο Παιδείας μετά από απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου υπό την προεδρία του Φάκελος προκειμένου να ιδρυθεί το Κέντρο Πειριβαλλοντικής Εκπαίδευσης στην περιφέρεια του Δήμου μας.

♦ Με τρεις αντίστοιχες αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου ανατέθηκαν σε ιδιωτικό γραφείο μελετών οι μελέτες οδοποιίας που αφορούν το σύνολο των χωματόδρομων της πειριφέρειας του Δήμου μας. Ήδη το αρμόδιο γραφείο έχει ξεκινήσει τις εργασίες και πιστεύεται ότι σύντομα θα ολοκληρωθεί ο φάκελος της κάθε μελέτης προκειμένου να ενταχθούν σε πρόγραμμα της Πειριφέρειας Πελοποννήσου.

♦ Με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου προτάθηκαν για το έτος 2005 τα κατωτέρω έργα για προένταξη στο πρόγραμμα «ΘΗΣΕΑΣ»

1. Συντήρηση - βελτίωση του κτιρίου που στεγάζεται το Δημαρχείο

προϋπ/σμό δαπάνης 40.000,00 €.

2. Επέκταση πλατείας στο Δ. Δ. Σέρβου προϋπ/σμό δαπάνης 67.000,00 €.

3. Ανάπλαση πλατείας στο Δ. Δ. Πυρρή προϋπ/σμό δαπάνης 20.000,00 €.

4. Ανάπλαση πλατείας στο Δ. Δ. Χρυσοχώρι προϋπ/σμό δαπάνης 50.000,00 €.

5. Ύδρευση Κάτω Ηραίας από γεωτρηση προϋπ/σμό δαπάνης 60.000,00 €.

♦ Πραγματοποιήθηκε και φέτος την 12ην Μαρτίου με μεγάλη επιτυχία, κάτω από ένα λαμπερό ήλιο η καθιερωμένη πλέον εκδήλωση, για την επέτειο της έναρξης της επανάστασης του 1821 στο Αγιονέρι. Σύντομους χαιρετισμούς απεύθυναν ο Δήμαρχος Ηραίας κ. Σταύρος Χριστόπουλος καθώς και ο Πρόεδρος του Πολιτιστικού Συλλόγου Αγιονέριων κ. Γεώργιος Καλλιντέρης. Τον πανηγυρικό της ημέρας εκφώνησε ο καθηγητής του Πανεπιστημάτου Πελοποννήσου κ. Γεώργιος Βλάστης, ενώ ακολούθησε κατάθεση στεφάνων και τήρηση ενός λεπτού σιγής στη μνήμη των Ηρώων. Ακολούθησε η ανάκρουση του εθνικού μάυρου υμνου. Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους οι κ.κ. Δήμαρχοι Δημητσάνας, Λαγκαδιών και Κλείτορος, ο Νομαρχιακός Σύμβουλος κ. Κων/νος Γιαβρούμης, ο Επιθεωρητής της Γενικής Αστυνομικής Δ/νσης Πελοποννήσου Υποστράτηγος κ. Χρήστος Δρακόπουλος, πολλοί ιερείς της περιοχής του

Καλαόπουλος Παναγιώτης του Δημητρίου από Κακουραίκα, ετών 88.

Μιχαλόπουλος Παναγιώτης του Δημητρίου από Κακουραίκα, ετών 76.

Καλανά Ρήνα συζ. Αθανασίου από Κακουραίκα, ετών 6

Η ΦΕΤΙΝΗ ΧΟΡΟΕΣΠΕΡΙΔΑ

Συνέχεια απ' την 1η σελ.

κή προσφορά τους. Όλοι όσοι αγόρασαν λαχνούς κέρδισαν κάποιο δώρο, αφού σε κάθε φάκελο των 10 κλήρων κέρδιζε οπωσδήποτε ένας. Στο τέλος κληρώθηκαν 5 μεγάλα δώρα (τηλεόραση, δερμάτινη ζακέτα, κλιματιστικό, αλυσσοπρίνον και ένα γουρουνόπουλο). Το γουρουνόπουλο ήταν προσφορά, όπως και πέρυσι, του πατριώτη μας Γιάννη Κουτσανδρία. Τέλος έγινε πλειστηριασμός τεσσάρων φιαλών κρασιού, εμφιαλωμένων ειδικά για τον Σύλλογο από τον πατριώτη Στάθη Δάρα, που πλούτισαν τη συλλογή ισάριθμων πατριωτών που πλειοδότησαν.

'Όλοι αποχώρησαν ευχαριστημένοι, μετά τις 3 το πρωί και έδωσαν ραντεβού του χρόνου στην ίδια αίθουσα.

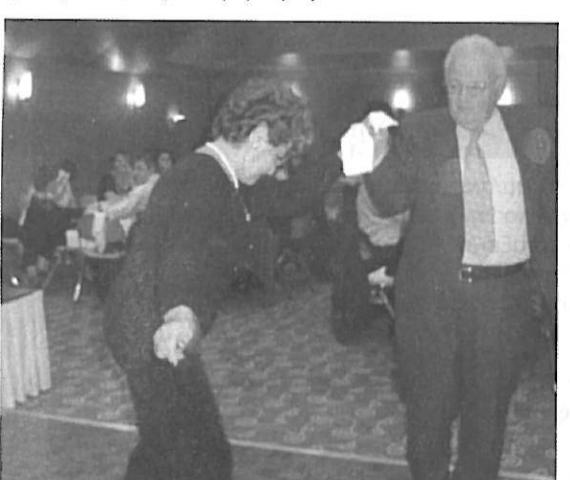
Ρεπορτάζ και σχόλια για την χοροεσπερίδα

Η φετινή χοροεσπερίδα του Συλλόγου μπορεί να χαρακτηρισθεί "σημαντικά επιτυχημένη". Προσήλθε ικανοποιητικός αριθμός πατριωτών και φίλων [276], η μουσική με τον Μαυρέλια ήταν λίγο-πολύ στα μέτρα των περισσότερων, το φαγητό....ως συνήθως καλό, το κέφι και ο χορός περίσσεψαν, τα βραβεία πολλά, τα δώρα περισσότερα, το οικονομικό κέρδος για το Σύλλογο καθόλου ευκαταφρόντιο κλπ. κλπ. Όσοι δεν ήρθαν έχασαν. Δεν πειράζει ομως, του χρόνου. Καλά να είμαστε.

Επειδή στη χοροεσπερίδα πλέον έρχονται πολλοί νέοι [άλλωστε....δεν υπάρχουν πια όρια στις ηλικίες], θα φροντίσουμε για του χρόνου, ώστε η μουσική να συνδυάζει τον παραδοσιακό με τον μοντέρνο ρυθμό και όχι μόνο. Αν δεν είναι εφικτός ο συνδυασμός, του χρόνου θα γίνουμε όλοι.... νέοι. Ούτε και μας νοιάζει αν έρουμε όλους τους χορούς και αν χορεύουμε καλά. Καθένας χορεύειγια τον εαυτό του. Για τους άλλους -που λέει και το τραγούδι -δεν θα μπορέσουμε.....

Κάποιος διαμαρτυρήθηκε γιατί το δεύτερο πιάτο -λείει-δεν ήταν πολύ νόστιμο. Μα στα ξενοδοχεία δεν είναι δυνατόν να φτιάχουν [για 276 μάλιστα άτομα]σπιτίσιο φαγητό, ούτε καιπαιδάκια. Κάποιος άλλος παραπονέθηκε γιατί η μουσική ήταν δυνατή. Θα προσπαθήσουμε πάντως του χρόνου να ...νοστιμέψουμε και το φαΐ και να προσαρμόσουμε και την μουσική. Η πρόταση για αλλαγή του ξενοδοχείου με κάτι καλύτερο π.χ την"Μεγάλη Βρεττάνια" απορρίφθηκε.... παμψηφεί.

Στη διπλανή φωτογραφία η γνωστή πανωμαχαλίτισσα Σταυρούλα Γκούτη "Νασισταυρούλα" - εκπρόσωπος της παλιάς γενιάς των Σερβιών γυναικών- την στιγμή που αποχωρεί από την χοροεσπερίδα, τις πρώτες πρωινές ώρες. Η χαρούμενη και χαμογελαστή έκφραση του προσώπου της, δείχνει πως πέρασε καλά. Την ευχαριστούμε και την περιμένουμε και του χρόνου, όπως και όλες τις μαμάδες και γιαγάδες του χωριού. Δεν είναι τίποτα ... σπουδαίο, μιά απόφαση είναι,μεταξύ μας είμαστε.

Η Βούλα Παπαγεωργίου και ο πρώην πρόεδρος του Συλλόγου Στάθης Δάρας "επιδεικνύουν" τις χορευτικές τους ικανότητες. Γιατί όχι; Νέα παιδιά είναι και οι δύο. Άλλωστε η ηλικία δεν μετριέται με ...τα χρόνια. Μετριέται με τους ...χτύπους τις καρδιάς. Και απ' ότι φαίνεται η καρδιά είναι ακόμη ...πολύ νέα. Ετοιμοι δεν είναι;

Δεν μπορούμε παρά να εκφράσουμε τη ... "λύπη" μας, γιατί δύο εκλεκτές κυρίες, η σύζυγος του πρώην προέδρου Στ. Δάρα και του νυν προέδρου Ηλ. Χειμώνα, δεν μας έκαναν την τιμή να μας συνοδεύσουν στο χορό, παρά τις επίμονες προσπάθειές μας. Ελπίζουμε του χρόνου, ή έστω το καλοκαίρι στο χωριό, να είμαστε πιο... τυχεροί.

Η νέα γενιά έδωσε δυναμικό παρόν στη φετινή χοροεσπερίδα. Θέλουμε να πιστεύουμε πως διασκέδασε αρκετά. Στο τραπέζι τα παιδιά του Θεοδωρή του Γκράθαρη με την παρέα τους.

Τρεις από τις πολλές νύφες του χωριού που παραβρέθηκαν και "ομόρφηγαν" την εκδήλωσή μας. Ελπίζουμε να διασκέδασαν και να ευχαριστήσουν. Είναι οι κυρίες Χρ. Αναστασόπουλου, Χρ. Μαραγκού και Ηλ. Κωνσταντόπουλου.

Οι Αραπαίοι, όπως κάθε χρόνο, έτσι και φέτος έδωσαν δυναμικό παρόν στη χοροεσπερίδα. Μπράβο τους. Όσο για την Λεμονιά του Φώτη του Παναγόπουλου δεν υπάρχουν λόγια για τις χορευτικές της ικανότητες. Όχι μόνο στα δημοτικά τραγού-

δια, αλλά και σε άλλα είδη χορού. Της αξιζουν ιδιαίτερα συγχαρητήρια. Όσο για την κατάκτηση της δεύτερης θέσηςπολλοί συνωστίζονται. Μεταξύ αυτών και οπρόεδρος του Συλλόγου με την αδερφή του Δήμητρα. Αραπαίοι βλέπετε και αυτοί.

Το κέφι έχει ...ανάψει. Ο χορός καλά κρατεί... Όποιος δεν ήρθε έχασε... Του χρόνου θάρθει όλο το χωριό και θα χορέψουν και όσοι δεν χόρεψαν φέτος. Έστω και με το "ζόρι". Το ίδιο ξενοδοχείο έχει κλειστεί για το Σάββατο μετά την Τσικνοπέμπτη.

Πατριώτες και φίλοι πρόσφεραν πλούσια δώρα για τη χοροεσπερίδα μας

Ευχαριστούμε όλους τους πατριώτες και φίλους που πρόσφεραν δώρα για τη χοροεσπερίδα του Συλλόγου.

Θεωρούμε υποχρέωσή μας να δημοσιεύσουμε τα ονόματά τους. [Όπως αντιλαμβάνεστε δεν είναι εύκολο, από πλευράς χώρου, να γράψουμε διευθύνσεις και είδη δώρων].

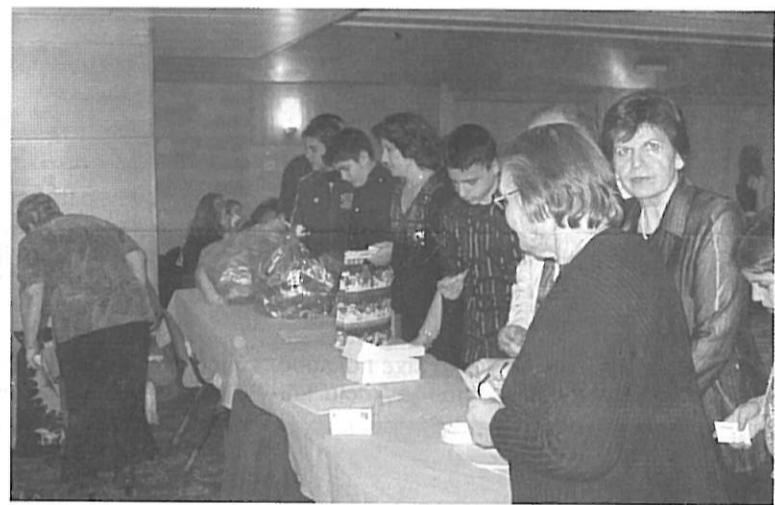
Τρουπής Κ. Θεόδ., Παγκράτης Ν., Σιάννα Α/φοί, Αναγνωστόπουλοι Α/φοί, Λάλος Χ., Μπόρας Β., Σταθόπουλος Ι., Μπόρας Ι. Χάρος Ο.Ε., Κρατημένου Ο.Ε., Παπαγεωργίου Χρ., Μπόρα Αν. Μαρ., Γαβράς Φ., Λύτρας Παγκράτης Α., Φαρμάκης Α., Παγκράτης Κ., Εκμάρ, Harrington, Πέγκυ, Αρετή, Πατσόπουλοι, Φωφά, Ταλούμη, Βεργέτη, Τούλα, Νίκη, Παναγιωτόπουλος, Βέλλη, Καλατζής, Γερούλανος, Μαρία, Elephant, Φατσούλες, Lina, Μολύβι, Χρυσοπηγή, Be Famous, Σέρβος Π., Σπιτικό, Γκούζος, Ταλούμης, Aardvark, Posto Babino, Albedo, Καλτσορόη, Eva, Τούλα, Νάντια, Ζαφειρόπουλος, Φάνη, Ενθύμιο, Νίκος, Λύτρα, Mercury, Τζαθάρα, Χρονοπούλου, Α/φοί Κουκούλη, Top Model, Clobo-Loco, Μωυσιάδη, Καρανίκας, Παπαδόπουλος, Free to buy, Αποψη, Καντζί-

Style, Teni, Onore, Libero, Treddy, Sport Shop, Seven, Tutto jeans, Kids House, Clam, Marina, Vaquero, Soleil, Baby Walker, Picolo, Λάλος Χ., Παπαγεωργίου, Κωνσταντόπουλος, Κοροσέσης, Παρασκευοπούλου-Βέργου Κ., Νικολούζος Σ., Βέργου Κ., Στρίκος Μπάμπης και μια "νύφη" του χωριού.

Ιδιαίτερα ευχαριστούμε τους πατριώτες Ν. Μπουρνά [Δερμάτινο], Τάκη Ρουσιά [Τηλεόραση] και τον κτηνίατρο Γιάννη Κουτσανδρία [Γουρουνάκι], που πρόσφεραν δώρα για την κλήρωση. Επίσης 2 πολύ καλούς φίλους του χωριού μας, τον κ. Λακιώτη που πρόσφερε ένα κλιματιστικό και τον κ. Ν. Πιστιόλα που πρόσφερε ένα αλυσσοπρίνο, για τον ίδιο σκοπό.

Ακόμη τον Στάθη το Δάρα, για τα κρασιά που πρόσφερε και βγήκαν στη δημοπρασία.

Θα ήταν παράλειψη αν δεν αναφέραμε ότι ο καλός μας πατριώτης Παπα-Λιάς πρόσφερε το γουρουνάκι που του έτυχε, πάλι στο Σύλλογο. Θα φροντίσουμε να το αξιοποιήσουμε"δεόντως", στο πανηγύρι του Αγίου Κωνσταντίνου στους Αράπηδες. Τον ευχαριστούμε τόσο γι' αυτό

Παράδοση και παραλαβή δώρων

δης, Πανταζή, Papoulias, Φραουλίνο, Σαμάρη, Αποστολίκος, Trick, Plaza, Βελής, Λεβέντης, Sarint, Ζήσιμος, Έξαρχος, Γεωργάκης, Αλεξία, Μαυροειδής, Χνάρι, Ζογρός, Diman, Drivalas Palace, Καλαμπόγλου, Σπαθάτος, Τζιθίσκος, Μαγαλιού, Σκολαρίκη Α., Κομνηνός Ν., Βίτσας, Σταυρόπουλος, Αργυρόπουλος, Μάκια, Τζιθίσκος, Μίνιμα, Παπαδόπουλος, Σταθάτος, Μιχαήλ, Κωνσταντίνα, Μπούτσικας, Μπορδόκα, Μάμας, Κρητικός Ε., Πέρλα, Ασημότεχνο, Δούκλιας, Trip, Posto-Babino, Tierno, Interno, Kiro, Lui e lei Thodis, Pitsicolo, Mad, Noyveak, DNG, Now Trax, Tatoo, Maison, Segect, Johns Shop, Βιθιλάκης, Χιονίδης, Βιθιλούν, Χριστίνα, Γρηγόρης, Γιοβάνη, Σ. Λεβέντου, Δήμητρα, Ελίζα, Δημητριάδης, Αρωμα, Λαζάνη, Μουτσιόπουλος Χ., Τζεθελέκος-Κατώνη, Νοσταλγία, Δεμερούκας, Μόνικα, Γαλαίος, Σόφη, Μαρινάμη, Πολίτου Θ., Ένδυση, Άδωνις, Κοντογιώργης, Τσιπούρας, Χιονίδης, Προικαϊκή, Παριζιάνα, Μιχαλόπουλος, Καράμπελας, Γερολυμάτος Π., Αποψη, Μπουτσίκας, Αδαμοπούλου Π., Παιδική Μόδα, Rouge, Toronero Arcobaleno, Scoby doo, Miçs Home

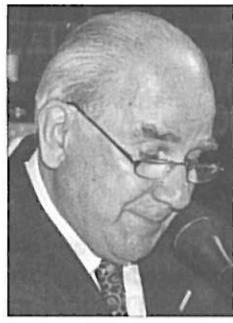
όσο και για τα τραγούδια που μας είπε στη χοροεσπερίδα. Επίσης τον συγχαίρουμε για το εξαιρετικό CD που κυκλοφόρησε με δημοτικά τραγούδια -τα έσοδα πάνε σε ιδρύματα- και προτείνουμε σε όλους τους πατριώτες να το προμηθευτούν.

Ευχαριστούμε ακόμη την Αθανασία Στρίκου [από το Δ.Σ. του Συλλόγου], όπως και την Ελένη Βέργου [σύζυγο του αντιπροέδρου], που επωμίσθηκαν το κύριο βάρος της λαχειοφόρου.

Τέλος να ευχαριστήσουμε τους

Αντιδρώντας στις δυνάμεις Κατοχής ΠΩΣ ΟΙ ΕΥΡΗΜΑΤΙΚΟΙ ΣΕΡΒΑΙΟΙ ΕΞΑΠΑΤΗΣΑΝ ΤΟΥΣ ΙΤΑΛΟΥΣ ΣΤΑ ΛΑΓΚΑΔΙΑ

Γράφει ο Νίκος Γ. Παπαγεωργίου

Μια ευρηματική και συνάμα αποτελεσματική πράξη αντιστάσεως εναντίον των ξένων κατακτητών, Γερμανών-Ιταλών, έλαβε χώρα στα Λαγκάδια το 1941, με πρωταγωνιστές απλούκους χτίστες από το γειτονικό και ομότεχνο χωρίο Σέρβου. Ήταν τότε που ο υπερήφανος λαός μας αισθανόμενος τη βαριά μπάτα του κατακτητή, έκαμε ό,τι μπορούσε να την αποφύγει.

Βεβαίως δεν πρέπει να ξέχναμε ότι οσάκις οι παλαιοί συμπολίτες μας, χτίστες, αισθανόντουσαν την αδικία του εργοδότου-αφεντικού, εργαζόμενοι σε ξένα μέρη, εφάρμοζαν τον... Παρασκευά. (Για τους νεότερους: ο... Παρασκευας ή καλύτερα «πέρασε ο Παρασκευάς» ήταν τρόπος αιχήσεως της αμοιβής του μόχθου των με τη μέθοδο της σκοπίμως λανθασμένης μετρήσεως του τοιχείου, παρουσιάζοντας μεγαλύτερη χτισμένη επιφάνεια, είτε χτυπώντας τον πάσαλο προς τα κάτω, για να αποδείξουν ότι τα θεμέλια είναι βαθύτερα, άρα τοιχείο περισσότερο, είτε μετρώντας την «πλάτη» του σπιτιού λανθασμένα, με αποτέλεσμα πάλι μεγαλύτερη επιφάνεια!)

Τώρα (το 1941) αισθανόμενοι πάλι την καταπίεση και αδικία από τον ξένο κατακτητή οι οξυδερκείς συμπολίτες μας βρήκαν δικλείδα διαφυγής.

ΠΗΓΑΙΝΟΥΝ ΣΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ ΜΕ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Στου Σέρβου όταν το πρώι της 28/10/1940 άκουσαν από το κοινοτικό ραδιόφωνο την κήρυξη πολέμου εναντίον της Ελλάδας από την Ιταλία, καθώς και το διάταγμα της επιστρατεύσεως, ο έφεδρος ανθυπολοχαγός Γεώργιος Ανδρέα Δάρας (δάσκαλος), φόρεσε την τιμημένη στολή του αξιωματικού, πήγε στο σχολείο, όπου συγκεντρώθηκαν όλοι οι επίστριτοι, πυροβόλησε επτά φορές με το περιστροφό του στον αέρα και με τραγούδια και τις ευχές όλων (τότε το χωρίο είχε πολλούς κατοίκους), ξεκίνησαν για τα Λαγκάδια και

και επικίνδυνο τρόπο αποφυγής, προκειμένου να μην στερηθούν τα μουλάρια τους. Ισως για τους νεότερους να μην γίνεται αντιληπτή η απώλεια του μουλαριού ενός οικογενειάρχη. Με αυτό έπρεπε να καλλιεργήσουν τα χωράφια, να μεταφέρουν ξύλα, να πάνε στο μύλο, να πάνε στη «Μεσσένια ως κτίστες», να κάνουν τέλος όλες τις δουλειές. Τόση αξία για την οικογένεια είχε το μουλάρι, που είχε ακουστεί, αρκετές φορές από οικογενειάρχες, το τρομερό, όταν το έχαναν (τους φωφύσες).

— Καλύτερα να έχανα ένα παιδί, παρά το μουλάρι! Τα μουλάρια δεν έπρεπε να χαθούν, πόσο μάλλον να τα πάρει ο κατακτητής. Προς τούτο σοφίστηκαν και κατάστρωσαν ένα ευρηματικό σχέδιο. Παρασκεύασαν αλοιφή από θείο («θειάφι») και λάδι και επάλειψαν με πάχυ στρώμα τις πλάτες των μουλαριών, στα σημεία που σκεπάζει το σαμάρι. Στα Λαγκάδια

που τα πήγαν, ο Ιταλός κτηνίατρος τα εξέταζε πριν από την επίταξη. Πήρε τη θερμοκρασία των ζώων και ζήτησε να τους βγάλουν τα σαμάρια. Τότε εκείνα τα ταλαίπωρα, μη υποφέροντας τον κνησμό (τη φαγούρα) παρέσυραν τους αγωγιάτες τους, αντί να τα χαλιναγωγούν εκείνοι, πήγαν στο πλησιέστερο αγκυνάρι και επεδόθηκαν σε ομαδικό έύσιμο της πλάτης μέχρι... αιμάτων στο σημείο της επαλείψεως! Εκπληκτικός ο Ιταλός κτηνίατρος ρώτησε τον Πρόεδρο των Σέρβων:

— Τι έχουν και ξύνονται;

— Ξέρεις, σινιόρε, του απάντησε ο Πρόεδρος, στο χωρίο μας στα ζώα και ιδιαίτερα στα μουλάρια, παρουσιάστηκε μία αρρώστια και «κόλλησαν» όλα. Ξύνονται και μετά ψοφάνε. Το θλέπεις.

— Γρήγορα φύγετε με τα μουλάρια σας, διέταξε ο Ιταλός!

Τα μάζεψαν αμέσως, έβαλαν τα σαμάρια κι έφυγαν δρομαίως για του Σέρβου. Ούτε ένα κρασί δεν σταμάτησαν για να πιουν στου Μποζίκα, όπως συνήθιζαν. Μόνο όταν ανηφόρισαν από το μύλο του Βουτυριά και έφτασαν στην «Τσικούλα», απέναντι από τον Κουβαρά γελούσαν και τα μουστάκια τους. Είχαν εξαπατήσει τους κατακτητές. Στου Σέρβου το ανήγγειλαν με χαρά:

— Γλίτωσαν τα μουλάρια μας!

Οι απλοίκοι αυτοί κτίστες εκτός από ευρηματικότητα, είχαν ήθος και πατριωτισμό, όπως όλοι τότε. Κανένας, αν και είχε χάσει το μουλάρι του, του το είχαν πάρει ενωρίτερα για την Αλβανία, δεν σκέφτηκε να προδώσει. Φέτος ο Δήμος Αθηναίων τίμησε μεταθανάτια το δημιουργό των ιστοριών του «Μικρού Ήρωα». Είναι εκείνες οι ιστορίες που διαβάζοντάς τες ανδρώθηκε η μεταπολεμική γενιά. Η «δράσις» του «Μικρού Ήρωα» εναντίον των δυνάμεων κατοχής, Γερμανών-Ιταλών το 1941-44 ήταν τόσα ωραία, αλλά φανταστική. Η αντίσταση των Ελλήνων, όχι μόνο με τον ένοπλο αντάρτη, αλλά και τον απλούκο κτίστη, ήταν πραγματική. Η σημερινή σύντομη αναφορά ας θεωρηθεί ως ένα ευλαβικό μνημόσυνο γι' αυτούς που ριψοκινδύνευσαν και ωφέλησαν την Πατρίδα, αντίθετα από κάποιους άκαπτους που σήμερα λαμβάνουν σύνταξη για «προσφερθείσες» ανύπαρκτες υπηρεσίες.

Αναδημοσίευση από το Περιοδικό «ΛΑΓΚΑΔΙΑ», Τεύχος 10, Μάιος 2001

Αρτοζήνος

ΤΟ ΦΩΤΑΙΪΚΟ

Ένα αρχοντικό στου Σέρβου

Στην εφημερίδα "Γορτυνία" διαβάσαμε ένα κείμενο που αφορά το χωρίο μας. Αναφέρεται στην επίσκεψη κάποιων Δαραίων στο σπίτι που έφτιαξε ο προπάππος τους Φώτης Δάρας, σημερινής διοικητισάς Θ. Γ. Τρουπή [Γκράβαρη]. Λέει το κείμενο:"Πήγαν στο "Φωταϊκό" το αρχοντικό του αγωνιστή της επανάστασης Φ. Δάρας. Είδαν την εγχάρακτη πλάκα του γενάρχη των Νταραίων Γιαννάκη Ντάρα [ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ ΝΤΑΡΑΣ 1715], θαύμασαν το οικόσημο του αγωνιστή Φ. Δάρα στο υπέρθυρο του σπιτιού, όπως και το "αποτρεπτικό" στο αγκωνάρι [ανάγλυφο πελεκητό εφεβικό στήθος], που είχαν πολλά αρχοντικά της εποχής και διαπιστώσαν το εκπεπτωκό μεγαλείον. Χωρίς διάθεση υποτιμήσεως -συνεχίζει το κείμενο- οι "Πύργοι των Δεληγιαννέων [Λαγκάδια] και των Πλαπουταίων [Παλούμπα] "ωχηριού" μπροστά στο τόσο [χάρη στον Γ. Τρουπή] καλοδιατηρημένο αρχοντικό του Ταγματάρχη της Φάλαγγος, Γραμματικού του Πλαπούτα Φ. Δάρα.....". Το κείμενο υπογράφεται από τον...."Σερβαίο".

ορθόδοξοι- είχαν έρθει από την Αλβανία πριν από αιώνες [γύρω στο 1400] και είχαν εγκατασταθεί στην Πελοπόννησο. Την εποχή που ο πρώτος Ντάρας ήρθε στο χωρίο οι κάτοικοι πρέπει να ήσαν γύρω στους εκατό. [Στην απογραφή του GRIMANI το 1700 αναφέρονται 66]. Τους ίδιους περίπου κατοίκους φαίνεται πως είχε εκείνη την εποχή και το χωρίο "Αρτοζήνος". Στο βιβλίο "Μάραθα" υπάρχει πλούσια αναφορά τόσο για το χωρίο "Αρτοζήνος", όσο και για τον Αγιαντριά και τη Φραζινέτα, του Ν. Παπαγεωργίου, που με την πρώτη ευκαιρία θα δημοσιεύσουμε.

Στη φωτογραφία το αρχοντικό, όπως φωτογραφήθηκε για το ημερολόγιο του Συλλόγου. [Το ανάγλυφο πελεκητό εφεβικό στήθος μάθαμε πιαστάθηκε σε δύο τουλάχιστον ακόμη σπίτια

Η ATZENTA... ΓΕΡΑΣΕ: Καιρός για ανανέωση

Τα στοιχεία που αναγράφονται στην ατζέντα αφορούν περίοδο πριν από 15 τουλάχιστον χρόνια. Είναι επόμενο να έχουν αλλάξει πάρα πολλά πράγματα, σε πολλούς πατριώτες. Επειδή πολύ το "κλωθογυρίζουμε" το θέμα, αποφασίσαμε τελικά να την "επανεκδώσουμε" μέχρι το καλοκαίρι. Λέτε να τα καταφέρουμε; Θα δειξει. Εξαρτάται βέβαια και από εσάς, αν μας δώσετε τις σχετικές πληροφορίες. Για να μην έχετε καμία δικαιολογία, σας γράφουμε όλα τα τηλέφωνα των μελών του Δ.Σ. και σας προτείνουμε να τηλεφωνήσετε... αυτή τη στιγμή.

Τι άλλο θέλετε; Και τα τηλέφωνα στο....πιάτο

[Δάρας Κώστας -συντονιστής- 210-5024792, Βέργος Ν. Ιω. 210-5723880, Βέργος Στ. Ιω. 210-5734981, Βέργος Γ. 210-7708109, Κουτσανδρέας 210-5010193, Στρίκου 210-5756414, Τρουπής 210-9827361, Μαραγκός 210-8001286, Χειμώνας 210-6525920 και ο μπάρμπα Χρήστος 210-7702875].

Τα στοιχεία θα αφορούν: α) σε όσους γεννήθηκαν στο χωρίο διαδιά τους πάνω από 18 χρονών, που ο ένας γονιός τουλάχιστον γεννήθηκε ή έχει καταγωγή από το χωρίο και γ) τα στοιχεία των γαμπρών. Αν δεν τηλεφωνήσετε και δεν δείτε το όνομά σας στην ατζέντα, δεν θα πρέπει να ρίξετε τις ευθύνες σε μας. Έτοιμοι είναι;

Μη....στενοχωρίεστε όλα εδώ θα μείνουν. Στη ζωή κύκλος είναι τα πράγματα. Το χωρίο έκεινης πριν 600 χρόνια. Μετά από άλλα 600, ξέρει κανείς πως θα είναι; Όποιος έχει διαφορετική άποψη καλό θα είναι να την... καταθέσει, ώστε να μείνει στην ιστορία.

ΑΠΟΝΟΜΗ ΒΡΑΒΕΙΩΝ

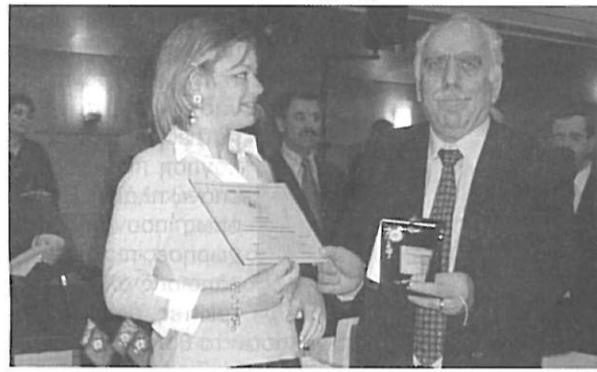
Συνέχεια απ' την 1η σελ.

Δυστυχώς δεν μπορέσαμε να αποκτήσουμε φωτογραφίες για όλα τα παιδιά Γιερίπου για τα μισά, πράγμα που επίσης μας στενοχώρησε και αναμφισβήτητα είναι άδικο. Η επαγγελματίας φωτογράφος που τράβηξε φωτογραφίες τις πούλησε πριν προλάβει ο Σύλλογος να αγοράσει μία από κάθε βράβευση. Αν εσείς έχετε κάποια σχετική φωτογραφία παιδιού που βραβεύτηκε, στείλτε την και θα τη δημοσιεύσουμε στο επόμενο φ. του "Α".

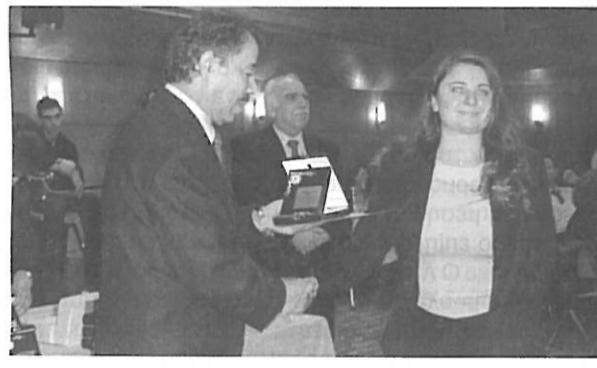
Έτσι και αλλιώς πάντως, τα συγχαρητήρια και οι ευχές μας ανήκουν σε όλα τα παιδιά.

Τα βραβεία που δόθηκαν φέτος [σε παρόντες και απόντες] είναι τα παρακάτω:

A) ΣΕ ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΥΣ

1. Βήχου Γεωργία [κόρη Κατερ. Βέργου], Γυμν. Ακαδ. Αθηνών. Απονομή βραβείου από τον αντιπρόερο του Συλλόγου I. Βέργου.

2. Δημοπούλου Σταυρούλα Διοίκηση και Οικονομία ΤΕΙ Καλαμάτας. Βραβείο από ταμία Συλλόγου I. Βέργου.

3. Δημόπουλος Παν. Σταύρος. Στρ. Ιατρική. Βραβείο από Δ. Δαλαμάγκα.

4. Τσώλη Μαριάνα. [εγγονή Δ. Δημόπουλου-Σαρλαΐκα]. Φιλοσ. Αθηνών. Βραβείο από αντιδήμαρχο Ιλίου κ. Γκιώνη.

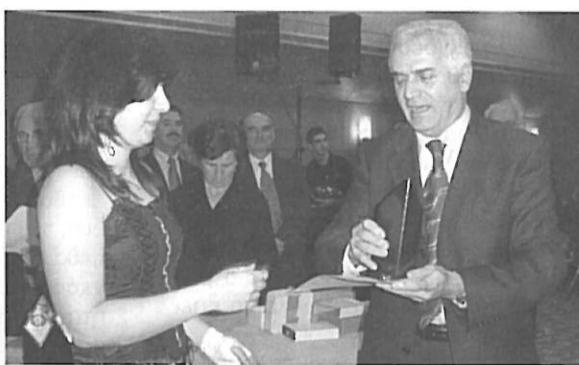

5. Χρονόπουλος Ι. Ηλ. Πολυτεχνείο. Βραβείο από Χ. Κατσιάπη
6. Ζαχαροπούλου Ν. Χρυσούλα. Ιατρική.
7. Δάρας Κ. Νίκος. Νομική Σχολή ΑΠΘ.
8. Βέργου Ι. Παναγιώτα. Ιατρική.
9. Χειμώνα Ηλ. Δώρα. Φιλοσοφική Αθηνών.
Β] ΣΕ ΠΑΙΔΙΑ ΠΟΥ ΕΙΣΗΧΘΗΣΑΝ ΣΕ ΣΧΟΛΕΣ [ΦΟΙΤΗΤΕΣ]

1. Στρίκου Δ. Άννα. Ιατρική Αθηνών.
2. Χρονόπουλος Αλ. Ηλίας. Ιατρική Αθηνών. Βραβεία από Στ. Δάρα και με χρηματικό έπαθλο του ίδιου 300€ για τον καθένα.

3. Κωνσταντοπούλου Ηλ. Μαρίνα. Χημ. Παν. Αθηνών. Βραβείο από λογοτέχνη Θ. Τρουπητή.

4. Βέργου Χ. Σοφία-Μαρία. Αγγλ. Φιλολ. Αθηνών. Βραβείο από Ν. Ζαχαρόπουλο.

5. Βέργου Χ. Νίκη. Γυμν. Ακαδ. Αθηνών. Βραβείο από Διαμάντω Μπόρα.

6. Δημοπούλου Π. Ιωάννα. Νοσηλευτική Αθηνών. Βραβείο από κ. Θανοπούλου.

7. Μιχοπούλου Π. Μαρία. Οικ. Παν. Πειραιά. Βραβείο από Ηλ. Χειμώνα.

8. Αγγελοπούλου Κωνσταντίνα-Ελένη. Οικ. Παν. Πειραιά.

9. Χειμώνα Δ. Αργυρώ. ΤΕΙ Μεσολογγίου.

10. Στρίκου Φ. Κατερίνα. Γερμ. Φιλολ. Αθηνών.

Γ] ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ

1. Μαργαρίτη Παναγιώτα Γ' Λυκείου. 19,6 Βραβείο από Κ. Χρονόπουλο.

2. Κλεισούρα Ελένη. Γ' Γυμν. 18,10.

Συνέχεια στη σελ. 9

**Για να θυμούνται οι παλιοί
και να μαθαίνουν οι νέοι**

ΤΟΥ ΣΕΡΒΟΥ ΠΡΙΝ 46 ΧΡΟΝΙΑ

Έτσι όπως παρουσιάζεται στις εφημερίδες της εποχής

1) «ΕΙΝΑΙ ΝΑ ΜΗΝ ΤΟΥΣ ΘΑΥΜΑΖΕΙ ΚΑΝΕΙΣ;»

(Οι Σερβαίοι) Ωραία εντύπωση προκαλεί (γράφει ο αείμνηστος λογοτέχνης Χρ. Γ. Νικήτας – Στρατολάτης.) ο ενθουσιασμός των Σερβαίων νέων – αγοριών και κοριτσιών - της Πρωτευούσης και του Πειραιώς για τη γενέτειρα. Σμίγουν τακτικά, κάνουν γλεντάκια χορούς και εκδρομές και συζητάνε για την προκοπή του γραφικού χωριού τους. Είναι παρήγορο το γεγονός ότι στην εποχή του απομικισμού και της σκληρής πάλης για τη ζωή οι Σερβαίοι νέοι δημιουργούν ευκαιρίες για να ασχοληθούν με την ιδιαίτερη πατρίδα. Και νιώθουν γι' αυτό υπέρτατη χαρά και ξεκούραση. Είναι να μην τους θαυμάζει κανείς;

2) «ΜΙΑ ΣΥΣΤΑΣΙΣ»

Ανταπόκρισις εκ Σέρβου εις το προηγούμενο φ. της εφημερίδας μας υποδεικνύει την ανάγκην κατασκευής του δρόμου Λαγκαδίων – Σέρβου εν συνεννόήσει των δύο ενδιαφερομένων μερών. Θεωρούμεν και ημείς αναγκαίαν την διάνοιξην της οδού ταύτης, ήτις θέλει εξυπερετήσει τα συμφέροντα κατά πρώτον των Λαγκαδίων και κατά δεύτερον της κοινότητος Σέρβου, γενικότερον δε των χωρίων της Ηραίας, τα οποία ευρίσκονται εις συχνήν επικοινωνίαν με τα Λαγκάδια, όπου και διαθέτουν και τα προϊόντα των κατά την εκτελουμένην εβδομαδιαίαν αγοράν....»

3) «ΠΑΣΧΑ ΣΤΟΥ ΣΕΡΒΟΥ».

Με πρωτοβουλία δύο εκλεκτών ξενητεμένων Σερβαίων (σημ. επιμ. της στήλης, πρόκειται για τους Χρ. Δάραν και Στ. Γκούτην), διοργανώθη με εξαιρετική επιτυχία τρίμερος πασχαλινή εικδρομή στο χωριό μας των Αθήναις συμπατριωτών

Μόλις εμάθαμε ότι οι Αθηναίοι ετοιμάζουν εικδρομή, αρχίσαμε με τις ετοιμασίες. Πρώτη δουλειά: γενική καθαριότητα του χωριού. Οι νοικοκύρες συναγωνίζονται ποια θα καθαρίσει καλύτερα το δρόμο της. Όσο πλησίαζε η ημέρα, τόσο μεγάλωνε η αγω-

Σέρβου 1959: Πάσχα (Φωτό στου Λαχταρί)

νία, διότι μερικοί από τους εικδρομείς έχουν να επισκεφτούν πολλά χρόνια το χωριό μας.

Τέλος έφθασε το Μ. Σάββατο το βράδυ. Κανένας δεν πήγε να κοιμηθεί, γιατί όλοι και κάποιον περιμέναν. Ήθαν τα μεσάνυχτα, χτύπησε η καμπάνα και ο κόσμος άρχισε να πηγαίνει στην (επάνω) εκκλησία. Ο παπάς (Παπασωτήρης) «τάλεγε σιγά – σιγά διότι περίμενε τους εικδρομείς να κάνουμε όλοι μαζί Ανάσταση. Σε λίγο φάνηκε το πρώτο φως του λεωφορείου στο διάσελο του Αρτοζήνου και αμέσως το δεύτερο και το τρίτο. Οι καμπάνες του χωριού άρχισαν να χτυπούν χαρμόσυνα. Το χωρίο βρέθηκε όλο στο πόδι τρέχοντας στην πλατεία να υποδεχθεί τους ξενητεμένους που σε λίγο είχαν γίνει ένα και δεν ακουόταν τίποτε άλλο παρά κλάματα, χαρές και συγκινήσεις.

'Όλοι οι εικδρομείς, παρά τον κόπο του πολύωρου ταξιδίου κατευθύνθηκαν στην εκκλησία για την Ανάσταση. Η κοσμοσυρόη ήταν πρωτοφανής

Η δοξολογία της «αγάπης» έγινε νωρίς στην καινούργια κάτω εκκλησία και μετά άρχισε στην επίσης καινούργια πλατεία ο χορός που κράτησε μέχρις αργά το βράδυ για να συνεχισθεί στα σπίτια και στις ταβέρνες

Την άλλη μέρα πήγαν στο ερημοκλήσι του Αγίου Γεωργίου και την Τρίτη επίσης στο ερημοκλήσι του Αγίου Αθανασίου. Τις λίγες αυτές μέρες όλοι ήθελαν να φιλοξενήσουν τους εικδρομείς και έτσι δεν έλειψαν το κέφι και οι χοροί. Τέλος ήλθε το απόγευμα της Τρίτης, ημέρα αναχωρήσεως των ξενητεμένων. Κανένας δεν πίστευε πώς πέρασαν τόσο γρήγορα τρεις ημέρες και ότι σε λίγο θα φύγουν αυτοί που μας χάρισαν τόση χαρά και ελπίδες και μας ξανάφεραν στο νου τα παιλιά καλά χρόνια.

Ξεκίνησαν τ' αυτοκίνητα κ' εμείς με σφιγμένη την καρδιά τους κοιτούσαμε που μας κινούσαν τα μαντήλια, ώσπου χάθηκαν στο διάσελο του Αρτοζήνου. Η Παναγιά ας τους ξαναφέρει γρήγορα κοντά μας.

Πηγή: «Ηχώ των Λαγκαδίων φ.2/1959»

Βεργέτη

ΑΝΔΡΙΚΑ - ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ - ΠΑΙΔΙΚΑ

Αθήνα: Πραξιτέλους 1 & Κολοκοτρώνη

τηλ.: 210-3236116

Χαλκίδα: Ερμού 48

τηλ.: 2221026051 2221083859

ΤΟ ΑΜΠΕΛΑΚΙ

Ήτανε μια Μαρτιάτικη αυγή και ξανάντια στον Αγιαντριά... στον ανεμόμυλο. Το 'φερνε ο Καραγιαλιάς από την κορφή του χιονισμένου Ωλένου ξουράφι! Κρέμαγε την ανάσα κρούσταλλα ζαχαρένια στ' ακρομούστακα.

Ψυχή στους δρόμους. Ζαρωμένη η πλάση λούφαζε μαργαμένη* κι έρημη. Τα τζάκια του χωριού, πίσω, ανάδινα τσίκνα τσιγαρισμένου τραχανά. Ο ήλιος έπιανε να αχνογελάσει στης Γριάς το διάσελο, για να ξεθαρρέψει το χωριό, να βγει και να σκορπίσει, ν' αναστήσει την ερημιά.

Κρουσταλλιασμένα και τ' αποστραγγίδια του χειμώνα στις στράτες και στα ξεροχάντακα. Ένα μοναχά φρέσκο αχνάρι πήγαινε μπροστά. Τρέχαμε για να ζεσταθούμε. Αναγκάζαμε και το μουλάρι να τριποδίζει.

Στου Μπολόκα τα κάρβουνα φτάσαμε το γερό - Πανάγιο. Καλημεριστήκαμε.

— Για τη Χώρα, παιδιά; Μας ρώτησε.

— Ναι, Μπάρμπα! Είπε ο θείος μου. Και συνέχισε:

— Πα για δουλειά στον Άραξο εγώ... Πήρα και το παιδί να φέρει το μουλάρι πίσω.

— Και τι φτιάνετε στον Άραξο χρόνια καιρό;

— Μία τρύπα στο βουνό!... Τρούπες στα βουνά...

— Και τι τις θέλουνε;... Τα ποντίκια φτιάνουνε τρούπες...

— Να κρύβουνται από τις μπόμπες. Κείνες που θα ρίχνουνε τα ξένα αεροπλάνα, άμα γένει πόλεμοι!...

— Άαα... έτσι!...

— Εσύ, για πού το 'βαλες, Μπάρμπα;

— Για την Κάπελη.

— Τι φτιάνεις τώρα με τούτο το φυό!;

— Έχω λίγον αμπελότοπο. Πανα τον καθαρίσω από τα κλαριά. Θα πάρω ξέλαση, να φυτέψω λίγο αμπέλι για τα γεράματα μου. Διάλεξα καλό φυτό. Έχω τρακόσιες βέργες, μια και μια! Ούλες μοσκούδι! Μοναχά δυο κλήματα σιδερίτη και τρία κλήματα βοϊδομάτη για κρεμαστάρια. Μου τα στείλανε από την Αλωνίσταινα. Του σιδερίτη τα σταφύλια κρατούνε ίσαμε του Χριστού. Με τρακόσιες βέργες θα γιομίζω και τα δυο μικρά **βουτσάκια***. Μας φτάνουνε για χρονικούθε με τη γριά μου. Εγώ, δηλαδή, το πίνω... Η γριά μου ίσα που τ' ακουμπάει στο στόμα της σαν κοινωνία. Το πλιότερο τραβιέται: Χριστού - Λαμπρή, πού ρχονται και τα παιδιά με τις φαμελιές τους. Ο Αλωνάρης κι ο Αύγουστος δεν τραβάνε κρασί.

Εγώ προσφαίζω, να σου ειπώ, με το κρασάκι. Αυγή, αυγή γιόμισα το τάσι μου, βούτηξα μέσα το **ξακριδάκι*** μου το χάσικο, το γεύτηκα, γίνηκα φούρνος και πα κλαρί μου!... Το κολατσιό το 'χω στο **τσακωνάκι*** εδώ ε!... Έχω και την τσοτρούλα γιομάτη μέσα. Δίχως κρασί δεν κινώ για πουθενά. Δε θέλω πολύ. Μισή οκαδούλα την ημέρα μου 'ρχεται ταμά! Σαν 'τοιμάζομαι, για το πού, γιομίζει την οκαδάρα τσοτρούλα η γριά μου.

Έχω καλόν αμπελότοπο. Ενα πεζουλάκι θέλει. Το άλλο έρχεται

ισωματερό.

Γραμμάτισα τα παιδιά μου, βλέπεις, και μου φύγανε... Δεν έχω συχέριο, βόθη από πουθενά. Έμεινα μονάχιος. Αν είχα τα παιδιά μου εδώ, από τη βρύση ίσαμε την κορφή της ράχης θα το 'κανα παράδεισο!... Να ντρέπεται κι ο θεός να μπει! Και τούτο το λίγο, που θα φυτέψω, θα το φτιάσω σαν και τ' άλλο, που φυτέψω νιόγα μπρος.

Α... εδώ διχάλωσε η στράτα μας. Σεις κείθε, εγώ δώθε... Ήιντε καλές δουλειές και γεια στα χέρια σου... και γεροσύνη.

— Καλονάχεις! Είπε ο μπάρμπας μου βιαστικός, να προσπεράσουμε.

— Θα μου κάμει ένα θέλημα το παιδί;

— Σαν τι, μπάρμπα; Είπε περιέργος ο μπάρμπας μου και πισω πάτησε.

— Να. Πάρε δω παράδεις. Να μου φέρει μια φημερίδα το παιδί το βράδυ, που θα γυρίσει.

— Του τα δίνεις το βράδυ τα λεφτά, που θα στη φέρει.

— 'Όχι!... Δε θέλω να το κάνουμε σαν το παιδί με τη φιφιρίτζα*

— Ποια φιφιρίτζα;

— Δεν τον έρεις το μύθο;

— 'Όχι!

— Δεν είναι καιρός για μύθους, μα σαν έντεσε* ακούτε τον: Πήγαινε, λέει, ένας γέρος καβάλα στο γάιδαρό του στο πανηγύρι στην Αγιαμαρίνα. Τον είδε ένα παιδί σχολιαρούδι. Του μπήζει τις φωνές: «Για το πανηγύρι παπιούλη!». «Ναι, λεβεντάκο μου!», «Θα μου φέρεις μια φιφιρίτζα!». «Θα σου φέρω, παλικάρι μου!». Πάρα κάπου αλλό σχολιαρούδι. Πάλι τα ίδια: «Θα μου φέρεις μια φιφιρίτζα!». «Ναι, λεβέντη μου!». Στα πέρα αμπέλια, έβοσκε ένα ορφανό τη γίδα του. Σαν είδε το γέρο, κατάλαβε και έσκουξε: «Για το πανηγύρι, παπιούλη!»... «Ναι!». «Στάσου!». Κοντοκράτησε το βασταγούρι του ο γέρος. Δένει τη γίδα στα ροιδάμια το παιδί και πηλάλα φτάνει το γέρο. «Τι θες?». Τραβάει το παιδί από τον κόρφο του ένα πενηντάλεφτο και το δίνει στο γέρο με την παραγγελία: «Να... πάρε δω, παπιούλη, να μου φέρεις μια φιφιρίτζα!». Ταέπωσε το γέρο το παρά, χάιδεψε το παιδί στις πλάτες και στο ανεμισμένο τσουλουφάκι του και του είπε: «Εσύ θα το λαλήσεις, λεβεντάκο μου!»,

Γελάσαμε από καρδιάς.

Πήρε ο μπάρμπας μου τα λεφτά της 'φημερίδας και ρώτησε:

— Τί εφημερίδα;

— Όποια και ν' ναι. Ούλες τις διαβάζω. Κάθε μια κι ένας τελάλης κάποιου κομματάρχη... Για τη χουλιάρα ο καυγάς.

— Μπάρμπα... Τον έκοψε ο μπάρμπας μου.

— Τι θες;

— Ποιος περνάει στα χρόνια, εσύ, για ο πατέρας μου;

— Χα!... Ο μακάριος ο παπιούλης σου κι εγώ είμαστε μια κλάση. Στα ενενήντα εφτά κοιμάμαστε στο Δημοκό με την ίδια τράγια*.

— Δηλαδή!...

— Ναι... ναι... έχω χαρεί ογδοηνταοχτώ Πασχαλιές! Λογάριασε.

— Και πότε αρχίζουν τα γεράματα, παπιούλη!;

— Ποτέ! Τα γεράματα δεν έρχονται μοναχά τους. Τα φέρνουνε: αρρώστιες, στενοχώριες, τεμπελιά... Η τεμπελιά τα φέρνει και τα χώνει στο στρωσίδι τις αυγές και τ' αφήνει αμανάτι και χαρά στον που μπορεί και τα ξετοπίζει.

Του Λογοτέχνη Θ. Κ. Τρουπή

από κει... Εγώ της το ξεκαθάρισα από τα νιάτα μου της τεμπελιάς: Μην τολμήσεις, της είπα, κυρά **Μποχλάθω**, και μου κουβαλήσεις τέτοιο φρούτο, γιατί δε θα προκάμεις να χαρείς, θα σου φύγω σαν το πουλί ολόρθιος. Και κείνη και τα γεράματα και το χάρο θα τους παλέψω ολόρθιος και με μια φλέβα να δέρνει. Και το ξέρουνε και δε ζυγώνουν... Τραβάτε τώρα... μη με χασομεράτε... Και μην αστοχήσει το παιδί τη φημερίδα. Καλό δρόμο...

Καληόρεξη, παπιπούλη...

— Στο καλό... Καλονάχετε...

Χωρίσαμε.

Ο γερο - Πανάγος με το κλαδευτήρι στραβετζίκα στο πλευρό και τον πετροκασμά στον ώμο κατηφόρισε και χάθηκε στις σπαριτές.

Εμείς δέσαμε κόμπο στο καπίστρι του μουλαριού, για να μην αλησμονήκουμε τη φημερίδα, και γοργώσαμε το περπάτημα, για να προκάνουμε το αμάξι στη Χώρα.

Το παιδί δεν έχασε τη φημερίδα. Το βράδυ, που γύρισε, έδεσε το μουλάρι στο παχνί, του έβγαλε το σαμάρι με την καινούρια στρώση, το πάχνισε και βγήκε να πάει τη φημερίδα του γέρου.

Στην αυλή του αμπελουργού και του νοικοκύρη πρότιξε.

Είχανε κουβαλημένο το μεγνέρη* δουλευτή μέσα στην αντρομίδα από τον ισωματερό του αμπελότοπο. Τον βρήκαν, λέει, κάτι τσοπανούδια τ' απομεσήμερο νικημένον από το χάρο. Καθιστόν τον βρήκαν. Αγνάντευε τα ουρανοθέμελα της ανατολής.

Ήτανε μαζεμένη ούλη η συγγενούρια, ντόπια και γυροχωρίτικη, για να τον ξενυχτήσει. Ήσανε φερμένες και οι τσιούπτες του με τους άντρες τους. Θαρχόντουσαν ολονυχτίκια και τα παιδιά του με τις νυφάδες του.

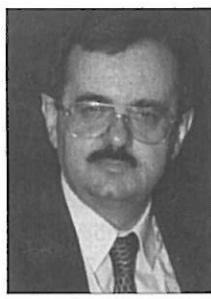
Σάστισε το παιδί. Κάποιος του τράβηξε από τα χέρια την εφημερίδα. Ένας άλλος σήκωσε τα δεμάτια με τις διαλεγμένες αμπελόβεργες, που τις είχε συναγέμενες από τετραμερούθε του Μοριά, για να τις φυτέψει ο γερομερακής, και μπήκε και τις σκόρπισε στο κατώ και στ' αχούρι, να τις φάνε τα δεμένα γαιδούρια της συγγενούρας, να στηλοκαρδιστούνε και να ξενυχτήσουνε...

Το μικρό βουτσάκι με το νάμα, που τ' αφήκη κοντόγιο με ο γερο - Πανάγιο, την άλλη μέρα το δειλί δεν είχε μέσα μήτε για κοινωνία. Το κατανάλωσε μονομερά η συγγενούρια, για να της πέσει αλαφρ

Ο "ΠΑΠΟΥΛΑΚΟΣ"

Πέρασε και από του Σέρβου

Γράφει ο Θ. Τρουπής [Γκράβαρης]

"..... και οι γριές κρυφούτούσαν μέσα στο Παπαθωμαϊκό καλύθι και είδαν τον Παπουλάκο όλη τη νύχτα να προσέρχεται, αντί να κοιμάται...."

".....Τσει ο δάσκαλος ο Παναγάτσης (Παναγάκης) έπαθε ταμπουλά στην πλατεία, όταν ξεκαρδίζοταν στη γέλια, καροιδεύοντας τον Παπουλάκο τσειπέθανε.....".

Αυτές οι απλές περιγραφές μεταξύ παραμυθιού και πραγματικότητας, η πρώτη από τη μάνα μου, και από την θειά Πάνενα την Ξυνού, τη σπιτονοικουρά μου στα Λαγκάδια, όταν πήγαινα στο Γυμνάσιο η δεύτερη, μου γέννησαν το ενδιαφέρον και προσπάθησα ανατρέχοντας σε διάφορες πηγές να γράψω λίγα λόγια για τον δεύτερο «Παπούλακο» που έδρασε στα χωριά μας τα δύσκολα χρόνια μετά την απελευθέρωση της Πατρίδας μας από τους Τούρκους, και συγκεκριμένα στα χρόνια της βαυαροκρατίας.

Ο Χριστόφορος Παναγιωτόπουλος που ήταν το πραγματικό του όνομα, ήταν χασάπης και έζησε το μεγαλύτερο μέρος της ζωής του στο χωριό Αρμπούνα Καλαβρύτων.

Σε προχωρημένη ηλικία έγινε μοναχός και έχτισε μικρή σκήτη σε βουνοκορφή του χωριού του. Τον καιρό που έδρασε ο Παπουλάκος στα μέσα ακριβώς του 19ου αιώνα οι πολιτικές και εκκλησιαστικές διαμάχες που ακολούθησαν την κήρυξη του «Αυτοκέφαλου» της Ελληνικής Εκκλησίας στα 1833 και τη ρήξη με το Πατριαρχείο βρισκόταν στο αποκορύφωμά του.

Την εποχή εκείνη τη σύγκρουση κορυφής εξέφραζαν από τη μία ο «δυτικόφιλος» Θεόκλητος Φαρμακίδης, πρωτεργάτης και υποστηρικτής του «Αυτοκέφαλου», και από την άλλη ο Ρωσόφιλος υποστηρικτής του Πατριαρχείου Κ. Οικονόμου.

Παράλληλα αναπτυσσόταν μια λαϊκή εκδοχή της Ορθοδοξίας που βασιζόταν σε δεισιδαιμονίες και προλήψεις επικαλούμενη προφητείες και θαύματα και κατήγγειλε τους Βαυαρούς ετεροδόξους και τον καθολικό Βασιλιά Θ'ωνα, σαν υπονομευτές του Γένους, που στόχευαν να υποτάξουν τον Ελληνισμό και την Ορθοδοξία στο Βατικανό.

Να σημειωθεί ότι στη «Διακήρυξη περί της Ελληνικής Εκκλησίας» που καθόριζε το Αυτοκέφαλο, ορίζοταν ότι, ως προς τη Διοίκηση της Εκκλησίας, «Άρχηγός της» θα ήταν ο Βασιλιάς Θ'ωνας.

Μοναχοί από το Μοναστήρι του Μεγάλου Σπηλαίου και η «Φιλορθόδοξη Εταιρεία», μια μυστική Ρωσόφιλη Οργάνωση, που εξέφραζαν το αντιβαυαρικό ρεύμα, επηρέασαν βαθιά τον απλοϊκό και αγράμματο Παπουλάκο, όταν το 1847 άρχισε να περιοδεύει τα χωριά της Αχαΐας διδάσκοντας τα «Θεϊκά Γράμματα».

Η φήμη του εξαπλώθηκε με γοργούς ρυθμούς και άρχισε να αποκτά μεγάλη επιρροή στους αγροτικούς πληθυσμούς της περιοχής. Αρχικά τα κηρύγματά του περιοριζόταν και απέβλεπαν στην ηθική βελτίωση των χωρικών και κυρίων στην καταπολέμηση της ληστείας και της ζωκολογίας.

Ζήτησε άδεια ιεροκήρυκα το 1848 από την Ιερά Σύνοδο, που τελικά επίσημα του εδόθη το 1851, για να του αφαιρεθεί λίγο αργότερα. Προοδευτικά και κάτω από την επίρεια του πνευματικού Κέντρου του Μεγ. Σπηλαίου και της Φιλορθόδοξης Εταιρείας εμφανίζεται περισσότερο «πολιτικοποιημένος». Καταφέρεται ανοιχτά κατά του Θ'ωνα, των

Δερμάτινα ενδύματα
ΝΙΚΟΣ ΜΠΟΥΡΝΑΣ
Παρασκευόπουλου 4, Πειραιώς Τηλ.: 57 70 003

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΡΚΑΔΩΝ ΙΛΙΟΥ "ΠΡΟΣΕΛΗΝΟΙ"
Δύο πατριώτες στο Δ. Σ.

Ο παραπάνω πολιτιστικός Σύλλογος ιδρύθηκε πριν 2-3 χρόνια από τους Αρκάδες του Ιλίου. Δύο από τους ιδρυτές του είναι οι πατριώτες μας **Νίκος Αριστείδης Τρουπής** [αντιπρόεδρος, υπεύθυνος για τα πολιτιστικά] και **Δημήτρης Δαλαμάγκας**, επίσης αντιπρόεδρος. Επειδή η ονομασία ξενίζει κάπως, ρωτήσαμε τον Νίκο να μας πει για την προέλευσή της. Μάθαμε λοιπόν πως οι Αρκάδες..... θεωρούνται οι πρώτοι κάτοικοι της γης μετά την καταστροφή του Νάου. Τόσο παλιά μάλιστα που πιστεύεται πως αυτό έγινε ...προ-σελήνης.

Αν βέβαια σκεφθεί κανείς πως η σελήνη εμφανίστηκε στο πλανητικό σύστημα πριν κάποιες δεκάδες εκατομμύρια χρόνια και πως ο άνθρωπος αντίστοιχα εμφανίστηκε πριν κάποιες δεκάδες χιλιάδες χρόνια, κάπου θα δυσκολευτεί να βγάλει κάποια άκρη. [Πρόσφατα πάντως βρήκαν σκελετό "ανθρωποειδούς" στην Αφρική, που τον υπολογίζουν σε 4 εκατομμύρια χρόνια].

**ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ
ΚΟΥΤΣΑΝΔΡΕΑΣ - ΆΝΔΡΕΟΥ
ΑΝΔΡΙΚΑ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΠΑΙΔΙΚΑ**

Αγίου Φανουρίου 47 &
Νικηφορίδη γωνία
Παγκράτι Τηλ: 210 7666468
Έκπτωση 35% σ' όλα τα είδη
μας για τους πατριώτες.

Άγγλων, της Ιεράς Συνόδου, των Πανεπιστημίων και των Δικαστηρίων. Τα διδάγματά του αυτά συσπειώνων γύρω του τα φτωχά αγροτικά στρώματα της Πελοποννήσου που είχαν πεισθεί για την Αγιότητά του Μοναχού.

Ακρού περιόδευσε τα χωριά της Αχαΐας, επισκέφθηκε και χωριά της Γορτυνίας, όπως και το δικό μας χωριό, σύμφωνα με τις μαρτυρίες των παπιούδων μας που πέρασαν σε μας από στόμα σε στόμα.

Ο εμπρηστικός και αντικαθεστωτικός λόγος του δεν αργεί να ερεθίσει τις Αρχές. Η Ιερά Συνόδος τον αποκηρύξει και αποφασίζεται η σύλληψή του, η οποία ανατέθηκε σε στρατιωτική δύναμη με επίκεφαλή τον Γενναίο Κολοκοτρώνη.

Στο μεταξύ ο Παπουλάκος συνεχίζει τις περιοδείες στις Σπέτσες, Ύδρα, Κρανίδι, Καλαμάτα και Μάνη, στις οποίες συμμετέχουν πολλοί πιστοί του, αφετούνται από τους οποίους οιλισμένοι.

Ο κλοιός όμως του Στρατού γίνεται ασφυκτικός και ο Παπουλάκος με κάποιους ένοπλους κατέφυγε σε κάποια κρησφύγετα στον Ταύγετο. Η ανταραί λήγει αναίμακτα με τη σύλληψη του Παπουλάκου στις 24 Ιουνίου του 1852 ύστερα από προδοσία. Χωροφύλακες δωροδόκησαν ένα οπαδό του, τον Παπαθαύλαρα για να προδώσει το κρησφύγετο. Έτσι, το βράδυ της 23 προς 24 Ιουνίου 1852 μαζί με τους οπαδούς του συνελήφθησαν στη Μονή Τζέκου στο Οίτυλο. Τον οδήγησαν με το ατμόπλοιο «Οθών» στον Πειραιά και από εκεί στις φυλακές του Ρίου που παρέμεινε μέχρι τον Ιούνιο του 1853. Έπειτα μεταφέρθηκε στη Μονή Παναχάραντο στην Άνδρο όπου τον έκλεισαν σε ένα μπουντρούμι. Πέθανε από τις στερήσεις και τις κακουχίες τον Γενάρη του 1861. Τον κήδεψαν στο κοιμητήριο του Μοναστηρίου και γράψαν σε ένα ξύλινο σταυρό

MONACHOS
ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΠΑΠΟΥΛΑΚΟΣ
ΕΚΟΙΜΗΘΗ ΕΝ ΚΥΡΙΩ
18 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1861

Το 1973 ο Σύλλογος των συγχωριανών του Παπουλάκου των απανταχού Αρμπουναίων ανακάλυψε τα λείψανά του στην Άνδρο, τα παρέλαβαν και τα τοποθέτησαν στη σκήτη του λίγο πιο ψηλά από τον ορεινό χωριό Αρμπουνα Καλαβρύτων.

Αναφορές στο έργο και στις διδάχες του οσίου έχουν γίνει κατ' επανάληψη από τον Αρχιεπίσκοπο Κ. Χριστόδουλο και άλλους Μητροπολίτες και το ίδιο του έχει μπει για τα καλά στη μάχη της Αγιοποίησης. Στη Μονή του Αγίου Γρηγορίου του Σιναϊτού στο Άγιο Όρος, υπάρχει εικόνα του οσίου που κήρυττε το λόγο του Θεού με ακροατήριο κληρικού και ένοπλους φουστανελάδες με επιγραφή,

«Ο ΙΕΡΟΚΗΡΥΞ ΟΣΙΟΣ ΠΑΠΟΥΛΑΚΟΣ»

Πηγές:
1) «Ο Παπουλάκος» Κωστή Μπαστιά.
2) «Παπουλάκος, Ο Άγιος της Πελοποννήσου», Νεκτάριου Μουλατσώτη (Παπαροκά).
3) «Ιστορικά Αναγνώσματα», Μπάμπη Αννινου.
4) Εφημερίδα Ελευθεροτυπία (11-12/4/98).

Μακριά από εμάς

η... παράκαμψη των Λαγκαδίων

ΤΙ ΔΗΛΩΣΕ Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΧΩΔΕ
Κ. ΣΟΥΦΛΙΑΣ

Στο προηγούμενο φ. του "Α" γράψαμε για τις δηλώσεις του Υφυπουργού Πολιτισμού κ. Τατούλη, σχετικά με το γνωστό θέμα της παράκαμψης των Λαγκαδίων. Δεν γνωρίζαμε πως στις 4.1.2005 ο καθ' ύλην αρμόδιος Υπουργός είχε απαντήσει, σε σχετική επερώτηση που έκανε στη Βουλή ο βουλευτής Ηλείας κ. Γεωργακόπουλος. Λέει λοιπόν ο Υπουργός πως εξετάσθηκε η πρόταση παράκαμψης των Λαγκαδίων μέσω πορείας "Καρκαλού-Μαλάσσοβα-Λυκούρεση-κόμβος Ηραίας", αλλά η λύση αυτή δεν κρίνεται ως η πιο ενδεδειγμένη, λόγω του εντονότατου ορεινού ανάγλυφου με υψόμετρο μέχρι και 1200 μέτρα και των έντονων κατά μήκος κλίσεων. Αντίθετα, προσθέτει, ως πιο πρόσφορη κρίνεται η διαδρομή [Ολυμπίας-Τρίπολης] μέσω Μεγαλόπολης γιατί περνάει πέρα από την κοιλάδα του Αλφειού, το υψόμετρο δεν κρίνεται ως 1200 μέτρα και της περιοχής είναι πιο ασφαλής.

....Με τις υγείες μας.... Από την .άλλη πλευρά όμως ας είμαστε και λιγόπραγματιστ

Όλοι είμαστε και λίγο... παιδιά

Παρέα με τους μικρούς μας φίλους

Είναι γνωστό πως ένας από τους πλέον βασικούς στόχους του Συλλόγου είναι η προσέλκυση των νέων -μικρών και μεγαλύτερων- στις "τάξεις" του. Η προσπάθεια αυτή θα επιχειρηθεί με διάφορους τρόπους, ώστε να κινητοποιήσουμε -κατά το δυνατόν- το ενδιαφέρον των παιδιών και παράλληλα να τους προσφέρουμε κάποια γνώση και ευχαρίστηση.

Το "ζεύγος" στη φωτογραφία - τραβήχτηκε τη βραδιά της εκδήλωσης - είναι δισέγγονα του Μήτσου Βέργου. Ο Γιώργος και η Κατερίνα Δ. Βέργου.

Στα πλαίσια αυτά σκεφθήκαμε να καθιερώσουμε μία στήλη για τους μικρούς μας φίλους [...] νεότερους νέους...], με ποικίλη ύλη. Θα προσπαθήσουμε η ύλη αυτή να έχει κατά το δυνατόν Σερβαίκη προέλευση.

Στη φετινή χοροεσπερίδα πολλά μικρά παιδιά ήταν παρόντα και έδωσαν μια ξεχωριστή και όμορφη νότα στην όλη εκδήλωση. Όλα πήραν το δωράκι τους από το Σύλλογο, αρκετά χόρεψαν και κάποια "βόηθησαν" στην κλήρωση των λαχνών.

Τα παρακάτω δύο μικρά ποιημάτικα είναι γραμμένα από την αειμνηστή λογοτέχνιδα **Μαρία Παναγοπούλου** και είναι αφιερωμένα στα παιδιά.

Παιδί μου:

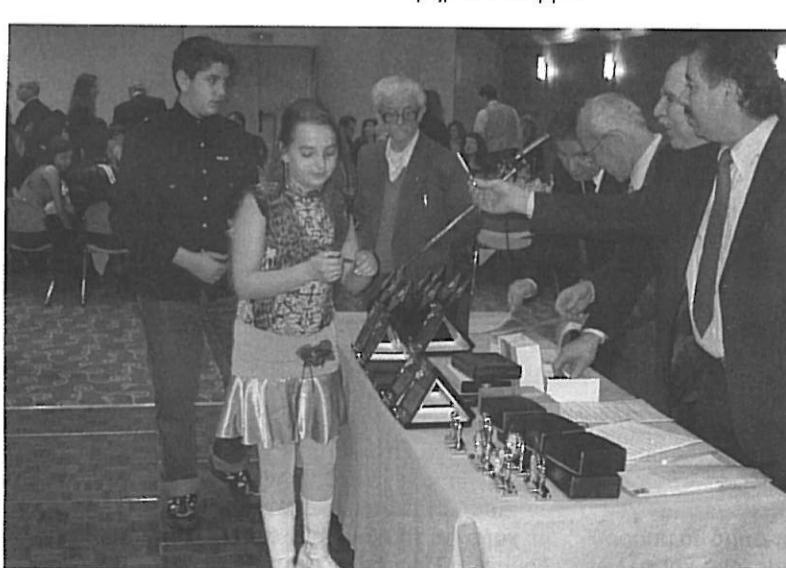
Στα μάυρα σου μάτια -τι νύχτες- γελάει πανώριο ένα φώς.

Του ήλιου αδελφόςώ φωτιά μου... Το φως της ζωής σου παιδί μου.

Παιδί μου. Τραγούδι του κόσμου...

Μικρό σκίτσο:

Ασπρη βαρκούλα στο γιαλό, λες παιδική καρδούλα που όλα με μιάς θέλει να μπούν, μα... θυρωρός ο φόβος....

Ο Σύλλογος βραθεύει τα μικρά παιδιά.

Σημείωση για τους μικρούς μας φίλους. Στείλτε μας και εσείς κάτι που θέλετε να δημοσιευθεί και την άλλη φορά θα το δείτε στον "Α".

Παροιμίες

Διάφορες παροιμίες που μας έλεγαν στο χωριό, όταν και εμείς είμαστε.... μικρά παιδιά:

— Κάλιο λάχανα με γέλιο, παρά ζάχαρη με γκρίνια.

— Το αγώνι ξυπνάει τον αγωγιάτη.

— Καλός ο ύπνος το πρωί, γυμνός ο κ.... τη Λαμπρή. [ή όποιος κοιμάται το πρωί, δεν έχει ρούχα τη Λαμπρή]

— Με το ζόρι το σκυλί, μαντρί δεν φυλάει.

— Ο φεύτης και ο κλέφτης τον πρώτο χρόνο χαίρονται.

Από τα βιβλία του λογοτέχνη Θ.Κ.Τρουπή:

Α) Παροιμίες για το Μάρτη και Απρίλη

-Μη σε γελάσει ο Μάρτης το πρωί και χάσεις την ημέρα.

-Φύλα ξύλα για το Μάρτη, να μην κάψεις και τη φράχτη.

-Μάρτης-γδάρτης και κακός παλουκοκαύτης.

-Αν ρίξει ο Απρίλης δυό νερά και ο Μάης άλλο ένα, χαρά στον κάθε γεωργό πούχει πολλά σπαρμένα.

-Του Απρίλη η βροχή, κάθε στάλα και φυλούρι.

-Ο Απρίλης έχει τις δροσιές και ο Μάης τα λουλούδια.

Β) Αινίγματα:

-Ψηλός-ψηλός καλόγηρος και κόκκαλα δεν έχει. [Τί είναι;]

-Θα ψαρέψω με καμάκι, μέσα σε ένα κουβαδάκι.

Κι ο, τι πιάσω και καρφώσω, σε σπηλιά θα το τρυπώσω.

Να το τρίψουν τα ασφυριά μου, μαλακό για τον τορβά μου. [Τί είναι;]

Γ) 25η Μαρτίου:

* Τον Διάκο πάνουν ζωντανό κάτω στην Αλαμάνα

Με το ντουφέκι τρίψαλα, με το σπαθί κομμάτια

Και τον σουβλίζουν ζωντανό... - Κλάψε Ελλάδα μάνα!

-Δόξα, δέξου το γίγαντα στα θεία σου παλάτια.

.....

* Καλώς τηνε τη Λευτεριά! Καλωσορίστε τη όλοι

Με την ευχή να θρονιαστείς κάθε σκλάβα πόλη.

Ζήτω σου! Ζήτω Λευτεριά! Ζήτω το εικοσιενά!

Ζήτω Πατρίδα αθάνατη! Ζήτω λεβεντογέννα!

Ζήτω τ' αθάνατου Ραγιά, που το άγιο του το αίμα

Στόλισε της ελευθεριάς το τιμημένο στέμμα!

Αρτοζίνος

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΣΤΡΙΚΟΣ

Ένας υπέροχος Σερβαίος μουσικός

Η "κλασική μουσική στην Ελλάδα" [classical music] οργάνωσε ένα κύκλο συναυλιών από 26/1/05 μέχρι 29/5/05, με τον τίτλο "Γένεσις", στο μουσείο Μπενάκη που δρίσκεται στην οδό Πειραιώς.

Η συναυλία της 9/3/2005 είχε τον τίτλο "Οι μπαλάντες της οδού Πειραιώς" και ο πιανίστας της θραδιάς ήταν ο πατριώτης μας Αναστάσιος Στρίκος, γιος του Αποστόλη και εγγόνος του "Αναστάγκα".

Στο ενημερωτικό βιογραφικό του Αναστάση, που πολύ μας ευχαρίστησε και μας εντυπωσίασε.

Το δημοσιεύμας όπως ακριβώς είναι τυπωμένο και ευχόμαστε στο λαμπρό μουσικό από το χωριό μας, κάθε επιτυχία στη ζωή του.

Πολύ θα χαρούμε να παρακολουθήσουμε κάποια συναυλία του. Αρκεί να το πληροφορηθούμε έγκαιρα, ώστε να ενημερώσουμε στη συνέχεια τους πατριώτες.

στρος ή πιανίστας σε πολλούς συναυλιακούς χώρους της Ευρώπης.

Στα πλαίσια των εμφανίσεων αυτών έχει διευθύνει μουσικά σύνολα όπως την Συμφωνική Ορχήστρα της Ακαδημίας του Würzburg, τη Φιλαρμονική Ορχήστρα του Würzburg, τη Συμφωνική Ορχήστρα της Νυρεμβέργης καθώς και την ορχήστρα δωματίου Aura Amorosa που δημιούργησε ο ίδιος.

Το 1998 απέσπισε μετά από διαγωνισμό την υποτροφία της Ακαδημίας Αθηνών για σπουδές διεύθυνσης ορχήστρας στο εξωτερικό. Το 2001 και προτού ολοκληρώσει τις σπουδές του στην Ακαδημία, ξεκίνησε ήδη να εργάζεται στο Θέατρο Όπερας Mainfranken Theater Würzburg ως μουσικός εκγυμναστής και διευθυντής ορχήστρας. Παράλληλα με τις μεταπτυχιακές του σπουδές συμμετείχε σε διεύθυνση σεμινάρια διεύθυνσης ορχήστρας και παρακολούθησε ιδιαίτερα μαθήματα με τον Carlo Maria Giulini στο Μιλάνο.

Συνδυάζοντας την καλλιτεχνική με την επιστημονική δραστηριότητα, ετοιμάζει τη διδακτορική του διατριβή στο Ινστιτούτο Έρευνας για το Μουσικό Θέατρο (Forschungsinstut für Musiktheater) του πανεπιστημίου του Bayreuth υπό την εποπτεία του καθηγητή Prof. Dr. Sieghard Dohring με θέμα το μουσικό θέατρο του πρωτοποριακού έλληνα συνθέτη Ανέστη Λογοθέτη.

Σήμερα ζει στη Βιέννη, όπου παράλληλα με τη συναυλιακή του δραστηριότητα εργάζεται ως πιανίστας και διευθυντής στην παιδική χορωδία Wiener Sängerknaben.

Συνεργάζεται σταθερά με ορχήστρες όπως οι Ambassade Wien, Wiener Sinfonietta, και Camerata Italiana Wien. Το φθινόπωρο του 2003 συμμετείχε ως πιανίστας στην περιοδεία της χορωδίας Wiener Sangerknaben (παιδική χορωδία της Βιέννης) στην Κίνα, την Κορέα και το Μακάο.

Σέρβου 1920...

Ένας παππούς θυμάται

— Καλημέρα παππού. Καλή χρονιά το 2005 και να τα κατοστίσεις. Πόσα γινόμαστε φέτος;

— Καλημέρα-καλημέρα, με υγεία και χαρά η νέα χρονιά, για όλο τον κόσμο. Φέτος γινόμαστε εννενήκοντα δύο. Είπες να τα κατοστίσω.Πειράζει να πάμε και κάνα χρόνο παραπάνω; Έτσι που γίνανε τα πράγματα τώρα και με την καλοπέραση που έχουν οι γέροι, δεν πεθαίνουν εύκολα. Πολλοί θα περνάνε τα εκατό.

— Τότε ναβάλουμε κάτι ακόμη και να ευχόμαστε στα εκατόν είκοσι;

— Καλά είναι

— Δε μου λές, πότε γεννήθηκες; Θυμάσαι τίποτα από τα παιδικά σου χρόνια στο χωριό;

— Εγώ γεννήθηκα το 1913. Πήγα στο σχολείο το 1920. Πριν δεν θυμάμαι σχεδόν τίποτα. Αυτό που μου έρχεται μόνο στο νου είναι η εικόνα του πατέρα μου έως στην αυλή να μιλάει με τα ξαδέρφια του απέναντι στα μπαλόνια και να γελάνε. Επίσης θυμάμαι που με έστελνε στο μαγαζί του Κανδηλώρου να του πάρω αιφόνι, γιατί τον πονούσε το δόντι του.

— Από τ

Έτσι για να ιθερνάει τη ήρα

ΞΕΦΥΛΛΙΖΟΝΤΑΣ ΤΟΝ "Α"

Συνέχεια

** Στο 4ο φ. υπάρχει "σάλπισμα" του Συλλόγου προς τους νέους του χωριού [κάτι σανάλογο με αυτό που γίνεται και σήμερα] και εκτεταμένη αναφορά από την επίσκεψη του Δ. Σ. στο Νομάρχη για το θέμα του δρόμου. Επίσης υπάρχει μια φωτογραφία του Χρ. Ν. Δάρα [εγγονού του Χρήστου-Ντάρα] που δύσε στο Χιοχάνεσμπουρκ και που πρόσφερε 100.000 δρχ. [4.000.000 περίπου σημειώνα] για τη συνέχιση του δρόμου. Ακόμη

υπάρχει η είδηση πως ο Παπα-Αναστάσης [στη φωτογραφία μαζί με τον παπα-Σωτήρη και το Μήτσιο το Σχίζα έξω από το μαγαζί του Γιώργη του Λιατσόπουλου την ημέρα διάγνωσης του δρόμου προς Αράπηδες] παραχώρησε δωρεάν στην κοινότητα ένα μέρος δίπλα από το σπίτι του, για κατασκευή Κοινοτικού Γραφείου.

** Στο 5ο φ. υπάρχει αναλυτικό ρεπορτάζ για τη χοροεσπερίδα του Συλλόγου και την πολιτιστική εκδήλωση που έγινε, με την απονομή των βραβείων σε αριστεύσαντες μαθητές.

Αναφέρεται ακόμη πως με ενέργειες του γιατρού Ν. Σχίζα εγκρίθηκαν 75.000 δρχ. για έργα στο χωριό και πως με ανάλογες

ενέργειες του Ηλία Χειμώνα μπήκε το ρεύμα στους Αράπηδες. Επίσης υπάρχει ένα ιστορικό κείμενο του Ν. Παπαγεωργίου που λέει πως εντοπίστηκε στο χωριό η σπηλιά που κρύβοταν ο Κολοκοτρώνης στους μεγάλους διωγμούς της κλεφτουριάς το 1806.

Στο ίδιο φ. αναφέρονται ενδιαφέροντα στοιχεία από το Δημοτικό Σχολείο του χωριού, που η δασκάλα Π. Μπόρα - Σχίζα βρήκε στα αρχεία. Σύμφωνα με αυτά, το 1920 υπήρχαν 98 μαθητές [93 αγόρια και 5 κορίτσια] στο σχολείο και το 1928, 94 αγόρια [ιδίος αριθμός] και 44 κορίτσια [σχεδόν δεκαπλασιάστηκαν]. Το 1920 και 1921 δάσκαλος ήταν ο Μπουράς και το 1922-25 ο Μήτσος ο Σχίζας.

Το 1926-28 το σχολείο χωρίστηκε σε αρρένων και θηλέων με το Μήτσιο το Σχίζα και την Αγγελοπούλου και στη συνέχεια [αφού σιγουρεύτηκαν πωςδεν τρέχει τίποτα.....] ξανάγινε μεικτό με 3 δασκάλους.

Μία ακόμη πληροφορία αναφέρει πως έγινε επισκευή της βρύσης του Δημοκήτη [Δημοκοίτη] και στη συνέχεια του Σουληνάρι με τη φροντίδα του Χρήστου Ντάρα και έξοδα του ίδιου, του Κ. Γκούτη, του Νικολή Μπόρα κλπ.

Από την αναφορά αυτή προκύπτει πως την βρύση στου Δημοκήτη την έφτιαξε γύρω στο 1910 ο Αλέξης Δήμος, με μαστορόπουλο τον Κωσταντή τον Γκούτη.

Ο αργόσχολος

Το σημειωματάριο του γερο-χασοημέρη

**Κάποια ημέρα
της οποίαν να την φωτογραφήσουν.
Το δέχθηκε για πρώτη φορά.**

**Την έστησαν
κοντά στον τοίχο με τα μύσκλια.
Της έδωσαν κι έναν αμάραντο
στο δεξιό χέρι.**

**Της σήκωσαν ψηλά το μαυρομάντηλο
να φαίνεται το πρόσωπό της**

....Και την φωτογράφησαν.

**Στη φωτογραφία φαίνονται:
Η μαύρη φορεσιά, το ανάρτυγο πρόσωπο.
Η ελπίδα των ματιών της**

και η υπομονή της μητρότητας.

**Από το άρωμα της ψυχούλας της
δεν κατάφερε ν' απεικονίσει ίχνος ο φακός.**

Και όμως.... εγώ – κι έτσι λειψή-

την καμαρώνω τη Μάνα μου.

**Και νιώθω σιγουρά από την άγια ευχή της
που με παραστέκει άγρυπνη
και με προστατεύει**

Θ.Κ.Τ.

Φωτογραφία Σχολικού έτους 1939-1940.
Έξω από το γιατρό της κάτω εκκλησίας τα παιδιά παίρνουν το... πρωτόνιο τους. Στη μέση ο δάσκαλος Μήτσος Σχίζας, δίπλα του ο δασκάλες Π. Ζέρβα και Β. Σωτηροπούλου και με την κουτάλα στο χέρι ο Αικατερίνη Τρουπή [Παπίτσαινα]. Πρώτος δεξιά ο λογοτέχνης Θ. Τρουπής. Οι άλλοι;

Αρτοζήνος

ΕΜΕΙΣ ΚΑΙ ΤΑ... ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΑΣ

Ο ταμίας μας, σας ενημερώνει

Σκεφθήκαμε να δημιουργήσουμε μία καινούρια στήλη με οικονομικά θέματα, ώστε κάθε δύο μήνες – που ο ταμίας ενημερώνει το Δ.Σ. και στη συνέχεια εκδίδεται ο "Α" – να γίνεται και ενημέρωση των πατριώτων.

Έτσι θα δίδεται η ευκαιρία και για κάποια ...κριτική, που μας είναι απαραίτητη. Έτσι και αλλιώς πάντως οι συνεδριάσεις του Δ.Σ. είναι ανοιχτές και όποιος θέλει μπορεί να τις παρακολουθεί:

1] Εσοδα [από Γ.Σ. μέχρι 19/3/05]

-Παραλαβή ταμείου από το νέο Δ.Σ. του Συλλόγου [Δεκέμβριος 2004]: 5.952€ συν 88 \$ Αυστραλίας

- Προσφορές και συνδρομές που δημοσιεύθηκαν στον "Α" [μέχρι και το παρόν φύλλο]: 10.671€

(Στο ποσόν αυτό δεν περιλαμβάνονται προσφορές "στη μνήμη", που δόθηκαν από ευθείας στην εκκλησία και δεν υπάρχει απόδειξη του Συλλόγου).

- Εισπράξεις από πώληση του ημερολογίου: 1.560 €

- Εισπράξεις από χοροεσπερίδα 2005: 12.100 € [αναλυτικά πιο κάτω].

Σύνολο Εσόδων: 24.331 €

(Σημειώνεται ότι δεν υπάρχει ούτε ένα ευρώ ως έσοδο του Συλλόγου, που δεν έχει δημοσιευθεί στην εφημερίδα. Αν τυχόν κάποιος καταθέσει ανώνυμα στο λογαριασμό της Τράπεζας, θα κοπεί απόδειξη και θα δημοσιευθεί ως "άγνωστος").

2] Εξοδα [από Γ.Σ. μέχρι 19/3/05]

- Γενικά έξοδα Συλλόγου (έκδοση εφημερίδας, εκτύπωση ημερολογίου, εκτύπωση επιστολώχαρτων και φακέλων, ΟΤΕ, ΔΕΗ, κοινόχρηστα κλπ): 4.391 €

- Εξόδα χοροεσπερίδας: 8.290 € [αναλυτικά πιο κάτω]

Σύνολο εξόδων: 12.681 €

3] Καθαρό υπόλοιπο ταμείου:

11.650 € και 88 \$ Αυστραλίας

Τράπεζα είτε με απ' ευθείας παράδοση στο Εκκλησιαστικό Συμβούλιο [τουλάχιστον μία φορά το χρόνο] και θα παραλαμβάνει υπογεγραμμένη απόδειξη. Το αποδεικτικό της Τράπεζας ή του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου θα καταχωρείται στο βιβλίο του Ταμείου ως έξοδο και θα δημοσιεύεται στην εφημερίδα, με τον αριθμό πρωτοκόλλου.

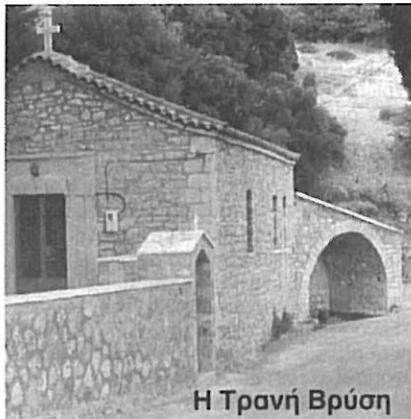
Β] Αν τα χρήματα δίδονται απ' ευθείας στην εκκλησία από τους συγγενείς και υπάρχει επιθυμία δημοσίευσης, θα πρέπει να προσκομίζεται κάποιο σχετικό αποδεικτικό, το οποίο θα καταχωρείται στα βιβλία του Συλλόγου και θα δημοσιεύεται επίσης στον "Αρτοζήνο".

Γ] Καμία απόδειξη [παραλαβής χρημάτων ή πληρωμής] δεν θα δημοσιεύεται στην εφημερίδα, χωρίς τον αντίστοιχο αριθμό από το βιβλίο του ταμείου.

Αν υπάρχει κάποια άλλη πρόταση, πιο απλή και πιο πρακτική, ευχαρίστων για την εφαρμόσουμε.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ-ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ [15.1.05 - 19.3.05]

1. (N.13) Κατάθεση στην Τράπεζα Ανωνύμων	20€
2. (N.451) Κατσιάπη Χ. Ανδριάνα	20€
3. (N.452) Κατσιάπης Νικόλαος του Χρ.	20€
4. (N.251) Βέργου Ελένη του Γ.	20€
5. (N.252) Στρίκος Δημήτριος του Παν.	10€
6. (N.253) Χρονόπουλος Κώστας του Ι.	50€
7. (N.254) Παπαγεωργίου Ηλίας του Γ.	200€
8. (N.255) Κωνσταντόπουλος Ηλίας (ιερέας)	30€
9. (N.256) Σχίζα Μαρία του Ν.	30€
10. (N.257) Σχίζας Αθανάσιος του Ν.	30€
11. (N.258) Σχίζας Νικόλαος του Α.	30€
12. (N.259) Αρβανίτη Μαρίνα του Αν. (Στρίκου)	20€
13. (N.152) Ντάθου Αναστασία του Ι.	50€
14. (N.454) Θεοφίλη Μαρία (Κατσιάπη)	20€
15. (N.453) Κατσιάπη Δέσποινα του Ε.	20€
16. (N.455) Μπουρνά Χρυσούλα	20€
17. (N.208) Τσουμπής Νικόλαος	40€
18. (N.351) Αναστασόπ	

Η Τρανή Βρύση

ΑΡΤΟΖΗΝΟΣ

"Ευδοση του Λυγγόγου Σερβιάν Αριαδίας"

Γραφεία : Αγ. Μάρκου 16, 5ος όροφος, Τ.Κ. 10560 Αθήνα • Τηλ. 210 3229904

Έτος 29ο • Αρ. φύλλου 149 • Μάιος - Ιούνιος 2005

Η βρύση του Δημοκούτη

Μνήμη και τιμή Μαρίας Αθ. Παναγοπούλου Σέρβου 1932 - Αθήνα 1993

Όπως είχε εγκαίρως ανακοινωθεί, ο Σύλλογος σε συνεργασία με το περιοδικό "ΜΟΡΙΑΣ" και την Εταιρεία Ελλήνων Λογοτεχνών, πραγματοποίησε φιλολογικό μνημόσυνο-τιμητική εκδήλωση για την ποιήτρια και πεζογράφο του χωριού μας, την αξέχαστη **Μαρία Αθ. Παναγοπούλου**. Η εκδήλωση έγινε το απόγευμα της 30ης Μαρτίου, στη φιλόξενη, καλαισθητή και ιστορική αίθουσα της Εταιρείας Ελλήνων Λογοτεχνών, επί της

τα κεράσματα που προετοίμασαν κυρίες του χωριού μας και προσφέρθηκαν στους καλεσμένους.

Ο Θοδωρής ανέβηκε στο βήμα και απευθύνομενος στο ακροατήριο είπε:

Φίλοι και εταίροι της Εταιρίας Ελλήνων Λογοτεχνών, μέλη και φίλοι του Συνδέσμου Σερβιάνων, φίλοι και αναγνώστες του περιοδικού "Μοριάς", καλησπέρα σας. Ήρθαμε απόψε εδώ να θυμηθούμε και να τιμήσουμε την ποιήτρια

τας Δημητσανιών"

"Δημητσάνα" και γ) τον από σαράντα πέντε χρόνια φίλο, σχολικό Σύμβουλο και μέλος του ΔΣ αυτής εδώ της Εταιρίας Β. Δημουλά, γιατί μου πρόσφερε τη γραβάτα που φορώ απόψε, με σκοπό να θυμάμα την Ελασσόνα -όπου συνυπερτέμασε- και την Ξεχωριστή αποψινή βραδιά και γιατί τον αγαπώ και μ' αγαπάει.

Βλέπω την τιμωμένη να κάθεται στο πρώτο κεντρικό κάθισμα,

οδού Γενναδίου 8, στο κέντρο της Αθήνας. Η Εταιρία είχε βγάλει και σχετική ανακοίνωση:

"Τετάρτη 30.3.2005, ώρα 7μμ. ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ "ΜΟΡΙΑΣ". Αφιέρωμα μνήμης Μαρίας Αθ. Παναγοπούλου. Ομιλητής: Ηλίας Γιαννικόπουλος".

Οι προτομές και τα πορτρέτα των κορυφαίων λογοτεχνών μας στους τοίχους και τις προθήκες της αίθουσας δημιουργούσαν μια υποβλητική ατμόσφαιρα. Σε μια γωνιά της αίθουσας τοποθετήθηκαν με επιμέλεια τα κεντήματα της Μαρίας για να αναδειχθεί και μια άλλη πλευρά της, η ικανότητα των χεριών της για δημιουργία και ο αγώνας της για βιοπορισμό. Οι καλεσμένοι -πατριώτες, κοντοχωρινοί, πολλοί φίλοι και μελετητές του έργου της- ήρθαν στην ώρα τους και γέμισαν την αίθουσα (φωτογραφία). Κάποιοι μάλιστα έμειναν όρθιοι (ήταν πάνω από 250 άτομα) στο πίσω μέρος, γιατί δεν υπήρχαν άλλες καρέκλες.

Η εκδήλωση άρχισε σύμφωνα με το πρόγραμμα.

Την αρχή έκανε ο λογοτέχνης-δάσκαλος του χωριού μας Θεόδ. Κ. Τρουπής (φωτογραφία), που συντόνισε και την όλη εκδήλωση. Με την αμεσότητα του λόγου του αιχμαλώτισε συναισθηματικά το ακροατήριο και το οδήγησε σε σφαίρες ψυχικής ανάτασης. Σε όλη τη διάρκεια της τελετής η ατμόσφαιρα ήταν συγκινησιακά φορτισμένη και θα μπορούσε να χαρακτηρισθεί κατανυκτική. Στο τέλος η χαρά και η αγαλλιάση ήταν φανερή στα πρόσωπα όλων και οι συζητήσεις και τα σχόλια ήταν επαινετικά τόσο για τη Μαρία και το έργο της, όσο και για τους διοργανωτές της εκδήλωσης. Τη βραδιά συμπλήρωσαν

και πεζογράφο **Μαρία Παναγοπούλου**, που γεννήθηκε στο χωριό Σέρβου στα 1932 και έφυγε από τη ζωή τον Ιούλιο του 1933 στην Αθήνα.

Πρέπει να ευχαριστήσω την Εταιρία α) γιατί μας προσφέρει την ιστορική αυτή αιθουσα, που τίμησαν οι ιδρυτές, γίγαντες της λογοτεχνίας, Καζαντζάκης, Ξενόπουλος, Σικελιανός, Παλαμάς -ώστε την θεωρώ υπερτέρα της Ακαδημίας Αθηνών - και β) γιατί η Γενική Γραμματέας της κ. Ελευθερία Τζαβάρα - Αναγνωστάκη και ο φίλος μου πρόεδρός της Παύλος Ναθαναήλ θα χαιρετήσουν την εκδήλωσή μας, μετά από μελέτη του ποιητικού έργου της τιμωμένης. Πρέπει να ευχαριστήσω ακόμη: α) Τον κ. Κ. Καλύθα, δημοσιογράφο, διευθυντή και εκδότη της εφημερίδας "Γορτυνία", γιατί δημοσίευσε σε 2 φύλλα της εφημερίδας του την "Γνωστοποίηση-Πρόσκληση", β) τον κ. Β. Σκολαρίκο, γιατί και αυτός δημοσίευσε την ίδια πρόσκληση στην εφημερίδα της "Αδελφότη-

εκεί που έχω εναποθέσει τα "Απαντά" της, που κυκλοφόρησαν στο περιοδικό "Σέρβου". Τα είδε και τα χάρηκε. Το άλλο τεύχος που είναι στο διπλανό της κάθισμα το κυκλοφόρησα στο περιοδικό "Μοριάς", στα πέντε χρόνια από το τελευταίο της ταξίδι.

Θυμάσαι Μαρία;
Ήρθαμε να σε ιδούμε με την Κατερίνα: Με φίλησες και σε φίλησα στερνή φορά και μου είπες: "Θοδωρή μη με ξεχάσεις"

.....Κι εγώ μια πέτρα διάλεξα απ' το νταμάρι της καρδιάς και χάραξα απάνω τ'όνομά σου.

Λίγο αργότερα έλαβα το τελευταίο σου γράμμα. Το φυλάω στον ογκώδη φάκελο με όλες τις επιστολές σου. Το μετάπλασα σε σονέτο-επιστολάριο και το καταχώρησα στα επιστολάριά μου.

....."Δεν θέλω να με ιδείς που θα πεθάνω,
για να ελπίζεις πάντα πως θα γειάνω".

Και γι' αυτό το λόγο δεν σε είδα, για να τηρήσω την επιθυμία σου.

Και ...όπως βλέπειςΔεν σε ξεχάσαμε.

Είμαστε όλοι απόψε εδώ.

Απουσιάζει ο υφυπουργός Πολιτισμού κ. Πέτρος Τατούλης.

Μας έστειλε τις ευχές του να έχουμε επιτυχία, στη γιορτή σου την αποψινή. Δικαιολογούμε με κατανόηση την απουσία του και τον ευχαριστούμε για τα καλά του λόγια.

Σου προλέγω το αποψινό πρόγραμμα, για να πάρεις μια ιδέα και μη μου αρχίσεις τα νεύματα και αύριο τα παράπονα και τις κριτικές. Όσο μου κόβει θα

Συνέχεια στην 5η σελ.

Ευχές ...μετά το Πάσχα

Παρόλο που πέρασε πάνω από ένας μήνας από την ημέρα της Ανάστασης, οι ευχές μας παραμένουν εγκάρδιες. Ευχόμαστε λοιπόν σε όλους "χρόνια πολλά" και μαζί με την Ανάσταση του Κυρίου ας αναστηθεί μέσα μας ό,τι ο καθένας επιθυμεί. Μια μικρή έστω βελτίωση των σχέσεών μας με το περιβάλλον μας, έτσι ώστε να δώσουμε τη δυνατότητα στους άλ-

λους να μας αγαπήσουν λίγο παραπάνω, θα είναι μια σημαντική επιτυχία.

Πολλοί πατριώτες πέρασαν και φέτος τις γιορτές στο χωριό -βοηθούντος και του καιρού-, με ιδιαίτερη χαρά και ευχαριστηση.

Και του χρόνου να είμαστε όλοι καλά και να ξαναγιορτάσουμε το Πάσχα, αν είναι δυνατόν.... όλοι στο Χωριό.

Η εκδρομή του Συλλόγου 2-3 Ιουλίου στη Λίμνη Πλαστήρα

Νέα τροπή παίρνει η αρχική σκέψη για οργάνωση εκδρομής στη λίμνη Πλαστήρα.

Τελικά έχουμε προσφορά για ένα Σαββατοκύριακο (μία δηλαδή διανυκτέρευση), με 60-70 περίπου ευρώ το άτομο (ανάλογα με τον αριθμό). Στην τιμή περιλαμβάνονται η μεταφορά, η διανυκτέρευση και το πρωινό. Νομίζουμε πως η τιμή είναι στα πλαίσια των δυνατότητων των πατριώτων. Οι ιδιαίτερα απαιτητικοί καλό είναι να..... το σκεφθούν λίγο παραπάνω.

Η εκδρομή προγραμματίζεται για τις 2 και 3 Ιουλίου. Είναι αυτονόχτονο πως για να πραγματοποιηθεί πρέπει να συμπληρωθεί τους λόγους του ΔΣ υπάρχουν στο προγούμενο φύλλο του "Α". Ενημερωτικά σας λέμε πως στην εκδρομή θα συμμετέχουν όλα τα μέλη του Δ.Σ., συν.... γυναικεί...μετά (ή άνευ) τέκνων.

Η διαδρομή της εκδρομής θα είναι: Σάββατο. ΑΘΗΝΑ(07.00)-Λ. ΠΛΑΣΤΗΡΑ-ΚΑΛΑΜΠΑΚΑ(Διανυκτέρευση).

Κυριακή. ΜΕΤΕΩΡΑ-ΠΕΡΤΟΥΛΙ-ΕΛΑΤΗ-ΤΡΙΚΑΛΑ-ΑΘΗΝΑ(20.30). Παιδιά έως 12 ετών σε 3κλινο ή 4κλινο με τους γονείς τους. Το μονόκλινο τιμή 110 € (αντί 60€). Στην τιμή περιλαμβάνεται και συνοδός.

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ 2005 ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

Από τη συνεργασία με το Δήμο Ηραίας και το Τοπικό Συμβούλιο, φαίνεται, εκ πρώτης όψεως, πως θα οργανωθούν 3 εκδηλώσεις τον φετινό Αύγουστο στο χωριό. Η πρώτη θα είναι το γλέντι την παραμονή της Παναγίας. Η δεύτερη θα αφορά στην αποκάλυψη του μνημείου για τον κλέφτη Δήμου με τα συνεπακόλουθα και η τρίτη θα γίνει στο Σχολείο την Κ

Κοινωνικά

Γεννήσεις

• Ο Ανδρέας Χρ. Δάρας και η σύζυγός του Αθηνασία απέκτησαν το δεύτερο παιδί τους, ένα χαριτωμένο κοριτσάκι. Ο Αρτοζήνος τους εύχεται ολόψυχα να τους ζήσει.

Γάμος

Στις 7-5-2005 στον Ιερό Ναό Τριών Ιεραρχών Μεσσήνης τέλεσαν το γάμο τους ο Ανδρέας Ι. Κουτσανδριάς (εγγονός του Ανδρέα Κουτσανδριά) και η Λευκοθέα Κόρμα. Μετά το γάμο ακολούθησε γλέντι μέχρι το πρώτο στο κέντρο διασκέδασης του Κ. Τσελίου.

Να ζήσουν ευτυχισμένοι.

Το Δ. Σ.

Θάνατοι

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Γ. ΒΕΡΓΟΣ

90 ΕΤΩΝ

Στον πατέρα και παππού μας

Τη Δευτέρα του Πάσχα, 2 Μαΐου 2005 (ανήμερα της γιορτής του Αγ. Γεωργίου, που γιόρταζαν πολλά μέλη της οικογενείας σου), έφυγες από κοντά μας.

Ταλαιπωρήθηκες 3,5 χρόνια, καθηλωμένος στο κρεβάτι, μετά από εγκεφαλικό επεισόδιο που έπαθες την ίδια ημέρα που αρρώστησε η γιανιά και μπήκε στο Νοσοκομείο. Φαίνεται δεν άντεξες την απουσία της, όπως κι αυτή τώρα δεν αντέχει τη δικιά σου.

Η ζωή σου ήταν σκληρή, από πολύ μικρή ηλικία. Μόλις 3 χρονών (το 1918) έχασες τον πατέρα σου, που ήταν στρατιώτης στην Πάτρα και σε άφησε μόνο, χωρίς αδέρφια. Μόνη της και η μάνα σου (Μαρία I. Κλεισούρα, ορφανή και η ίδια από την ηλικία των 3 ετών που έχασε τον δικό της πατέρα από κεραυνό), σε μεγάλωσε με πολλές δυσκολίες και στερήσεις, αλλά με πολλή φροντίδα και αγάπη. Ευτύχησε να σε δει παντρεμένο με την αγαπημένη σου γυναίκα Γεωργία και με παιδιά.

Σε ηλικία 27 χρόνων, στα μαύρα χρόνια της κατοχής και της πείνας του 1942, έχασες και τη μάνα σου, ανήμερα μάλιστα την πρωτοχρονιά. Εκείνα τα δύσκολα χρόνια πάλεψες σκληρά για να μπορέσεις να ζήσεις την οικογένειά σου, κουβαλώντας με το μουλάρι λάδι, αλάτι, κρασί και ό,τι άλλο, από τον Πύργο μέχρι το Άργος. Και τα κατάφερες! Ύστερα άνοιξες το μαγαζί στο χωριό, και επί 18 χρόνια πρόσφερες εκεί ό,τι μπορούσες. Θυμόμαστε ακόμη που δεν υπήρχε πημέρα να μην πας σε κάποιο σπίτι, να κάνεις μία ένεση στην κάποιον πατριώτη που την είχε ανάγκη.

Το 1968 με το κύμα μετανάστευσης, άφησες και εσύ το χωριό και ήρθες στην Αθήνα. Εκεί άνοιξες νέο μαγαζί στο Ζωγράφου (το διατήρησες μέχρι το 1990) και δημιούργησες -με την καλοσύνη σου και την εξυπηρετικότητά σου - πολλούς νέους φίλους, που σθυμούνται και σε αγαπούν μέχρι σήμερα.

Ευτύχησες να δεις τα 4 παιδιά και τα 10 εγγόνια σου αποκαταστημένα. Ευτύχησες ακόμη να δεις και 10 δισέγγονα. Κάποιες φορές σε πίκρανε βέβαια η ζωή, αλλά εσύ την πάλεψες με εξυπνάδα, στάθμης όρθιος και τελικά βγήκες κερδισμένος. Αισθανόμαστε υπερήφανοι, γι' αυτό και ακολουθούμε τις συμβουλές σου.

Το τελευταίο σου ταξίδι παππού το έκανες στο χωριό που τόσο αγαπούσες, μαζί με συγγενείς και φίλους. Εκεί θα είναι και η τελευταία σου κατοικία. Θα σε θυμόμαστε όλοι για πάντα με το γλυκό σου χαμόγελο, με την

καλοσύνη σου και με τις εύστοχες συμβουλές που μας έδινες.

Στο καλό. Καλό σου ταξίδι...
Η γυναίκα σου, τα παιδιά σου,
τα εγγόνια σου
και τα δισέγγονά σου.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου, στη συνεδρίαση του στις 17.5.05, εξέφρασε τα θερμά του συλλυπητήρια στο μέλος του (και υπεύθυνο για τις κοινωνικές εκδηλώσεις) Γ. Δ. Βέργο, για το θάνατο του πατέρα του. Αντί στεφάνου αποφάσισε να προσφέρει το ποσό των 50 Ευρώ για τα μαθητικά βραβεία.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ευχαριστούμε θερμά τους συγγενείς και φίλους που συνόδευσαν στο τελευταίο του ταξίδι τον λατρευτό μας σύζυγο, πατέρα και παππού Δημήτριο Γ. Βέργο. Επίσης ευχαριστούμε και σους πρόσφεραν αντί στεφάνου χρήματα στο Σύλλογο, για το θεσμό των βραβείων των μαθητών.

Το μηνόσυνο θα τελεστεί την Κυριακή 5 Ιουνίου στην εκκλησία Αγ. Γεωργίου Ζωγράφου.(Οδός Αγ. Γεωργίου και Γ. Ζωγράφου, 7η στάση), μετά τη θεία λειτουργία.

Η Οικογένειά του

ΣΤΟΝ ΜΠΑΡΜΠΑ-ΜΗΤΣΙΟ

Τον μπάρμπα-Μήτσιο τον θυμάμαι από την εποχή που είχε το μαγαζί στο υπόγειο του Χρήστου Ντάρα.

Λόγω γειτονιάς και "καφενείου", είχαμε συχνές επιαφές που συνεχίσθηκαν στην Αθήνα μέχρι τώρα και με την ευρύτερη πλεύση οικογενείας.

Ο μπάρμπα-Μήτσιος - όπως εγώ τον γνώρισα - ήταν άνθρωπος δύπνιος, οργανωτικός και με εμπορικό πνεύμα για τα δεδομένα του χωριού. Ήταν χαμηλών τόνων και ποτε δεν τον άκουσα να φωνάζει ή να φιλονικεί με κάποιον. Αντίθετα πολύ συχνά τον έβλεπα να χαμογελάει, με το γλυκό εκείνο χαμόγελο που σε κάνει να συμπαθείς τον άνθρωπο. Πράγματι ο μπάρμπα-Μήτσιος είχε τη συμπάθεια και την εκτίμηση των πατριώνων, γιατί ήταν καλός άνθρωπος, σοβαρός και ιδιαίτερα εξυπηρετικός μαγαζάτορας. (Θυμάμαι τα βερεσέδια αρκετών εικόνων την εποχή από τον ταγιάρα κλπ....)

Το μαγαζί του ήταν σημείο αναφοράς στο χωριό και ο ίδιος - ως άριστος οικογενειάρχης και καλός γνώστης γενικότερων θεμάτων, πολιτικών και άλλων - θεωρείτο ένα από τα κατάλληλα πρόσωπα, τόσο για συμβουλές όσο και εξυπηρετήσεις. Ως οικογενειάρχης υπήρξε άριστος. Χαρακτηριστικό των μελών της ευρύτερης οικογενείας που δημιούργησε, είναι ο αλληλοεσβασμός, η αλληλοεκτίμηση και το ουσιαστικό ενδιαφέρον του ενός μέλους προς τον άλλο.

Ας είναι ελαφρό το χώμα του Μπουλούτσου που τον σκέπασε.

X. I. Μαραγκός

ΕΛΕΝΗ Γ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

Πέθανε στην Αθήνα η Ελένη Γεωργίου Κωνσταντόπουλου σε ηλικία 85 ετών και κηδεύτηκε τη Δευτέρα 16.5.2005. Η Ελένη καταγόταν από τη Δημητσάνα - το σάο των Ραδέων - και είχε παντρευτεί τον Γιώργη τον Κωνσταντόπουλο από το χωριό, αδερφό του Μήτσιου του Παναγή και του Βασίλη. Ο Γιώργης δεν ήταν πολύ γνωστός στο χωριό γιατί σπάνια ερχόταν. Μετά τον πόλεμο έφυγε για την Αθήνα, αργότερα γύρισε στο Χρυσοβύτι και δούλεψε στη Δασική Υπηρεσία, παντρεύτηκε στη Δημητσάνα και έφυγε για την Αθήνα, όπου εργαζόταν ως νυχτοφύλακας στο ξενοδοχείο της ΗΙΤΛΟΝ και στη συνέχεια στην ΙΟΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ. Απέκτησε ένα γιό και μία κόρη. Ο γιός του πέθανε σε ηλικία 49 ετών από κακοήθεια και ο γαμπρός του σε ηλικία 51 ετών επίσης από κακοήθεια. Ο ίδιος πέθανε στην Αθήνα πριν 4 περίπου χρόνια. Έμενε στην Πετρούπολη, όπου μένει και ο αδερφός του ο Παναγής.

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Ο στρατιωτικός γιατρός κ. Γεώργιος Ν. Παπαγεωργίου, προήχθη σε Πλωτάρχη.

Του ευχόμαστε και σ' ανώτερα.

Ο ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

γύρων μέχρι το Ψάρι. Ακολούθησε αρτοκλασία με υπεραφθονία άρτων και μετά η καθιερωμένη από τους φιλόξενους Αραπαίους προσφορά μεζέ και καλού κρασιού. Το γενικό πρόσταγμα είχε ο Κώστας Χρονόπουλος και τη φροντίδα της κουζίνας η γυναίκα του Γιώτα - Καίρια Χρονοπούλου. Το κρασί επιμελήθηκε ο Νίκος Χρονόπουλος. Ιδιαίτερα σημαντική ήταν η συμβολή στην προετοιμασία και τη διάθεση των φαγητών του Φώτη Παναγόπουλου και του Χρήστου Νικολόπουλου (από του Μπούζα). Δεν πρέπει να ξεχάσουμε και τη νέα γενιά που έκανε συναυματική την παρούσια τη στο φαγητό και το γλέντι. Η γουρουνοπούλα του Συλλόγου Εκκοκλαστήκε μαζί με ψητή γύδα και άλλα πολλά εδέσματα. Τα έσοδα πήγαν υπέρ της εκκλησίας. Στο πανηγύρι παραβρέθηκαν όπως πάντα ο Αντιδημάρχος κ. Θάνος Μπόρας, ο Σταθης Δάρας, ο Νίκος Παπαγεωργίου κ.ά. πολλοί πατριώτες. Υπολογίζεται ότι ήταν πάνω από 250 άτομα. Η εκκλησία καλαίσθητα στολισμένη με τη φροντίδα της Τασίας Μπουρνά. Δυστυχώς ο πρόεδρος του Συλλόγου - Αραπαίος και ο ίδιος - και πολλά μέλη του ΔΣ δεν μπόρεσαν να παραβρεθούν, για λόγους πέρα από την θέλησή τους. Με την πρώτη ευκαιρία πάντως θα ανταποκριθούν σ' αυτή τους την υποχρέωση. Ελπίζουμε του χρόνου - πρώτα ο θεός - να είμαστε όλοι εκεί. "Χρόνια πολλά".

ΤΟΥ ΓΙΑΤΡΟΥ Η ΒΡΥΣΗ

Επανερχόμαστε στο θέμα

Στο Δ.Σ. του Συλλόγου επανήλθη το θέμα της επισκευής και διαμόρφωσης του χώρου στη δρύση του γιατρού, στην περιοχή της Κοκκινοβρύσης.

ΣΤΗΛΗ ΤΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

Ο «Αρτοζήνος» έλαθε και δημοσιεύει τις παρακάτω επιστολές

Α) Από τον κοντοχωριανό μας Αετορράχητη συνταξιούχο δάσκαλο Γιάννη Ηλ. Νικολακόπουλο.

Αγαπητέ μου «Αρτοζήνοντε».

Γνώριζα ως «Αρτοζήνοντε» τον ... αμετακίνητο ορεινό όγκο, μια δυτική απόληξη του Μαινάλου, που στηρίζει... το σώμα του σε αλληλοδιάδοχες λοφοσειρές, βουνοσειρές και ρεματιές και που η ... επικράτειά του έχει ως ... έδρα και σημείο αναφοράς το χωριό Σέρβου, το πάλαι ποτέ πολυάνθρωπο Κεφαλοχώρι. Δεν ήξερα ότι υπάρχει και ... κυκλοφορεί και κάποιος άλλος, έντυπος συνεπώνυμος Αρτοζήνος, η αιφεντιά σου. Είσαι εσύ, η ομώνυμη εφημερίδα του Συλλόγου των απανταχού Σερβαίων.

Ηρθες στα χέρια μου μόλις πρόσφατα. Με την πρώτη ματιά που σου έριξα, μου άρεσες. Είσαι ... εμφανίσιμη, με καθαρά και έντονα τυπογραφικά, καλοφροντισμένη, με ποικίλη και ενδιαφέρουσα ύλη και με αξιοπρόσεκτη, ευταξία. Αποπνέεις άρωμα νοικοκυρούνης. Είσαι και ολίγον ... υψηλόσωμη, για να δικαιολογείς το ύψος... του νονού σου που φέρεις τ' ονόμα του! Είσαι η φωνή των απανταχού Σερβαίων που τους επισκέπτεσαι, καθώς βλέπω, ανά διμήνιο, όπου κι αν βρίσκονται. Στο εσωτερικό και στο εξωτερικό. Και τους δίνεις χαρά και μικρή ... ανάσταση! Τους φέρνεις τα νέα του χωριού σας και όχι μόνον, ενώ στις στήλες σου φιλοξενείς γνωστές και άγνωστες ιστορίες του τόπου σας. Τους θυμίζεις παλιά ήθη και έθιμα και τους συγκινείς με τα όσα πραγματικά και ανθρώπινα στιγμότυπα του παλιού καιρού καταγράφεις.

Και δεν ασχολείσαι μόνο με τα παλιά, αλλά... σπουδάζεις και τα νέα, τα σύγχρονα. Κουβεντιάζεις με τους συμπατρώτες σου, ακούς τους καημούς, τους πόθους τους και τις προτάσεις τους και αφουγκράζεσαι κάποια κρυπτογραφικά μηνύματα, που έρχο-

νται από το παρελθόν. Τα ... αποκρυπτογραφείς με τον τρόπο σου για να τα μάθουν και οι νέοι, να λάβουν γνώση της διαχρονικής παρακαταθήκης των προγόνων τους και να ενταχθούν στις τάξεις του Συλλόγου σας. Με λίγα λόγια, τους θυμίζεις ότι δεν πρέπει να ξεχνούν και ν' αποκοπούν από τις ρίζες τους. Γιατί αυτές οι ρίζες έχουν μια ξεχωριστή δύναμη και ομορφιά. Ξαναζωντανεύουν ιερές μνήμες και θύμισες και φέρνουν στοχασμούς και αναστοχασμούς. Όπως έφεραν τώρα και σε μένα, που δεν είμαι Σερβαίος, αλλά κοντοχωριανός σας. Θυμάμαι το μακαρίτη τον παππούλη μου - θεάς συχωρέστον - που στις αρχές της δεκαετίας του '50 με κάλεσε σιμά του και μου είπε : Έλα εδώ, κοντά, και αγκρούμασου!

«...Καθώς βλέπεις, ο τόπος μας, όπως είναι σήμερα, χωρίς δρόμο, φως, νερό κ.λπ - αν δεν ενδιαφερθεί η Πολιτεία - δεν έχει προκοπή για σας τους νέους. Να μάθετε γράμματα και τέχνες και να πάτε εκεί, όπου μπορείτε να δείξετε την εξυπάρχα σας και τις ικανότητές σας. Γιατί εδώ δεν έχουμε και τους κάμπους της Θεσσαλίας και τα μποστάνια της Ηλείας για να σας θρέψουν. Μόνο πολλές πέτρες έχουμε και μπολίκα ακόνια. Και σ' αυτά τ' ακόνια όλοι οι Γορτύνιοι ... ακονίζουν το μυαλό τους και προκόπουν! Όπου και να ταξιδέψεις θα τους θρεις να ξεχωρίζουν από τους πολλούς και να δημιουργούν ... Και να υπερηφανεύονται για την καταγωγή τους. Για τούτο θέλω να δώσω σε σένα και σ' όλα τα Γορτυνιόπουλα μια συμβουλή: «Όπου και να πάτε, όσα πλούτη και αξιώματα κι αν αποκτήσετε, ΠΟΤΕ να μην ξεχάσετε τον τόπο μας με τ' ακόνια του. Να ρχόσαστε ταχτικά για ν' ακονίζετε και το μυαλό σας για παραπέρα επιτυχίες. Τ' ακούς;»

Ναι, αλησμόνητε και ολιγογράμματε σοφέ, παππούλη μου. Τ' άκουσα όλα!... Και αυ-

Συνέχεια στη σελ. 11

Επιστολές που έστειλε ο Σύλλογος

Α) Στην Αδελφότητα Δημητσανιών

“Γρηγόριος ο Ε”.

Η επιστολή είναι ευχαριστήριος για την παροχή Ιατρικών Υπηρεσιών που προσφέρονται και στους δικούς μας πατρώτες, από κλιμάκιο γιατρών -που δυο φορές το χρόνο επισκέπτεται τη Δημητσάνα-, με τη φροντίδα της Αδελφότητας. Πέραν αυτού είναι γνωστό πως η Δημητσάνα μας εξυπηρετεί και σε άλλες ανάγκες όπως π.χ. σε ψώνια, σε Υπηρεσίες (Τράπεζες, Εφορία) κλπ.

Β) Στον πρόεδρο του Συλλόγου Μαραθίων (Βλαχοραφταίων), εφοπλιστή κ. Αγγελόπουλο.

Η επιστολή αυτή είναι συγχαρητήρια για τις δραστηριότητες του κ. Αγγελόπουλου που αφορούν την περιοχή μας, ιδιαίτερα για την έκδοση από τον Σύλλογο του χωριού τους της επετερίδας με τον τίτλο “Μάραθα”. Στα εξαιρετικό και πολυτελέστατο αυτό βιβλίο -το επιμελήθηκε ο διακεκριμένος Λυκειάρχης και Φιλόλογος κ. Σοφοκλής Δημητρακόπουλος- περιλαμβάνονται και θέματα που αφορούν το δικό μας χωριό. Αναφέρονται στην εκκλησία του Αγιαντριά, στο χωριό Αρτοζήνος, στη Φραζινέττα κλπ, τα οποία επιμελήθηκε ο πατριώτης μας ιστοριοδίφης κ. Νίκος Παπαγεωργίου. Ευελπιστούμε πως και ο δικός μας Σύλλογος θα μπορέσει κά-

ποια στιγμή να εκδώσει ένα ανάλογο βιβλίο.

Γ) Στο Δήμο Ηραίας

Σκοπός αυτής της επιστολής είναι να στηρίξει την αξέπιανη προσπάθεια του Δήμου, στη δημιουργία Κέντρου Περιβαλλοντικών Μελετών. Παρόλο που δεν γνωρίζουμε λεπτομέρειες για το Κέντρο, στηρίζουμε ανεπιφύλακτα αυτή την προσπάθεια, που σίγουρα θα είναι κάτιο καλό για τον τόπο και ασφαλώς θα αναβαθμίσει τη γύρω περιοχή.

Δ) Στην Αρχαιολογική Υπηρεσία Σπάρτης.

Όπως αναφέρθηκε στο προηγούμενο φ. του "Α" στο εκκλησάκι του Αγιαντριά βρέθηκαν δύο κιονόκρανα, όταν έγιναν εκεί εργασίες επισκευής το 1938. Τα κιονόκρανα αυτά βρίσκονται σήμερα σε ασφαλές μέρος στο παλιό κοινοτικό Γραφείο και ελπίζουμε μελλοντικά να στολίσουν το Πολιτιστικό Κέντρο του Χωριού.

Απευθυνόμαστε λοιπόν στην αρμόδια Αρχαιολογική Υπηρεσία -μέσω φυσικά του Δήμου- για να μάθουμε κάποιες σχετικές πληροφορίες, σε συνδυασμό και με ένα άλλο εύρημα, που το 1988 ο τότε πρόεδρος του Συλλόγου Ν. Μαραγκός είχε στείλει στην ίδια Υπηρεσία.

Farmakis Collection

Χονδρική: Γρ. Κυδωνιών 81

Τηλ. 210-5610378, 210-5610526

Λιανική: Παπαναστασίου 3 Αιγάλεω

Τηλ. 210-5313983

Β' κατάστημα: Εθν. Αντιστάσεως 56

Περιστέρι Τηλ. 210-5762333

Στους αναγνώστες του Αρτοζήνου

έκπτωση τουλάχιστον 10%

ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΥΠΟ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ... ΚΑΙ ΌΧΙ ΜΟΝΟ

Παράκαμψης Λαγκαδίων συνέχεια.....

Στο τελευταίο φ. της "Γορτυνίας" γίνεται ιδιαίτερα μεγάλη αναφορά στο γνωστό θέμα της Εθνικής οδού "Βυτίνας-Αρχαίας Ολυμπίας". Συμπερασματικά φαίνεται πως η μπόθεση δεν έχει χαθεί. Ο κ. Σουφλιάς ανασκεύασε κάπιως τις δηλώσεις που είχε κάνει στην αρχή του χρόνου και ανέφερε ότι η σχετική μελέτη του έργου θα έχει ολοκληρωθεί εντός του 2006. Απέφυγε όμως να δεσμευτεί για χρηματοδότηση του έργου ή ένταξή του στο Δ. Κ.Π.Σ. Χαρακτήρισε πάντως την παράκαμψη των Λαγκαδίων "δύσκολο κομμάτι". Για το θέμα αυτό έγινε ευρεία σύσκεψη στις 3/4 των διαφόρων φορέων της Γορτυνίας, με συμμετοχή βουλευτών, πολιτευτών κλπ. και συζητήθηκε το πρόγραμμα.... κινητοποίησεων και δράσης. Εξέλεγη μία συντονιστική επιτροπή από 4 Δημάρχους (Τροπιάνων, Κοντοβάζαινας, Κλείτορος και Λαγκαδίων), από τους προέδρους της Παγγορτυνιακής Ένωσης και Παναρκαδικής Ομοσπονδίας και από τον εκδότη της εφημερίδας "Γορτυνία". Σε πρώτη φάση η επιτροπή εξέδωσε ψήφισμα διαμαρτυρίας (που δημοσιεύουμε σε άλλη στήλη) και το έστειλε σε κάθε αρμόδιο. Στη συνέχεια θα προγραμματίσει διάφορες συναντήσεις.

Στο ΨΗΦΙΣΜΑ-ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ η επιτροπή αναφέρει μεταξύ των άλλων.

“Αποφασίσαμε ομόφωνα να διεκδικήσουμε δυναμικά και με κάθε τρόπο την ολοκλήρωση της πιο πάνω Εθνικής Οδού, όπως αρχικά έχει χαραχθεί με τις προβλεπόμενες παρακάμψεις οικισμών.

Επισημαίνουμε πως το ΥΠΕΧΩΔΕ την έχει χαρακτηρίσει το 2002 ως "θασικό τουριστικό άξονα" και την έχει εντάξει στο κλειστό κύκλωμα "Αθήνα-Κορίνθος-Πάτρα-Ολυμπία-Λαγκαδία-Μικήνες-Κόρινθος-Αθήνα".....

Στο ίδιο φ. της "Γορτυνίας" υπάρχει ενδιαφέρον κείμενο του Γ. Ηλ. Νικολακόπουλου από την

Προσωπικές απόψεις

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ ΚΑΙ ΆΛΛΑ

Είναι μα, σοβαρά και... ιδιονοούμενα

Στη Μαρία
Παναγοπούλου

Αγαπητή Μαρία.
Έχουν περάσει κοντά 12 χρόνια από το 1993 που έφυγες από κοντά μας. Επειδή δεν γνωρίζω τιέχεις μάθει γύρω από τα Συλλογικά μας και επειδή είμαι βέβαιος ότι σε ενδιαφέρουν τα νέα του χωριού κλπ, σκέφτηκα να.....σου γράψω δυο πράγματα. Πρώτα απ' όλα πρέπει να ξέρεις πώς οι άνθρωποι που σε αγάπησαν και εσύ αγάπησες (αυτή τη σχέση είναι αμφιδρομη, σαν τασυγκινωνούντα δοχεία), δεν σε έχασαν. Πολύ συχνά το όνομά σου έρχεται στις συζητήσεις τους και με υπερηφάνεια και θυμασιό μιλούν για σένα.

Τα Συλλογικά μας πράγματα πάνε καλά τον τελευταίο καιρό. Να καταλάβεις πως στις τελευταίες αρχαιεσίες, τον περασμένο Δεκέμβρη, ψήφισαν 138 άτομα που για πρώτη φορά ήσαν τόσα πολλά μετά το 1976 (θυμάσαι τότε;). Βέβαια ο Σύλλογος πέρασε και από τα πολύ χαμηλά του και μάλιστα σε σημείο που τέθηκε το ερώτημα της διάλυσής του. Τελικά έπεραστηκαν οι δυσκολίες και τώρα βρίσκεται στα "επίνων" του. Στο πηδάλιο του, τόσο την περασμένη περίοδο όσο και αυτή, είναι "το καλό παιδί", που έλεγες.

Μάθε Μαρία πως το θέμα της στέγης του Συλλόγου (θυμάσαι που το συζητούσαμε σαν όνειρο;) είχε αίσιο τέλος. Ο Σύλλογος αγόρασε ένα ωραίο γραφείο στην οδό Αγίου Μάριου, με τις συνδρομές κυρίων των πατριώτων. Εκεί έχουμε αναρτήσει και τη φωτογραφία σου και σε θεωρούμε πάντα παρουσία σε όλα τα Συμβούλια και τις εκδηλώσεις του Συλλόγου. Το άλλο θέμα που μας απασχολούσε από χρόνια (η δημιουργία δηλαδή κάποιου χώρου στο

Από τον Χ. Μαραγκό

χωριό για εκδηλώσεις και για στέγαση της οποίας πολιτιστικής μας κληρονομιάς), βρίσκεται επίσης σε καλό δρόμο. Με τη φροντίδα του Συλλόγου αποκτήθηκε ο χώρος εκεί στην κάτω εικκλησιά και με ενέργειες του Δήμου οικοδομείται. Σκεφτήκαμε ακόμη, αν με το καλό διαμορφωθεί εκεί ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ, να δώσουμε το δικό σου όνομα, μαζί με το όνομα και του άλλου λογοτέχνη μας του Θεόδωρή Κ. Τρουπή. Το αξίζετε και οι δύο σας και σας ευχαριστούμε πολύ για το πολύτιμο έργο που μας προσφέρατε.

Τα άλλα νέα Μαρία θα τα ...διαβάσεις σε άλλες στήλες του "Αρτοζήνου", την εφημερίδα που και εσύ αγάπησες και μόχθησες πάρα πολύ για την έκδοσή της. Έτσι δεν είναι; Να σου πω μόνο πως σκεφτόμαστε να κάνουμε μία "Συλλογική έκδοση" και να συμπεριλάβουμε και το δικό σου έργο (τημίατα κατ' επιλογήν ή και όλα). Πιστεύω να τα καταφέρουμε. Δεν είναι και εύκολο. Εσύ ξέρεις από εικόδεσις. Είμαι βέβαιος πάντως πως θα ευχαριστηθείς -όπως θα ευχαριστηθούν και οι πατριώτες- μας και το έργο σου θα διαδοθεί και θα μελετηθεί περισσότερο. Αυτός δεν ήταν και ο σκοπός σου; Φαντάζομαι πως θα έχουμε την έγκριση.

Θα σε θυμόμαστε πάντα όσο ζούμε, τόσο για τον εξαίρετο χαρακτήρα σου, όσο και για το έργο σου. Ας είναι αιωνία η μνήμη σου, όχι μόνο σε εμάς, αλλά και στις επερχόμενες γενιές των πατριωτών και των ανθρώπων των γραμμάτων.

Υστερόγραφο:

Ανσυναντήσεις κάπου εκεί τους φίλους μας Χρήστο Κωσταντόπουλο (Μουργάκο) και Λιάκο Γιαννακόπουλο και τον Ξάδερφό μας το Γιάννη του Σγούλια, πες τους ότι τους θυμόμαστε και τους αγαπάμε.

Για να θυμούνται οι νεαλιοί και να μαθαίνουν οι νέοι

ΤΟΥ ΣΕΡΒΟΥ ΠΡΙΝ 46 ΧΡΟΝΙΑ

Έτσι όπως παρουσιάζεται στις εφημερίδες της εποχής

✓ «Οι Σερβαίοι νέοι είναι άξιοι θαυμασμού γιατί χωρίς καμιά ενίσχυση από τους μεγάλους και δίχως οργάνωση, με μοναδικό κίνητρο και οδηγό την αγάπη για την πατρική γη, σμίγουν και φροντίζουν για το χωριό τους. Εμείς (οι Λαγκαδινοί) έχουμε μία μοναδική εξαίρεση τον Γιώργο Χρ. Δόγα. Υπογραφή: Χρήστος Γ. Νικήτας (Στρατολάτης).

✓ Κατά το σχολικό έτος 1958-1959 το Γυμνάσιον Λαγκαδίων, (τότε το Γυμνάσιο ήταν 6/τάξιο δεν υπήρχε Λύκειο), είχε 236 μαθητά. Εξ αυτών οι 100 ήσαν Λαγκαδινοί και δεύτεροι ερχόντουσαν οι Σερβαίοι 35!

✓ Κοινωνικά. Περατώσας την εκπαίδευσή του ο εκ Σέρβου υπομοίραρχος κ. Δημ. Δημόπουλος εις το Σχολείον Εθνικής Ασφαλείας επανήλθεν εις το Επιτελείον

Ανωτάτης Διοικήσεως Χωροφυλακής Πελοποννήσου.

Ο κ. Μιχαήλ Μάνος και η δ/νις Φανή Παναγοπούλου ετέλεσαν τους γάμους τους εις Αθήνας την 19η Ιουνίου.

Ο κ. Τάσος Γεωργακόπουλος εκ Σέρβου και η δ/νις Μαρία Δαθερώνα ετέλεσαν τους γάμους τους εν Αθήναις την 26η Ιουνίου. Τους νυμφικούς στεφάνους αντήλλαξεν ο κ. Ηλίας Παπαγεωργίου.

Στην ίδια εφημερίδα της εποχής υπάρχει εκτεταμένη ανταπόκριση εκ Σέρβου με τίτλο: «ΑΝΑΓΚΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΟΔΟΥ ΛΑΓΚΑΔΙΩΝ-ΣΕΡΒΟΥ». Είναι το πολυτιλθέστατον χωρίον -σημειώνει- και ευρίσκετο ανέκαθεν στενών συνδεσμένον μετά των Λαγκαδίων.»

Πηγή «Ηχώ των Λαγκαδίων»

Ο "ΑΡΤΟΖΗΝΟΣ" ΣΕ ΔΥΟ ΤΟΜΟΥΣ

Το Δ.Σ. αποφάσισε να δέσει τα φύλλα του "Αρτοζήνου" σε δύο τόμους, γύρω στις 300 σελίδες περίπου ο καθένας. Για λόγους πρακτικούς υπάρχει η σκέψη να περιοριστεί το μέγεθος κατά 20% έως 30%, σε σχέση με τη σημερινή εφημερίδα. Όσοι πάντως θέλουν να προμηθευτούν τους τόμους, ας επικοινωνήσουν με το Σύλλογο. Όσο για την τιμή, δεν έχουμε υπολογίσει ακόμη το κόστος. Έτσι και αλλιώς πάντως, τα λεφτά στο Σύλλογο πάνε και θα αξιοποιηθούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΤΤΙΚΗΣ

Τώρα είναι η σειρά μας να γίνουμε πελάτες τής πολύ εξυπηρετικής και σύγχρονης Τράπεζας.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου ευχαριστεί την Τράπεζα Αττικής και τον Πρόεδρο της κύριο Τάσο Κουμπλή, που μας δώρισαν έναν ηλεκτρονικό υπολογιστή και εκτυπωτή για κάλυψη των αναγκών γραμματείας του Συλλόγου.

Αρτοζήνος

Μάιος - Ιούνιος 2005

ΛΕΥΚΟΧΩΡΩΠΙ

ΓΟΡΤΥΝΙΑΣ - ΑΡΚΑΔΙΑΣ

ΕΚΔΟΣΗ - ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ:
ΕΝΩΣΗ ΛΕΥΚΟΧΩΡΩΠΩΝ ΑΘΗΝΑΣ

Με τον τίτλο αυτό κυκλοφορεί κάθε δύο μήνες η εφημερίδα του Συλλόγου των Λευκοχωρώπων (Ρεκουναίων). Είναι ένα έντυπο σε μορφή περιοδικού, στο μήνα μέγεθος της δικής μας εφημερίδας και σε 16 σελίδες. Επειδή συχνά αναφέρει νέα από το δικό μας χωριό και από τη δική μας εφημερίδα, θεωρούμε και εμείς καθηκόντων μας να ανταποδώσουμε τουλάχιστον ...τα ίσα. Ας μην ξεχνάμε ακόμη πώς πολλοί Σερβαίοι έχουν κοινές εμπειρίες και ισχυρές φιλίες με πολλούς Λευκοχωρίτες από τα Γυμνασιακά τους χρόνια στα Λαγκάδια.

Στο Δ.Σ. του Συλλόγου τους βρίσκονται σήμερα δύο "εξητάρηδες", - ο Δημήτρης Καρδαράκος (Πρόεδρος) και ο Δημήτρης Κουκουζής -, που επιμελούνται και την έκδοση του εντύπου τους. (Και οι δύο είναι φίλοι δύο άλλων μελών του δικού μας Δ.Σ., του προέδρου Ηλ. Χειμώνα και του Χ. Μαραγκού). Το τελευταίο τεύχος του περιοδικού τους (Μάρτιος-Απρίλιος 2005) είναι το 165, που είναι 16 νούμερα από το αντίστοιχο της δικής μας εφημερίδας (149). Μπράβο τους. Στο τελευταίο αυτό τεύχος υπάρχει ποικίλη και ενδιαφέρουσα ύλη.

Σπήνη πρώτη σελίδα δημοσιεύεται άρθρο με τίτλο "ΠΡΟΕΚΛΟΓΙΚΑ" (σ' αυτούς ξεκίνησαν τα ...όργανα) και στη διπλανή στήλη άρθρο του προέδρου, που αναφέρεται στην κριτική των πατριωτών του και τους καλεί να προσέλθουν στην Ένωση και να αποδείξουν με....έργα το ενδιαφέρον τους (το ίδιο ισχύει και σ' εμάς). Επίσης υπάρχει και άλλο άρθρο του προέδρου, με την επιστημονική του όμως ιδιότητα (Ο Καρδαράκος είναι δάσκαλος με μεταπτυχιακές σπουδές στο εκπαιδευτικό και διδάσκει στο Πανεπιστήμιο τους μεταπτυχιακούς φοιτητές, σε θέματα αγωγής και ανατροφής των παιδιών). Από το εξαι-

Τα "Παιδιά του Άλλα" ... ξαναχτύπησαν

Την Κυριακή 15 Μαΐου, οι μαθητές -όλοι σχεδόν συνταξιούχοι σήμερα- του Γυμνασίου Λαγκαδίων που αποφοίτησαν το 1963, ξανάσιξαν -μετά συζύγων- στην ετήσια συνάντησή τους. Οικοδεσπότης το πρόεδρος του Συλλόγου μας κ. Ηλ. Χειμώνας και η σύζυγός του Φανή. Τόπος συνάντησης "Ο Θεολόγος", που είναι το εξοχικό του προέδρου. Επρόκειτο για μία καταπληκτική συνάντηση πλέον των 40 απόμων, από όλα τα χωριά ...περί τα Λαγκάδια. Τα συναντήματα περίσσεψαν. Χαρές, φιλιά

Από την εκδήλωση στη μνήμη της Μαρίας

Συνέχεια απ' την 1η σελ.

πράξα. Δεν είναι ποτέ δυνατόν να υπερβώ τον εαυτόν μου.

Τώρα αμέσως θα χαιρετήσει τη γιορτή σου η Γεν. Γραμματέας της Εταιρίας κ.

Τέσσερις απ' τους βασικούς ομιλητές

Ελευθερία Αναγνωστάκη - Τζαβάρα. Θα ακολουθήσει ο πρόεδρος της Εταιρίας κ. Π. Ναθαναήλ και στη συνέχεια ο καθηγητής Παθολογίας κ. **Νικόλαος Δ. Σχίζας**, ο Νίκος του δάσκαλου του Σχίζα, ο Νίκος σου, ο Νίκος όλων μας. Έχει να μας ειπεί τα δικά του, τα δικά σας. Θα τον ακούσεις. Θα τον ακούσουμε όλοι. Υπομονή. Δεν είναι δυνατόν να σιωπήσει ο υποπτέραρχος καρδιολόγος, πρόεδρος του Συνδέσμου κ. **Ηλ. Χειμώνας**. Φρόντισε πολλά για την αποψινή γιορτή μας, μαζί με το Δ.Σ. Ακολουθεί ένας παλιός σου γνώριμος. Ο νομικός, ποιητής και δοκιμογράφος κ. **Ηλ. Γιαννικόπουλος**. Ο Λαγκαδινός. Σίγουρα θα τον θυμάσαι από τότε που μαζί με το Δήμαρχο Λαγκαδίων κ. Β. Μακρή εντοίχισαν -στο σπίτι που έχασες τον πολύτιμο θείο Θησαυρό σου, την υγεία σου- εκείνη την μαρμαρόπλακα που γράφεις:

Σ' ΑΥΤΟ ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΕΖΗΣΕ Η ΠΟΙΗΤΡΙΑ ΜΑΡΙΑ ΑΘ. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΥ ΣΕΡΒΟΥ 1932-ΑΘΗΝΑ 1993 ΦΥΤΕΨΑ ΣΤΗΝ ΕΡΗΜΟ ΡΙΖΑ ΑΠΟ ΚΑΡΔΙΑ ΚΙ ΑΝΩΣΙΣ ΕΝΑΣ ΚΗΠΟΣ Ο ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ

Κοντά του η φιλόλογος και η θησαυρούσα- Θρακιώτισσα- Μάρθα Παπαδοπούλου:
"Σαν τα μάρμαρα της πόλης, πούνε στην Άγια Σοφιά, έτσι τάχει τεριαγμένα, μάτια, φρύδια και μαλλιά".

Κελαιδάρει τα λόγια, σαν τις πετροπέρδικες στην Τζούκια και στα πέρα αμπέλια τον μήνα τρυγητή. Θα την ακούσεις, θα την ακούσουμε όλοι.

Κοντά μας επίσης και ο γιός της γειτονισάς σου της Ξακουστής, που παντρεύτηκε στα Σαρλέικα. Ήθε με το γιό του τον βιολίτζη και όλη την χορωδία του, να τραγουδήσουν για χάρη σου. Για τον **Κώστα τον Παυλόπουλο** λέω. Θα σου θυμίσει εκείνα τα γλεντάκια που κάναμε στις ταβερνούλες του χωριού μας τα καλοκαιριάτικα φεγγαρόλουστα ξάστερα βράδια, στον αυλόγυρο της κάτω εκκλησιάς. Θα τραγουδήσουν και το τραγούδι του "Δήμου".

Θυμάσαι και τον **μπάρμπα-Κωσταντή τον Γκούτη** που σ' έλεγε "κλώσσα", γιατί μάζευες γύρω σου όλες τις φίλες σου, κυρίως στο προαύλιο της κάτω εκκλησιάς και στο μπαλκόνι του σπιτιού σου;

(Τώρα καταλαβαίνω πως ερημώνει ένα μπαλκόνι).

Ξέρω γιατίμου κάνεις νόημα. Κατάλαβα. Πριν τραγουδήσουν τα παλικάρια και οι ομορφονιές να καλέσω στο μικρόφωνο την συνονόματή σου και καλή μου φίλη, πανεπιστημιακή δασκάλα της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας, **Μαρία Μαντούβαλου**.

Ευχαριστήθηκες;

Θα σε παρακαλέσω, όταν ιδείς αυτούς εδώ, που ίρυσαν το ιερό αυτό τέμενος της λογοτεχνίας, μολόγα τους τι είδες και πόσο χάρηκες και χαρήκαμε όλοι απόψε.

Ελπίζω να χαρούν όλοι.

Ένας από αυτούς που δεν σε έχασαν

Ο Θοδωρής

Η ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΚΗ-ΤΖΑΒΑΡΑ

Τον επόμενο χαιρετισμό απηγόρωνε η κ. **Ελ. Αναγνωστάκη-Τζαβάρα**, με τα παρακάτω λόγια:

Η Αρκαδία είναι η καρδιά της Ελλάδας. Τόπος ιερός του Τραγόθεου Πάνα, μας έδωσε πολλούς λυρικούς ποιητές και τρυφερές ποιητριες. Ακόμη ηχούνε στ' αυτιά μας οι στίχοι της αρχαίας ποιήτριας Ανύτης, που έψαλε με τη λύρα της τις ομορφίες της πανέμορφης πατρίδας της, προσκαλώντας τους περαστικούς να πιούν δροσερό νερό από τις Αρκαδικές κρυσταλλοπιγές και να ξεκουραστούν στους παραδεισένιους λειμώνες της. Η Αρκαδία έμεινε σαν όνειρο, σε όλες τις ποιητικές καρδιές όλου του πνευματικού κόσμου, όπου γης. Η Αρκαδία είναι ο τόπος που γεννάει το φως και τον άκρατο λυρισμό της τρυφερότατης Αρκαδιανής ποιήτριας **Μαρίας Παναγοπούλου**, που έφυγε άδικα από αυτόν τον κόσμο. Όμως η παρουσία της γεμίζει την αιθουσά μας και το φωτεινό της χαμόγελο λάμπει στη μνήμη όλων όσων την αγάπησαν.

Ο κύριος Π. ΝΑΘΑΝΑΗΛ είπε:

Σώπα...

Και τούτος ο ανήφορος σε ξάγναντο καινούργιο θγαίνει Τους επιτάφιους θρήνους - ξέχασες; - ακολουθούν οι Αναστάσιμοι αίνοι.

Μια γυναίκα που πέρασε τα τρία τέταρτα της ζωής της σε αναπτηρικό καροτσάκι και έβρισκε μοναδικό καταφύγιο στη λογοτεχνία και κυρίως στην ποίηση είναι σίγουρα περίπτωση που συγκινεί. Όμως, μόλις διαβάσεις λίγους στίχους της Μαρίας Παναγοπούλου καταλαβαίνεις πως ακόμη και αν η ζωή της είχε λιγότερο πόνο, οι στίχοι της θα επέβαλαν το σεβασμό. Όμως πάλι, αν υπήρχε λιγότερος πόνος, θα γράφονταν τέτοιοι στίχοι:

Η Εταιρεία Ελλήνων Λογοτεχνών τιμά και προβάλλει κατά κανόνα τα μέλη της. Τίποτε το παράξενο σ' αυτό. Όμως στην περίπτωση της Μαρίας Παναγοπούλου αποφάσισε να κάνει μια τιμητική εξαίρεση. Έτσι συμβολικά και μετά θάνατον κατά κάποιο τρόπο την δέχεται ως επίτιμο μέλος της.

Ο Σύνδεσμος Σερβαίων Αρκαδίας «Η Κοίμηση της Θεοτόκου» και ο φίλος Θόδωρος Τρουπής, εκδότης του περιοδικού «Μοριάς», Σερβαίος ο ίδιος και εκλεκτό μέλος της Εταιρείας, πρότειναν στην Εταιρεία Ελλήνων Λογοτεχνών να συνδιοργανώσουμε τούτη την αποψινή εκδήλωση. Ευχαριστώ όλους τους συντελεστές και τονίζω πως και στο μέλλον, όπως και στο παρελθόν, η Εταιρεία μας θα είναι πάντοτε ανοιχτή σε κάθε πρωτοβουλία που καλύπτει κάποια πινακή της Λογοτεχνίας μας, χωρίς στενές σκέψεις και σκοπιμότητες. Η Λογοτεχνία διαθέτει αρκετή ευρύτητα για να μας χωρέσει όλους

Δύο από τα ανίψια της Μαρίας, ο Θανάσης του Χρήστου και της Ελένης Παναγοπούλου και η Βάνια της Φανής και του Μιχάλη Μάνου, παρακολουθούν με ιδιαίτερο ενδιαφέρον τους ομιλητές της δρασίας. Έχουν κάθε λόγο να αισθάνονται υπερήφανα για τη θεία τους, όχι μόνο για το καταπληκτικό έργο που μας άφησε {στα ίδια έχει αφιερώσει και το βιβλίο της "καταθέσεις"}, αλλά και για τον εξαίρετο χαρακτήρα της. Ευχόμαστε η δημιουργική θεία, που έφτιαξε ένα αξιόλογο έργο για τους Σερβαίους και όχι μόνο, να αποτελέσει το καλό παράδειγμα, τόσο για τα ανίψια, όσο και τα άλλα παιδιά του χωριού.

Ο ΓΙΑΤΡΟΣ ΗΛΙΑΣ ΧΕΙΜΩΝΑΣ

Στη συνέχεια τον λόγο έλαβε ο πρόεδρος του Συνδέσμου μας κ. **Ηλ. Χειμώνας**.

Ο Σύνδεσμος Σερβαίων «Η ΚΟΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ» στα πλαίσια της αποστολής του και σύμφωνα με το καταστατικό του, το οποίο προβλέπει τη διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων, οργανώνει την αποψινή εκδήλωση - φιλολογική βραδιά - για να τιμήσει την Σερβιάτισσα **Μαρία Παναγοπούλου** και να προβάλει το έργο της. Η Μαρία γεννήθηκε και μεγάλωσε στο χωριό Σέρβου, όπου έμαθε τα πρώτα της γράμματα. Γυμνασιακές σπουδές (εξατάξιο τότε Γυμνασίου) έκανε στα Λαγκάδια. Διυτισχώς, από την τρυφερή ηλικία των 14 ετών αρρώστησε από πολιούμελιτιδα που την καθήλωσε σε αναπτηρικό καροτσάκι, της δημιουργήσεις χιλιαδών προβλήματα και τελικά της στέρησε τη ζωή πρόωρα. Πρόλαβε όμως η Μαρία να αφήσει πλούσιο λογοτεχνικό, κυρίως ποιητικό έργο και να γίνει φωτεινό παράδειγμα προς μίμηση. Για το έργο της δεν θα μιλήσω εγώ, γιατί φοβάμαι πως δεν θα τα καταφέρω και θα το αδικήσω. Θα το κάνει ο εκλεκτός φίλος **Ηλίας Γιαννικόπουλος**, με ιδιαίτερη επιδειξιότητα και γλαυφυρότητα όπως είμαι βέβαιος. Εγώ θα περιοριστώ να ειπω δύο λόγια για τη Μαρία, όπως την γνώρισα ως λογοτέχνη που γένησε την γνωρίσαμέ μου.

Ο ΓΙΑΤΡΟΣ ΝΙΚΟΣ ΣΧΙΖΑΣ

Ακολούθησε στο βήμα και με συγκινησιακή φόρτιση είπε:

Με τη Μαρία με συνέδεε μακρόχρονη φιλία από τα παιδικά μας χρόνια. Εγώ ήμουν μεγαλύτερός της. Ήταν τότε στα Λαγκάδια, στο Γυμνάσιο ένα αξιαγάπτο παιδί, πολύ έξυπνη, άριστη μαθήτρια με αγάπη για τη ζωή, με όνειρα και με μια ωριμότητα ασυνήθη για την ηλικία της. Ήταν από τα μικρότερα παιδιά της μεγάλης παρέας των Σερβιατόπουλων πού τα Σαββατοκύριακα ανεβοκατέβαιναν τις Τσικούλες τα δύσκολα εκείνα χρόνια, στον αγώνα για τη μόρφωση και την προκοπή. Η μοίρα δεν της επέτρεψε να πραγματοποίησε τα όν

Από την εκδήλωση στη μνήμη της Μαρίας

Συνέχεια απ' την 5η σελ.

ΗΛΙΑΣ ΓΙΑΝΝΙΚΟΠΟΥΛΟΣ

Μετά τους χαιρετισμούς τον λόγο έλαβε ο κ. Γιαννικόπουλος.

Ανέλυσε διεξοδικά και περίτεχνα το έργο της Μαρίας, όπως είχε κάνει και πριν τρία χρόνια σε ανάλογη εκδήλωση του Συλλόγου και εντυπωσίασε το ακροατήριο. Συχνά διέκοπτε την ομιλία του και έδινε τον λόγο στην ηθοποιό και φιλόλογο κ. Μάρθα Παπαδοπούλου, η οποία "κελαπούσε" -κυριολεκτικά- τα ποιήματα της Μαρίας, ενθουσιάζοντας τους καλεσμένους και εισπράττοντας παρατεταμένα χειροκροτήματα.

Εισαγωγή στο έργο

Αισθάνομαι ιδιαίτερη χαρά και συγκίνηση σήμερα, γιατί μου δίνεται ξανά η ευκαιρία να μιλήσω για την αξέχαστη ποιήτρια Μαρία Παναγοπούλου. Η πρώτη φορά ήταν τον Αύγουστο του 1999 στα Λαγκάδια Γορτυνίας του νομού Αρκαδίας, όταν στα πλαίσια των πολιτιστικών εκδηλώσεων του Δήμου, έγιναν τ' αποκαλυπτήρια αναμνηστικής μαρμάρινης πλάκας στο σπίτι όπου έζησε η Μαρία όσο καιρό ήταν μαθήτρια στο Γυμνάσιο Λαγκαδίων. Ας σημειωθεί ότι την πρόταση για τον εντοχισμό της μαρμάρινης πλάκας και τη σχετική δαπάνη έκανε ο Σερβαίος συγγραφέας και λογοτέχνης, εκδότης του περιοδικού «Μοριάς», συνδιοργανωτής της σημερινής εκδήλωσης, στενός φίλος και συμπατριώτης της ποιήτριας Θόδωρος Κ. Τρουπής. Η δεύτερη φορά ήταν το Γενάρη του έτους 2002, όταν ο Σύνδεσμος των απανταχού Σερβαίων, συμπατριώτων της Μαρίας, υπό την προεδρία του φίλου Γιάννη Βέργου οργάνωσε φιλολογικό μνημόσυνο της Μαρίας με την ευκαιρία της κοπής της πρωτοχρονιάτικης πίτας του Συνδέσμου στην αίθουσα της Παγγορτυνιακής Ένωσης.

Σήμερα τη Μαρία τιμούν από κοινού τρεις σπουδαίοι, πεφιλημένοι και ανιδιοτελείς παράγοντες: για δεύτερη φορά οι συμπατριώτες της Σερβαίοι, το περιοδικό «Μοριάς» που εκδίδει ο συγγραφέας Θόδωρος Κ. Τρουπής, που τόσες φορές ύμνησε και τίμησε τη Μαρία στο παρελθόν, ο άνθρωπος που έχει τάξει ως σκοπό του να κρατήσει όσο ζει αναμμένο το καντηλάκι της μνήμης της. Και τέλος, ένα κορυφαίο πνευματικό σωματείο, με μεγάλη ιστορία και προσφορά στον τόπο μας: η μεγάλου κύρους και σημασίας Εταιρία Ελλήνων Λογοτεχνών.

Προς όλους τους παραπάνω θέλω ν' απευθύνω θερμά συγχαρητήρια. Γιατί, σε μια εποχή πεζή και αντι-πνευματική, σε μια εποχή παρακμής και σήψης των πάντων, σε μια εποχή όπου επικρατεί ο άκρατος ευδαιμονισμός και η ισοπεδωτική αποχαύνωση της τηλεοπτικής υποκουλούτων, με το σκοταδισμό, την παραφιλολογία και, εσχάτως, την «βαβυλολογία» της, σε μια τέτοια λοιπόν εποχή σκέψης που παραπάνω να τιμήσουν έναν άνθρωπο των Γραμμάτων. Υπό τις προσόντες περιστάσεις, η απόδοση τιμής προς μιαν ποιήτρια, και μάλιστα μη ευρισκομένη εν ζωή, είναι πράξη γενναιότητας και ηθικής αντίστασης στη γενική κατάπτωση.

Η σημερινή εκδήλωση δείχνει ότι, όσο

κι αν το θέλουν μερικοί, το παν δεν έχει ακόμα χαθεί από αυτή τη χώρα με την χιλιόχρονη πολιτιστική παράδοση. Πως όλα δεν μετριούνται με το χρήμα και τους οικονομικούς δείκτες, ότι οι πνευματικές αξίες, που εδώ γεννήθηκαν, εξακολουθούν να χαίρουν μεγάλης εκτίμησης και να είναι ακόμα σεβαστές από το λαό μας. Γιατί η ποίηση που τιμούμε σήμερα στο πρόσωπο της Μαρίας μπορεί να μην κάνει τον κόσμο πλουσιότερο, τον κάνει όμως ομορφότερο. Σήμερα περισσότερο από άλλοτε έχουμε ανάγκη την ποίηση, για να μην χάσουμε την ανθρωπιά μας και την ευαισθησία μας, για να μην κατανήσουμε καταναλωτικά, αιφαντικά όντα, μηχανοκίνητα τηλεκατευθυνόμενα ανθρωπάκια.

Η Μαρία Παναγοπούλου, με το μικρό, ταπεινό και απέριττο έργο της, προσέφερε και αυτή τον ελάχιστο πνευματικό οβιόλο της για την επίτευξη αυτού του φιλόδοξου για την αδυσώπητη εποχή μας ηθικού ζητουμένου: να μην χαθεί από τον κόσμο η ανθρωπιά, η τρυφερότητα, η ευαισθησία.

Γράφει κάπου:

**Φύτεψα στην έρημο ρίζα από καρδιά
Κι άνθισε ένας κήπος... Ο Παράδεισος!**

Η Μαρία πάλεψε ακριβώς για αυτό: για να μην χαθεί από τη ζωή των ανθρώπων η καλούσνη της ψυχής, η απλότητα του βίου, η αγάπη. Η Μαρία θέλησε να μας κάνει, να μην αλλοτριώσουμε τις ψυχικές καταβολές μας, την ανθρώπινη φύση μας, την παιδική μας, την ανθρώπινη φύση μας, την παιδική μας αθωότητα. Και συνάμα να μην ξεχάσουμε εμείς, οι εκ της ελληνικής επαρχίας ορμώμενοι, ποιοι είμαστε και από πού ξεκινήσαμε. Να μην αρνηθούμε με άλλα λόγια, ούτε την καταγωγή μας, ούτε τα πατροπάραδοτα ήθη και θέματά μας.

Θα ήθελα να υπογραμμίσω εξαρχής ότι βασικό στοιχείο στο έργο της Μαρίας Παναγοπούλου είναι το στοιχείο της μνήμης. Η Μαρία δεν κάνει τίποτε άλλο, παρά συνεχώς να θυμάται. Θυμάται αυτή, και ενθυμούμενη αναλαμβάνει να θυμίζει και στους άλλους τα περασμένα. «Στέρεο το γιοφύρι μου της μνήμης» γράφει σ' ένα της ποίημα. Και θα μπορούσε εύλογα να υποθέσει κανείς και εύκολα να επιχειρηματολογήσει ότι το γιοφύρι αυτό της μνήμης, δεν συνδέει μόνο το σήμερα της ποιήτριας με το παρελθόν, αλλά και με το μέλλον.

Το πεζογραφικό έργο της

Όλα τα αποκυμάτα της άγρυπνης μνήμης της Μαρίας Παναγοπούλου βρίσκονται φυσικά διάσπαρτα σε πολλά ποιήματα της, αλλά χωρίς αμφιβολία κυριαρχούν στα λίγα, μα ωραία πεζογραφήματά της. Το βιβλίο της «Από το ημερολόγιο της Φτέρης», που εικόνισε για πρώτη φορά το 1981 με οκτώ ηθογραφικά αφηγήματα και επανεκδόθηκε με άλλη μορφή εμπλουτισμένο με τρία ακόμα αφηγήματα το 1988, δεν είναι τίποτε άλλο παρά ένα πολύτιμο σεντούκι αναμνήσεων, ένα πανάκριβο θησαύρισμα ψυχής. Μέσα στο βιβλίο αυτό έχεχνεται πλούσιο από τα σωθικά της Μαρίας ένα ποτάμι βιωμάτων και εικόνων: από τη βιοπάλη των ανθρώπων του χωριού της Σέρβου, στην ορεινή Γορτυνία, όπου είδε το πρώτο φως το 1932, από τις καθημερινές δουλειές των κατοίκων και τις οικιακές ασχολίες τους, με ιδιαίτερη έμφαση βέβαια στο ισόβιο μαρτύριο των γυναικών και ιδιαίτερα των ακούραστων ηρώων μανάδων.

Θυμάται ακόμα τις λίγες ώρες της ξενοιασίας και του γλεντιού των ανθρώπων του χωριού και ιδίως των παιδιών, κατά τις ημέρες της Αποκριάς και των μεγάλων χριστιανικών εορτών. Θυμάται τη γλυκόπικρη μελαγχολία των «ολονυχτιών» στην εκκλησία του χωριού, κατά τους Χαιρετισμούς της Παναγίας και το Μεγαλοβδόμαδο, με κορύφωση τα βράδια της Σταύρωσης και της Επιταφίου. Θυμάται τις αξέχαστες ώρες της παιδικής ηλικίας της στο χωριό, καθώς και της εφηβείας της στα θρανία του πάλαι ποτέ Γυμνασίου της ωραίας γειτονικής κωμόπολης των Λαγκαδίων. Θυμάται τα όμορφα πλην αγύριστα εκείνα χρόνια της νιότης, όταν μαζί με τις απίθα-

νες δυσκολίες επιβίωσης και εκπαίδευσης και την επίπονη διαδικασία επιστροφής στο χωριό τα Σαββατοκύριακα και τις διάφορες διακοπές των εορτών και του καλοκαιριού, γίνονταν αισθητά στις νεανικές καρδιές τα πρώτα ερωτικά σκιρτήματα και καταγράφονταν στη μνήμη με ανεξίτηλα γράμματα οι αξέχαστες για μια ολόκληρη ζωή παιδικές αναμνήσεις...

Τα πεζογραφήματα, που περιλαμβάνονται στο βιβλίο «Από το ημερολόγιο της Φτέρης», αναφέρονται σε ισάριθμους απομνημονευτικούς θεματικούς πυρήνες: την Πρωτοχρονιά, τις Απόκριες, το Μεγαλοβδόμαδο και το Πάσχα, τη Μάνα, τη ζωή στο Γυμνάσιο, το ερημωμένο σχολείο του χωριού, τη γιορτή του Αγίου Φιλίππου και το Σαραντάμερο και άλλα. Είναι χαρακτηριστικό ότι τα αφηγήματα αυτά, δεν φέρουν πεζούς τίτλους, αλλά στίχους, είτε δικούς της είτε άλλων ποιητών, είτε ακόμα και παρομίες του λαού μας. Η γραφή της Μαρίας εδώ είναι ποιητική, δραματική, ελλειπτική, γεμάτη γλυκιά νοσταλγία και τρυφερή συγκίνηση. Η φράση της είναι κοφτή, οι πράσεις της μικρές και περιεκτικές, η χρήση ιδιωματικών λέξεων γίνεται με μέτρο και στις αρμόζουσες περιπτώσεις.

Δεν χρειάζεται να τονισθεί για μια ακόμα φορά πως στα παλιά βρίσκει η Μαρία τη χαρά και την ψυχική πρεμία, αλλά και τη δύναμη για να επιβιώσει. Αναγκασμένη από τις σκληρές βουλές της κακής και άδικης μοίρας της να παραμένει συνεχώς από τα χρόνια της νεότητάς της μέχρι το θάνατό της εσώκλειστη και ασάλευτη και να ζει το μεγαλύτερο μέρος του επίγειου βίου της καθηλωμένη στο κρεβάτι ή στην καρέκλα του μοναχικού κελιού της, η Μαρία ήταν εκ των πραγμάτων που κατέθηκε στην προσωπική της ζωή επιθυμία συνεχίζοντας την προσωπική της φραγκότητα, υπομονή και καρτερικότητα εκείνης, που έφταναν τα όρια της πραγματικής.

Άλλα βέβαια η ποιήτρια δεν θυμάται μόνο ονειροπολεί. Κάνει όνειρα, Όνειρα, που «την τρέφουν και τη σκοτώνουν», όπως λέει. Συνάμα σκέφτεται και συγκρίνει. Κ

Από την εκδήλωση στη μνήμη της Μαρίας

Συνέχεια απ' την 7η σελ.

Στη ζυγαριά

Να θάζω στις βαριές την αίσθηση,
Παρά τη γνώση των πραγμάτων.

Στο ποίημα «Ο κυρ Μηνάς ο ταχυδρόμος», με το δικό της τρόπο και μέσα από τα μάτια ενός ευαίσθητου και φιλάλληλου ταχυδρόμου, η ποιήτρια συμπονεί και συμπάσχει για τις μεγάλες και μικρές στενοχώριες του απλού λαού της αστικής κοινωνίας. Γιατί για τη Μαρία, ποίηση σημαίνει πάνω απ' όλα ανθρωπιά και αγάπη για τον πλήσιον. Όπως λέει κάπου: «στέναξε ο ποιητής και βγήκε Αγάπη». Άλλα πιο έντονα και ακόμα πιο δραματικά εκφράζει η ποιητρια την εικόνα που έχει για την πολυποικιλότητα, την τραγικότητα και την αντιφατικότητα της ζωής στη σύγχρονη κοινωνία μας, με το συγκλονιστικό ποίημά της «Ωρα μία», της συλλογής «Γεύση χρόνου». Ένα ποίημα γεμάτο πόνο, αλλά και πικρή ειρωνεία...

Δεν θα ήθελα να κλείσω τη σημερινή σύντομη αναφορά μου στο λογοτεχνικό έργο της Μαρίας Παναγοπούλου, χωρίς μια απλή μνεία στο ερωτικό στοιχείο, που έχει μικρή μεν, αλλά πολύ έντονη παρουσία σε όλο το έργο της και ιδίως στην ποίησή της. Χαρακτηριστικά δείγματα αποτελούν το «Ποίημα πάνω σε ποίημα» από την ποιητική της συλλογής «Βουρκωμένοι άγγελοι» και το ποίημα «Ερωτικό», από την ποιητική της συλλογής «Καταθέσεις».

Επίλογος

Δεν νομίζω ότι μπορούμε, ούτε εξάλλου χρειάζεται, να επιμείνουμε περισσότερο στην παρουσίαση του έργου της Μαρίας Παναγοπούλου. Ότι και να κάνει ο φιλότιμος αναλυτής και παρουσιαστής, πάντα θα μένουν ανέγγιχτες διάφορες πλευρές και πτυχές του. Δεν απομένει λοιπόν παρά να γίνει η γνωριμία και μελέτη από τους ενδιαφερόμενους των ίδιων των έργων της ποιήτριας. Επειδή όμως αυτά έχουν γίνει δυσεύρετα σήμερα, θα εξέφραζα την ευχή να μπορούσαν να επανεκδιθούν, συγκεντρωμένα ίσως, σε μια επίτομη συνολική έκδοση, είτε από το Σύνδεσμο Σερβιάλων ή κάποιον άλλο φορέα, είτε από κάποιον φιλότεχνο Μαικήνα, συμπατριώτη ή φίλο της αειμνηστής ποιήτριας...

Τελειώνοντας, θα ήθελα να σας ευχαριστήσω όλους για τη μαζική προσέλευσή σας και για την προσοχή με την οποία παρακολουθήσατε την ομιλία μου. Να ευχαριστήσω τη Μάρθα Παπαδοπούλου για τις τόσο ωραίες και εκφραστικές απαγγελίες της.

Πάντως, ας μην ξεχνάμε ότι τα μνημόσυνα, ακόμα και τα φιλολογικά, δεν γίνονται μόνο για τους νεκρούς, αλλά κυρίως για εμάς, τους ζώντες. Εκείνοι δεν τα έχουν ούτως ή άλλως ανάγκη. Η Μαρία το έχει πολύ ωραία ειπεί στο τετράστιχο ποιημάτική της «Μνημόσυνο»:

Δεν ήσαν οι νεκροί
Που περίμεναν το ψυχοσάθιστο.

Είμαστε εμείς,
Που είχαμε ανάγκη να τους θυμηθούμε...

Η ενθύμηση και απόδοση τιμής προς μια ποιήτρια, προς μια ταπεινή ποιήτρια, δεν είναι μόνο επικλήρωση ενός ηθικού ή έστω κοινωνικού χρέους μόνο, αλλά και ένα ηθικό αναστήλωμα και υποστήριγμα, και ένα ψυχικό αποκούμπι για όλους εμάς τους υπόλοιπους, που ζούμε στην έρημο και ερημιά του σημερινού κόσμου, όπου έχουν παγώσει και νεκρωθεί τα συναισθήματα, και όλα κατάντησαν να μετριούνται με τον πήχυ της σκοπιμότητας και με τα σταθμά των υλικών συμφερόντων. Σας ευχαριστώ πολύ.

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΒΡΑΔΙΑΣ

Μετά την ολοκλήρωση της ομιλίας του

Γιάννης Αθ. Μαραγκός
Αρχιτέκτων
Γραφείο Μελετών
Κατασκευών - Πωλήσεων
τηλ. 210-6466287
210-6211818

κ. Γιαννικόπουλου, ήρθε η σειρά του αγαπητού μας **Κ. Παυλόπουλου**, που με το συγκρότημά του μας τραγούδησε δημοτικά τραγούδια και μας παρακινήσεις και εμάς να σιγοτραγούδησουμε μαζί τους.

Θεωρούμε χρέος μας να αναφέρουμε τα ονόματα όλων των μελών του συγκροτήματος και τον τόπο καταγωγής τους.

— Από το χωριό μας και τα Σαρλέικα ο Κώστας και ο Γιάννης Παυλόπουλος.

— Από την Κοκκινοράχη η Μαρίνα Ν. Τρουπή (νύφη στο χωριό μας)

— Από του Ράφτη η Θεοδώρα Παναγοπούλου.

— Από το Λευκοχώρι ο Δημήτρης Σπηλιόπουλος.

— Από τις Ράχες η Αντωνία Σταθακοπούλου.

— Από τη Βυτίνα ο Βασ. Κάρκουλας.

— Από το Καρδαρίτσι η Δημήτρα Αναγνωστοπούλου

— Από τη Ζαχάρω ο Χαράλαμπος Σταυρόπουλος.

— Από την Καρδίτσα η Ευαγγελία Κοφούπουλου.

Τέλος ο Παναγιώτης Λαγιόπουλος, ο οποίος είναι γαμπρός στη Γορτυνία.

Το πρώτο τραγούδι ήταν "Το Ντιλμπεράκι":

Για την καλή μας συντροφιά
Ντιλμπέρι, Ντιλμπεράκι
Θα ειπώ ένα τραγούδακι.
Να νοστιμίσει ο χορός
Να μπει ο κόσμος ούλος

Το δεύτερο ήταν "Τα μαύρα μάτια":

Αυτά τα μαύρα μάτια
Που με κοιτάζουνε
Χαμήλωσέ τα λίγο
Γιατί με σφάζουνε

Το συγκρότημα του Κώστα Παυλόπουλου

Το τρίτο τραγούδι ήταν φυσικά του "Γέρο-Δήμου", που το τραγούδησαν όλοι μαζί και "σείστηκε" η αίθουσα:

Μαράθηκαν τα δέντρα κι ούλα τα κλαριά
Μαράθηκε κι ο Δήμος από τα κλάματα.

Βγαίνει στα πέντε αλόνια κι αγγάντια
στο χωριό.

Βλέπει φωτιές να καίνε, να καίν' τα
σπίτια του.

Βλέπει και τα παιδιά του να του
τα σφάζουνε

Μετά τα τραγούδια, ο Θεοδώρης ευχαρίστησε όλους τους καλεσμένους και τους προέτρεψε να περάσουν από το τραπέζι να πάρουν ένα γλυκό. Έτσι και έγινε.

ΤΑ ΦΙΛΕΜΑΤΑ ΤΗΣ ΒΡΑΔΙΑΣ

Ήταν πολλά και νοστιμότατα Ευχαριστούμε θερμά τις παρακάτω κυρίες που κόπιασαν και έφτιαξαν όλες αυτές τις λιχου-

διές, όπως δείχνει και η φωτογραφία.

— Κατερίνα Ι. Βέργου (σύζ. Ταμία), για την σπανακόπιτα

— Μαρία Κ. Δάρα (σύζ. Ειδικού Γραμματέα), για την κολοκυθόπιτα.

— Γεωργία Γ. Βέργου (κόρη του μέλους του Δ.Σ. Γ. Βέργου), για τα τυροπιτάκια

— Αθανασία Ι. Στρίκου (νύφη της Χρυσαυγής), και Ελένη Ι. Βέργου, (σύζ. Αντιπροέδρου), για τις δίπλες και τις τηγανίτες

— Φανή Ηλ. Χειμώνα (σύζ. προέδρου), για το χαλβά.

Επίσης ευχαριστούμε το Θοδωρή του

Γκράφαρη, που πρόσφερε τα "μεζεδάκια" και το Χρ. το Μαραγκό, που έβαλε το "μέλι".

Τους ξηρούς καρπούς και τα ποτά, τα πρόσφερε ο Σύλλογος.

Στη φωτογραφία φαίνεται η κυρία Ελένη Βέργου, που είχε και την.... γενική εποπτεία των κερασμάτων. Δίπλα της είναι η σύζυγος του λογοτέχνη Θ. Τρουπή και πάρα δίπλα η Αθανασία του Σταύρου Γκούτη, στενές φιλενάδες και οι δύο της Μαρίας.

Είπαν για την Μαρία και την εκδήλωση

* Οπως είναι γνωστό, πριν 3 χρόνια (20.1.2002) ο Σύλλογός μας είχε τιμήσει σε πανηγυρική του εκδήλωση, τη μνήμη της Μαρίας. Ο τότε πρόεδρος του Συλλόγου και σημερινός αντιπρόεδρος Ι. Βέργος είχε πει σε εκείνη την εξαιρετικά επιτυχημένη συγκέντρωση.Μαζευτήκαμε σήμερα να κόψουμε την καθιερωμένη πρωτοχρονιάτικη πίτα του Συλλόγου μας και να αποτίσουμε ελάχιστο φόρο τιμής στη μνήμη της αειμνηστης πατριώτισσά μας, ποιήτριας και συγγραφέως Μ. Παναγοπούλου, καθιερωμένης πλέον στη συνέδηση όλων μας για τα πολλαπλά της χαρισμάτων. α) Για το ψυχικό της σθένον, την καλοσύνη της, τη δύναμη της, το θέλησή της, το θήμος της, την αθρόβυθη και σεμνή, αλλά καθοριστική προσφορά της τόσο στο Σύλλογο όσο και στην εφημερίδα "Αρτοζήνος", της οποίας, ως γνωστόν, υπήρχε ιδρυτικό μέλος και μόνιμος συνεργάτης. β) Για το ποιητικό και εν γένει συγγραφικό της έργο.

Με το έργο αυτό η Μαρία αναδεικνύεται ως μία φωτεινή καθοδηγήτρια, ιδιαίτερα της νεολαίας μας και αποδεικνύει στην πρά

Συνέχεια απ' την 8η σελ.

* Ο Αετορραχίτης Γιάννης Ηλ. Νικολακόπουλος έγραψε πολλά καλά λόγια για την εκδήλωση και τη Μαρία. Τον ευχαριστούμε. Λόγω περιορισμένου χώρου θα καταχωρίσουμε αποσπάσματα του κειμένου του.

.....Προσωπικά, ομολογώ, αν και κοντοχωριανός της Μαρίας, ότι δεν γνώριζα το τόσο αξιόλογο έργο της. Γ' αυτό υποκλίνομαι στη μνήμη της για την πνευματική της παραγωγή, παράλληλα δε αναγνωρίζω και οφείλω χάριτες και στους ομιλητές - παρουσιαστές του έργου της, που με κατέστησαν κοινωνόν του.....Η Μαρία ζει... Είναι δική μας. Γορτύνια και κοντοχωριανή μας. Με το έργο της θα μας δίνει δύναμη. Γιατί ήταν δυνατή... Κι ας ήταν από τα 14 της χρόνια μέχρι τα 61 της, που έφυγε από τη ζωή, καθηλωμένη στην αναπηρική πολυθρόνα, λόγω πολιορκείας.

.....Η ευαίσθητη ψυχούλα της Μαρίας και το κοφτερό μωαλό της είναι αποτυπωμένα στο έργο της. Ένα έργο που οι συμπατριώτες της Σερβαίοι θα πρέπει να το κάνουν ευρύτερα γνωστό - ήδη αυτή η εκδήλωση το πέτυχε - και να την τιμήσουν και με μια μαρμάρινη προτομή στο χωρίο της, για να θυμίζει την ποίησή της και προπάντων την ψυχική της δύναμη.

.....Από την εκδήλωση αυτή φύγαμε όλοι πνευματικά κερδισμένοι. Μάθαμε, διδαχτήκαμε, στοχαστήκαμε... Δοκιμάσαμε ψυχική ευφορία και ανάταση. Και κλείσαμε στο νου και στην καρδιά μας στίχους της Μαρίας για τη Μάνα, την αγρότισσα Μάνα, και άλλα. Και θα θυμόμαστε τους επιγραμματικούς της στίχους, ότι: «Τους επιτάφιους θρήνους ακολουθούν οι αναστάσιμοι αίνοι!»

I. ΗΛ. ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

* Η Μαρία αγαπήθηκε και εκτιμήθηκε από τους πατριώτες (και όχι μόνο) όσο ελάχιστοι άνθρωποι. Αγαπήθηκε γιατί είχε πάρα πολλές χάρες (οι άνθρωποι για τις χάρες τους δεν αγαπούνται;) και γιατί διέθετε πολλά προσόντα: Διέθετε, πριν από όλα, πλούσιο χιούμορ και είχε διάθεση αυτοκριτής, ακόμη και αυτοσαρκασμού. Αγαπήθηκε γιατί ήταν ειλικρινής και δίκαιη από τη μία πλευρά, υπεύθυνη, σοβαρή και αποφασιστική από την άλλη. Αγαπήθηκε γιατί δεν ήταν ατομικίστρια και ήταν άκακος άνθρωπος. Είχε ευρεία αντίληψη των πραγμάτων, ήταν σε όλα -ανεξαιρέτως- μέσα και μπαρούσε να κάνει την ίδια καλή παρέα και ανάλογη συζήτηση, τόσο με τους "πολύ πάνω", όσο και με τους "πολύ κάτω". Τέλος αγαπήθηκε, γιατί με όσες δυνάμεις είχε δούλεψε γιατον άνθρωπο. Σε πολλούς έλειψε. Μα πιο πολύ σε όσους την έζησαν από πολύ κοντά και διαπίστωσαν

Είπαν για τη Μαρία και την εκδήλωση

ΕΝΑΣ ΦΙΛΟΣ

Η άριστη οργάνωση και η επιτυχία που είχε η εορτή μνήμης για την ποιήτρια Μαρία Παναγοπούλου, στην Εταιρία Ελλήνων Λογοτεχνών, υπήρξε μια πνευματική ευωχία. Εκτός από τον βασικό οργανωτή Θ. Τρουπή κι' όλοι οι άλλοι ομιλητές και αναλυτές του έργου της ποιήτριας, καθώς και η εξαιρετή απαγγελία στίχων της, υπήρξαν άφογοι. Δημιουργήθηκε έτσι μια ατμόσφαιρα δάχυτης συγκίνησης, όπου μέσα σε μια ηλιοφώτιστη αιθρία "ηδυσμένου λόγου" έτρεμαν αιωρούμενες οι στάχωνες των δακρύων. Συνειδητοί σαμε πως όχι τόσο η γνώση των προσώπων και των πραγμάτων, αλλά τα συναισθήματα που γεννούν τα πρόσωπα και τα πράγματα είναι εκείνα που μας οδηγούν στη βαθύτερη κατανόηση της ζωής. Και πως ποίηση είναι: Σεισμογραφήματα ιδεών και αισθημάτων και οδοείχες ανθρωπιάς.

'Όλοι γνωρίζουμε πως ο φορτισμένος με ποιητική ευαισθησία ποιητικός λόγος, είναι το δυσκολότερο είδος λόγου και γραφής. Και η ποίηση της Μαρίας είναι αληθινά ένα γλυπτό λόγου, μια πλούσια σοδεία οπωροφόρας φαντασίας και προποντός μια θεία μετάληψη ζωής. Μιας ζωής που παλεύει να κρατηθεί και να ανθίσει μέσα στον πόνο και την τυραγγία των χωριών της Ελλάδας- σαν τα κυκλαμίνα των βράχων της. Και η ποιήτρια, η τόσο παραστατική και χαρισματική, μας θύμισε έναν στίχο του Ν. Βρεττάκου: "Μέσα στη φλέβα του δεξιού χεριού (της), που κρατάει την πένα, κατεβαίνουνε σπινθήρες".

Αξίζουν πολλοί έπαινοι σε όλους.
ΙΑΣΩΝ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ

* Τι να πρωτοπεί κανείς για τη Μαρία. Σημασία έχει το γεγονός πως όταν έκανες παρέα μαζί της, αισθανόσουν μία ψυχική ευφορία. Θα μπορούσε να την παρομοιάσει κάποιος -χαριτολόγωντας ίσως- σαν μια ύπαρξη "τρισυπόστατη", με πρώτη και κυριαρχη διάσταση το δυναμικό της χαρακτήρα, την αγάπη και το σεβασμό του κόσμου. Στη δεύτερη θα μπορούσε να περιλάβει το δημιουργικό της έργο (λογοτεχνικό και άλλο) και στην τρίτη το πρόβλημα της υγείας της. Οι τρεις αυτές "υποστάσεις" ήταν αλληλοεξαρτώμενες και επηρέαζε θετικά ή μία την άλλη. Το τελικό αποτέλεσμα ήταν η δημιουργία ενός εξαιρετικού ανθρώπου, με πολλά και πολύπλευρα προσόντα, που δύσκολα θα βγάλει πάλι στο τόπος μας.

Ας είναι αιωνία η μνήμη της.

Η Κοφίνα

στο χωριό.

— Όχι αυτά τα μικρά κοφίνια. Λέω για την μεγάλη κοφίνα. Άκου λοιπόν την ιστορία:

"Τα πολύ παλιά χρόνια, πριν ο γέρος του σπιτιού μεγαλώσει πάρα πολύ, φρόντιζε να προμηθευτεί μια κοφίνα που να τον χωράει καλά μέσα. Όταν ερχόταν λοιπόν ηκατάλληλη ώρα και ο γέρος τα είχε μισοχαμένα, τα παιδιά του παίρνανεπρωτοβουλίες. Βάζανε το γέρο στην κοφίνα και ένας από εδώ ο άλλος από εκεί -αν ήταν μοναχογιός τον έμπειγε στην πλάτη- και κατ' ευθείαν για την ...Τρανή Σπηλιά. Εκεί αφού του.... ζητάγανε την ευχή του, παίρνανε θέση και όπως λένε τα παιδιά σήμερα,με το ένα, με το δύο, με το τρία ...πάρε το γέρο στη κολοσσάρι. Ο γέρος με την κοφίνα κουτρουβαλιάζοταν στο γκρεμό καιμην τον είδατε, μην τον απαντήσατε.Ούτε τούτα, ούτε εκείνα που λένε. Μια φορά λοιπόν, ένας τέτοιος γέρος που δεν τα είχε πολύ χαμένα λέει στο γιό του την

ώρα που βρισκόσαντε στην άκρη της κολοσσάρις και το παιδί του ζήταγε την ευχή. "Παιδί μου πέταμε, αλλά κράτα την κοφίνα να σε πετάξουν και εσένα τα δικά σου παιδιά". Το παιδί όταν κατάλαβε τα λόγια του γέρου και συνειδητοποίησε τι τον περιμένει, πήρε ανάποδες που λέτε εσείς- και άλλαξε γνώμη. Ξανάμιξε το γέρο με την κοφίνα στην πλάτη και το πισάγναρο ξαναγύρισε στο σπίτι. Ετσι ο γέρος γλίτωσε το βράχο και πέθανε στο σπίτι του, όταν ήρθε η ώρα του. Από τότε που λες, αλλάξανε τα πράγματα και δεν πετάνε πια τους γέρους".

— Παππού θες να πεις κάτι με την ιστορία;

— Όχι παιδάκι μου. Με ρώτησες τι σκέφτομαι και εγώ σου απάντησα, τι μου πέρναγε από το μωαλό εκείνη τη στιγμή.

— Πάντως σήμερα δεν μπάρχουνε τέτοιεςκοφίνες. Ετσι δεν είναι;

— Μμ.....

Ο παππούς

Το λογοτεχνικό έργο της Μαρίας με χρονολογική σειρά έκδοσης

1972

Κυκλοφόρησε το πρώτο βιβλίο με τον τίτλο "Γεύση χρόνου". Τυπώθηκε στην Πάτρα με την επιμέλεια του Θοδωρή Κ. Τρουπή, που τότε έμενε στην Αχαΐα. Το εξώφυλλο επιμελήθηκε ο Ν. Αντωνακόπουλος και το περιεχόμενο αποτελείται από 48 ποιήματα.

1978

Τυπώθηκε το δεύτερο βιβλίο της Μαρίας στην Αθήνα και είχε τον τίτλο "Βουρκωμένοι Άγγελοι". Η επιμέλεια έγινε από τον ξάδερφό της Χρ. Ι. Μαραγκό και τη σχεδίαση του εξώφυλλου είχε πάλι στο Ν. Αντωνακόπουλος. Το βιβλίο αυτό περιλαμβάνει συνολικά 36 ποιήματα. Μέρος των ποιήματων αυτών και με τίτλο "ΑΤΤΙΑΣ 74", είναι αφιερωμένα στην Κύπρο. Στη δεύτερη σελίδα υπάρχει η παρακάτω αφιέρωση: "Στη γενιά του Πολυτεχνείου, στους δικούς μου, Σ' όσους αγαπώ".

1981

Εκδόθηκε το τρίτο βιβλίο, με 8 πεζογραφήματα και με τον τίτλο "Από το ημερολόγιο της Φτέρης". Είναι αφιερωμένο -όπως η ίδια γράφει- στη μνήμη των Παππούδων της -ιδιαίτερα της Γαγάγας της-, στην Οικογένειά της, στους Φίλους της και στους Συντοπίτες της.

1983

Κυκλοφόρησε το τέταρτο βιβλίο και περιλαμβάνει 59 ποιήματα. Έχει τον τίτλο "Καταθέσεις" και το επιμελήθηκε ο Βασίλης ο Μαραγκός. (Ο Βασίλης υπηρετεί σήμερα στην Πρεσβεία των Σκοπίων -δεύτερος στην ιεραρχία- ως απεσταλμένος της Ευρωπαϊκής Ένωσης). Το βιβλίο είναι αφιερωμένο στη μνήμη των: Χρ. Βέργου, Χρ. Κορκολή και της Γεωργίας.

1988

Τυπώθηκε το πέμπτο βιβλίο, το οποίο αποτελεί επανέκδοση του "Ημερολόγιου της Φτέρης", εμπλουτισμένο με 5 επί πλέον διηγήματα. Το καλοκαίρι της ίδιας χρονιάς ο Θ. Κ. Τρουπής κυκλοφόρησε το τεύχος του περιοδικού του "Σκαλίζοντας τις ρίζες μας:

Με ομιλητή τον συνεργάτη της "Γ" Ν. Παπαγεωργίου

ΕΝΤΥΠΩΣΙΑΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΓΟΡΤΥΝΙΩΝ ΣΠΑΡΤΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ

Στο τελευταίο φ. της "Γορτυνίας" δημοσιεύθηκε το παρακάτω κείμενο, που έχει σχέση με τον πατριώτη μας Ν. Παπαγεωργίου. Το αναδημοσιεύουμε όπως ακριβώς έχει:

ΣΠΑΡΤΗ (Μάρτιος). Μία "καλά μελετημένη και φροντισμένη" εκδήλωση, όπως τη χαρακτήρισε στο σύντομο χαιρετισμό του ο σεβασμιώτατος μητροπολίτης Μονεμβασίας και Σπάρτης κ. Ευστάθιος, οργάνωσε στη μνήμη του θρυλικού Γέρου του Μοριά Θ. Κολοκοτρώνη, ο Γορτυνιακός Σύνδεσμος, σε συνεργασία με το Διήπο Σπάρτης.

Το θέμα της εκδήλωσης, οι συντελεστές, αλλά και η αναγνώριση που απολαμβάνει στην πόλη μας ο Σύνδεσμος των Γορτυνίων, ήταν αρκετά για να γεμίσει ασφυκτικά η αίθουσα του Πνευματικού Κέντρου Σπάρτης το απόγευμα της Κυριακής 27/3.

Την εκδήλωση άνοιξε, καλωσορίζοντας τους παριστάμενους, ο πρόεδρος του Συνδέσμου κ. Ιω. Πετρόπουλος.

Ακολούθησε η παρουσίαση ενός σύντομου αλλά περιεκτικού βιογραφικού του κ. Ν. Παπαγεωργίου από τον γραμματέα του Συνδέσμου κ. Ευάγγ. Μητράκο.

Ο κ. Παπαγεωργίου έκεινης την ομιλία του με αναφορά στη "δεσπόζουσα μορφή της ελληνικής ιστοριογραφίας", τον Σπυρίδωνα Λάμπρο, σύμφωνα με τον οποίο "δια να κρίνουμε σωστά το σήμερα, πρέπει να γνωρίζουμε το χθες". Στο πλαίσιο αυτό ο ομιλητής συνέχισε υπογραμμίζοντας ότι "έχουμε από καιρού εισέλθει σε περίοδο εφησυχασμού, που ιστορικά είναι ο μεγαλύτερος εχθρός των Ελλήνων". Η περίοδος δε αυτή, χαρακτηρίζεται κατά τον ομιλητή από την επιδιώκηση απόκτησης υλικών αγαθών, αλλά και από αμάθεια. Για το τελευταίο επικαλέστηκε τις άστοχες απαντήσεις μαθητών λυ-

κείου σε ερωτήματα που αφορούν στην επανάσταση του '21.

Συνεχίζοντας ο κ. Παπαγεωργίου επεσήμανε ότι ο Μοριάς παρήγαγε τους Κολοκοτρωνίους με κυριότερο εκπρόσωπό τους τον Θ. Κολοκοτρώνη. Σύμφωνα δε με την ιστορική "μαθηματική" εξίσωση, η οποία προκύπτει από το μνημειώδες έργο του Διον. Κόκκινου, "Η Ελληνική Επανάσταση", ο Κολοκοτρώνης ισούται με το 1821 και η επανάσταση με τον Κολοκοτρώνη.

Από την ομιλία του κ. Παπαγεωργίου βγήκαν οπωσδήποτε πιο πληροφορημένοι και πιο περήφανοι για τη νεότερη ιστορία τους οι θεατές της εκδήλωσης, που τον χειροκρότησαν θερμά. Με θέρμη υποδέχθηκαν επίσης και την πρότασή του να δοθεί το όνομα "Θ. Κολοκοτρώνης" στο νεοϊδρυθέν πανεπιστήμιο της Τρίπολης.

Μετά το πέρας της ομιλίας του, στον κ. Παπαγεωργίου πρόσφερε αναμνηστικό δώρο ο πρόεδρος του Γορτυνιακού Συνδέσμου Σπάρτης κ. Πετρόπουλος.

Ακολούθησε ολιγόλεπτη προβολή διαφανειών με ιστορικές προσωπογραφίες του Θ. Κολοκοτρώνη και γεγονότα του '21.

Την εκδήλωση έκλεισε με κολοκοτρωναϊκά κλέφτικα τραγούδια η παραδοσιακή χωρωδία και ορχήστρα του Συλλόγου Ιεροφαλτών Λακωνίας "Πέτρος ο Πελοποννήσιος", υπό τη διεύθυνση του μαέστρου κ. Κ. Φουντούκη.

Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους ο σεβασμιώτατος μητροπολίτης κ. Ευστάθιος, η αντινομάρχης κ. Ντία Τζανετέα, ο δήμαρχος κ. Σαρ. Αντωνάκος, ο νομ. σύμβουλος κ. Ν. Τζινιέρης, ο τέως δήμαρχος Μυστρά κ. Οδ. Κατσουγκράκης και άλλοι επίσημοι.

(Δημοσιεύθηκε στην εφημ. "Λακωνικός Τύπος")

Θύματα πολέμου

ΗΛΙΑΣ ΔΗΜΟΥ ΧΕΙΜΩΝΑΣ

Σκοτώθηκε στα Δεκεμβριανά το 1944

Ο Ηλιάς Χειμώνας του Δήμου και της Τασιούλας, το γένος Γιώργη Χρονόπουλου, γεννήθηκε στους Αράπηδες το 1910. Ήταν το 5ο και τελευταίο παιδί της οικογένειας. Έμεινε ορφανός από πατέρα σε ηλικία 6 ετών, όταν ο πατέρας του, επιστρέφοντας από τη μαστοριά, μερικές εκατοντάδες μέτρα πριν φθάσει στο σπίτι του, έπεσε σε ένα βάτο και, ώσπου να τον βγάλουν, πέθανε. Τον Ηλιά φρόντισαν τα αδέλφια του Αγγελής και Θωδωρής, που και αυτά ήταν ανήλικα, όταν πέθανε ο πατέρας τους. Όμως τον ανάθρεψαν και τον βοήθησαν να σπουδάσει στο Σχολαρχείο Λαγκαδίων και στη Δασική Σχολή της Βυτίνας.

Παραλείψεις - Παράπονα Παρατηρήσεις

Δεν υπάρχει αμφιβολία πως σε κάθε φ. του "Α" θα παρατηρούνται φαινόμενα σαν αυτά που αναφέρονται στον τίτλο. Σας ευχαριστούμε για τις επισημάνσεις σας και είμαστε πρόθυμοι για επανορθώσουμε.

Για παράδειγμα δεν γράψαμε πως στην χορεοσπερίδα μας παραβρέθηκε από πλευράς του Δήμου ΗΡΑΙΑΣ και ο πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου κ. Νίκος Ασημακόπουλος. Τον ευχαριστούμε που τίμησε με την παρουσία του την εκδήλωσή μας και του ευχόμαστε ό,τι καλό.

Επίσης δεν γράψαμε ονομαστικά πως στη συλλογή, συσκευασία, μεταφορά και διανομή των δώρων βοήθησαν και άλλοι πατριώτες και πολλά παιδιά.

Τους ευχαριστούμε και να είναι πάντα καλά. Να βοηθήσουν και του χρόνου.

Ανέκδοτα και... άλλα σχετικά... του "Αρτοζήνου"

- * Τι παριστάνουν δύο ξανθές στη μέση ενός οργανώνου χωραφιού;
- * ...Τις καλλιεργημένες....
- * Τα πολλά και ωραία πράγματα λέγονται με λόγια. Είναι όπως τα ακριβά αρώματα που κυκλοφορούν σε μικρά μπουκαλάκια.
- * Για να προχωράει κανείς με ασφάλεια μπροστά τι πρέπει να κάνει; Να κοιτάει και πίσω του, όπως ακριβώς κάνει ο σωστός οδηγός που κοιτάει συνεχώς από τους καθρέφτες του αυτοκινήτου του.
- * Αξία είναι να μιλούν οι άλλοι για σας και το έργο σας.
- * Αν δεν θες να μαθευτεί ένα μυστικό, μην το λες.
- * Με λόγια φτιάχνει κανείς ανώγια και κατώγια.
- * Με έργα τι γίνεται...
- * Αχαμόν τ' αρνί παχιά η ουρά.
- * Το γουρούνι πρόβατο δεν γίνεται.
- * Το γάιδαρο κι αν πεταλώσεις την περπατησιά δεν την αλλάζει.

50 χρόνια πριν

Μια μέρα μ' έναν τσοπάνη Οι φροντίδες των παιδιών τότε

Στη δεκαετία του πενήντα άλλες οι οικογένειες στο χωριό μας είχαν τουλάχιστον μία κατοίκη. Οι κατοίκες γιδες τις λέγανε, για όσους δεν είναι από χωριό ήταν απαραίτητες για το γάλα τους και το κατασίκι που σφράζανε το Πάσχα ή το κρατούσαν, αν ήταν θηλυκό, για να ανανεώσουν τη μεστωμένη γίδα. Είχαμε λοιπόν κι εμείς τη Λιάρα, έτσι τη λέγαμε, και κάθε ημέρα -το καλοκαίρι που δεν είχα σχολείο-, είχα τη φροντίδα να την πάω για βοσκή. Είχε μπει πια ο Αύγουστος και ήταν εποχή που έπρεπε να σμίξει η Λιάρα με τραγί για να γεννήσει το Γενάρη. Κανόνισε λοιπόν η μπαρμπα-Νικόλα ο μακαρίτη να πάμε τη γίδα στο κοπάδι του, που έβοσκε στον Αρτοζήνο, για να μαρκαλιστεί. Από βραδύ που ετοίμασε τις αναγκαίες προμήθειες για φαγητό δύο ημερών. Μου έβαλε τυρί, παστό (τσιγαρίδες), ψωμί -μισό κουλούρι περίπου- και λίγες ντομάτες.

Κατεβήκαμε τη χούνη του Λαγκανίου και πολύ γρήγορα φτάσαμε στον Πηλό. Τα γίδια απλώσανε στο Ρέμα και όπου βρίσκανε γούρνες -μικρές λεκάνες που σχημάτιζαν τα φαγωμένα από τη ροή του νερού ακόντια- έπιναν να ξεδιψάσουν και στη συνέχεια βρίσκανε κάποια σκιά στα πουρνάρια και στις μουρτζιές που φυτρώνουν στις πλευρές του Πηλού. Καθίσαμε κι εμείς σε έναν ίσκιο και βγάλαμε το ψωμί μας και το προσφάγι (τυρί παστό και ντομάτα). Φάγαμε καλά. Ήπιαμε νερό, που όπως ήταν ακόμη δροσερό μέσα στη ζέστη, ευφράνθηκε η ψυχή μας. Το λιοπύρι έκαιγε τους βράχους και όπου ακούμπαγες στο χώμα έβραζε ο τόπος. Αφού πέρασε το καταμεστήμερο και έγινερ ο ήλιος ξεκινήσαμε για το Λάζο, χώρος απόκρημνος με ψηλά πουρνάρια και πικνή βλάστηση. Ιδιαίτερος θερισμός πεζούλες στο Τσουκαλά, που η φρυγανισμένη από τον ήλιο καλαμιά και το ξερό χορτάρι απέπνεαν τη χαρακτηριστική του καλοκαιριού μυρωδιά. Με το ηλιοβασίλεμα, που είναι φανταστικό να αγναντεύει από τα "Κοκκάλια", φτάσαμε στο πρόχειρο μαντρί, που είχε φράξει το μπαρμπα-Νικόλα. Έλυσα τη Λιάρα και την απόλυτη συνέπεια της παραδοσιακής κουζίνας της Λαγκανίου στον Αρτοζήνο. Με ένα μοναδικό τρόπο, πότε σφυρίζοντας και πότε φωνάζοντας μονοσύλλαβες χωρίς νόημα λέγεις όπως "ιντά" κ.α., μάζεψε όλο το κοπάδι μέσα στο φραγμένο χώρο.

Συνέχεια στην 11η σελ.

Λακιώτης a.e.

Μια μέρα μ' έναν τσοπάνη

Συνέχεια απ' την 10η σελ.

Το άρμεγμα και το ξυνόγαλα

Με έβαλε πίσω από την πρόχειρη πόρτα του μαντριού και αφού ξεκρέμασε μια μεγάλη καρδάρα από την κορομηλιά έκατσε μπροστά στην έξοδο του μαντριού σε μια πέτρα και άρχισε μιαμια τις γιδες να τις αρμέγει με τα χοντρά ροζιασμένα δάχτυλά του. Κάποια στιγμή τέλειωσε το άρμεγμα. Πήρε την καρδάρα, που άχνιζε ακόμη, τη σούρωσε σε μια άλλη για να καθαρίσει το γάλα από τις τρίχες και τα άλλα σκουπίδια, κράτησε λίγο σε μια καρδάρα και το υπόλοιπο το έριξε σε ένα μικρό λεβέτι που το σκέπασε καλά με ένα πανί.

— «Το λίγο, είπε, θα το βράσουμε να φάμε απόψε. Το άλλο το μαζεύω στο λεβέτι να ξινίσει για τραχανά».

— «Έγια μπάρμπα θα ήθελα καλύτερα ξινόγαλο, του είπα και όχι βραστό».

— «Η ζέστη και ο ήλιος θέλει βραστό γάλα με αλάτι. Κάνει καλό, σε φυλάει από την ηλιάση», μου είπε και άναψε φωτιά να βράσουμε σε μια χαλκωματένια τέσα το γάλα. Γεμίσαμε την καραβάνα και το καπάκι της τέσας με γάλα, τρίψαμε και ψωμί μέσα, φάγαμε χορταστικά. Ψήσαμε και δύο αρπαστίτια. «Την κάναμε ταράτσα», όπως είπε ευχαριστημένος ο μπάρμπα-Νικόλας. Οι άνθρωποι εκείνοι τον καιρό με πολύ λίγα πράγματα, αστεία σύμφωνα με τα σημειρινά κριτήρια της καταναλωτικής μανίας, ήταν ευχαριστημένοι. Συδαυλίσαμε τη φωτιά για να βλεπόμαστε, στρώσαμε τα σαίσματα δίπλα - δίπλα κάτω από την κορομηλιά πάνω στο πατημένο χορτάρι, ρίξαμε και κουβέρτες υφαντές μάλλινες - απαραίτητες γιατί το βράδυ είχε δροσούλα και ξαπλώσαμε για ύπνο.

Ένα παιδί.... κοιτάζει τ' άστρα.

Η βραδιά ήταν ήσυχη και ο ουρανός καταέστερος με αμέτρητα αστέρια να τρεμοσβήνουν. Όποιος δεν έχει ζήσει νύχτα στον Αρτοζήνο να κοιμηθεί στο ύπαιθρο, δεν μπορεί να νιώσει πώς κεντρίζει την ανθρώπινη σκέψη η μεταφυσική ερμηνεία του μυστηρίου της δημιουργίας του κόσμου. Κοίταζε την γαλαξία «του παππά τα άχυρα» να χωρίζει το ουράνιο στερέωμα και πολλά αστέρια να πέφτουν και να σβύνουν -διάποντες αστέρες τα έλεγε τη κοσμογραφία στο σχολείο- μα εδώ μέσα στο σκοτάδι με μόνο φως αυτό του φεγγαριού και των αστέρων αισθάνεται ο άνθρωπος τη μηδαιμόνιτη του και δεν μπορεί να

συλλογισθεί αλλιώς, παρά μόνο μεταφυσικά.

— «Γιατί πέφτουν τα αστέρια;» πρόφθασα να ρωτήσω τον μπάρμπα Νικόλα πριν κοιμηθεί. — «Ποιος ξέρει; Ο Θεός μόνο. Άλλα αν κάνεις μια ευχή την ώρα που πέφτει ένα αστέρι τότε αυτή θα πιάσει» μου είπε, και μετά από λίγο άρχισε να ροχαλίζει. Εγώ δεν μπορούσα να κοιμηθώ με την ίδια ευκολία και μακαριότητα του μπάρμπα - Νικόλα και γύριζα τα μάτια μου στον ουρανό, σε όλη την έκτασή του. Είναι μαγεία να κοιτάζεις νύχτα τον ουρανό από τον Αρτοζήνο! Νομίζεις ότι όλο το σύμπαν κοιμάται και η σιωπή που επικρατεί στη φύση γύρω σου εκτείνεται στον ουρανό. «Η σιωπή του σύμπαντος!» Κάποια στιγμή με πήρε ο ύπνος.

Η επιστροφή

Το πρώι με το χάραμα το κοπάδι άρχισε να αναδεύεται. Σηκώθηκε πρώτα ο μπάρμπα-Νικόλας, μάζεψε τα στρωσίδια του και από τη φασαρία ξύπνησα κι εγώ, ανόρεχτα. Βάλαμε τα ρούχα πάνω στον κορμό σε ένα σφενδάμι, έριξα λίγο νερό στα μάτια μου και έτρεξα να σαλαχίσω κάποια γιδιά που πηγαίναν κατά τα Βαμπάκια. Απλώθηκε το κοπάδι στη χουνίτσα και έτρεξα μπροστά να κατερέσω τα γιδιά μην πέσουν στις λάκκες με τα αρπαστίτια. Με την ευκαιρία έκοψα και δυο-τρεις διχάλες για σφεντόνα από τα μελέγια που αφθονούν σε εκείνο το τόπο. (Τότε η σφεντόνα για τα παιδιά ήταν τρελή ασχολία. Παιχνίδι και άσκηση στη σημάδι μαζί, που πολλές φορές εξασφάλιζε και μια τηγανιά από σπουργίτια, κοκκινολαίμηδες ή σιταρήθρες).

Ο ήλιος είχε ανέβει μια οργιά. Βγάλαμε να φάμε κολατσιό. Στο χέρι το φωμί, πότε περπατώντας και πότε σταλίζοντας σε κανέναν ίσκιο. Περάσαμε τα ίδια περίπου βοσκοτόπια που είχαμε περάσει και την προηγούμενη μέρα. Το κοπάδι είχε συνηθίσει πια τη διαδρομή. Ήρθε το μεσημέρι, πήγαμε τα γιδιά στον «Πηλό» για πότισμα και από κει το απόγευμα γύρισα με τη Λιάρα στο χωριό. Η αποστολή είχε τελειώσει. 'Όπως μου είπε ο μπάρμπα Νικόλας, η Λιάρα θα γένναγε τα Χριστούγεννα. Αποχαιρέτησα τον μπάρμπα Νικόλα, αλλά θυμάμαι ακόμα τη μορφή του με τα πλούσια ίσια ψφάρια μαλλιά του, ανακατωμένα από τον αέρα να πέφτουνε στο μέτωπό του και να ανεμίζουνε μπροστά από το γελαστό, γαλήνιο πρόσωπό του.

Toutheus

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Το Δ.Σ. του Συλλόγου, ως εκπρόσωπος, όπως αναφέραμε και αλλιώς, όλων των πατριωτών, έχει υποχρέωση να προστατεύσει - κατά το δυνατόν - την περιουσία και την κληρονομιά του χωριού και του Συλλόγου. Στα πλαίσια αυτά θα καταγράψει όποια περιουσιακά στοιχεία υπάρχουν στην κατοχή του και θα χορηγήσει αντίγραφο στο Τοπικό Συμβούλιο και στο Δήμο. Είναι αυτονότητο πως για τα πράγματα που θρίσκονται στο χωριό, η ευθύνη ανήκει κατά κύριο λόγο στις εκεί Αρχές του Τόπου. Για κάποια πράγματα π.χ. του Συλλόγου (καρέκλες, τραπέζια κ.λπ.) που υπάρχουν στο κάτω σχο-

λείο, η ευθύνη της φύλαξής τους δεν είναι δυνατόν - εκ των πραγμάτων - να ανήκει στο Σύλλογο. Ο Σύλλογος ούτε κλειδιά έχει, ούτε κοντά είναι. Αν τυχόν κάποια στιγμή χρησιμοποιήθηκαν ή χρησιμοποιηθούν κάποια από τα αντικείμενα αυτά από κάποιον πατριώτη (π.χ. δυο καρέκλες) για κάποια ανάγκη, είναι αυτονότητο πως θα επιστραφούν αμέσως μετά, στη θέση τους. Ανήκουν σε όλους μας. Έτσι δεν είναι; Από την άλλη πλευρά το χωριό είναι πολύ μικρό και γνωρίζομετε όλοι μεταξύ μας. Ο Σύλλογος δεν θα ήθελε να επανέλθει στο θέμα. Όμως, αν χρειασθεί, θα το πράξει.

Κριτική, αυτοκριτική και... δημιουργία

Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία πως η καλοπροσίρεται κριτική έχει πάντα θετικά αποτέλεσματα και αναμφισβήτητη είναι χρήσιμη. Αρκεί βέβαια να μη θίγεται κάποιος πατριώτης και αν είναι δυνατόν να γίνεται με ευγένεια και σε χαμηλούς τόνους. (Είναι γνωστό πως όποιος φωνάζει...χάνει μέρος από το δίκιο του).

Αν η όποια κριτική έχει ως φόντο την αυτοκριτική, την προσφορά και τη δημιουργία του κρίνοντος, τότε το αποτέλεσμα είναι πολύ καλύτερο. Από την άλλη πλευρά ας μην ξεχνάμε αυτό που έλεγε ο «Γέρος της Δημοκρατίας» (οι παλιότεροι θα το θυμούνται), πως και «οι κρίνονται». Έτσι όσοι κάνουμε κριτική οφείλουμε να δεχόμαστε -αδιαμαρτύρητα θα έλεγα- ανάλογη κριτική. Έτσι απλάγια την ισότητα των όπλων. Έχει κανείς -ιδιώς από τους κρίνοντες- διαφορετική άποψη; Έτσι και αλλιώς πάντως δεν πρέπει να ξεχνάμε πως«η κριτική είναι εύκολη, η προσφορά και η δημιουργία είναι δύσκολη».

Ο «Αρτοζήνος» έλαβε και δημοσιεύει τις παρακάτω επιστολές

Συνέχεια απ' την σελ. 3

τά που μου είπες, αλλά και όσα ακόμη ... ήθελες να μου ειπείς! Πιστεύω ότι θ' ακούσουν τη συμβουλή σου και όσοι τη διαβάσουν στον «Αρτοζήνο». Στην εφημερίδα που άλλοι οι Σερβιαίοι την περιμένουν πώς και πώς, για την ... ξεκοκκαλίσουν!

Τελειώνοντας, θέλω να συχαρώ θερμά τους συντάκτες σου, το Σύλλογο των απανταχού Σερβιαίων και γενικά όλους τους Σερβιαίους για την ενότητά τους και την προκοπή τους. Και εύχομαι να συνεχίσουν με την ίδια αγάπη να περιβάλουν εσένα και το δραστήριο Σύλλογο τους

ΦΙΛΙΚΟΤΑΤΑ
Γ. Ηλ. Νικολακόπουλος

Β) Από το «Λεύκο»

Ένας πατριώτης -φίλος από τα παλιά-, που είχαμε καιρό να μιλήσουμε, μου τηλεφώνησε για τα χρόνια πολλά. Αφού είπαμε διάφορα για το χωριό και το Σύλλογο και κουτσομπολέψαμε αρκετά, μου εξέφρασε και έναν προβληματισμό.

Δεν θα πρέπει -μου λέει- ο «Αρτοζήνος» να ασκεί και κάποια κριτική στην «Εξουσία», όπως συμβαίνει και με άλλες τοπικές εφημερίδες; Αφού κόμπιπασα κάπως, μιας και δενείμαι και πο-

λύ σχετικός με το θέμα, του είπα μέσες- ακρές την άποψή μου.

Υποστήριξα πως ο «Αρτοζήνος», δεν είναι μια εφημερίδα σαν τις άλλες. Είναι πολιτιστική εφημερίδα, που προβάλλει κατά κύριο λόγο, από την μία πλευρά τον πολιτισμό μας, τις αξίες μας, τις παραδόσεις μας, τα έθιμα μας κ.λπ. και από την άλλη τα άτομα που διακρίθηκαν τόσο για την προσφορά τους στο χωριό, στο Σύλλογο, στην κοινωνία, όσο και για την προσωπική τους πρόοδο και επιτυχία στη ζωή. Πρόσφατα παράδειγμα η εκδήλωση για τη Μαρία Παναγοπούλου. Είναι αυτονότητο, πρόσθεσα, πως ο «Αρτοζήνος» ενημερώνει επί πλέον τους πατριώτες, τόσο για τις δραστηριότητες του Σύλλογου, όσο και για εκείνες των Τοπικών Αρχών, όπως του

ΕΜΕΙΣ ΚΑΙ ΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΑΣ

Ο ταμίας μας σας ενημερώνει

Όπως γράφαμε και στο προηγούμενο φ. του "Α" το Δ.Σ. του Συλλόγου αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στα οικονομικά θέματα και επιθυμεί να είναι ενήμερος κάθε πατριώτης, για το πώς διατίθεται και το τελευταίο ευρώ.

ΕΣΟΔΑ από 17/3 μέχρι 19/5.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

N53. Παναγόπουλος Αθ. Χρ..	50€
N54 " Χρ. Αθανάσιος.....	50€
N55 Τρουπή Θ. Νίτσα	20€
N101 Παπαθωμόπουλος I.	15€
N209 Σχίζας Δ. Ιωάννης	20€
N 210 Λαχαρίδη-Μπουρνά Μαρία	40€
N456 Τρουπής Ν. Αθαν.	20€
N457 Τρουπής Αθ. Νικ.	20€
N458 Βόκαλη-Τρουπή Κων/να	20€
N459 Βέργου Ιω. Βενετία	10€
N460 Βέργος Χρ. Ηλίας	10€
N461 Βέργος Χρ. Ιωάννης	10€
N462 Νικολοπούλου-Σχίζα Γεωργ.	20€
N463 Βεργέτης Γεωργίος	20€
N401 Χειμώνας Δ. Ευάγ.	20€
N402 Κερμπεσιώτη - Νταγιάννη Αθανασία	50€
N 403 Κερμπεσιώτης Δημ.	50€
N404 Μπόρας I. Αθαν.	50€
N405 Τρουπής I. Αναστ.	100€
N406 Τρουπής Γ. Θ.- Γκράβαρης	75€
Στη μνήμη του Μήτσου Βέργου και για τον σκοπό των μαθητικών βραβείων πρόσφεραν:	
N158 Η Οικογένειά του	300€
N 157 Μαγουλιώτη Παναγ.	30€
N156 Σχίζας Ν. Κων/νος	40€
N 153 Παυλόπουλος	30€
N 154 Μπόρας Χρ. Ιωάννης	30€
N 155 Φαρμάκης Ευταξίας	100€
Από τα ημερολόγια	
(Νο 411,412,413)	35€
Σύνολο Εσόδων	1235€
ΕΞΟΔΑ την ίδια περίοδο.	
N44,45. Για την εκδήλωση της Μαρίας.....	112€
N46. Προκαταβολή για APTOZHNO	410€
N47 & 48 ΟΤΕ & ΔΕΗ.....	78€
N49 Προκαταβ. NOBOTEL	200€
N50 Κούριερ για υπολογιστή	75€
N51 και 52 Αντιλογισμός	386€
Σύνολο Εξόδων	1261€
(Διαφορά -26€)	

Πρέπει να ενημερώσουμε επίσης πως κάποια έξοδα δεν επιβαρύνουν το Σύλλογο, αλλά προσφέρονται από μέλη του Δ.Σ., όπως για παράδειγμα οι βιντεοσκοπήσεις, οι φωτογραφήσεις, οι πληκτρολογήσεις των κειμένων της εφημερίδας, κάποια ταχυδρομικά τέλη και άλλα μικροέξοδα. Θα επαναλάβουμε και αν ακόμη γινόμαστε κουραστικοί, πως αν παρατηρήσετε κάποιο λάθος, να μας το επισημάνετε να το διορθώσουμε. Είπαιμε πως δεν είμαστε.... αλάνθαστοι.

ΣΥΝΤΟΜΑ, ΆΛΛΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ, ΝΕΑ

1. Με δαπάνη και επίθεψη του Δήμου Ηραίας άρχισαν οι εργασίες για τη διαμόρφωση του χώρου που θα στηθεί το μνημείο για τον θρυλικό αγωνιστή της προεπαναστατικής περιόδου Δήμο. Η τελετή αποκάλυψης της πλάκας θα γίνει γύρω στο Δεκαπενταύγουστο με συνεργασία του Συλλόγου και του Δήμου. Λεπτομέρειες θα ανακοινωθούν στο άλλο φύλλο, αφού οριστικοποιηθούν.

2. Το πρώτο και σημαντικό βήμα για τη βελτίωση (διαπλάτυνση, τεχνικά και ασφαλτόστρωση) του δρόμου Σέρβου - Κοκκινοράχη που θα συνδέσει το χωριό μας με τα άλλα χωριά της Ηραίας και τον Πύργο έγινε. Η μελέτη που ανατέθηκε και χρηματοδοτήθηκε από τον Δήμο Ηραίας τελείωσε, κατατέθηκε και εγκρίθηκε. Απομένει το δεύτερο και αποφασιστικό βήμα, η εξεύρεση των χρημάτων για την εκτέλεση (περίπου 850.000 Ευρώ). Ευελπιστούμε ότι με κοινή και συντονισμένη προσπάθεια, και κινητοποίηση όλων των δυνάμεων που έχουμε, να βγάλουμε αυτά τα χρήματα, έστω και σταδιακά.

Η πλατεία ανήκει σε όλους Το Δ.Σ. ζητάει επανόρθωση

Στη συνεδρίαση του ΔΣ του Συλλόγου στις 17.5.2005, συζητήθηκε το θέμα που αφορά στην πλατεία του χωριού. Πρόκειται για την πρόσθετη κατασκευή που έχει γίνει εκεί, κολλητά με το καφενείο. Με ομοφωνία όλων των παρόντων μελών του Δ.Σ. αποφασίσθηκε να ζητηθούν επισήμως διευκρινίσεις μέσω του "APTOZHNO" από το Τοπικό Συμβούλιο, το Δήμο και τον ιδιοκτήτη. Μετά τις διευκρινίσεις και με γνώμονα το συμφέρον του χωριού το Δ.Σ. θα πάρει θέση. Είναι από όλους αυτονότο, πως δεν έχει δικαίωμα να παραβλέψει το θέμα. Πριν από όλα όμως κάνει έκκληση στον ιδιοκτήτη I. Ρουσιά, στο Τοπικό Συμβούλιο (I. Ρουσιά, I. N. Βέργο, N. Τρουπή, I. Σχίζα), στον Αντιδήμαρχο συγχωριανό μας κ. Α. Μπόρα και στο Δήμαρχο κ. Χριστόπουλο να αποκαταστήσουν τα πράγματα.

Έτοιμη για να θεραπεύει την ήρα

ΞΕΦΥΛΛΙΖΟΝΤΑΣ ΤΟΝ "Α"

...Συνέχεια...

Βρισκόμαστε στο 6ο φ. του "Α", που κυκλοφόρησε τον Μάιο του 1977, πριν από 28 ακριβώς χρόνια. Στην πρώτη του σελίδα υπάρχει το κύριο άρθρο που αναφέρεται στη δραστηριοποίηση των νέων περί τον Σύλλογο και σε διπλανή στήλη αναλυτικό ρεπορτάζ για τα βραβεία που χορηγήθηκαν σε 10 Σερβιτόρουλα.

Επίσης υπάρχει λεπτομερής αναφορά για το πανηγύρι που έγινε στους Αράπηδες. Η απονομή των βραβείων έγινε στις 8 Μαΐου,

σε ξεχωριστή λαμπτή εκδήλωση στην "Αρκαδική Στέγη", παρουσία πάρα πολλών πατριωτών. Η εκδήλωση έχει κινηματογραφήθει και υπάρχει στο αρχείο του Συλλόγου. Στη φωτογραφία δύο από τα παιδιά που βραβεύτηκαν (ο γιός του αείμνηστου Χρ. Κωσταντόπουλου και η κόρη του Παναγιώτη και της Αθανασίας Π. Γκούτη), ενώ απαγγέλλουν ποιήματα της αξέχαστης Μαρίας Παναγοπούλου και του Θ. Τρουπή. Η απονομή των βραβείων αυτών ήταν η δεύτερη από την καθιέρωση του θεσμού. Στο ίδιο φύλλο υπάρχει ευχαριστήριο για τον πατριώτη μας Ηλ. Π. Κωνσταντόπουλο, που με ενέργειες του εγκρίθηκαν για την Κοινότητα 45.000 δραχμές.

Με το 7ο φύλλο που κυκλοφόρησε τον Αύγουστο, ο "Α" γιόρτασε τα πρώτα του γενέθλια. Ο Σύλλογος ευχαρίστησε όλους τους συμπατριώτες τόσο για την ημική τους συμπαράσταση, όσο και για την οικονομική τους στήριξη. Στο φύλλο αυτό υπάρχει ανοιχτή επιστολή προς το Νομάρχη Αρκαδίας για το θέμα του δρόμου, για το οποίο γίνεται εμπεριστατωμένη αναφορά. Επίσης υπάρχει αναλυτικό ρεπορτάζ με φωτογραφίες για την επιτυχημένη εκδρομή που πραγματοποιήθηκε στο Σύλλογος, με δύο πούλμαν στην Εύβοια.

Ο Αργόσχολος

Όλοι μπορούν να βοηθήσουν

Το έχουμε γράψει και άλλες φορές. Θα το επαναλάβουμε. Στείλτε μας τη συνεργασία σας, ή ό,τι εσείς νομίζετε, να το δημιουργήσουμε στην εφημερίδα. Ο "Αρτοζήνος" ανήκει εξ ίσου σε όλους, αρκεί κανείς να σέβεται τις αρχές έκδοσής του και τους σκοπούς του Συλλόγου. Όσο ευρύτερη είναι η συνεργασία, τόσο περισσότερο αντικειμενικό και αποδεκτό γίνεται το έντυπο του Συλλόγου. Σίγουρα απαιτείται κάποια προσπάθεια, κάποιος χρόνος και κάποιος κόπος. Όμως, δεν αξίζει αυτόν τον κόπο; Όλοι έχουμε ανάγκη να ακούσουμε τις απόψεις όλων, για οποιοδήποτε θέμα, αρκεί να μην θίγουμε άτομα και να στοχεύουμε πάντα στη βελτίωση των μεταξύ μας σχέσεων. Από την άλλη πλευρά, όλοι δεν έχουμε υποχρέωση να προσφέρουμε στα Συλλογικά πράγματα; Οι δουλειές και οι ασχολίεςποτέ δεν τελειώνουν. Διάθεση χρειάζεται.

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΙΑΣ

Τον Μάρτιο και τον Απρίλιο του 2005 πραγματοποιήθηκαν δύο τακτικές συνεδριάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου μας.

Οι κυριότερες αποφάσεις που ελήφθησαν έχουν ως εξής:

- Με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου δόθηκε παράταση προθεσμίας του πρώτου σταδίου της μελέτης «Αποχέτευση και επεξεργασία Υγρών Αποβλήτων Λουτρών Ηραίας» έως 24-07-2005. Ο λόγος χορήγησης της παράτασης ήταν το γεγονός ότι δεν είχε εξευρεθεί ο κατάλληλος χώρος επεξεργασίας των αποβλήτων. Βρέθηκε τελικά ο χώρος τον οποίο και πρόκειται ο Δήμος μας να αγοράσει. Ήδη συγκροτήθηκε η αρμόδια Επιτροπή εκτίμησης του ακινήτου και αναμένεται σε σύντομο χρονικό διάστημα να ολοκληρωθεί η εγκρίσεις της θεομηνίας του χρόνου.

• Τοποθετήθηκε στο Άγιο Λια Αγιονο

Εορτασμός 15Αύγουστου 1978

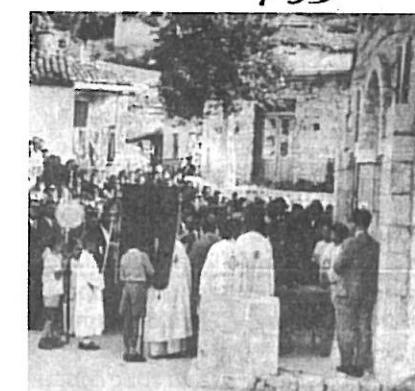
ΑΡΤΟΖΗΝΟΣ

"Ευδοση του Λυγγόγου Λερβαιων Ηριαδίας"

Γραφεία: Αγ. Μάρκου 16, 5ος όροφος, Τ.Κ. 10560 Αθήνα • Τηλ. 210 3229904

Έτος 30ο • Αρ. φύλλου 150 • Ιούλιος - Αύγουστος 2005

735

Εγκαίνια Κοίμησης Θεοτόκου 1964

Εκδηλώσεις του Συνδέσμου τον Αύγουστο στο χωριό

Ο Αύγουστος είναι ο μήνας που οι περισσότεροι θα βρεθούμε στο χωριό για περισσότερες ή λιγότερες μέρες.

Διακοπές και προσκύνημα μαζί στον τόπο που γεννηθήκαμε.

Εκεί οι μεγαλύτεροι θυμόμαστε παλιές ευχάριστες στιγμές που περάσαμε μαζί με φίλους και αγαπημένα πρόσωπα και οι νεότεροι βιώνουν καινούργιες εμπειρίες και στιγμές που αργότερα θα θυμούνται ευχάριστα.

Ο Σύνδεσμος, στα πλαίσια της αποστολής του, αποφάσισε να διοργανώσει, σε συνεργασία με τις τοπικές αρχές, δύο εκδηλώσεις που πιστεύει ότι θα συμβάλουν στη δημιουργία ευχάριστου και εποικοδομητικού κλίματος και θα συσφίξουν τις σχέσεις των πατριωτών.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Ο Δήμαρχος και το Δημοτικό Συμβούλιο Ηραίας και
ο Πρόεδρος και το Δ.Σ. του Συνδέσμου Λερβαίων
"Η Κοίμηση της Θεοτόκου"
σας προσκαλούν στον οικισμό Αράπηδες
του Δ. Δ. Σέρβου του Δήμου μας

το Σάββατο 13 Αυγούστου 2005 και ώρα 07:00 μ. μ.

να τιμήσετε με την παρουσία σας
την πολιτιστική εκδήλωση ιστορικής μνήμης,
για τους Αράπαιούς προεπαναστάτες κλέφτες
"ΔΗΜΟ ΚΑΙ ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗ"

Ο Δήμαρχος Ηραίας
Στ. Χριστόπουλος

Ο Πρόεδρος του Συνδέσμου
Η. Χειμώνας

α) Η πρώτη εκδήλωση θα γίνει το Σάββατο 13 Αυγούστου το απόγευμα στους Αράπηδες και σκοπό έχει να τιμήσει τους αγωνιστές της ελευθερίας, κλέφτες της προεπαναστατικής περιόδου Δήμο και Μακρυγιάννη, που γεννήθηκαν στους Αράπηδες και έδρασαν στην περιοχή μας (γνωστό είναι το δημοτικό τραγούδι «Μαράθηκαν τα δένδρα και όλα τα κλαδιά, μαράθηκε και ο Δήμος από τα κλάματα...»). Παράλληλα θα τιμήσει και τους ανθρώπους που έδωσαν τη ζωή τους για την πατρίδα στις περιπτέτεις που αυτή έζησε το πρώτο μισό του 20ού αιώνα (Βαλκανικούς Πολέμους, Μικρασιατική Εκστρατεία, Γερμανική Κατοχή, Εμφύλιος). Έτσι θα γίνουν τα αποκαλυπτήρια πλάκας με το τραγούδι του Δήμου και πλάκας με τα ονόματα των θανόντων υπέρ πατρί-

δος Αράπαιών. Οι πλάκες θα είναι τοποθετημένες σε ένα φυσικό βράχο που βρέθηκε κατά την εκσκαφή, στο χώρο που βρίσκεται στην είσοδο του οικισμού, λίγο πριν τη διακλάδωση του δρόμου για τον Άγιο Κωνσταντίνο. Τις χωματουργικές εργασίες έκανε ο Δήμος Ηραίας με πρωσωπική φροντίδα του Αντιδημάρχου Θάνου Μπόρα. Τη διαμόρφωση του βράχου και την επικόλληση των πλακών έχει αναλάβει ο εργολάβος οικοδομών Γιάννης Ν. Χρονόπουλος. Την τοποθέτηση του ιστού της Σημαίας και κατασκευή βρύσης ανέλαβε ο υδραυλικός Γιάννης Τσαντήλας, γαμπρός του Θ. Χειμώνα και τη δενδροφύτευση ο γεωπόνος Νίκος Θ. Χειμώνας. Με την ευκαιρία τους ευχαριστούμε όλους για την προσφορά τους.

Συνέχεια στη σελ. 12

Στη φωτογραφία ο χώρος όπου θα γίνει η εκδήλωση.
Ο πρόεδρος του Συνδέσμου Ηλίας Χειμώνας και ο κατασκευαστής
Γιάννης Χρονόπουλος μελετούν τεχνικά θέματα του έργου.

Ένα πραγματικά ωραίο έργο

Η ΝΕΑ ΒΡΥΣΗ ΤΟΥ ΓΙΑΤΡΟΥ

Συγχαρητήρια στον κατασκευαστή Γιάννη Θ. Σχίζα

Τελείωσε το έργο κατασκευής της βρύσης του γιατρού στη Κοκκινόβρυση. Πρίν απ' όλα αξίζουν θερμά συγχαρητήρια στον Γιάννη Θ. Σχίζα, όχι μόνο για την εξαιρετική κατασκευή του έργου, αλλά και για τη σύλληψη του αρχιτεκτονικού σχεδίου, που θα γίνεται μόνο την αγορά των υλικών, με το ποσό των 1.000 ευρώ. Για την ιστορία αναφέρουμε πως την εντολή για την κατασκευή της βρύσης την έδωσε το 1954 ο γιατρός Ι. Δημόπουλος στο Γιάννη το Μαραγκό, για τη μνήμη του φίλου

και τον πατριώτη μας αντίδημαρχο Θάνο Μπόρα που φρόντισε να σταλεί μηχανήμα για τη διαμόρφωση εκεί του χώρου.

Σπη φωτογραφία η νέα βρύση με τον δημιουργό της

Επειδή ο Σύνδεσμος έχει σκοπό να ανακατασκευάσει όλες τις βρύσες του χωριού, σκέφτεται να προσφέρει το ίδιο ποσό για μια ανάλογη βρύση στο Σουλινάρι, όπως και στο Λεύκο. Ιδού η πρόκληση για τους πάρα πολλούς μαστόρους του χωριού, να αποκαλύψουν όχι μόνο την τέχνη τους αλλά και τα ευγενή αισθήματα προσφοράς τους, απέναντι στους συμπολίτες τους.

Και πάλι συγχαρητήρια στο Γιάννη.

νικού σχεδίου, που είναι αποκλειστικά δική του ιδέα. Ο Σύνδεσμος, ως εκφραστής του συνόλου των πατριωτών, ευχαριστεί τον αγαπητό πατριώτη για την εξαιρετική προσφορά του. Αν αυτή η βρύση έζησε 50 χρόνια, η σημερινή δεν θα ζή-

Ο Μπάρμπα-Χρήστος ο Κατσιάπης και το Δ. Σ. του Συνδέσμου, έυχονται σε όλους τους πατριώτες καλό καλοκαίρι.
Τη θερινή περίοδο το γραφείο θα είναι ανοιχτό Τρίτη & Παρασκευή 17:30 - 19:30.

ΑΡΤΟΖΗΝΟΣ

30ό έτος έκδοσης, 150 φύλλα κυκλοφορίας

Με το σημερινό 150 φύλλο, ο "Αρτοζήνος" μπαίνει στο 30ο έτος κυκλοφορίας του. Πρωτοκυκλοφόρησε τον Αύγουστο του 1976, επί προεδρία Στάθη Δάρα, με ιδιοκτήτη και ειδοτή το Σύνδεσμο. Τρία από τα μέλη του τότε Δ.Σ., που δούλεψαν για την έκδοση του πρώτου φύλλου, είναι και σήμερα μέλη του Δ. Σ. (Η. Χειμώνας, Χ. Μαραγκός και Θ. Τρουπής) και ασχολούνται επίσης με την έκδοση της εφημερίδας. Σκέφθηκαν λοιπόν πώς θα ήταν χρήσιμο να ρίξουν μια σύντομη ματιά στα 150 φύλλα του "Α" και να καταγράψουν τα πλέον σημαντικά γεγονότα. Επειδή σκοπός της ανασκόπησης αυτής είναι η δημιουργία ευχάριστου συλλογικού κλίματος και η ενίσχυση των πατριωτικών δεσμών, η επικέντρωση του ενδιαφέροντος θα γίνει κυρίως στα θετικά γεγονότα, χωρίς ιδιαίτερες λεπτομέρειες ή αναλύσεις. Δεν θα γίνει αναφορά σε επαναλαμβανόμενες και επιτυχημένες εκδηλώσεις του Συνδέσμου, όπως χοροεσπερίδες, πανηγύρι στο χωριό, βραβεία κλπ.

Πριν απ' όλα αξίζουν συγχαρητήρια σε όλα τα Συμβούλια του Συλλόγου, για ότι καλό πρόσφεραν στο χωριό και στους πατριώτες, ιδιαίτερα γιατί συνέχισαν την έκδοση του "Α". Επίσης σε όλους τους πατριώτες και φίλους που συνεργάσθηκαν και βοήθησαν -καθένας με τον τρόπο του- στην καλύτερη εμφάνιση της εφημερίδας. Ανάλογα συγχαρητήρια αξίζουν και στους προεδρους και στα συμβούλια του χωριού, που εργάσθηκαν επίσης για το καλό του τόπου μας. Σε όλους θα ξέρεις να γίνει προσωπική αναφορά. Για

λόγους χώρου θα αναφερθούμε ονομαστικά μόνο στους προεδρους του Συνδέσμου, που προσδιορίζουν και κάποιες χρονικές περιόδους.

Όπως αναφέρεται και στον τίτλο, στο διάστημα που πέρασε εκδόθηκαν 150 φύλλα εφημερίδας, δηλαδή 5 -κατά μέσο όρο- το χρόνο. Στο σημερινό άρθρο θα αναφερθούμε επιγραμματικά στην πρώτη περίοδο των 9 περίπου ετών, που εκδόθηκαν 53 φύλλα. Από πλευράς κόστους αξίζει επίσης να αναφερθεί πως το 1976 η εφημερίδα σε τετρασέλιδη έκδοση στοιχίζει 7.000 δρχ. (πάνω-κάτω 300.000 δρχ. σημερινά λεπτά), ενώ σήμερα με τις ίδιες σελίδες στοιχίζει περίπου τα μισά.

1) Περίοδος Μαρτ. 1976 έως Φεβρ. 1978.

Πρόεδρος Στάθης Δάρας.

Στα δύο αυτά χρόνια κυκλοφόρησαν 10 φύλλα "Α". Τον Αύγουστο του 1976 άρχισε η διάνοιξη του δρόμου προς Αράπηδες, που έφτασε μέχρι του Μιλιάνθη. Τον Νοέμβριο του ίδιου χρόνου έγινε έκτακτη Γενική Συνέλευση και ακολούθησαν εκλογές, που διεξήχθησαν στο γραφείο του αειμνηστού δικηγόρου Ηλ. Γιαννακόπουλου και ανάδειξαν το ίδιο περίπου Δ.Σ. Χαρακτηριστικό των εκλογών αυτών ήταν ο μεγάλος αριθμός τόσο των υποψηφίων (20), όσο και αυτών που ψήφισαν (334). Επίσης την ίδια χρονιά άρχισε και η κατασκευή από την Κοινότητα του Κ

Κοινωνικά

Γεννήσεις

* Η αρχιτέκτονας Γεωργία Χ. Μαραγκού και ο οικονομολόγος Νίκος Ξενάκης απέκτησαν κοριτσάκι.

* Ο Σωτήρης Κ. Παναγόπουλος και η σύζυγός του απέκτησαν αγοράκι.

* Ο Ιωάννης Δ. Σχίζας και η σύζυγός του απέκτησαν κοριτσάκι.

Τους ευχόμαστε να τους ζήσουν.

Γάμοι

* Στις 7 Μαΐου 2005 στον Ιερό Ναό Τριών Ιεραρχών Μεσσήνης τέλεσαν τους γάμους τους ο Ανδρέας Ι. Κουτσανδριάς (εγγονός του Ανδρέα Κουτσανδριά) και η Λευκοθέα Κόρμα.

Μετά την τελετή ακολούθησε γλέντι μέχρι τις πρωινές ώρες στο νυχτερινό κέντρο του κ. Τσέλιου.

* Στις 14 Μαΐου 2005 στον Ιερό Ναό Αγ. Τριάδας στην Σκάλα Λακωνίας έγινε ο γάμος του Ευθυμίου Βέργου με την εκλεκτή της καρδιάς του Ελένη Μπλαδουγιλάκη. Την τελετή παρακολούθησαν πλήθος συγγενών και φίλων του ζευγαριού. Επακολούθησε γλέντι μέχρι πρωίς με κλαρίνο και λύρα κρητική (ο Ευθύμιος είναι εγγονός του Ευθυμίου Μήτρου Βέργου). Τα ξαδέλφια του Άγγελος και Κων/να, Σταύρος και Άννα Κλεισούρα, οι φίλοι του Σπύρος και Ευφροσύνη Κλεισούρα, Δημήτριος και Βιβή Κλεισούρα τους εύχονται να ζήσουν πάντα ευτυχισμένοι με πολλούς απογόνους.

* Το Σάββατο 2 Ιουλίου 2005, έγινε στον ιερό ναό της Παναγίας Ανω Δολιανών Αρκαδίας ο γάμος του πατριώτη μας γεωπόνου Γιάννη Αναστ. Τρουπή με την καθηγήτρια έξων γλωσσών Κωνσταντίνα Λυμπεράκη. Ακολούθησε μεγάλη δεξιάση στο κέντρο "Μαντινειακό Gallery" στην αρχαία Μαντινεία.

* Την 9 Ιουλίου 2005 στον Ιερό Ναό Αγίου Δημητρίου Πετρούπολης τέλεσαν τους γάμους τους η Σπυριδούλα Τάσση (κόρη της Ελένης Σουλελέ) και ο Κώστας Καρβούνας. Εν συνεχείᾳ γλέντησαν με συγγενείς και φίλους στο κέντρο "Ελληνικό" στην Πάρνηθα μέχρι πρωίς.

Στους νεονύμφους ευχόμαστε κάθε ευτυχία.

* Η αρχιτέκτονας Φροσύνη Χ. Μαραγκού και ο πολιτικός μηχανικός Θεόφιλος Βουτσινάς (αντιδήμαρχος Δήμου Αιγάλεω) θα παντρευτούν το Σάββατο 27 Αυγούστου στην Σαρωνίδα.

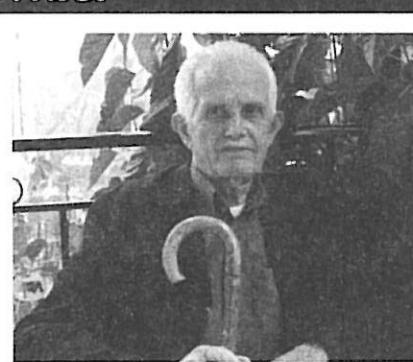
Τις καλύτερες ευχές μας.

Θάνατοι

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

Στις 17 Ιουνίου 2005 έφυγε από τη ζωή ο μπάρμπα Θύμιος και επάφη την άλλη ημέρα στο χωριό, με τη συνοδεία των παιδιών του, των εγγονών του, πολλών συγγενών και πολλών πατριώτων.

"Σε γλυκά 100 χρόνων και κάτι μηνών, μας έφυγε από τη ζωή ο μπάρμπας μου. Γεννημένος και μεγαλωμένος στο χωριό έζησε καλές και κακές μέρες. Έζησε κατοχή και φτώχεια, πολέμους, αρρώστιες και θανάτους. Ήταν έντιμος, σεμνός και ντόμπρος άνθρωπος. Αγνωστήκε από μικρός και έμαθε να δουλεύει την πέτρα με δεξιοτεχνία, χτίζοντας σπίτια, εκκλησίες και γεφύρια. Αυτός γύρισε τις καμάρες στην κάτω εκκλησία. (Ποιος ξέρει σε πόσες ακόμη εκκλησές -και όχι μόνο- έχει αφήσει την τέχνη του). Πολέμησε στην Αλβανία και στα χρόνια της κατοχής αγωνίσθηκε πάρα πολύ. Είχε πολυμελή οικογένεια και για να τα βγάλει πέρα σκαρφίζόταν διάφορες δουλειές. Έζησε ήρεμα, ταπεινά και έφυγε από τη ζωή ευχαριστημένος, έχοντας τη φροντίδα των παιδιών του ως την τελευταία του στιγμή. Ας είναι ελαφρύ το χώμα που τον σκέπασε.

Στο καλό μπάρμπα Θύμιο".
Φανή Μάνου

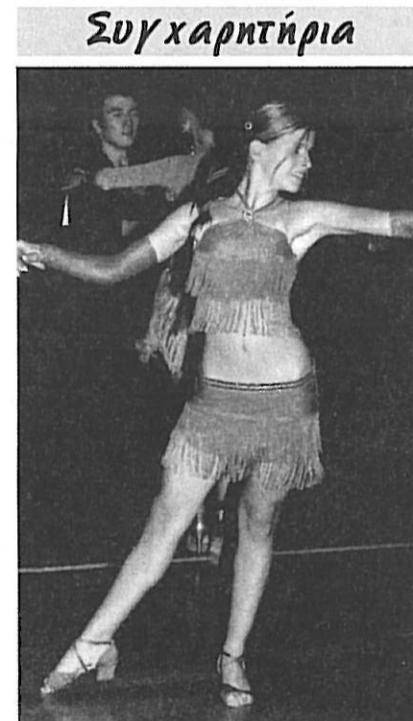
Β) ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ ΞΕΦΤΕΡΑΚΗΣ
Σύζυγος της Ελένης του Χρήστου Παπαγεωργίου. Πέθανε και κηδεύτηκε στο Χαλάνδρι, όπου διέμενε. Τα τελευταία χρόνια υπέφερε από νεφρική ανεπάρκεια.

Ο Σύνδεσμος εκφράζει στους συγγενείς του τα θερμά του συλλυπητήρια.

Ιωάννη Σχίζα. Έγινε την Κυριακή 29 Μαΐου στο Ηράκλειο Αττικής. Πολλοί πατριώτες τίμησαν με την παρουσία τους τη μνήμη του πρόωρα αδικοχαμένου αγαπητού Γιάννη.

Ντίνας Νικόλα Βέργου και Γιάννη Αγ. Βέργου. Και τα δύο αυτά μνημόσυνα έγιναν επίσης την Κυριακή 29 Μαΐου στο χωριό. Το μεσημέρι παρατέθηκε γεύμα από τις δύο οικογένειες στην ταβέρνα του Γιάννη του Ρουσιά.

Δημητρίου Γ. Βέργου. Έγινε την Κυριακή 5 Ιουνίου στον Ζωγράφου.

— Συγχαρητήρια στη χορεύτρια Μάρθα Κ. Μπιρλή (φωτογραφία), κόρη της Αγγελικής Λιατσοπούλου (εγγονής του Μαγιά). Από μικρή έδειξε το ταλέντο της και άρχισε σπουδές χορού. Σήμερα μαθήτρια της Α' τάξης Λυκείου συνεχίζει τις σπουδές της στη Σχολή Χορού chicaboom, που δίνει χορευτικές εμφανίσεις στο εσωτερικό και το εξωτερικό. Πρόσφατα καμπάρωσαμε τη Μάρθα σε χορευτικά του Dream Show που γίνονται κάθε Κυριακή στο κανάλι Alpha.

— Ο Βέργος Άγγελος του Μιχάλη τελείωσε τις σπουδές του στο Τεχνικό Επαγγελματικό Εκπαίδευτήριο Τ.Ε.Ε. Ζωγράφου-Τμήμα Κομμωτικής, Αισθητικής.

Καλή σταδιοδρομία.

Με τη φροντίδα του Ν. Παπαγεωργίου ο Σύνδεσμος προμηθεύτηκε από την Βουλή, έναν τόμο των Αρχείων της Ελληνικής Παλιγγενεσίας, Ανθολόγιο. Τον ευχαριστούμε πολύ.

Αράπηδες 2005: 21 Μαΐου

Γράφει ο Στάθης

...Και φέτος ήταν θαυμάσια η καθιερωμένη πα εκδρομή στη μνήμη του Αγίου Κωνσταντίνου. Κάθε χρόνο και καλύτερα. ...Στρωμένα τραπέζια, πιάτα, ποτήρια, περιποίηση εξαιρετική. Εύγε στις Αραπώτισες κόρες του Θ. Χειμώνα (Αθανασία και Δήμητρα), στη Λεμονιά του Φώτη, στη Φρόσω Παγκράτη, στη πανταχού παρούσα και φιλόξενη Σταμάτα Μπουρνά, που μοιράζει αβέρτα τυρί και χαμογήλι από τον κήπο της. Εύγε και στα Μήτσια το Χειμώνα που πρόσφερε άφθονο κοκκινέλι από το αμπέλι του. Να μην παραλείψω τη μάνα του πανηγυριού (κάθε χρόνο) Κώστα Χρονόπουλο, που μαζί με τη γυναίκα του Γιώτα, φρόντισαν να περιποιηθούν όλες τις παρέες, να τις καλωσορίσουν και να τους ευχηθούν "καὶ του χρόνου".

'Όλα ήταν όμορφα και πολύ φροντισμένα. Ακόμη και τουαλέτα έφτιαξαν οι πανέξυπνοι και δραστήριοι Αραπάιοι (τη ζήτησε ένας επισκέπτης πέρυσι). Μπράβο τους. Τους ζηλεύουν τα άλλα χωριά γιατί κάνουν πράγματα πάνω από τις δυνατότητές τους. Ο δρόμος καθαρισμένος και βατός για τα χαμηλά αυτοκίνητα. Μόνο που σε μερικά σημεία είναι ακόμη στενός, όπως τον Σύνδεσμος.

Όπως μου είπε ο Νίκος ο Χρονόπουλος (άλλος στυλοβάτης και μπροστάρης του χωριού), υπάρχει πρόβλημα με τη στέγη της εκκλησίας, που θέλει επισκευή. Μου διευκρίνισα μάλιστα πως υπάρχει χωριστό ταμείο από εκείνο του Σέρβου και πως τα μόνα έσοδα είναι οι εισπράξεις την ημέρα του πανηγυριού και καμία δωρεά. Καλό θα ήταν αν κάποιος μπορεί να θοηθήσει.

Ας πούμε όμως και κάτι που δεν έκανε καλή εντύπωση και νομίζω πως δεν πρέπει να επαναληφθεί. Ήταν η ρούσα γίδα (για την λα-

Έπεσαν υπέρ πατρίδος: Αιωνία τους η μνήμη

Ο λογοτέχνης Θεοδωρής Τρουπής μας έστειλε μια κατάσταση με 32 ονόματα πατριώτων, οι οποίοι υπήρξαν θύματα πολέμου μετά το 1912. Με την ευκαιρία της εκδήλωσης στους Αράπηδες για την απόδοση τιμής στους κλέφτες Δήμο και Μακρυγιάννη, ο Σύνδεσμος θεωρεί καθηκόντος να μηνημονεύσει και αυτά τα ονόματα. Δημοσιεύουμε την κατάσταση όπως έχει με θάση στοιχεία ο Θεοδωρής μπόρεσε να συγκεντρώσει. Παράλληλη θερμή σε όλους τους πατριώτες να μελετήσουν με ιδιαίτερη προσοχή τα ονόματα και τις χρονολογίες, ώστε να γίνουν οι απαραίτητες διορθώσεις. Η κατάσταση αυτή θα αποτελέσει τη βάση για την αναγραφή των ονομάτων στο νέο

μνημείο "πεσόντων" που ο Σύνδεσμος σκέφτεται μελλοντικά να φτιάξει.

Στο μελλοντικό αυτό μνημείο δεν θα περιλαμβάνονται τα ονόματα των 5 Αραπών-θυμάτων, αφού αυτά θα αναγραφούν τώρα σε ξεχωριστή πλάκα, στο μνημείο του Δήμου.

Σε επόμενο φύλλο του ΑΡΤΟΖΗΝΟΥ θα δημοσιευθεί κατάσταση ονομάτων, αναπτήρων πολέμου και θυμάτων κατοχής.

Η κατάσταση των πεσόντων έχει ως εξής:

1912-1921

1)	1912-3	ΣΧΙΖΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ	ΕΤΩΝ (·)

<tbl_r cells="4" ix="2" max

ΣΤΗΛΗ

ΤΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

Ο "Αρτοζήνος" έλαβε και δημοσιεύει τις παρακάτω επιστολές

Ο πατριώτης μας Γιώργος Χρ. Παπαγεωργίου μας έστειλε μία επιστολή με τις διευθύνσεις όλων των παιδιών κλπ της οικογένειας του μακαρίτη Χρήστου Παπαγεωργίου. Στην επιστολή αυτή γράφει και κάποιες καλές κουβέντες, που νομίζουμε πως αξίζει να τις δημοσιεύσουμε. **"Ολόθερμα συγχαρητήρια σε όλους ανεξαιρέτως που γράφουν στον Αρτοζήνο. Η εφημερίδα μας είναι σε όλα άψογη. Δεν έχω κάτι να παρατηρήσω ή να ελέγχω. Ο Άγιος Θεός να ευλογεί όλους όσους κοπιάζουν για την έκδοσή του."**

Ευχαριστούμε τον αγαπητό πατριώτη για τα καλά του λόγια και του ευχόμαστε ο Θεός να του χαρίζει υγεία και μακρομέρευση, όπως και σε κάθε πατριώτη. Του υποσχόμαστε πως θα προσπαθήσουμε να κάνουμε την εφημερίδα ακόμα... πιο άψογη

ΜΙΚΡΟΙ ΤΟΠΟΙ, ΜΙΚΡΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Ο πατριώτης μας Τάκης Δημητρόπουλος μας έστειλε μία επιστολή με τον παραπάνω τίτλο. Γράφει: Με αυτή την επιστολή θα ήθελα να επισημάνω μερικά μικρά προβλήματα του χωριού που μπορούν να διορθωθούν από το Δήμο, το Δημοτικό Συμβούλιο και το Σύλλογο. Για τα μεγάλα (πλατεία, δρόμους κλπ) αναμένουμε... Τα αναφέρω όπως τα βλέπει κανείς φτάνοντας στο χωριό, όπως τα είδα και εγώ την τελευταία φορά που πήγα, τέλος Μαΐου. Πρώτο πρόβλημα οι λακούθες του δρόμου. Τις βλέπει κανείς και αναφωτιέται: Τόσο δύσκολο είναι να βρεθούν πέντε κυβικά άσφαλτο να διορθωθούν; Συνέχεια στις βρύσες του Γιατρού και την Κοκκινόβρυση. Ένα σπιτάκι που βρίσκεται πάνω από αυτές και φαίνεται ότι κατοικείται, μήπως θα έπρεπε να ελέγξει κανείς τα λύματά του; Στάση στο Σουληνάρι. Δεν θα μπορούσαν οι αρμόδιοι να βάλουν δυο εργάτες να το καθαρίσουν και να βάλουν ένα κάδο σκουπιδιών; Όσο για την κορήτα του, πέρυσι φτιάχτηκε και μέσα σε 48 ώρες είχε πάλι καταστραφεί από παιδιά. Ζημιές πέρυσι είχαν γίνει και στην Αγία Παρασκευή, στην πάνω εκκλησιά και στο σχολείο. Ας τα ορμηνέψουμε εμείς οι γονείς και οι παπούδες ότι κάποια πράγματα πρέπει όχι μόνο να μην τα καταστρέψουμε αλλά και να τα φροντίζουμε και λιγάκι. Φτάσαμε στην πλατεία. Γεμάτη κλαδιά και μπάζα σαν δεύτερη χωματερή. Οι 2 εργάτες που έλεγα πιο πάνω. Επίσης τα κάγκελα στο νεκροταφείο που είναι τόσα χρόνια παρατημένα και σκουριάζουν. Είναι τόσο δύσκολο να βρεθεί ένας σιδεράς ή να πληρώσει κανείς ένα μεροκάματο να τοποθετηθούν; Ελπίζω ότι μπορούν να διορθωθούν όλα αυτά, γιατί είναι μικρά και απλά. Για τα μεγάλα είταπε....

Σχόλιο του Συνδέσμου

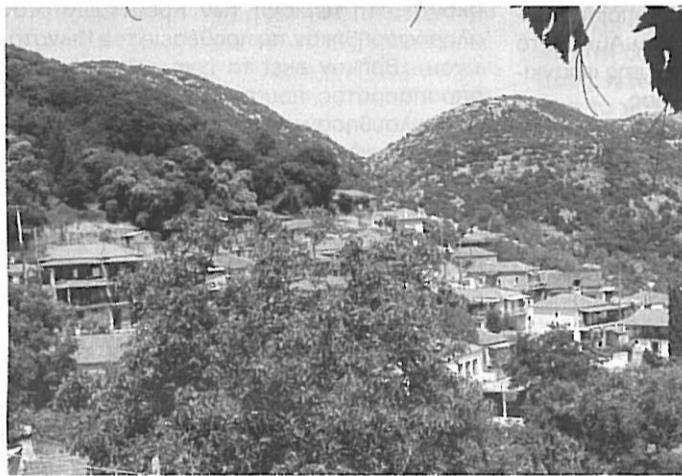
Επειδή ο καλός πατριώτης αναφέρεται και στο Σύνδεσμο μπορούμε να κάνουμε ένα σχόλιο. Δεν νομίζουμε πως κάποιο από τα θέματα αυτά εμπίπτει στην αστοδήποτε στις αρμοδιότητες ενός πολιτιστικού Συνδέσμου όπως είναι ο δικός μας. Είναι θέματα ευθύνης των Τοπικών Αρχών. Με αφορμή πάντως την αναφορά του στις καταστροφές που προκάλεσαν τα παιδιά, θα μπορούσε κανείς να παρατηρήσει το εξής. Δεν θα πρέπει οι πατεράδες και οι παπούδες αυτών των παιδιών να αποκαταστήσουν τις ζημιές που προκάλεσαν τα παιδιά τους και τα εγγόνια τους; Δεν έχουν και αυτοί κάποια ευθύνη; Τι λες Τάκη εσύ, που έθιξες το θέμα; Επίσης, αν υποθέσουμε πως ο Τοπικές αρχές, για πολλούς και διάφορους λόγους, δεν μπορούν να φτιάξουν αυτά που αναφέρεις, δεν υπάρχει άλλη λύση; Μήπως λέμε μήπως- η ιδιωτική πρωτοβουλία θα μπορούσε να κάνει κάτι; Όπως για παράδειγμα έκανε στο δρόμο για το χωριό, στο δρόμο για τους Αράπτες, στο δρόμο για το κάτω και το επάνω χωριό κλπ. κλπ. Αν περιμέναμε από τις Κρατικές Υπηρεσίες.....χαιρετήσματα....Τι λες Τάκη νακάνεις εσύ την αρχήμιας και ανέδειξες το θέμα. Όχι σπουδαία πράγματα. Για κάτι σίδερα για παράδειγμα, που.... γράφεις παραπάνω.

Ακολούθησε και απάντηση του Δημάρχου, υπόψιν του οποίου θέσαμε την επιστολή. Ο Δήμαρχος απευθυνόμενος στον Πρόεδρο του Συνδέσμου γράφει:

Κύριε πρόεδρε

Σχετικά με την επιστολή του συμπατριώτη μας κ. Τάκη Δημητρόπουλου, θα θέλαμε να δημοσιεύσετε στην έγκριτη εφημερίδα "Αρτοζήνος", επιγραμματικά κάτα κάτωθι:

1) ΛΑΚΟΥΒΕΣ: Έχει δίκιο ο κ. Δημητρόπουλος. Είναι το σοβαρό πρόβλημα που βιώνουμε καθημερι-

Άποψη του χωριού

2) ΣΠΙΤΑΚΙ ΣΤΗΝ ΚΟΚΚΙΝΟΒΡΥΣΗ: Πράγματι μπορεί να υπάρχει πρόβλημα με την πηγή της Κοκκινόβρυσης και όχι με του Γιατρού την βρύση, που πηγάζει πολύ πιο ψηλά από την εν λόγω κατοικία. Σαν Δήμος έχουμε κάνει τις παρακάτω ενέργειες: Με έγγραφό μας στους ιδιοκτήτες (επισυνάπτω δύο επιστολές) επιστήσαμε την προσοχή τους και υποδείξαμε τις ενέργειες που πρέπει να κάνουν, ώστε να προληφθεί τυχόν πρόβλημα. Μετά από καιρό μας ειδοποίησαν προφορικά ότι στο σπίτι κατεβαίνουν πολύ λίγες ημέρες το χρόνο και ότι έχουν τοποθετήσει χημικές τουαλέτες. Εμείς με νεότερο έγγραφο επανερχόμεθα και τους πληροφορούμε ότι αν δεν συμμορφωθούν σύμφωνα με τις υποδείξεις θα αναγκασθούμε να προβούμε στις νόμιμες διαδικασίες. Πάντως μέχρι σήμερα μας αγνοούν. Όμως ο Δήμος δεν πρόκειται να σταματήσει εδώ.

3) ΣΟΥΛΙΝΑΡΙ: Πληροφορούμε τον κ. Δημητρόπουλο ότι πριν το Πάσχα είχε καθαρισθεί. Επομένων δεν θα το πρόσεξε τέλος Μαΐου, που επισκέφθηκε το χωριό. Τα δε κάγκελα στο νεκροταφείο πράγματι είναι παράλειψη από άγνοια του Δήμου. Πιστεύουμε ότι γρήγορα θα τακτοποιηθεί το θέμα.

4) ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ ΠΛΑΤΕΙΑΣ: Σχετικά με την υπό κατασκευή πλατεία θά ήθελα να σας πληροφορήσω ότι είναι από τα πρώτα έργα του προγράμματος "ΘΗΣΕΑΣ" που θα κατασκευαστεί στο Δήμο. Πιστεύωντας εντός του καλοκαιριού θα δημοπρατηθεί και θα σταματήσει να είναι σκοπιδότοπος. Τα πρόβληματα καθαριότητας του Δήμου είναι πολύ μεγάλα. Σκεφθείτε ότι έχουμε 17 Δημοτικά Διαμερίσματα και 13 οικισμούς. Προσπαθούμε για το καλύτερο δυνατό και φαντάζομα ότι τα πράγματα έχουν βελτιωθεί.

Ο Δήμαρχος Στ. Χριστόπουλος

Στις επιστολές προς τον ιδιοκτήτη του μικρού σπιτιού με ημερομηνίες 3.12.04 και 7.4.05 αναφέρονται αυτά που περιγράφηκαν παραπάνω και υποδεικνύεται η κατασκευή στεγανού βόθρου ή αγωγού που να ξεπερνάει την δεξαμενή συλλογής νερού.

Υπογραμμίζεται πως αν δεν υπάρξει συμμόρφωση εντός μηνός (μέχρι δηλαδή τις 7.5.2005) θα κινηθούν οι νόμιμες διαδικασίες.

Ελπίζουμε ότι ο ιδιοκτήτης θα συμμορφώθηκε. Διαφορετικά του έχει υποβληθεί μήνυση;

Από τον Τύπο της περιοχής
και όχι μόνο

Στο 221 φ. της "Γορτυνίας" αναφέρονται κάποιες ενδιαφέρουσες πληροφορίες.

* Στις 28 Απριλίου έγινε μειοδοτικό διαγωνισμός στην Τρίπολη, για το έργο "Συντήρηση επαρχιακού δρόμου Σέρβου-Λυκούρεση", προϋπολογισμού 30.000,00 ευρώ.

* Στις 19 Μαΐου δημοπρατήθηκε στη Βυτίνα το έργο "Δίκτυο αποχέτευσης ακαθάρτων", προϋπολογισμού 925.000,00 ευρώ. Επίσης θα δημοπρατηθεί από τη ΔΕΚΕ και βιολογικός καθαρισμός προϋπολογισμού 1.000.000,00 ευρώ.

* Στις 15 και 16 Οκτωβρίου (Σάββατο και Κυριακή) θα επισκεφθεί την Δημητσάνα κλιμακιού γιατρών, για δωρεάν εξέταση ασθενών.

* Στο δρόμο Καρκαλού-Δημητσάνα άνοιξε παραδοσιακή ταβέρνα με την επωνυμία "Το λάθος", από τον επιχειρηματία Χρόνη Τσαφαρά. Προσφέρει παραδοσιακά φαγητά.

* Στα Λαγκάδια θα εγκατασταθούν 2 γιγαντοσθόνες και τέσσερα INFOKIOSK, για ενημέρωση των πολιτών για διάφορα θέματα.

* Το Νομαρχικό Συμβούλιο Αρκαδίας στην Συνεδρίασή του τον Απρίλιο ανέβαλε την συζήτηση για ένταξη του Δήμου Ηραίας στο αναπτυξιακό πρόγραμμα Μεγαλοπόλεως, που επιχορηγείται από την ΔΕΗ.

* Η Παναρκαδική Ομοσπονδία Ελλάδος άνοιξε ιστοσελίδα στο διαδίκτυο με τα στοιχεία WWW.PANARKADIKI.GR

Αρκάδες Πρωθυπουργοί.

Στο τελευταίο τεύχος του περιοδικού "ΛΕΥΚΟΧΩΡΙ" γίνεται αναφορά από την Μ. Σταυροπούλου για τους 4 Αρκάδες πρωθυπουργούς. Βρήκαμε ενδιαφέρον το άρθρο και δημοσιεύουμε ορισμένα στοιχεία.

Πρώτος πρωθυπουργός αναφέρεται ο Θ. Δεληγιάννης, ο οποίος γεννήθηκε στην Τρίπολη το 1826. Σε ηλικία 36 ετών έγινε πληρεξούσιος της Ελλάδας στο Παρίσι. Το 1869 εξελέγη Υπουργός Εξωτερικών, Οικονομικών και Παιδείας και το 1878 για αρχηγός κόμματος (μετά τον θάνατο του πρωθυπουργού Κουμουνδούρου) με αντίτα

...Και οι Φράγκοι γαρ εμείνασι ετότε εις τα Σέρβια...

Η ΜΑΧΗ ΤΗΣ ΠΡΙΝΙΤΣΑΣ (Αύγουστος 1263 μ.Χ.)

(Υπήρχε Σέρβου τον 5ο αιώνα μ.Χ.;

Η Πρινίτσα είναι μια περιοχή κοντά στη Λιοδώρα -στην κατάληξη της γνωστής μας (Μ)Πρίνιας-, που σήμερα βρίσκεται το χωριό Βλάχοι (Χρυσοχώρι). Πριν από 750 περίπου χρόνια διεξήχθη εκεί μία μάχη μεταξύ Φράγκων και Ελλήνων (Βυζαντινών), που επεκτάθηκε μέχρι του Μιλιάνθι, όπου έγινε το τελειωτικό χτύπημα, με νικητές τους Φράγκους και χιλιάδες θύματα, κυρίως από την πλευρά των Βυζαντινών. Το χωριό Σέρβου ή Σέρβια ή Σερβ(γ)ιανά χρησιμοποιήθηκε ως παραπρητήριο και ορμητήριο των Φράγκων. Ας πάρουμε όμως τα πράγματα με την σειρά, από την εποχή που οι Φράγκοι ήρθαν στο Μοριά το 1205 μ.Χ.

1. Γενική κατάσταση

Μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους σταυροφόρους το έτος 1204 μ.Χ., ακολούθησε η διαίρεση του Βυζαντίου: στις Ελληνικές Αυτοκρατορίες της Νίκαιας και της Τραπεζούντος, στα Λατινικά κράτη Κωνσταντινουπόλεως και Θεσσαλονίκης, στο Ελληνικό Δεσποτάτο της Ηπείρου, στα Δουκάτα Αιγαίου και Κρήτης και μετά την κατάληψη της Πελοποννήσου από τους Φράγκους, στο Πριγκιπάτο της Αχαΐας. Διαιρέθηκε επίσης σε πολλές άλλες μικρότερες Ηγεμονίες οι οποίες είχαν με τα κυριαρχα κράτη ασθενείς δεσμούς, γιατί οι σταυροφόροι εφάρμοσαν το φεουδαρχικό σύστημα, που ίσχυε στις χώρες τους (1).

Οι Φράγκοι αποβιβάσθηκαν στην Πελοπόννησο και εγκαθίδρυσαν το Πριγκιπάτο της Αχαΐας με πρωτεύουσα την Ανδραβίδα, το έτος 1205 μ.Χ. Έκτισαν τα κάστρα του Μιστρά, της Μάνης, του Λεύκτρου (της Ακοβας) και της Καρύταινας. Χώρισαν την περιοχή σε βαρονίες και φέουδα(2) και ιδρυσαν νομιματοκοπεία στο Χλ(ε)ουμούται (ΝΔ της Κυλλήνης), απ' όπου έβγαζαν τα ονομαστά τορνέσσια(3). Ο γηγεμόνας τους Γουλιέλμος Β' (1246-1278 μ.Χ.) αφού νίκησε τον Δούκα των Αθηνών και τους Βενετούς (1258 μ.Χ.) παντρεύτηκε την κόρη του Δεσπότη της Ηπείρου και συμμάχησε μαζί του. Επειδή φιλοδοξούσε να αναστήσει το Βασίλειο της Θεσσαλονίκης, που το 1224 το είχε καταλάβει η Νίκαια, μετέβη με ισχυρές δυνάμεις (και σύμμαχο το Δεσπότη) στη Μακεδονία.

Ο Βυζαντινός Αυτοκράτορας της Νίκαιας, Μιχαήλ Παλαιολόγος (1259-1282 μ.Χ.), ήταν ένας ικανός στρατηγός με μεγάλη πειρα στα πολιτικά και επιθυμούσε την επανασύσταση της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας. Γ' αυτό μία από τις πρώτες ενέργειες του ήταν να στείλει τον αδελφό του Ιωάννη με στρατό εναντίον του Δεσπότη της Ηπείρου, που είχε συμμαχήσει με το Γουλιέλμο. Οι αυτοκρατορικές δυνάμεις του Παλαιολόγου νίκησαν τον συμμαχικό στρατό του Δεσπότη και των Φράγκων (Οκτώβριος 1259 μ.Χ.), στη πεδιάδα της Πελαγονίας(4) (στη δυτική Μακεδονία) και συνέλαβαν αιχμαλώτους τον γηγεμόνα της Αχαΐας Γουλιέλμο με άλλους επιφανείς συμμάχους του και τους φυλάκισαν στη Λάμψακο της Μικράς Ασίας.

Δύο χρόνια αργότερα (26ην Ιουλίου 1261) ο Αυτοκράτορας αφού κατέλαβε την Κωνσταντινούπολη(5), προσπάθησε να αποκαταστήσει την ελληνική κυριαρχία και στον Μοριά. Γ' αυτό δέχτηκε να απελευθερώσει τον Γουλιέλμο, με ανταλλαγή την παραχώρηση των κάστρων της Μονεμβασίας, του Μιστρά και της Μάνης. Έτσι απόκτησε ένα ορμητήριο για να επιχειρήσει να καταλάβει όλη την Πελοπόννησο.

Με την απόκτηση των Κάστρων, καθιερώθηκε στην Πελοπόννησο - σαν Αρχή, ανάλογη με την Φράγκικη γηγεμονία της Αχαΐας στην Ανδραβίδα - η Αυλή του Επιτρόπου της Βασιλείας, στο Μιστρά.

2. Προετοιμασίες Αντιπάλων για τη μάχη

Μια επίσκεψη του Γουλιέλμου, αμέσως μετά την αποφυλάκισή του, στη Λακεδαίμονα, θεωρήθηκε σαν παραβίαση της ειρήνης και ο Αυτοκρατορικός επίτροπος του Μιστρά άρχισε να συγκεντρώνει Έλληνες και άλλους εναντίον των Φράγκων. Στο Χρονικό του Μορέως(6) αναφέρεται σχετικά:

"Ουδέν ηθέλησεν ποσώς εκείσεν να αργήσῃ, επήρε τους καβαλλαρίους, όπου είχε μετ' εκείνον, κ' υπάγαινεν εθλέποντα τα κάστρη και τες χώρες, κι ολόρθα εδιάθηκεν στην Λακεδαιμονίαν. Και ως τους είδαν οι Ρωμαίοι, που ήσαν του βασιλέως, εκείθεν εκ τον Μυζηθράν απάνω απέ το κάστρο, ελόγισαν, εσκόπησαν ότι μάχην γυρεύουν. Οι Φράγκοι γαρ μετ' εκείνους ήγουν δε τους Ρωμαίους"(7)....

Ενημερώθηκε περί αυτών ο Αυτοκράτορας και έστειλε στον επίτροπο αρκετό στρατό με αρχηγό τον αδελφό του Κωνσταντίνο, ένα διακεριμένο στρατηγό τον Μιχαήλ Καντακουζηνό και με βοηθούς του δυο ανώτερους αξιωματούχους τον Φιλή και τον Μακρινό. Στρατολόγησε γι' αυτή την εκστρατεία και ένα σώμα 1.500 Τούρκων, μεγάλο αριθμό φιλοπόλεμων Ελλήνων από την Μικρά Ασία και 6.000 ιππείς, τους οποίους χώρισε σε δέκα οκτώ ίλες. Έτσι τον Αύγουστο του 1263 μ.Χ. κινήθηκε εναντίον της φράγκικης πρωτεύουσας της Ανδραβίδας.

Ο Γουλιέλμος για ν' αντιμετωπίσει την κατάσταση που δημιούργηθηκε, αφού έθεσε σε κατάσταση αμέσου επεμβάσεως ένα σώμα Φράγκων (με διοικητή τον Ζαν ντε Καταβά) στην περιοχή των Κρεστένων, μετέβη στην Κόρινθο για να ζητήσει τη βοήθεια των μεγάλων υποτελών του.

A) Ενέργειες Αυτοκρατορικών Δυνάμεων

Ο Κωνσταντίνος από το Μιστρά αποφάσισε ν' ακολουθήσει το δρομολόγιο: Μιστράς - Βελιγοστή - Καρύταινα - Λιοδώρα - Ανδραβίδα, δρομολόγιο κατ' εξοχήν ορεινό (ιδιώς βορειοδυτικά της Καρύταινας) με σοβαρά εμπόδια και με μεγάλες δυσκολίες στην κίνηση, στην διοίκηση, στην ασφάλεια και στον ανεφοδιασμό. Με βάση τον μέσο ρυθμό κινήσεως (25 με 30 χιλιόμετρα την ημέρα), επελέγησαν σαν χώροι διανυκτέρευσης τη Βελιγοστή, η Καρύταινα και η Πρινίτσα.

Η περιοχή Πρινίτσας τοποθετείται βόρεια της Λιοδώρας σε μια απόσταση 5 χιλιομέτρων κοντά στο σημερινό χωριό Βλάχοι (Χρυσοχώρι).

Ευρίσκεται στη νοτιοδυτική απόληξη της οροσειράς: Αρτοζήνος (υψ.1362 μ.), Σερβαίλικο Βουνό (υψ.1326 μ.), Παλαιόκαστρο (υψ.1286 μ.), Φραντζέτα (υψ.1241 μ.), Δασυβούνι (υψ.1150 μ.), Ύψωμα 644 μ., Κατουράχη (υψ. 320 μ.) και Χαράπ (υψ.204 μ.). Το υπερθαλάσσιο ύψος της Πρινίτσας είναι 150 μ., το οποίο αυξάνεται συνεχώς ανατολικά και φθάνει στον Αρτοζήνο στα 1362 μ., παρουσιάζοντας μια κλίση 8%. Στα νοτιοανατολικά πρανή των παραπάνω βουνών ευρίσκονται τα δάση της Πρινίτσας (με τις σημερινές ονομασίες τους, Δρυμήνα, Μπρίνια, Φραζινέτα), απ' όπου περνούσε το κύριο ορεινό δρομολόγιο από Ολυμπία - Ηραία προς το κέντρο της Γορτυνίας.

Αποτέλεσμα της ορεινής διάταξης της περιοχής είναι η ολόπλευρη θέα, κυρίως δυτικά, όπου ανάλογα με την ορατότητα φαίνεται ακόμη και η Ζάκυνθος. Ειδικότερα από τον Αρτοζήνο επιτηρείται η κοιλάδα του Αλφειού και η διάβαση της Καρύταινας, ενώ από το Παλαιόκαστρο η περιοχή της Άκοθας και γενικότερα η κάτω κοιλάδα του Λάδωνα. Αυτή λοιπόν η τραχεία περιοχή ελέγχει το κύριο ορεινό δρομολόγιο Ολυμπία - Λιοδώρα - Σέρβου - Καρκαλού - Βυτίνα και αποτελεί - από στρατιωτικής πλευράς - ιδανικό χώρο για άμυνα. Εχει πολλές διαδοχικές θέσεις, καλύπτει τα νώτα της και στηρίζει την πλευρά της Πρινίτσας: Την Άκοθα (Βυζαντική) - με είκοσι τέσσερα ιπποτικά φέουδα - βορειοδυτικά και την Καρύταινα - με είκοσι δύο φέουδα(8) -, νοτιοανατολικά.

Στη Πρινίτσα λοιπόν έφθασε την τρίτη μέρα της εκστρατείας του ο Κωνσταντίνος

Από τον Χ. Αθαν. Μαραγκό

από το Μιστρά, αφού προηγουμένως ένα τούρκικο απόστασμα πήγε στην Ίσοβα και έκαψε εκεί το καθολικό μοναστήρι της Παναγίας, τα ερείπια του οποίου σώζονται μέχρι σήμερα στο χωριό Τρυπητή. Εκεί στην Πρινίτσα, κοντά στις ισχυρότερες Φράγκικες βαρωνίες της Πελοποννήσου, διανυκτέρευσε ο στρατός του Αυτοκράτορα, χωρίς όμως να ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα ασφαλείας, χωρίς δηλαδή να γίνει διασπορά του μεγάλου όγκου των δυνάμεων και χωρίς να προβούν στον έλεγχο των διαβάσεων, για τον περιορισμό της δράσης του εχθρού και την αποφυγή πρόκλησης πανικού: Αναφέρεται χαρακτηριστικά στο χρονικό του Μορέως.

"Επί της αυρίου εκίνησαν και ήλθαν στην Λιοδώραν, το παρεπόταμον του Αλφέως ολόρθα εκατεβαίναν, στην Ίσοβαν εδιάθηκεν αλλάγι από τους Τούρκους, το μοναστήρι εκάψαν, εδε μαρτία που εγίνη. Απαύτου εκάψαν ολόρθα εις την Πρινίτσαν, εκεί κατούνες ἐπίασαν, εστήσασιν τες τεντες"(9)

B) Ενέργειες Φράγκικου Στρατού

Αυτές τις παραλείψεις του Αυτοκρατορικού στρατού εκμεταλλεύτηκαν προφανώς οι Φράγκοι -υπό τον μπαΐλο(10) Ζαν ντε Καταβά- και κινήθηκαν αμέσως προς Ίσοβα, (ευρίσκοντο στη περι

Ιστορίες του γέρο-Φώτη

Απίστευτα και όμως Αληθινά Το γουρούνι και τα κλωσόπουλα

Της Φανής Μάνου

Ο παππού-ληγ μου ο γέρο-Φώτης Σχίζας (πατέρας της μάνας μου-θεός σχωρέστον), ήταν ένας γέροντας (εγώ έτσι τον θυμάμαι), που πολλοί τον θεωρούσαν ιδιαίτερα ξύπνιο. Ήταν αγράμματος άνθρωπος, αλλά σεβάσμιος και με πολύ χιούμορ. Αν κάποιος είχε κάποιο πρόβλημα, συχνά ζητούσε τη γνώμη του και φυσικά του την έδινε. Πολλές φορές μάλιστα έδινε και τη λύση. Έχοντας λοιπόν αυτή την αντιμετώπιση από αρκετούς φίλους και γνωστούς, θεωρούσε απαραίτητο να έχει και στη φαμελιά του τον τελευταίο λόγο.

— Παπαδιά, έλεγε στη νύφη του (στη γυναίκα του Παπα-Αναστάση), έτσι να κάμεις τούτο παιδάκι, έτσι να κάμεις το άλλο.

Η θεια μου η καημένη, τις περισσότερες φορές έκανε ό,τι της έλεγε και έτσι γινόταν το δικό του. Κάποια φορά όμως αντέδρασε τη γυναίκα και του λέει:

— Αμάν ρε πατέρα, άσε πια τις ορμήνες. Περνάς καλά εσύ; Άσε τους άλλους να κόψουν το λαιμό τους.

— Έτσι το λες παπαδιά;

— Έτσι το λέω, να μη νοιάζεσαι για τίποτα.

— Και το σπίτι να καεί παπαδιά, να μη νοιαστώ, παιδάκι;

— Όχι, να μη νοιαστείς.

— Καλά σου λέει πατέρα -πετάγεται και η άλλη νύφη- εσύ να τρως να πίνεις και πέρα βρέχει.

— Έτσι να το κάμω, λες και εσύ κυρά-Παναγιώτα;

— Ναι, έτσι να το κάνεις.

Η κουβέντα έμεινε εκεί, αλλά ο γέρο-Φώτης έδεσε κόμπο τις κουβέντες που του είπαν οι νυφάδες.

Μια μέρα λοιπόν ο Γέρο-Φώτης λιαζόταν στην αυλή, ξαπλωμένος πάνω σε ένα σάισμα. Δίπλα του γύριζε μια κλώσα, με καμιά δεκαριά κλωσόπουλα. Κάποια στιγμή εμφανίζεται η γουρούνα. Όταν είδε τα πουλιά όρμηξε κατά-πάνω τους κουνώντας το κεφάλι και δεν άφησε κανένα. Ο παππούλης παρακολούθησε τη σκηνή ατάραχος, χωρίς να κάνει τίποτα. Το βραδάκι η παπαδιά άρχισε να κράζει τις κότες για τάσμα. Μαζεύτηκαν όλες, μαζί και η κλώσα. Τα κλωσόπουλα όμως πουθενά, παρά το επίμονο κράξιμο της θειάς μου.

— Μην κράζεις άλλο παπαδιά, δεν πρόκειται να ρθούνε τα πουλιά, τάφαγε η γουρούνα.

— Τί λες ρε πατέρα; Είδες εσύ τη γουρούνα να τρώει τα πουλιά και δεν έκανες τίποτα;

— Εσύ δεν μου είπες παπαδιά να μην ανακατεύομαι; Ευτούνο έκαμα και εγώ...

Ετσι ο Γέρο-Φώτης πήρε την εκδίκησή του. Μην φαντασθείτε βέβαια πως κράτησε το λόγο του. Μέχρι που έφυγε από τη ζωή πάντα είχε τον πρώτο λόγο.

(Νάχαμε ένα γέροντα για καμιά ορμήνια...)

Γνωστοί και άγνωστοι πατριώτες

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΕΡΒΑΙΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Βιβλία που λάβαμε

A) ΓΙΩΡΓΟΥ ΜΑΡΑΓΚΟΥ

Με τίτλο "31 μαθήματα εφηδικής Ιατρικής και ασκήσεις" κυκλοφόρησε το βιβλίο του πατριώτη μας καθηγητή Παιδιατρικής Γεωργίου Δημ. Μαραγκού. Πρόκειται για ένα βιβλίο 300 σελίδων, το οποίο απευθύνεται κυρίως σε παιδιάτρους και περιλαμβάνει θέματα που αφορούν στους εφήβους, τόσο από πλευράς σωματικής και ψυχικής υγείας, όσο και από πλευράς κοινωνικής συμπεριφοράς. Ο Γιώργος (μοναχογός) είχε την αυχιά να μείνει ορφανός και από τους δύο γονείς του σε μικρή ηλικία. Ευτυχώς όμως είχε μια εξαιρετική γιαγιά (τη γνωστή σε πολλούς γρια-Χαραλάμπιανα που έμενε στα Πετράλωνα), η οποία ανέλαβε την ανατροφή του, με πολύ αγώνα αλλά και πολλή αγάπη. Μικρός ερχόταν συχνά τα καλοκαριά στο χωρίο και έμενε στο σπίτι του Παναγή του Μαραγκού. Με πολλές στερεήσεις σπούδασε Ιατρική (ήταν συμφοιτητής του Στάθη του Δάρα), και όταν τέλειωσε έκανε το αγροτικό του σε χωρίο της Μεσσηνίας. Ανήσυχο πινεύμα ο Γιώργος έφυγε για την Αμερική, όπου διέπρεψε πραγματικά και σύντομα ανέβηκε όλα τα σκαλιά της επιστημονικής εργαρχίας, με πλούσιο επιστημονικό συγγραφικό έργο.

Από 15ετίας περίπου μένει μόνιμα στην Ελλάδα και συνεχίζει το επιστημονικό του έργο. Εχει ιδρύσει μία επιστημονική εταιρεία με την επωνυμία "Εταιρεία Κοινωνικής και Εφηβικής Ιατρικής" και προσφέρει υψηλού επιπέδου επιστημονική γνώση σε παιδιάτρους και άλλους γιατρούς της Ελλάδος.

Εκτός του επιστημονικού του έρ-

Για να θυμούνται οι παλιοί και να μαθαίνουν οι νέοι

ΤΟΥ ΣΕΡΒΟΥ ΠΡΙΝ 46 ΧΡΟΝΙΑ

Έτσι όπως παρουσιάζεται στις εφημερίδες της εποχής

Σέρβου (του ανταποκριτού μας). Οι καλοκαιρινές βροχές που είχαν σταματήσει πριν 15/θεμέρου, αφού κατέστρεψαν το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής των πρώτων σπαρτών και αμπέλων, επανελήφθησαν πριν τριών ημερών. Τώρα όμως είναι ευεργετικές, για τ' αραποσίτια η παραγωγή των οποίων προβλέπεται εξαιρετική, ως επίσης και για τα εναπομείναντα σταφύλια.

Γενομένης μελέτης και χαράξεως της κατευθύνσεως, τα έργα υδρεύσεως της Κοινότητός μας θ' αρχίσουν εντός του μηνός Σεπτεμβρίου, ήτοι μετά την έκδοσιν της αποφάσεως του Πρωτοδικείου δια την απαλλοτρίωσιν και αποζημίωσιν των ιδιοκτητών των οποίων τα κτήματα αρδεύονται από την πηγή «Κοκκινόβρυση».

Ήδη εδόθη παραγγελία παρά της Κοινότητός μας εις τον Ο.Δ.Ι.Σ.Υ. δια την προμήθειαν των υδροσωλήνων.

Εις το υπ' αριθ.274, τεύχος Β,25-7-1959 Φ.Ε.Κ., εδομοσιεύθη το Β. Διάταγμα της ιδρύσεως Σταθμού Χωροφυλακής εις το χωρίον μας. Αναμένομεν την εγκατάστασί του.

Η θέσις του ιατρού εις την Κοινότητά μας, η οποία έμεινε κενή από αρκετού χρόνου, συνεπληρώθη δια του εξαιρετικού επιστήμονος ιατρού κ. Π. Κοτζιά.

Επιστολές:

Εν Τριπόλει τη 17-8-1959.

Αγαπητέ κ. διευθυντά. Αποστέλλων προς υμάς την συνδρομή μου, δράττομαι της ευκαιρίας να σας συγχαρώ τόσον δια την αρίστην εμφάνισην της εφημερίδος σας, όσον και δια την πλουσίαν ύλην ταύτης και να σας ευχηθώ ολοψύχως όπως σημειώστη την λαμπροτέραν εκδοτικήν και δημοσιογραφικήν επιτυχίαν, δια το καλόν των κατοίκων του τόπου μας. Ανέγνωσα και το τρίτον φύλλον σας με συγκίνησιν, διότι δεν παραλείψατε και εις τούτο να γράψητε ολίγα και δια την γενέτειράν μου, του Σέρβου, ης η πρόοδος και η ανύψωση από πάσης πλευράς ιδιαιτέρως με συγκινούν και με ενδιαφέρουν.

Οι δεσμοί της γενέτειράς μου μετά των Λαγκαδίων ήσαν πάντοτε στενοί, αλλά νυν διαφαίνενται ότι θα γίνωσι έτι περισσότερον στενοί, δια της σφυρηλατήσεώς των με την «ΗΧΩ ΤΩΝ ΛΑΓΚΑΔΙΩΝ» και την βεβαίαν ως φαίνεται σήμερον αμαξιτήν οδόν σύνδεσιν ταύτης μετά της ιδιαιτέρας υμών πατρίδος.

Πιστεύω ότι η ευσυνείδητος και αμερόληπτος γραμμή ήτις αικολούθειται παρά υμών, θα εκτιμηθεί δεόντως από το προσφιλές αναγνωστικόν σας κοινόν και ούτω θα δυνηθείτε να υπηρετήσητε τα συμφέροντα του τόπου μας αποτελεσματικά,

Μετ' εκτιμήσεως
ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Υπομοίραρχος

Κοινωνικά. Ο Βασίλειος Κουτσανδρέας εκ Σέρβου ανεδέξατο εκ της κολυμβήθρας το χαριτωμένο αγοράκι του δημοδιδασκάλου Ιωαν. Σπηλιωτόπουλου, χαρίσας αυτώ το όνομα Θεόδωρος.

Πηγή «Ηχώ των Λαγκαδίων»
(Επιμέλεια: Ν. Παπαγεωργίου)

Η πρώτη επίσκεψη μου στο χωριό Σέρβου

Του Γιάννη Ηλ. Νικολακόπουλου

ρόδεσ αυτοκινήτων!

Εγώ υπάκουσα, παρότι η μακαρίτισσα η μάνα μου επέμενε να φορέσουμε, έστω και τα τσαρούχακια μας, για να γλιτώσουμε από τις πέτρες -σουβλιά, από τα γκορτσάγκαθα και τις αφαλαρίδες της διαδρομής. Ο Γιώργης την καθησύχασε ότι ο δρόμος είναι πολύ.....περπατημένος και δεν θα δυσκολευτούμε. Φοβόταν μόνο τα σκυλιά στους Αράπηδες.

Ευτυχώς όμως όταν φθάσαμε στους Αράπηδες ήσαν 2-3 γυναίκες στη βρύση και έτσι δεν μας επιτέθηκαν τα σκυλιά. ... Κάποτε φθάσαμε στο Σέρβου. Καθυστερημένα. Γιατί στη διαδρομή πετούσαμε πέτρες για να ιδούμε ποιος θα την πετάξ

Η ΜΕΣΗ ΧΡΥΣΗ ΟΔΟΣ Σεβασμός σε όλες τις απόψεις

Ο "ΑΡΤΟΖΗΝΟΣ" ταχυδρομείται σε πάνω από 1000 αποδέκτες. Αν υποθέσει κανείς πως σε κάθε σπίτι διαβάζεται από δύο τουλάχιστον άτομα, μπορεί να καταλήξει στο συμπέρασμα πως 2000 άνθρωποι μπορούν να έχουν άποψη για την περιεχόμενο της εφημερίδας και γενικά για την ποιότητά της. Είναι λογικό και αναμενόμενο να υπάρχει μεγάλη διακύμανση των απόψεων των αναγνωστών, από την μία άκρη έως την άλλη, όπως άλλωστε συμβαίνει σε πάρα πολλά θέματα της ζωής, ιδιαίτερα σε πολιτικά ζητήματα. Αυτό όμως που έχει σημασία είναι ο σεβασμός της άλλης άποψης. Άλλωστε πόσες φορές ο καθένας από μας δεν έχει αναθεωρήσει παλιότερες δικές του απόψεις.

Οι άνθρωποι που ασχολούνται με την ύλη του ΑΡΤΟΖΗΝΟΥ βρίσκονται συχνά σε δύσκολη θέση, όταν εκ των πραγμάτων πρόκειται να περικόψουν ή να μη δημοσιεύσουν κάποια κείμενα. Εφόσον τα κείμενα δεν βρίσκονται έξω από τους σκοπούς του Συνδέσμου και τις αρχές έκδοσης της εφημερίδας, πιστεύουμε πως η καλύτερη τακτική είναι εκείνη της "Μέσης χρυσής οδού", ή "Τών ισων αποστάσεων", που νομίζουμε πως αντιπροσωπεύουν τη μέγιστη πλειοψηφία των πατριώτων. Οι "άκρες" γενικά -όπως συμβαίνει και στην πολιτική δημιουργούν περισσότερα προβλήματα. Αν κάποιος πάντως έχει μια καλύτερη ιδέα, πολύ θα χαρούμε να τη διαβάσουμε.

Επίσης πρέπει να επισημάνουμε πως είναι απόλυτα λογικό να υπάρχουν διαφορετικές προσεγγίσεις σε κάποια θέματα μεταξύ των ανθρώπων που μένουν κυρίως στο χωριό και αυτών που επισκέπτονται λίγες ή πολλές φορές την γενέτειρα γή. Και οι δύο πλευρές μπορεί να έχουν το ίδιο δίκιο. Ποια είναι η λύση; Το είπαμε. Η μέση χρυσή οδός.

ΟΙ ΑΝΩΝΥΜΟΙ

Ένας πατριώτης μου έδωσε να διαβάσω (το ίδιο και σε άλλο μέλος του Δ.Σ.) μία ανώνυμη δακτυλογραφημένη επιστολή, που το περιεχόμενό της δεν ήταν καθόλου κολακευτικό για κάποιο πατριώτη. Σκοπός του σχολιασμού δεν είναι άλλος πάρα μόνο να προληφθούν ανάλογα φαινόμενα στο μέλλον, τα οποία όχι μόνο δυσχεραίνουν τις μεταξύ των πατριώτων σχέσεις αλλά δημιουργούν και ευρύτερα αρνητικές εντυπώσεις για τους Σερβιάθες. Δεν έχει σημασία το ακριβές περιεχόμενο της επιστολής. Σημασία έχει το γεγονός πως η επιστολή είναι ανυπόγραφη και αντί αυτής υπάρχουν οι λέξεις με κεφαλαία γράμματα "ΣΕΡΒΑΙΟΙ-ΑΘΗΝΑΙΟΙ". Όποιος και αν διαβάσει την επιστολή θα αναρωτηθεί εύλογα, ποιος είναι ο συντάκτης. Αν αυτά που θέλει να καταγγείλει είναι αλήθεια και θέλει πραγματικά να διορθώσει κάποια "κακώς κείμενα" γιατί δεν βάζει το όνομά του; Με την ανωνυμία αυτή δίνει το δικαίωμα στον οποιοδήποτε πατριώτη να σκεφθεί οτιδήποτε. Από την άλλη πλευρά η χρησιμοποίηση του όρου "Σερβαίοι-Αθηναίοι" είναι ενοχλητικός για πάρα πολλούς πατριώτες, αφού ο Σύνδεσμος αποτελείται κατά κύριο λόγο από Σερβιάους που μένουν στην Αθήνα. Όλοι σχεδόν αυτοί δεν μπορεί να γνωρίζουν κάτι και φυσικά δεν έχουν καμία ευθύνη.

Και το χειρότερο είναι το εξής. Από το ύφος και τη σύνταξη της επιστολής η σκέψη στρέφεται σε ελάχιστους πατριώτες, οι οποίοι μπορεί να μην έχουν καμία, μα καμία απολύτως σχέση. Δεν είναι κρίμα κι άδικο;

Ο Σύνδεσμος απευθύνει έκκληση σε όποιον πατριώτη θέλει να κάνει μια "καταγγελία" για το καλό του χωριού, να την κάνει επώνυμα και αντρίκια, ώστε να ενημερώνονται υπεύθυνα οι πατριώτες και να μπορεί ο "καταγγελόμενος" να υπερασπιστεί τον εαυτό του. Αυτό δεν είναι το δημοκρατικό και το δίκαιο; Και εν πάσει περιπτώσει, αν κάποιος θέλει πράγματι να διορθώσει κάποια «κακώς κείμενα» δεν θα πρέπει να λέει τα πράγματα με τ' ονομά τους;

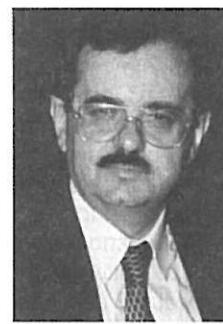
Ο Επώνυμος

**Ασημικά
Κωνσταντόπουλος**
Λέκκα 23-25 Σύνταγμα,
105 62 Αθήνα
Τηλ. 210-3227997
Fax 210-3220376

Παιδικές αναμνήσεις

ΤΑ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΑ ΣΤΟΝ ΑΡΤΟΖΗΝΟ

Του Θοδωρή Τρουπή (Γκράβαρη)

Μέχρι το τέλος της δεκαετίας του 1950, πριν αρχίσει η ερήμωση της υπαίθρου με την ανάπτυξη της αστυφιλίας, οι κάτοικοι του χωριού επιβίωναν στηριζόμενοι στην πρωτόγονη αγροτική οικονομία και κτηνοτροφία και συμπληρωματικά με τις μαστοροδουλειές, όπως του κτίστη, του τσαγκάρη, του σιδερά, του πραματευτή κ.α. Επειδή δεν υπήρχε επαρκής ζωτικός καλλιεργήσιμος χώρος στην περιοχή γύρω από το χωριό, από ανάγκη καλλιεργούσαν χωράφια που ήταν μακριά 2-3 ώρες πεζοπορίας, όπου πρώτα και καλύτερα ήταν τα χωράφια στον Αρτοζήνο, διάσπαρτα σε διάφορες τοποθεσίες του βουνού όπως στον Πηλό, στον Αγιολιά, στον Αγιοδημήτρη, στον Μπουρνάζου, στην Πλαγιά, στον Μοσχονά, στην Κορωνιότισα, στην Περδικόθρυση, στου Μαυρομάτι, στου Πετροκόπου, στους Αγιάννηδες, στους Αγιώργηδες, στην Κρυόθρυση κ.α. Τα χωράφια ήταν και χώρος θερινής διαμονής για τους περισσότερους και «καλοκαιρινών διακοπών» για τα παιδιά. Όλοι σχεδόν είχαν κατασκεύασει καλύβια με σκεπές από πέτρινες πλάκες ή τσίγκους, με ξεχωριστό το αρχοντικό του Τσαντίλη που διέθετε πάτωμα και κατώγι.

κια των σαμαριών, τις γιδες μας που ακολουθούσαν και κάπου-κάπου έβλεπες και κανένα γουρουνάκι δεμένο με αλυσίδα για να μην φύγει. Τα σκυλιά μας, συνόδευαν της πομπής και το κουβεντολόγι μεταξύ των μπουλουκιών έδινε και έπαιρνε με ευχές για καλή σοδειά.

Το θέρισμα

Μετά την πρωινή εγκατάσταση στα καλύβια μας, άρχιζε η δουλειά που ήταν το θέρισμα του σιταριού που γινόταν με τα παραδοσιακά δρεπάνια.

Σαν νεράιδες με τις άσπρες τους τσεμπέρες ξεχώριζαν από μακριά οι γυναικες και τα κορίτσια να θερίζουν το σιτάρι, που λικνίζομενο κυμάτιζε μέσα στις χρυσόμορφες λάκες. Στο θέρισμα υπήρχε καταμερισμός της δουλειάς. Οι θεριστάδες έκοβαν τα κλωνιά με τα στάχια χαμηλά και τα έκαναν μικρά ματσάκια, τα «χερόβολα». Τα παιδιά και οι παππούδες

Στο "ΕΘΝΟΣ" της 5ης Ιουλίου 2005 δημοσιεύτηκε η παραπάνω φωτογραφία που δείχνει θερισμό στο Βελιμάχι Κοντοβάζαινας όπως γινόταν τα παλιά χρόνια. Η πρωτοβουλία ανήκει στο Δήμαρχο κ. Αποσκήτη, ο οποίος καλλιέργησε το χωράφι του (17 στρέμματα) με σιτάρι. Μετά το θερισμό ακολούθησε φαγητό με γύδα βραστή και γλέντι με παραδοσιακά τραγούδια.

και λίγο θρησκόληπτοι οι άνθρωποι εκείνων των χρόνων τις γιορτές δεν διύλευαν και απέδιδαν πολλά κακά στις αμαρτίες τους, όπως θυμάμαι που έλεγαν ότι η Αγγέλω του Γιώκα -ας είναι καλά- έκοψε το πόδι της με το δρεπάνι στου Μοσχονά γιατί θέριζε την ημέρα της γιορτής του Αγιολιός.

Το αλώνισμα και το κουβάλημα

Στη γραμμή παραγωγής ακολουθούσε το αλώνισμα στα πέτρινα αλώνια με 3-6 μουλάρια, που έτρεχαν δεμένα γύρω στο στιχερό εναλλάξ δεξιόστροφα και αριστερόστροφα. Ήταν το αποκορύφωμα του κύκλου ζωής της καλλιέργειας του σιταριού, ήταν η ώρα της συγκομιδής του κόπου μιας ολόκληρης χρονιάς, που καμιά φορά η απόδοση δεν ήταν καλή εάν είχε φυσήσει «λίβας», που δεν άφηνε το σιτάρι να ψωμάσει. Όλοι ένιωθαν ευτυχίσμενοι εάν έβγαζαν το ψωμί της χρονιάς, και δεν θα ήταν υποχρεωμένοι να αγοράζουν «σάκινες» αλεύρι από τους μύλους "ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ", που έφερναν από την Καλαμάτα οι τότε, μακαρίτες σήμερα, έμποροι του χωριού Βασ. Μητόρας και Μητσιοθέργος. Το αλώνισμα διαρκούσε γύρω στις 7 ώρες, από τις 8 το πρωί μέχρι τις 3 το απόγευμα. Η μέρα ήταν γιορτινή γιατί είχαμε και καλύτερο φαγητό από τις άλλες μέρες, όπως καγιανά και γύδα ή προβατίνα ή κότα χυλοπίτες. Ακολουθούσε το λίχνισμα εφόσον φυσούσε αέρας όπου χωρίζαν το άχυρο από το σιτάρι το οποίο πάλι χωρίζαν από τα σκίβαλα με το κόσκινο και το δριμόνι (μεγάλο κόσκινο που στηρίζοταν από κρίκο σε ένα δικράνιο).

Τον καρπό των μετρούσαμε με τις οικάδες, 50 οικάδες έκαναν ένα «πινάκι» και 6 πινάκια έκαναν ένα «μόδι». Προσωρινά στο αλώνι τον καρπό τον τοποθετούσαμε μέσα σε ένα ματαράτσι (μεγάλο υφαντό σακί που χωρούσε 2 μόδια), και σιγά-σιγά με τα μουλάρια το μεταφέραμε στο χωριό όπου το αποθηκεύαμε στα περίφημα κασόνια. Κύριο υποποριόν της συγκομιδής ήταν τα άχυρα, χρήσιμη τροφή των μουλαριών για τους χειμερινούς μήνες. Η μεταφορά τους γινόταν με τα «χαράρια» που ήταν πολλά έξιλινα ραβδιά σε μικρή απόσταση το ένα από το άλλο δεμένα μεταξύ τους στις άκρες και τη μέση με χονδρούς σπάγκους, όπου στοιβαζόταν και δενόταν το άχυρο.

Νοσταλγία τις φεγγαρόλουστες βραδιές που κοιμόμαστε με στρώμα τα ανάλαφρα άχυρα, όπου μετρούσαμε τ' αστέρια που έπεφταν στον ουρανό (κινδυνεύοντας να κάνουμε καρναβά

Η ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΕΞΟΥΣΙΩΝ Επιθυμία και απαίτηση των πατριώτων

Το χωριό μας έχει τρεις φορείς εξουσίας και έναν πολιτικό Σύνδεσμο. Πρώτη εξουσία είναι ο Δήμος, στο Δ. Σ. του οποίου συμμετέχουν 2 μέλη από το χωριό, τα οποία εξελέγησαν στις Δημοτικές εκλογές. Είναι περιττό να αναφέρουμε ότι ανεξάρτητα από το ποιοι τους ψήφισαν ή όχι, στο Δήμο αντιπροσωπεύουν όλους τους πατριώτες. Το ίδιο ισχύει και για το Τοπικό Συμβούλιο του χωριού, το οποίο αποτελείται από 3 μέλη και έχει συμβουλευτικό χαρακτήρα. Ενημερώνει δηλαδή το Δήμο για τα προβλήματα του χωριού και προτείνει λύσεις. Η τρίτη είναι το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο, που επιλέγεται από την Διοίκηση της Εκκλησίας και ασχολείται αποκλειστικά με εκκλησιαστικά θέματα, τα οποία βεβαίως έχουν σχέση (τουλάχιστον τα πιο πολλά) με το χωριό και τους πατριώτες. Ο Σύνδεσμος, ο οποίος ιδρύθηκε το 1922 και περιλαμβάνει όλους τους Σερβαίους απανταχού της γης (ανεξάρτητα δηλαδή αν μένουν στους Σέρβους, στην Αθήνα, στην Αμερική ή όπου αλλού), παίζει έναν ρόλο συμβουλευτικό στους άλλους φορείς εξουσίας, κυρίως σε θέματα πολιτιστικά και περιβάλλοντος.

Επειδή και οι τέσσερις παραπάνω φορείς έχουν ως μοναδικό και αποκλειστικό σκοπό την εξυπηρέτηση των πατριώτων, είναι αυτονότερο πως η μεταξύ τους συνεργασία είναι απόλυτα επιβεβλημένη, έτσι ώστε το τελικό αποτέλεσμα να είναι θετικό. Αν αντίθετα δεν υπάρχει συνεργασία - ακόμη χειρότερα αν υπάρχει αδιαφορία η και αντιπαλότητα - το αποτέλεσμα σίγουρα δεν θα είναι καλό. Αποτέλεσμα καλής συνεργασίας στο παρελθόν είναι το "κόσμημα" που λέγεται "Κοίμηση της Θεοτόκου" και το οποίο γνωρίζουν οι παλιότεροι πως είναι προϊόν στενής συνεργασίας της Κοινοτικής (τότε) Αρχής, της Εκκλησιαστικής Αρχής και του Συνδέσμου. Πιστεύει κανείς πως αν δεν υπήρχε αυτή η συνεργασία, θα υπήρχε σήμερα αυτό το αριστούργημα (για τα δικά μας βέβαια δεδουμένα), αλλά και η διάνοιξη των δρόμων, το χτίσιμο του σχολείου και άλλα έργα; Ακόμα όμως υπάρχουν πολλά να γίνουν.

Ο Σύνδεσμος απειθύνει έκκληση σε όλους τους παραπάνω φορείς, για στενή μεταξύ τους συνεργασία, αν είναι δυνατόν σε όλα τα θέματα, ώστε να αποφευχθούν ενδεχόμενα λάθη και να έχουμε το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα. Και στην περίπτωση που γίνουν κάποια "αναπόφευκτά ή μη" λάθη, να μπορούν με τη συνεργασία να διορθωθούν. Από την άλλη πλευρά είναι βέβαιο πως κανείς δεν τα ξέρει όλα και κανείς δεν είναι αλάνθαστος (πλήν του ...Πάπα). Ιδανικό θα ήταν -υπερβολικό και εξωπραγματικό ίσως- αν η όποια απόφαση για το όποιο σοβαρό θέμα του χωριού, ήταν προϊόν συνεργασίας και των τεσσάρων Συμβουλίων.

Αυτό δεν θέλει η συντριπτική πλειοψηφία των πατριώτων;

1. Μιλάμε ταχτικά ή γράφουμε για τα ξωκλήσια (πάνω από δέκα) του χωριού. Πέντε περίπου βρίσκονται στον Αρτοζήνο. Προτείνω να γίνει σιγά-σιγά αναστήλωση όλων, όπως έκανε στον Αγιολιά ο Θεοδωρής ο Τρουπής. Ένα κάθε χρόνο, με μιά μικρή σχετικά δαπάνη. Αν βέβαια βρεθεί και κανένας πατριώτης εθελοντής (όπως ο Μήτσιος ο Τσαντίλης με τον Άγιο Δημήτρη στον Αρτοζήνο) που το εκκλησάκι είλε σχέση με το χωράφι του ή το όνομά του ή οιδήποτε άλλο σχετικό, θα ήταν ευχής έργο. Όχι νέες εκκλησίες. Ελπίζω και στη συνδρομή του Δήμου. Να διαθέσει κάποιο μηχάνημα για διάνοιξη δρόμου. Ετσι θα περισσωθούν τα τοπωνύμια και μέρος της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

Σχόλιο Συνδέσμου: Μακάρι να υλοποιηθεί η πρόταση. Να βρεθούν εθελοντές και να βρεθούν και χρήματα. Ο Σύνδεσμος σαν βασική αρχή έχει να καλύπτει το κόστος των υλικών στην ανακατασκευή ή αναστήλωση όποιου μνημείου του χωριού, όπως έκανε με την Βρύση του Γιατρού.

2. Διάθασα πως η έκδοση της νέας ατζέντας προχωράει (επιτέλους). Θα πρότεινα (δύσκολο αλλά εφικτό νομίζω για το σημερινό Συμβούλιο) να περιλάβει όλα τα ονόματα και των γαμπρών και των νυφάδων, κάπου 4.500-5.000 άτομα. Δείγμα αρκετά μεγάλο και αντιπροσωπευτικό για ανάλυση, κατά ηλικία, επάγγελμα κλπ. Τι έγινε όλος αυτός ο πληθυσμός; Πόσοι για παράδειγμα είναι πολύτεκνοι από το χωριό, κάτω από την ηλικία των 45 χρόνων; Πόσο συχνά επισκέπτονται το χωριό; Και ένα σωρό άλλα ερωτήματα. Τα στοιχεία θα είναι ποσοτικά, όχι ονομαστικά. Θέλει βέβαια χρόνο. Νομίζω όμως πως είναι ενδιαφέρον. Δοκιμάστε το.

Σχόλιο: Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία πως η συλλογή τέτοιων στοιχείων είναι πολύτιμη. Όμως δεν υπάρχει η δυνατότητα (κυρίως χρόνου), από το σημερινό Δ.Σ. Είναι πάνω από τις δυνάμεις του. Αν ο Στάθης προσφέρεται να ξεκινήσει μια τέτοια δουλειά θα έχει αμέριστη τη συμπαράσταση του σημερινού Δ.Σ.. Ο Θεοδωρής ο Τρουπής πάντως συγκεντρώνει κάποια στοιχεία για τους επιστήμονες του χωριού κλπ. Όσο για την νέα ατζέντα τα πράγματα δεν είναι καθόλου εύκολα, παρά τις επίμονες προσπάθειές μας. Όχι μόνο δεν υπάρχει ενδιαφέρον από τους πολλούς να τηλεφωνήσουν τα στοιχεία τους, αλλά κάποιοι δεν αισθάνονται και άνετα όταν τους τηλεφωνούμε εμείς. Πάντως θα εκδοθεί η ατζέντα με όσα στοιχεία μπορέσουμε να συγκεντρώσουμε. Όσοι δεν έχουν στείλει τα στοιχεία τους, ας το κάνουν την τελευταία στιγμή. Παράπονα εκ των υστέρων...

3. Στην εκδήλωση για το κόψιμο της πίτας να γίνει και η απονομή των καθιερωμένων βραβείων. Να κληθούν όλοι οι μέχρι σήμερα βραβευθέντες και οι παλιότεροι από αυτούς να απονείμουν τα βραβεία στους νέους. Στα 30 χρόνια του θεσμού θα είναι πάνω από 300 σημερινοί επιστήμονες. Οι πρώτοι βραβευθέντες πρέπει να είναι 40 με 45 χρονών, φτασμένοι πλέον να τους καμαρώνουμε. Ας γίνει μία προσπάθεια ακόμη να ζυμωθούν οι νέοι στα Συλλογικά, ώστε να ανανεώνεται το ενεργό δυναμικό του Συλλόγου με νέες απόψεις και ιδέες. Όσο για τα οικονομικά των βραβείων λύνονται, αν όλοι προσφέρουμε γι' αυτό το σκοπό αντί... στεφάνου. Με την ευκαιρία να κάνω και μία διόρθωση. Στο προηγούμενο φύλλο του "Α" αναδημοσιεύεται μία φωτογραφία από απονομή βραβείων. Ο εικονιζόμενος μπόμπιρας είναι ο στρατιωτικός γιατρός σήμερα -πλωτάρχης στο Ναυτικό- Ν.Γ.Παπαγεωργίου και όχι ο γιος του αειμνηστού Χ. Κωνσταντόπουλου, που επίσης είχε βραβευθεί τότε.

Το Δ.Σ. του Συνδέσμου βρίσκει ενδιαφέροντα την πρόταση του Στάθη και θα την λάβει υπόψη του, όταν θα οργανώσει τη σχετική εκδήλωση.

Σύνδεσμος ή Σύλλογος;

Επανειλημμένα έχει τεθεί το ερώτημα αν δηλαδή πρέπει να χρησιμοποιούμε τον ένα ή τον άλλο όρο. Το σωστό αναμφισβήτητα είναι το πρώτο αφού έτσι αναφέρεται στο ιδρυτικό του Σωματείου και έτσι χρησιμοποιούμεται σε όλα τα επίσημα χαρτιά. Όμως στην καθημερινή πράξη έχει επικρατήσει να χρησιμοποιούμε πιο συχνά ο δεύτερος όρος, που συνήθως χρησιμοποιείται σε πάρα πολλές οργανώσεις στην Ελληνική κοινωνία. Φαίνεται πως στην πράξη δεν μπορούμε να αλλάξουμε πολύ τα πράγματα. Η συνήθεια λένε είναι δευτέρα φύση. Καλό θα είναι πάντως να προσπαθούμε να χρησιμοποιούμε τον όρο "ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ". Εμείς θα το προσπαθήσουμε, τουλάχιστον στην εφημερίδα. (Ο Υπότιτλος της εφημερίδας θα παραμείνει ως έχει, για λόγους ιστορικούς). Εκείνο βέβαια που έχει σημασία δεν είναι ο όρος που χρησιμοποιούμε, αλλά πόσο πραγματικά νοιαζόμαστε για τα Συλλογικά μας πράγματα... Έτσι δεν είναι;

Ο "Αρτοζήνος" και οι δυσκολίες του

Το τελευταίο (150o) φ. του "Α" είναι το 4o που κυκλοφορεί από το νέο ΔΣ του Συνδέσμου. Τα τρία τελευταία φύλλα κυκλοφόρησαν σε 12σέλιδη έκδοση, λόγω πληθώρας ύλης. Για λόγους κυρίως οικονομικούς θα συνεχίσουμε σε 8σέλιδη έκδοση. Κάνουμε ότι μπορούμε για την καλύτερη εμφάνιση της εφημερίδας, την πλέον δίκαιη και αντικειμενική προσέγγιση των πραγμάτων. Σίγουρα υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης. Το προσπαθούμε. Αυτό βέβαια εξαρτάται και από εσάς, τόσο από πλευράς συνεργασίας όσο και από πλευράς οικονομικής στήριξης. Σε επι μέρους στηρίζει διάφορες απόψεις. Για παράδειγμα οι μόνιμες στήλες. Καλό είναι να μην μεταβάλλονται ή παραλείπονται. Όταν όμως υπάρχουν νέοι συνεργάτες, δεν είναι σωστό να διδεται προτεραιότητα σε αυτούς; Αυτό θα κάνουμε σε αυτό το φύλλο, αφού έχουμε 4 νέους συνεργάτες. Επίσης κάποιες φορές αναγκαζόμαστε να κάνουμε περικοπές, όταν η ύλη πλεονάζει ή υπάρχουν επικαλύψεις. Αυτό συνέβη στο προηγούμενο φύλλο. Με άλλα λόγια προσπαθούμε να είμαστε όσο γίνεται περισσότερο δίκαιοι και αντικειμενικοί. Αυτό βέβαια θα το κρίνετε εσείς.

Η ιστορία του τόπου μας

Ένας από τους πλέον βασικούς στόχους του Συνδέσμου είναι η συλλογή των όποιων ιστορικών στοιχείων υπάρχουν και έχουν σχέση με το δικό μας χωριό και την γύρω περιοχή. Η αναζήτηση τέτοιων στοιχείων είναι ιδιαίτερα επίπονη διαδικασία γιατί πρέπει κανείς να είναι γνώστης του αντικειμένου και να ανατρέξει σε πάρα πολλές πηγές -Ελληνικές και

ΤΑ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΑ ΣΤΟΝ ΑΡΤΟΖΗΝΟ

Συνέχεια απ' τη σελ. 6

ΟΙ ΣΥΝΑΥΛΑΚΑΡΑΙΟΙ

Ο συναυλακάρης μας στου Πετροκόπειου, ο Παναγής του Λιατσιοθοδωρί, που είναι γνωστός σε όλους μας ως "Μαγιάς" -ας είναι καλά-, σαν άλλος θεός ΠΑΝ, με τη φλογέρα του μας ανέβαζε στους μακρινούς Γαλαξίες, εκεί ψηλά...στο Θέο. Ετσι συμμετείχαμε όλοι στις ρομαντικές εκείνες φυσικές βραδινές "Μουσικές Συμφωνίες" με όργανα τα κουδούνια των ζωντανών, τους γρύλους, τις ακρίδες, τις διάφορες κραυγές του χουχουλόγιωργα και της κουκουμβάγιας, τα γαυγίσματα των σκυλιών και τα μακρινά ουρλιαχτά της αλεπούς και των άλλων «ζουδιών» του βουνού.

Τα χρόνια πέρασαν και σταματήσαμε να μετρούμε τ' άστρα. Αστέρια έχουμε τώρα τις οικογένειές μας και τα παιδιά μας. Τα παιδιά που δεν έχουν ανάγκη να μετρήσουν τα άστρα. Αν πάντως κάποιο βράδυ τα μετρήσουν και δεν τα βρουν σωστά, θα τα μετρήσουν μαζί με μας την άλλη μέρα από την αρχή.

Η παραμονή στα χωράφια παρατείνονται και μετά το «σήκωμα» του αλωνιού για να βόσκουν τα ζωντανά που με το γάλα φτιάχναμε το περίφημο ξινόγαλο, πρώτη ώλη που χρησιμοποιούσαν οι μανάδες μας να φτιάχνουν τον ξινό τραχανά.

Φτιάχναμε ακόμη και τις γκρεμισμένες μάνδρες, όταν είχαμε χρόνο. Ο μπάρμπα-θοδωρής ο Μπόρας (Τοτώνης), που συνορεύαν τα χωράφια μας, με βαθμολογούσε με δέκα για το καλό χτίσιμο που έκανα, προβλέποντας ότι θα γινόμουν ένας καλός μάστορης.

Ευλογημένος τόπος

Το βουνό ήταν ευλογημένο και για τις πολλές του βρύσες, ώστε να καλλιεργούνται και περιβολάκια όπως στον Αγιοδημήτρη, στο ρέμα της Κορωνιώτισσας, στο Μαυρομάτι, στους Αγιάνηδες, στον Μοσχονά κ.α. Βγαίνοντας στο Αύγουστος ένας-ένας μαζεύομαστε στο χωρίο όπου στο τέλος Σεπτέμβρη είχαμε τον τρύγο, δουλειά που θα γίνει αναφορά στο επόμενο φύλλο, πρώτα ο Θεός.

Τελευταία διαδάσσουμε στις εφημερίδες ότι Αμερικανοί επιστήμονες συνιστούν όταν πηγαίνουμε το βράδυ για ύπνο να κάνουμε πάντα θετικές σκέψεις για να έχουμε καλή υγεία. Τελειώνοντας λοιπόν και εγώ θα ήθελα να συμφωνήσω με αυτό και να προτείνω στους πατριώτες -κάποιας ηλικίας- όταν πηγαίνουμε το βράδυ να πλαγιάσουμε, ας αφήνουμε κάπου-κάπου τη φαντασία μας να αλητεύει στα αλώνια και καταράχια του ευλογημένου μας βουνού, του Αρτοζήνου.

Αρτοζήνος

Ιδιοκτησία: Σύνδεσμος
Σερβιών Αρκαδίας
"Η ΚΟΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ"

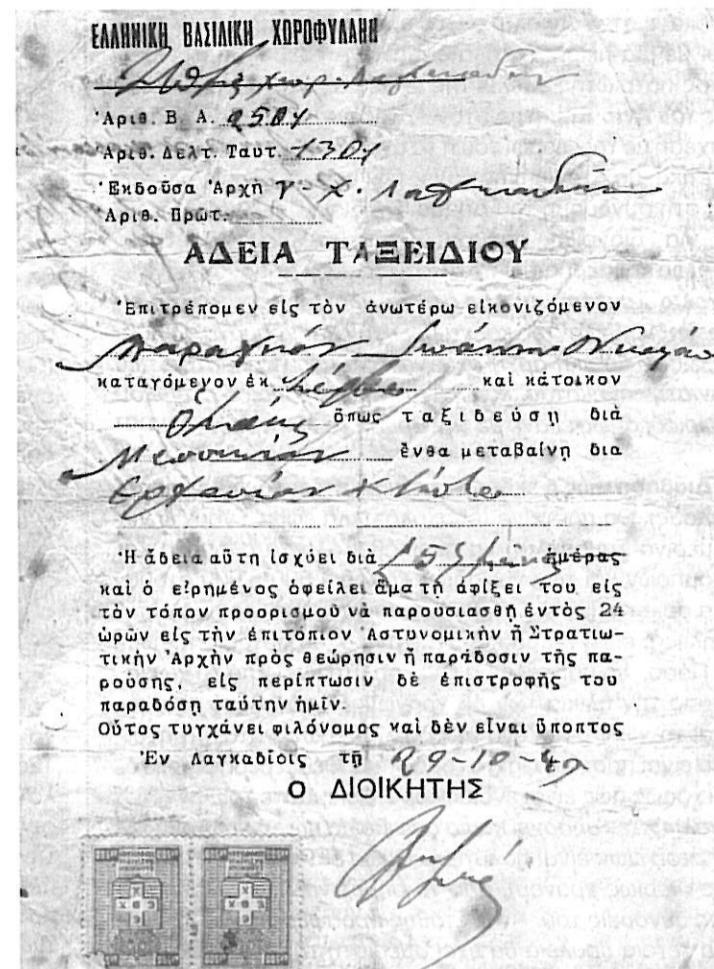
Υπεύθυνος Σύνταξης:
Ηλίας Χειμώνας
Πρόεδρος του Συνδέσμου
Τηλ 210-6525920 και 210 6519810

Άγιος Μάρκου 16, 5ος όροφος
Τ.Κ. 10560, Αθήνα Τηλ: 210 3229904
Α.Φ.Μ.: 092547610 Δ.Ο.Υ.: Α' Αθηνών
Συνδρομή: 15 Ευρώ
Εξωτερικού: 25 δολ. Αμερικής
75 δολ. Αυστραλίας

Ηλεκτρονική Σχεδίαση Εντύπου:
Αριστέα Καρπούζη
Εκδόσεις - Γραφικές τέχνες
Επιμέλεια εκδόσεων
Αγ. Γεωργίου 25 & Πετρουπόλεως Ίλιου
Τηλ-Fax: 210-2619003
e-mail:karpouzi@otenet.gr

Πώς αλλάξανε οι καιροί:

Ξέρετε ότι το 1949 χρειαζόταν άδεια χωροφυλακής, για να πάει κανείς από του Σέρβου στη Μεσσένια, για να δουλέψει χτίστης; Και μάλιστα άδεια ορισμένου χρόνου. Δημοσιεύουμε δίπλα μια τέτοια «άδεια ταξιδίου», (σε προηγούμενο φ. "Α" έγινε κάποιο λάθος) που μας έδωσε ο μπαρμπα-Γιάννης ο Μαραγκός. Επίσης δημοσιεύουμε και την ...ταυτότητα ενός «γαϊδάρου».

Ξεφυλλίζοντας τον Αρτοζήνο

Συνέχεια

Στο 8ο φ. του "Α" επαναλαμβάνεται το μόνιμο πρόβλημα του χωριού με το τηλέφωνο και γίνεται εκτεταμένη αναφορά για την εκδρομή το Δεκαπενταύγουστο στο χωριό με δύο πούλμαν. Ενδιαφέροντα είναι κάποια στατιστικά στοιχεία που δημοσιεύονται και αφορούν την κίνηση εκείνων των ημερών. Σύμφωνα με τα στοιχεία αυτά -τα συγκέντρωσαν από σπίτι σε σπίτι οι νέοι τότε Παύλος Στ. Δάρας, Χρ. Ν. Δάρας και Β. Π. Στρίκος.- ο πληθυσμός του χωριού το βράδυ της 15 Αυγούστου ήταν 982 άτομα. Από αυτούς 226 ήσαν μόνιμοι κάτοικοι, 744 παραθεριστές και 12 που δεν διανυκτέρευσαν, γιατί δεν είχαν σπίτι. Το σύνολο των σπιτιών ήσαν 188 με 82 μόνιμα κατοικούμενά, 77 παραθεριστικά, 21 κενά και 8 ερειπωμένα. Από τους 226 μόνιμους κατοίκους 20 μόνο ήσαν παιδιά κάτω των 14 ετών. Αν συγκρίνει κανείς τα στοιχεία αυτά με τα αντίστοιχα σημερινά βλέπει πως ο μόνιμος πληθυσμός στα χρόνια που πέρασαν μειώθηκε τουλάχιστον κατά 90%.Φαινόμενα των καιρών.

Στο 9ο "φ", που κυκλοφόρησε λίγο πριν τα Χριστούγεννα του 77, αναφέρεται η απόφαση του Δ. Σ. να ιδρύσει Ταμείο Αλληλοθήσεως και καλεί τους πατριώτες να στηρίξουν αυτή την προσπάθεια. Σε διπλανή στήλη υπάρχει φωτογραφία του Νομάρχη που επισκέφθηκε το χωρίο για το δρόμο (η διάνοιξη ήδη είχε γίνει) και πάρα δίπλα καταγράφονται τα αποτελέσματα των εκλογών της 20ης Νοεμβρίου (Ν.Δ=47%, ΠΑΣΟΚ=30%, ΕΔΗΚ=11%, ΚΚΕ=5%.κλπ). Στη 2η σελίδα δημοσιεύεται η διπλανή φωτογραφία που δείχνει κάποια παιδιά του χωριού που κάποια χρόνια πριν κουβαλούσαν νερό με τους

ντενεκέδες για να καθαρίσουν την μισοτελειωμένη κάτω εικλησιά. Στην άκρη αριστερά ο Νικήτας ο Κωνσταντόπουλος -το γελαστό παιδί- που χάθηκε τόσο πρόωρα, το φθινόπωρο του '77. Ας είναι αιώνια η μνήμη του

Συνεχίζεται...

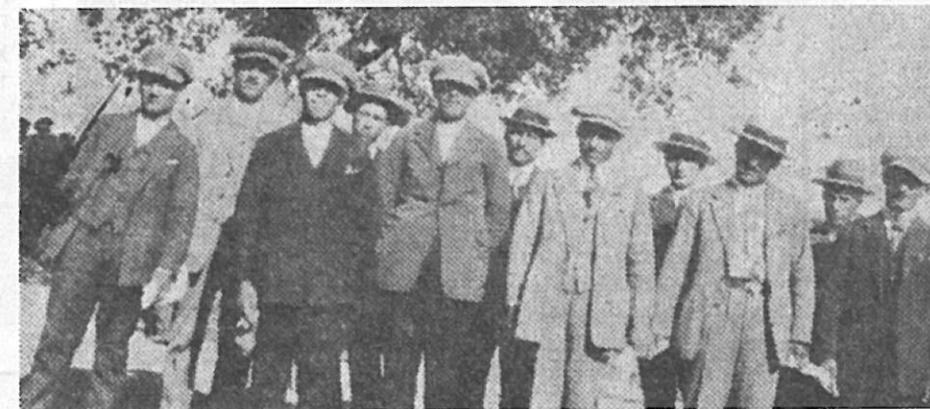
Ο Αργόσχολος

Οι γεροντότεροι του χωριού

Μία μέρα που καθόμουνα στο μπαλκόνι σκέφτηκα να πάρω τα σπίτια με τη σειρά και να λογαριάσω ποιοι είμαστε οι γεροντότεροι, πάνω δηλαδή από 85 χρονών. Σήμερα οι νεότεροι δεν θεωρούνται πια γέροι. Σίγουρα κάποιον θα ξέχασα και κάπου θα έχω κάνει λάθος. Τι να κάνουμε όμως τα γεράματα τα έχουν αυτά. Εγώ έχω γεννηθεί το 1913 καιθέλω 8 χρόνια ακόμα να

γίνω 100. Ο μεγαλύτερος του χωριού είναι ο Μπορόγιαννης που έχει γεννηθεί το 1906. Από εκείνη τη χρονιά μέχρι το 1912 δεν ζει κανένας.

Το 1912 γεννήθηκαν και είναι στη ζωή ο Νίκος Ντάρας, ο Διαμαντής Κουτσαρδίας, ο Γιάννης Τρουπής (Γκράβαρης) και ο Κωνσταντής Κωνσταντόπουλος. Το 1913 είναι ο Γιάννης Μαραγκός και το 1914 ο

Φωτ. 1925. Οι νέοι του χωριού με τις τραγιάσκες τους.

Αγγελής Κλεισούρας και ο Χρήστος Κατσιάπης.

Το 1915 (σημειωνοί ενενηντάρηδες) έχουν γεννηθεί πέντε. Ο Γιάννης Γιαννακόπουλος, ο Θεοδωρής Μπόρας, ο Μιχάλης Κωνσταντόπουλος, ο Κωνσταντής Σχίζας και ο Θεοδωρής Παγκράτης (Δημητσάνα). Το 1916 είναι ο Νίκος Κατσιάπης, ο Δ. Κωνσταντόπουλος, ο Κωνσταντής Γεωργακόπουλος και το 1917 ο Πάνος Κουτσαρδίας και ο Βασίλης Δάρας.

Στη συνέχεια είναι ο Μήτσιος Τσαντίλης που γεννήθηκε το 1918 και ακολουθούν ο Νίκος Σχίζας, ο Νίκος Τρουπής και ο Νικόλας Δημόπουλος το 1919. Τελευταίος (23ος) είναι ο Νίκος Γεωργακόπουλος που γεννήθηκε το 1920 και είναι σήμερα 85 χρονών. Αν υπολογίσετε και δυό-τρεις που θα έχω ξεχάσει, πρέπει να είμαστε καμιά εικοσιπενταριά. Την άλλη φορά (πρώτα ο θεός γιατίείμαστε και γέροι ανθρώποι), σκέφτομαι να γράψω για τις γυναίκες. Μου φαίνεται πως είναι περισσότερες. Λέτε; Θα δούμε.

Ένας γέρος αλλά ...γερός

Στου Κάκαβα για... σπάρτο!

Πριν πενήντα χρόνια...

Στην άγονη γη του χωριού μας οι πλαγιές είναι κατάφυτες από σπάρτα. Την άνοιξη, το υπέροχο άρωμα των κίτρινων λουλουδών τους διαχέεται στη φύση και μαζί με τη μαγευτική εικόνα του συνδυασμού κίτρινου-πράσινου, απαλύνει την τραχύτητα του Αρκαδικού τοπίου. Πόσοι όμως από τους νεότερους γνωρίζουν ότι παλαιότερα, (πριν πενήντα τουλάχιστον χρόνια), τα σπάρτα, εκτός από το άρωμά τους, τα χρησιμοποιούσαν και για προσάναμμα στη φωτιά, κυρίως όμως για να φτιάχνουν σχοινιά αλλά και υφαντά για πρόχειρα επιστρώματα στα δάπεδα των σπιτιών και σε άλλες χρήσεις του νοικοκυρίου;

Ο δρόμος για την Κάπελη

Θυμάμαι λοιπόν το καλοκαίρι του πενηνταπέντε μα παρέα από λίγες γυναίκες την Ντίνα, τη Γιαννού τη Μαρία τη Μήτσαινα και την Ελένη κίνησαν πρώι σχεδόν με το χάραμα για να κόψουν σπάρτο. Πήρανε τις φαλτσέτες τους, τις ποδιές τους φόρεσαν τις κάλτσες (μέχρι το γόνατο), τα μαντίλια στο κεφάλι, φαγητό και παγούρια για νερό στο σακούλι. Σμίξανε στης Μήτσαινας το σπίτι και ξεκίνησαν όλες μαζί για την Κάπελη. Στού Παπά τ' αλώνι βρήκε τις γυναίκες το ξημέρωμα. Μενεχεδένια έμοιαζε η ροδαγύη στο χαλασμένο βουνό και στον Αρτοζήνο. Η πρωινή δροσοσταλιά με την αύρα που ερχόταν από τον Αγιανδριά τόνωνε τη διάθεσή τους και δεν άργησαν τα πειράγματα, κυρίως στις ανύπαντρες. Περάσανε τον Αγιανδριά και στου Λιμνητάρανη τη βρύση γέμισαν τα παγούρια με νερό. Σε λίγο βρέθηκαν κοντά στα πρώτα αμπέλια, εκεί που θα μαζεύανε τα σπάρτα. Απλώθηκαν στην πλαγιά και άρχισαν να κόβουν τα φρέσκα βλαστάρια του σπάρτου. Τα έδεναν σε χερόβιλα με τα ίδια τα βλαστάρια του σπάρτου, τα πιο ψωμαίνενα, και η κάθε μια τα συγκέντρωνε χωριστά για να μπορέσουν να τα ζαλωθούν και να τα μεταφέρουν στο ρέμα. Τα χέρια τους δούλευαν ασταμάτητα παρόλο που έπρεπε να διαλέγουν τα καλύτερα βλαστάρια του σπάρτου. Δεν άργησαν να πιάσουν τα τραγούδια. Την αφορμή έδωσαν τα κελαηδίσματα της πέρδικας από την πλευρά της Κουκουλίστρας ψηλά στα βράχια. Γι αυτό και το πρώτο τραγούδι ήταν «Περδικούλα ημέρευα...». Συνέχισαν με το «Εκεί στους πέρα κάμπους...» και άλλα τραγούδια της λαικής δημοτικής παράδοσης.

Κόντευε μεσημέρι. Η Γιαννού σαν μεγαλύτερη έδωσε το σύνθημα «Κορίτσια σταματάμε για φάσι». Βρήκαν έναν ίσκιο και κάθισαν όλες κάνοντας έναν κύκλο. Απλώσαν τις υφαντές καρό πετσέτες, έβγαλε η κάθε μια το φαγητό της, περίπου το ίδιο όλες, εκτός από τη Ντίνα που είχε φέρει σε ένα παλιό ιταλικό κατσαρολάκι φακές. Τρώγοντας έλεγε η κάθε μια πόσα χερόβιλα μάζεψε και πόσα θέλει να μαζέψει μέχρι το βράδυ. Ήταν όπως καθόντουσαν γείρανε να ξεκουραστούνε και να περάσει και η ζέστη. Το απομειμέρει άρχισε μια-μια να σηκώνεται. Κάνει και η Γιαννού να σηκωθεί, αλλά που.... βγάζει μια φωνή «ωχ μάνα μου». Την είχε πιάσει η μέση της. «Έλα ρε φούλα να με πατήσεις λίγο στη μέση μου», λέει στη Ντίνα. Τρέχουν όλες να δούνε και να βοηθήσουν. «Τι έπαθες ρε θειά;» λέει η Ντίνα.

Τι να πάθω παιδάκι μου, η μέση μου, η πλάτη μου όλα μαζί. Βλέπεις, οχτώ γέννες, βοτανίσματα, σκαλίσματα, ζαλώματα, τι περιμένεις. «Ποιες γέννες καημένη, λέει η Μήτσαινα, τι να πει και η Χρίσταινα που έχει είκοσι τέσσερες γέννες και άλλες με δώδεκα και δεκαπέντε. Δεν είναι οι γέννες. Φταίει το ταμάχι. Πολλά ξύλα στις ζαλωσιές, πολλά σκαλίσματα στα αμπέλια. Πέρασα από το Τραναλώνι. Βουνά τα κουτρούλια στα κλήματα. Νισάφι. Τι να σου κάνει σώμα είναι δεν είναι σίδερο η μέση. Τέλος πάντων έβγαλε τα παπούτσια της η Ντίνα και άρχισε να πατάει τη θειά Γιαννού

πού ήταν ξαπλωμένη μπρούμυτα. Της έδωσαν να πιει λίγο νερό και η Γιαννού όρθια πάλι συνέχισε τα χερόβιλα.

Η μεταφορά του σπάρτου και...

το τσίμπημα της Ελένης

Ο ήλιος είχε γείρει για τα καλά και η ζέστη υποχωρούσε. Έπρεπε να κουβαλήσουν τα χερόβιλα του σπάρτου στο ρέμα, να τα βάλουν στο νερό για να μην μαραθούν τα βλαστάρια. Γ' αυτό η Μήτσαινα έδωσε οδηγίες στις νεότερες (που δεν γνώριζαν καλά τη διαδικασία) πώς να βάζουν σταυρώτα στη ζαλιά τα χερόβιλα για να μη σπάσουν τα βλαστάρια και για να μπορούν να δεθούν καλά για τη μεταφορά τους. Εκεί που πάλευε η Ελένη να τακτοποιήσει τη ζαλιά της, βγάζει μια φωνή: «Θειά Γιαννού κάτι με τσίμπησε στο χέρι, σφήκια θα ήταν ή μέλισσα». Τρέχει η Γιαννού και η Ντίνα μαζί να δούνε. Το μεσαίο δάχτυλο του χεριού της Ελένης είχε κοκκινίσει και το κεντρό ήταν ακόμα επτάνων. Άρχισε σιγά σιγά το δάχτυλο να πρήζεται και η Ελένη να πονάει. «Τι να του βάλουμε;» ρωτάει η Ντίνα. «Να το σταυρώσουμε. Να είχαμε ένα κουτάλι ή μαχαίρι» λέει η Γιαννού. «Με τη φαλτσέτα δεν γίνεται;» ρωτάει η Ντίνα. «Όχι. Η φαλτσέτα είναι σκέτο σίδερο. Πρέπει με μεταλλικό πράμα που να έχει χαλκό ή ασήμι» απάντησε η Γιαννού. «Και σα καημένη Ντίνα χάθηκε να φέρεις κουτάλι κανονικό; Έφερες το ξύλινο χουλιάρι να φας τις φακές. Το κουτάλι έχει σίδερο που κάνει για σταύρωμα στα τσιμπήματα από σφήκες η μέλισσες». «Ρε θειά», λέει η Ντίνα, «να φέρω το κατσαρολάκι, έχει αρβάλι που μπορεί να κάνει». Φέρνει η Ντίνα το κατσαρολάκι, το κοιτάζει η Γιαννού καλά καλά και λέει: «Κάνει αυτό. Είναι χάλκινο». Το παίρνει λοιπόν η Γιαννού, το ακουμπάει στο τσιμπήμενό δάχτυλο κάνοντας το σημείο του σταυρού καιπράγματα η Ελένη μετά από λίγο ανακουφίστηκε από τον πόνο. Συνέχισαν το μάζεμα του σπάρτου και αφού είχε αποσκιάσει όλη η πλαγιά που βλέπει κατά την Κουκουλίστρα, ζαλώθηκαν τα χερόβιλα με τα σπάρτα και κατηφόρισαν τη γιδόστρατα για το ρέμα του Κάκαβα. Μόλις φτάσανε στο ρέμα και έζανε με γούρνα με πέτρες, κλαδιά και λάσπη, έτσι ώστε να γεμίσει η γούρνα με νερό και μέσα σ' αυτή βλάνε τα χερόβιλα και τα πλάκωσαν με πέτρες για να είναι το σπάρτο σκεπασμένο με νερό.

Η επιστροφή στο χωριό

και οι οδηγίες... κάθ' οδόν

Κατάκοπες αλλά χαρούμενες οι γυναίκες πήραν το δρόμο της επιστροφής στο χωριό. Δρόμος ανηφορικός και επικινδυνός. Βοηθώντας η μία την άλλη βγήκαν στου Λιμνητάρανη τη βρύση. Κάτσανε να ξεδιψάσουν και ν' ανασάνουν λίγο και μετά συνέχισαν για το χωριό. Στο δρόμο η Μήτσαινα και η Γιαννού εξηγούσαν στις νεότερες πώς θα συνεχίσουν τη δουλειά από δω και πέρα. «Άυριο θα βράσουμε το σπάρτο. Θα φέρω ένα λεβέτι και ένα ντενέκε» λέει η Γιαννού. Και συνέχισε η Μήτσαινα: «Θα μείνει το σπάρτο μετά το βράσιμο μέσα στις γούρνες, για δέκα με δώδεκα ημέρες. Μετά θα το στουμπίσουμε μέχρι να σπάσει η φλούδα και να φανεί το ρέμα της θειάς της».

Το βράσιμο του σπάρτου,

οι νεράιδες και τα αερικά

Πράγματι την επόμενη ημέρα φόρτωσαν το λεβέτι και τα υπόλοιπα σύνεργα για το βράσιμο του σπάρτου και μπονώσα το πρώιμο φθάσανε στον Κάκαβα. Μάζεψαν ξύλα, άναψαν φωτιά και άρχισαν να βράζουν λίγα λίγα τα χερόβιλα. Δούλευαν όλες σαν μερμήγκια. Άλλη έφερνε ξύλα για τη φωτιά. Άλλη κουβάλαγε τα χερόβιλα από τις γούρνες στο λεβέτι, άλλη φρόντιζε στο βράσιμο τα χερόβιλα ώστε να βράσουν καλά για να φουσκώσει το σπάρτο και να σπάσει η φλούδα του. Η Ντίνα και η Μαρία σαν νεότερες έπαιρναν τα βρασμένα χερόβιλα και τα βάζανε πάλι στις γούρνες στο ρέμα. Τα πλάκωναν με καθαρές πέτρες ή με κούτσουρα. Οι ώρες περνούσαν, δεν κάθισαν ούτε για μεσημέρι. Λίγο φαγητό και κείνο

στο πόδι. Έπρεπε να τελειώσει το βράσιμο του σπάρτου την ημέρα εκείνη. Είχε αρχίσει να νυχτώνει και οι γυναίκες πάλευαν καταδρωμένες αλλά αποφασισμένες να τελειώσουν. Με το φως της φωτιάς αλλά και με ένα φεγγάρι που είχε προβάλει από τον Άγιο Λιά φιλά στο βουνό, τέλειωσαν τη δουλειά τους. Μάζεψαν τα πράγματά τους τα φόρτωσαν στο μουλάρι της Γιαννούς και πήρανε την ανηφόρα για το χωριό. Στο δρόμο πάφερε η κουβέντα κάποια μίληση για νεράιδες και αερικά που οι παλιότεροι λέγανε πως είχαν ακούσει. Φαίνεται ότι η κουβέντα πάνω σε αυτές τις δευτεροβάθμιες γνώσεις γινόταν για να απαλύνει το φόβο τους, που ήταν επόμενο να νιώθουν περπατώντας στο σκοτάδι στην ερημιά με το φως του φεγγαριού.

Το σπάρτο έμεινε στο νερό στου Κάκαβα έντεκα ημέρες. Τακτικά κάποια από τις νεότερες της παρέα πεταγόταν μέχρι το τέλος της φωτιάς πεταγόταν τα χερόβιλα από τον κεντρικό δάχτυλο της φωτιάς και πήρε την ανηφόρα για το χωριό. Στο πλάνο της φωτιάς ήταν της Ντίνας της Μήτσαινας της Γιαννούς της Βέργου. Μπήκαμε στην εκκλησία, προσκυνήσαμε και με την ευκαιρία μιλήσαμε για λίγο με τον παπά. Έχω από την εκκλησία ήταν το εκκλησιαστικό Συμβούλιο, το οποίο μας ενημέρωσε για την πρόσδιο των εργασιών του πρόναου. Αφήσαμε την εκκλησία και πήγαμε προς το καφενείο, χαιρετώντας τους πατριώτες που συναντούσαμε στη διαδρομή. Στο καφενείο καθίσαμε με τον αντιδημαρχό Θάνο Μπόρα και συζητήσαμε διάφορα θέματα του χωριού. Το κυριαρχούσα ζήτημα ήταν το μνημείο του Δήμου και η σχετική εκδήλωση που θα γίνει τις ημέρες του Δεκαπενταύγουστου. Από το καφενείο φύγαμε για τους Αράπηδες, παρά

Πολιτιστικός Σύλλογος “Ο Πάνας”

Ο συμπατριώτης Κ. Παυλόπουλος –πρόεδρος και καλλιτεχνικός διευθυντής του παραπάνω Συλλόγου- μας έστειλε την παρακάτω επιστολή.

Αγαπητοί συμπατριώτες. Ίσως είναι γνωστές οι προσπάθειες που κάνουμε για τη διάσωση αλλά και την προβολή του Αρκαδικού πολιτισμού. Για τον παραπάνω σκοπό έχουμε συστήσει τμήματα χορού, χωρδίας, ατομικού τραγουδιού, όπως και σχολή μουσικών οργάνων. Πραγματοποιήσαμε μέχρι τώρα δεκάδες συναυλίες στην Ελλάδα και στο Εξωτερικό. Κορυφαία εκδήλωση η παρουσίαση του μουσικού έργου μας “ΕΡΩΤΙΚΗ ΑΡΚΑΔΙΑ - ΑΓΡΑΦΟΙ ΝΟΜΟΙ”, με σπάνια τραγούδια της Αρκαδίας, όπου μερικά από τα θέματά του αντλούνται από την αρχαιότητα. Το έργο παρουσιάστηκε στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών το 2004. Στις 25 Μάρτη του 2005 παρουσιάσαμε τα τραγούδια του '21, στο Αμφιθέατρο του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, που έτυχε της προβολής όλη η Αρκαδία από την τηλεόραση της ΕΤ3, τον τηλεοπτικό σταθμό ALFA και από πολλούς ραδιοφωνικούς σταθμούς. Το Πάσχα είχαμε την επιμέλεια του παραδοσιακού προγράμματος, στην πασχαλινή εκπομπή του τηλεοπτικού

σταθμού ALTER. Για τις 7 Σεπτεμβρίου, ημέρα Τετάρτη και ώρα 20.30, έχουμε προγραμμάτισει να ανεβάσουμε στο Θέατρο Λυκαβηττού το λαογραφικό δρώμενο “Ο ΑΡΚΑΔΙΚΟΣ ΓΑΜΟΣ”, σε σενάριο Κ. Παυλόπουλου και σκηνοθεσία Σ. Λαμπρόπουλου. Θα είναι μία μοναδική αναπαράσταση του γάμου όπως γινόταν στην Αρκαδία την εποχή του 1900, με όλο το εθμοτυπικό δίκαιο. Εκατό και πλέον καλλιτέχνες - μουσικοί - χορωδοί - χορευτές - τραγουδιστές - ηθοποιοί θα μας ταξιδέψουν πίσω στο χρόνο με ανέκδοτα τραγούδια του γάμου και με άγνωστους χορούς. Ο Αττικός ουρανός θα πλημμυρίσει από ουράνιες μελωδίες, που θα έρθουν από το παρελθόν, όταν τα τραγούδαν οι πρόγονοί μας στα βουνά, στα ποτάμια, στους γάμους και σ' αλώνια.

Προκειμένου να δοθεί η ευκαιρία να παρακολουθήσουν το έργο όσο το δυνατόν περισσότεροι Αρκάδες, θα γίνει ειδική τιμή εισιτηρίου για τους Συλλόγους. Θα σας παρακαλούσα να δημιουργήσετε στην εφημερίδα την παραπάνω ανακοίνωση.

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με τα τηλέφωνα 210-994079, 6977285145 και 6972695777.

(Ο Σύνδεσμος συγχαίρει τον δραστήριο πατριώτη και εξαιρετικό καλλιτέχνη Κ. Παυλόπουλο και του εύχεται κάθε επιτυχία. Στους πατριώτες προτείνει να απευθυνθούν στα μέλη του Δ. Σ. για να προμηθευτούν φτηνά εισιτήρια).

Ιατρικά θέματα

Η άλλη όψη του... καπνίσματος Σεβασμός στον παθητικό καπνιστή

Η βλαπτική επίδραση του καπνίσματος στον άνθρωπο είναι σε όλους γνωστή και υπάρχουν χιλιάδες μελέτες που το αποδεικνύουν. Το μέγεθος του προβλήματος προσδιορίστηκε πρόσφατα από μια δήλωση της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας, που χαρακτηρίζει το κάπνισμα ως “τη μεγαλύτερη επιδημία του περασμένου αιώνα”.

Είναι γνωστό πως ο ενήλικας παθητικός καπνιστής μπορεί να προφύλαξει κατά κάποιο τρόπο και σε κάποιο βαθμό από τον καπνό των διπλανών, δεν ισχύει το ίδιο για τα παιδιά, τα οποία ουσιαστικά είναι απροστάτευτα. Έχει διαπιστωθεί, πως μόνο από το αναπνευστικό σύστημα -τα παιδιά που εκτίθενται σε παθητικό κάπνισμα- έχουν 3-5 φορές μεγαλύτερη νοσηρότητα, συγκριτικά με τα παιδιά που δεν εκτίθενται σε ανάλογο καπνό.

Ακόμη πιο σοβαρά είναι τα πράγματα για τα έμβρυα, όπως και για τα παιδιά που θηλάζουν. Είναι βέβαιο πως το κάπνισμα της εγκύου συνδέεται με αυξημένη συχνότητα γέννησης πρόωρων και λιποθαρών νεογνών. Επίσης συχνότερα εμφανίζονται στα βρέφη αυτά και στα μικρά παιδιά άλλα σοβαρά προβλήματα όπως “το φαινόμενο του αιφνίδιου θανάτου”, η καθυστέρηση της σωματικής και ψυχοκινητικής εξέλιξης και η εκδήλωση βρογχικού άσθματος και λοιμώξεων του αναπνευστικού συστήματος.

Έχει βρεθεί ακόμη πως η νικοτίνη απεκκρίνεται στο μητρικό γάλα σε τριπλάσιες ποσότητες απ' ό,τι στο πλάσμα και πως η ποσότητα είναι ανάλογη με τα τσιγάρα που καπνίζουν οι θηλάζουσες.

Είναι καιρός να αναλογισθούν όλοι οι καπνιστές, ανεξαρτήτως φύλου και ηλικίας, πως έχουν ευθύνη όχι μόνο για τα προβλήματα υγείας που προκαλούν στον εαυτό τους, που στο κάτω-κάτω μπορούν να ισχυρισθούν πως είναι δικαιώματος τους, κυρίως όμως για το κακό που προκαλούν στους γύρω τους, είτε αυτοί είναι συγγενικά τους πρόσωπα είτε ξένα.

Γίατούς έχουν τέτοιο δικαίωμα;

Έχει διαπιστωθεί πως ο παθητικός καπνιστής εισπνέει ποσοτικά μεν λι-

Σερβαίος Γιατρός

Το σχολείο του χωριού Σέρβου

Σημαντική η συμβολή του γιατρού Ι. Δημόπουλου

Σαν ήρθε η μέρα του λυτρωμού, πρώτη φροντίδα του λεύτερου και του μικρού τότε Ελληνικού κράτους, βγαλμένου από τα ερείπια και τις καταστροφές της μακραίωνης δουλείας, ήταν η ανόρθωση της ανύπαρκτης Παιδείας του! Με τα φτωχά του έσσοδα ίδρυσε τα πρώτα σχολεία που σαν τέτοια, στα πρώτα μετεπαναστατικά χρόνια 1830-1860 λειτουργούσαν λίγα μόνον, στις πρωτεύουσες των νομών ή και στις πρωτεύουσες επαρχιών και δήμων.

Αλλά και από 'κει και δώθε, τα χρόνια εξακολουθούν να κυλούν δύσκολα. Αλλεπάλληλα περιπτειώδη γεγονότα, κρατούν την Παιδεία σε σπαργανώδη κατάσταση. Το κράτος, προ της αδυναμίας του να ανταποκρίνεται στις εκπαιδευτικές του ανάγκες, χρησιμοποιεί κινητούς δασκάλους (γραμματοδασκάλους), που πήγαιναν από χωριό σε χωριό δύνοντας στοιχειώδεις γνώσεις- με τηλωραμή των δασκάλων σε χρήματα ή σε είδος κάθε Σάββατο, το βδομαδιάτικο δηλαδή από τους κατοίκους. Εργασία που γινόταν βέβαια λειψή. Γ' αυτό και πάλι εδώ στυλοβάτες των γραμμάτων, διδάσκοντας απλή γραφή και ανάγνωση συνεχιστές των προκατόχων τους ιερέων επί Τουρκοκρατίας, ήταν οι παπάδες και κείνοι που ήξεραν πέντε άλφες, μεταδίδοντάς τες και στους άλλους.

Και συνεχίζονταν αυτός ο τρόπος μάρφωσης, σ' όλη τη διάρκεια της μετεπαναστατικής περιόδου μέχρι την ιστορική χρονιά του 1878. Είναι η χρονιά, ιστορικός σταθμός, που αποτέλεσε για του Σέρβου την αφετηρία μιας νέας ζωής που στάθηκε το ορόσημο ανάμεσα στον παιλό και τον καινούργιο κόσμο του χωριού μας. Χρονιά, που αρχίζει να αποσύρεται το βαρύ πάπλωμα του σκοταδισμού και να απλώνεται ανάλαφρα το αραχνούφαντο πέπλο του φωτός. Τούτη τη χρονιά εγκρίθηκε από το Κράτος, η ίδρυση σχολείου στο Σέρβου. Για την πρώτη του στέγαση, χρησιμοποιήθηκε το άλλοτε παιλό και σήμερα νεόκτιστο σπίτι, του Γιάννη Χρ. Βέργου και στη συνέχεια το οίκημα της Κάτω Εκκλησίας, όπου το σημερινό ιατρείο. Εκεί σ' αυτό το μικρό εργαστήριο, που η μικρή του αίθουσα χρησιμεύει και για κατοικία δασκάλου μ' ένα σακούλι υφαντό, κρεμασμένο στον ώμο, και μοναδικό εφόδιο την πλάκα και το κοντύλι ύμαθαν γράμματα και φοίτησαν για εξήντα χρόνια τόσες ηλικίες παιδιών. Τα παιδιά έπαιζαν χαρούμενα στο σχολικό προαύλιο (προαύλιο της εκκλησίας) στη Ράχη και η μικρή καμπάνα κρεμασμένη στο ιστορικό πουρνάρι, σήμαινε πρώιμη απόγευμα, την ώρα του σχολείου και ήταν το ρολόι του χωριού. Βάρεσε του δασκάλου η καμπάνα έλεγαν. Ήρθε η ώρα.

Στην τρίτη δεκαετία του αιώνα, ο αριθμός των μαθητών έχει αυξηθεί. Στο σχολείο έρχονται τώρα και τα κορίτσια και οι γονείς παύουν να στέλνουν τα παιδιά τους για μια ή δύο χρονίες μόνον και να τα απασχολούν ολημέρις στις δουλειές του σπιτιού. Είναι γνωστό ότι

τα στέλναν να φυλάξουν τα πρόβατα, τις γιγενείς, τα μαρτίνια, και τα παίρναν στο χωράφι να ρίνουν το σπόρο και να κάνουν τόσες άλλες δουλειές. Ήταν οι μικροί άπλετοι μεροκαματιάρηδες του σπιτιού. Έτσι και σαν το σχολείο έγινε με δυο και τρεις δασκάλους και ο χώρος του ήταν ανεπαρκής για τα πολλά παιδιά, χρησιμοποιήθηκαν διαδοχικά ως βοηθητικοί χώροι διδασκαλίας, τα σπίτια των Γκράβαρη, Θ. Τρουπή (Αλούπη) και Γ. Δημοπούλου (Μητρογιώργη).

Αυτό όμως δε μπορούσε να συνεχίζεται και ήταν απαραίδεχτο το σχολείο να στεγάζεται, πότε δω και πότε και συνειδήση πλέον όλων των Σερβαίων έγινε να κτίσουν σχολείο σύγχρονο που ν' ανταποκρίνεται στις λειτουργικές και διδακτικές ανάγκες των πολυπληθών μαθητών του. Σαν κατάλληλη, επί διευθυντή σχολείου του Δημητρίου Νικ. Σχίζα, κρίθηκε η θέση που χτίστηκε. Στις 2 Οκτώβρη του 1937 μπήκε ο θεμέλιος λίθος και άρχισαν οι εργασίες. Με κρατική ενίσχυση του αείμνηστου γιατρού Ιωάννη Δ. Δημόπουλου, προσωπική εργασία των κατοίκων και εισφορά του Συλλόγου, τον Ιούλιο του 1939 τελείωσε η τοιχοποιία του Δημητρίου Νικ. Σχίζα, κρίθηκε η θέση που χτίστηκε. Στις 2 Οκτώβρη του 1937 μπήκε ο θεμέλιος λίθος και άρχισαν οι εργασίες. Με κρατι

Αφιερωμένο στα Σερβιωτόπουλα “Η φιλοσοφία της ζωής”

Και ο Σύνδεσμος... “δυο μπιρίτσες” είναι

Ένας καθηγητής φιλοσοφίας εμφανίσθηκε μια μέρα στην αίθουσα διδασκαλίας, κρατώντας στα χέρια του ένα άδειο γυάλινο βάζο και μια χάρτινη κούτα. Χωρίς να μιλήσει κάθισε στην έδρα και άρχισε να γεμίζει το βάζο με μικρές πέτρες που έπαιρνε από την κούτα. Όταν το βάζο γέμισε ρώτησε τους φοιτητές.

- Είναι γεμάτο;

- Ναι, απάντησαν όλοι μαζί, με περιέργεια

Αυτός ξαμογέλασε και χωρίς να μιλήσει πήρε από την κούτα ένα σακουλάκι με μικρά βότσαλα και άρχισε να τα ρίχνει στο βάζο. Τα βότσαλα μπήκαν στα κενά που δημιουργούσαν οι πέτρες και γέμισαν πάλι το βάζο. Ο καθηγητής απευθύνθηκε πάλι στους φοιτητές με την ίδια ερώτηση.

- Είναι γεμάτο;

- Ναι....απάντησαν επίσης οι φοιτητές, χαμογελώντας.

Χαμογέλασε και αυτός και χωρίς δεύτερη κουβέντα πήρε από την κούτα ένα άλλο σακουλάκι γεμάτο με άμμο και άρχισε να την ρίχνει μέσα στο βάζο. Η άμμος, με το κούνιμα, πήγε στα κενά που δημιούργησαν οι πέτρες και τα βότσαλα και γέμισε το βάζο μέχρι επάνω. Ξανά η ίδια ερώτηση στους φοιτητές και ξανά η ίδια απάντηση.

Ο καθηγητής χαμογέλασε πάλι και βάζοντας το χέρι στην κούτα πήρε δύο κουτιά μπίρες. Τα άδειασε στο βάζο και η μπίρα με τον αφρό της έφτασε μέχρι το χείλος του βάζου. Ο καθηγητής ξαναρώτησε.

- Είναι και τώρα γεμάτο το βάζο;

Οι φοιτητές γέλασαν πάλι και γεμάτοι απορία απάντησαν.

- Ναι είναι γεμάτο.

Τώρα, λέει ο καθηγητής, θέλω να θεωρήσετε πως αυτό το βάζο αντιπροσωπεύει τη ζωή σας. Οι ΠΕΤΡΕΣ αντιστοιχούν στα πιο σημαντικά πράγματα της ζωής (οικογένεια, σύντροφος, υγεία, παιδία, καλοί φίλοι κλπ), τα ΒΟΤΣΑΛΑ σε λιγότερο σημαντικά (σπουδές, εργασία, σπίτι, αυτοκίνητο κλπ) και η ΑΜΜΟΣ σε όλα τα μικροπράγματα. Προσέξτε όμως. Αν τυχόν γεμίσετε το βάζο πρώτα με τα βότσαλα (λιγότερο σημαντικά πράγματα), είναι αυτονότητα πως δεν χωρούν πλέον οι πέτρες και η ζωή σας θα είναι κενή από σημαντικά πράγματα. Αν βάλετε πρώτα την άμμο δεν χωρούν ούτε οι πέτρες ούτε και τα βότσαλα. Έτσι θα έχετε μια ζωή μόνο με μικροπράγματα. Αν αντίθετα βάλετε μόνο πέτρες η ζωή σας θα είναι γεμάτη τουλάχιστον από σημαντικά πράγματα. Προσοχή λοιπόν να μην αλλάξετε τη σειρά των πραγμάτων που θα γεμίσετε το βάζο της ζωής σας. Σκεφθείτε πώς για λιγότερο σημαντικά πράγματα και κυρίως για μικροπράγματα πάντα θα υπάρχει χρόνος.

Οι φοιτητές έμειναν άφωνοι από το πείραμα του καθηγητή. Λίγη ώρα αργότερα κάποιος από το βάθος της αίθουσας σηκώθηκε και ρώτησε. Και οι μπίρες κ. καθηγητά τι ρόλο παίζουν;

Ο καθηγητής χαμογέλασε και δείχνοντας το βάζο είπε. Όπως βλέπετε, όσο στριμωγένες κι' αν είναι οι "πέτρες", τα "βότσαλα" και η "άμμος", χώρεσαν και οι "μπίρες". Αυτό σημαίνει πώς όσο πιεσμένοι και στριμωγμένοι αν είστε στη ζωή σας από τα διάφορα προβλήματα, μην ξεχνάτε ποτέ πώς πάντα υπάρχει χώρος και χρόνος για...δυο "μπιρίτσες".

Για λίγη χαλάρωση

Ήρθε πάλι ο "Αρτοζήνος"

Όμορφος, καλός και φίνος.

Γράφει πολλά με κριτική

Με σχόλια και λογική.

Ας είναι καλά οι άνθρωποι που τον υπηρετούνε

Και μας προσφέρουν χαρά και μας ευχαριστούνε.

Πάρα πολλά αναφέρθηκαν στη μνήμη της Μαρίας

Στη μνήμη μιας αξέχαστης αληθινής κυρίας.

Χαλάλι της, της άξιζε.

Μας άφησε έργο άριστο, ποιητικό, σπουδαίο

Καλό για κάθε Έλληνα, ιδιαίτερα Σερβαίο.

Πάρα πολύ μου άρεσε αυτό με τον τσοπάνη

Στον Αρτοζήνο εκεί ψηλά, με την μεγάλη στάνη.

Κάποιοι ενοχληθήκαν με κάποια γεγονότα

Μα όλα μπορούν να διορθωθούν, ας γίνουν όπως πρώτα.

Άντε καλή αντάμωση τούτο το καλοκαίρι

Κανείς δεν είναι θέβαιος το μέλλον τι θα φέρει.

Τις γκρίνες ας αφήσουμε κάπου μακριά στην πόλη

Και ας ομονοήσουμε, μικροί, μεγάλοι, όλοι.

Ένας πατριώτης

ΣΥΝΕΡΓΕΙΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΝΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ

(Γιός της Τασίας Θ. Χειμώνα)

FORD, MERCEDES ΚΛΠ.

Μεταμόρφωση: Γωνία Practicer

Τηλ. 210-2820858, 694944523

Στους πατριώτες πολύ φιλικές τιμές

Διεξαγωγή της Μάχης της Πρινίτσας

Συνέχεια από την 4η σελ.

Ο Φράγκος Ζαν ντε Καταβάς, σαν εμπειροπόλεμος που ήταν, αποφάσισε πριν από την κύρια επίθεση να προβεί σε μια παραπλανητική ενέργεια, ώστε να εξαναγκάσει τον Κωνσταντίνο να εμπλέξει το επίλεκτο τμήμα ασφαλείας του και έτσι να το εξουδετερώσει. Στην συνέχεια προγραμμάτισε να επιτεθεί με το σύνολο των δυνάμεων του αιφνιδιαστικά- και αφού προκαλέσει πανικό στον απροετοίμαστο Αυτοκρατορικό στρατό να τον εξαναγκάσει να εγκαταλείψει τη μάχη.

Πράγματι η μικρή δύναμη των Φράγκων δεν θεωρήθηκε σαν σοβαρή απειλή από τον Κωνσταντίνο. Όταν τους είδε είπε ειρωνικά: "προγεματίστε για μικρόν εθλέπω ότι μας ήλθεν"^[14] και έστειλε χίλιους πιπείς για να τους αποκρύψουν. Βέβαιος για την νίκη παρακολούθησε την εξέλιξη της μάχης από την τέντα του, όταν ξαφνικά βλέπει προς το μέρος του το μέρος της φράγκικης φουσάτα. Βρέθηκε σε τόσο δύσκολη θέση ώστε προκειμένου να σώσει τη ζωή του ανέβηκε στο άλογό του και μέσα από μονοπάτια με την ιδιώνυμη "ανθρώπου του τόπου", όπου

μετείχαν στη διαρπαγή^[15]. Σύμφωνα με την παράδοση ο μικρός χείμαρρος μεταξύ Παλαιοκάστρου και Φραντζέτας, ονομάστηκε Μιλιάνθι^[16] σε ανάμνηση του χαμού χιλιάδων νέων (ανθών) που φονεύθηκαν κατά την μάχη. (Η παράδοση επίσης λέει πως το αίμα έτρεχε ...μίλια)

Οι νικητές Φράγκοι, μετά την μεγάλη και αποφασιστική μάχη, σταμάτησαν την καταδίωξη και έμειναν στο Σέρβου:

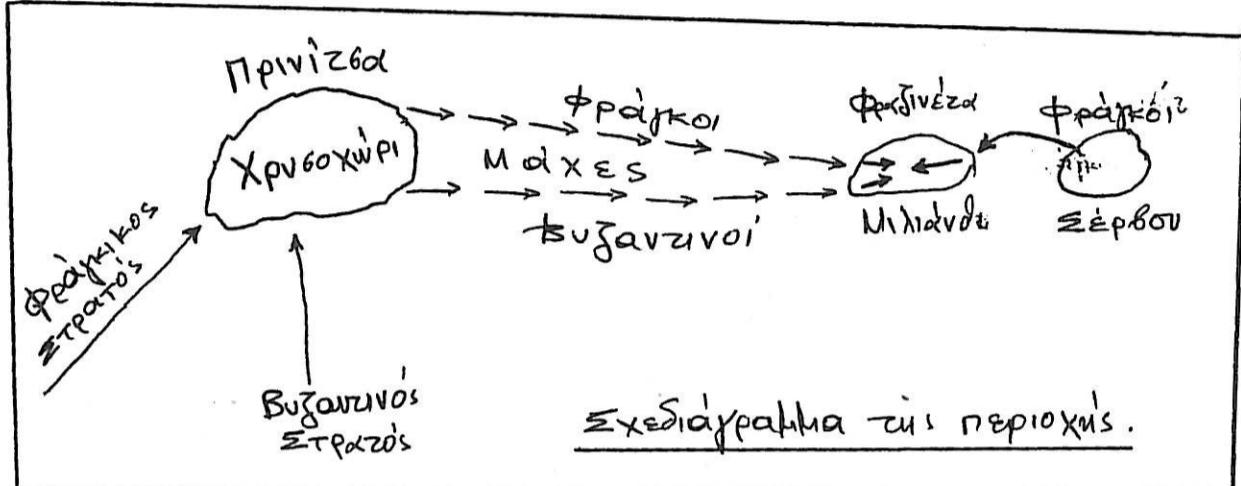
"...Οι Φράγκοι γιαρ εμείνασιν ετότε εις τα Σέρβια, (εννοεί του Σέρβου), επει αν ήθελαν να έλθουν να μείνουν παρακάτου ου δέν εδύνονταν να υπάντος ήσαν κοπιασμένοι και δια το κέρδος το πολύ το ειχασι κερδίσαι"^[17] ..."

Εμειναν στον ιστορικό χώρο που υπήρξε το κέντρο μαχών και αιφμαχιών μεταξύ Βυζαντίνων και Φράγκων από το 1263 μέχρι το 1320, οπότε η περιοχή κατελήφθη τελικά από τους βυζαντίνους. Εκτός από την φροντίδα μάχης της Πρινίτσας, στην ιδιαίτερη περιοχή της Βυζαντίνων στρατούς

μπορεί να ήταν κάποιος Σέρβος^[26], ή κάποιος Ενετός στρατιώτης Ζέρβας^[27], ή να κατοικήθηκε από Αλβανούς^[28] εποίκους. Από τα υπάρχοντα πρωτογενή στοιχεία δεν φαίνεται όλα αυτά να είναι αληθή. Αντίθετα επιβεβαιώνεται η απώπτηση ότι το χωρίο προϋπήρχε όλων αυτών των επιδρομέων, εποίκων ή κατακτητών. Φαίνεται δηλαδή πως του Σέρβου κατά την Φραγκοκρατία ούτοι μόνο ιππότες επέζησαν την Βίγλα, το Κάστρο, το Φυλάκιο που ήλεγχε το κυριότερο ορεινό δρομολόγιο που οδηγούσε στο κέντρο των Σκορτών. Ήταν ένα ιστορικό –από χρόνια πριν-χωρίο, ήταν ο ενδιάμεσος σταθμός επικοινωνίας των δύο μεγαλυτέρων βαρονιών της Πελοποννήσου (της Καρύταινας και της Ακαδας), όπως κατηγορηματικά δηλώνει ο συγγραφέας του Χρονικού του Μαρέων, Βιβλίο που γράφτηκε το έτος 1300 περίπου μ.Χ.

(Σε επόμενο άρθρο μας θα αναφερθούμε στον Σέρβου τον πέμπτο αιώνα μετά την Χριστού και στη συνέχεια στην προέλευση του ονόματος του χωριού).

Σημ. Ο. Χ. Αθ. Μαραγκός –για τους νεότερους- είναι στρατηγός ε.α. και έχει χόμπι του την ιστορία.

έξειρε κι απεί

Αραπαίοι πεσόντες

ΑΡΤΟΣΤΗΝΩΣ

Έξοση του Λυγόγου Σερβίων Ηριαίας

Γραφεία: Αγ. Μάρκου 16, 5ος όροφος, Τ.Κ. 10560 Αθήνα • Τηλ. 210 3229904

Έτος 30ο • Αρ. φύλλου 151 • Σεπτέμβριος - Οκτώβριος 2005

747

ΤΙΜΗ ΣΤΟΥΣ ΑΡΑΠΑΙΟΥΣ ΠΡΟΜΑΝΟΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΙΑΣ
ΚΛΕΦΤΕΣ ΔΗΜΟ ΚΑΙ ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗ

ΜΑΡΦΩΝΑΝ ΤΑ ΔΕΝΤΙΝ ΚΙ ΟΔΑ ΤΑ ΚΑΛΑΡΑ
ΜΑΡΦΩΝΙΚΕ ΚΙ Ο ΔΗΜΟΣ ΑΠΟ ΤΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑ.
ΣΤΡΑΠΕΙ ΣΤΑ ΠΕΝΤΑ ΛΑΟΝΙΑ ΚΙ ΑΙΓΑΝΤΙΟ ΣΤΟ ΧΕΙΡΟ
ΚΙ ΕΝΑ ΚΑΡΟ ΜΕΓΑΛ ΜΕΛΑ ΣΤΗ ΣΤΑΣΗ ΤΟΥ
ΚΙ Η ΜΑΝΑ ΤΟΥ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙ ΚΑΙ ΤΟΝ ΠΑΡΗΦΟΡΕ:
ΣΩΝΑ ΚΑΗΜΕΝΕ ΔΗΜΟ ΚΑΙ ΜΗ ΝΙΚΡΙΝΕΣΕΙ
ΚΙ ΕΦΩ ΦΤΑΞΗΝ ΣΠΙΤΙΑ, ΣΟΥ ΠΑΙΡΝΟ ΠΡΟΝΑΤΑ
ΔΕ ΘΕΑΣ ΕΤΟ ΤΑ ΣΠΙΤΙΑ ΟΥΤΕ ΤΑ ΠΡΟΝΑΤΑ
ΜΟΝΩ ΘΕΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ ΜΟΥ.

Μνημείο Ηρώων
Δήμου και Μακρυγιάννη

Βρέθηκε ψηφιδωτό στου Σέρβου
του 4ου αιώνα μ.Χ.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ Η ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΤΟΥ ΑΞΙΑ

Η πόλις Σέρβου

Το ψηφιδωτό της φωτογραφίας βρέθηκε τον Αύγουστο του 1998 στον ΑΓΙΑΝΤΡΙΑ, όταν ο Σύνδεσμος, με πρόεδρο το Ν. Ι. Μαραγκό, και παρουσία του αντιπροέδρου της Κοινότητας Ι. Ν. Βέργου (ΗΣΑΠ), έκανε διάνοιξη αγροτικού

δρόμου με μπουλντόζα. Το ψηφιδωτό αυτό παραδόθηκε προσωπικά από τον πρόεδρο του Συνδέσμου στην Αρχαιολογική Υπηρεσία Σηάρτης, με πρωτόκολλο παραλαβής. Η Υπηρεσία, μετά από επιστραμένη μελέτη, αποφάνθηκε πως πρόκειται για ψηφιδωτό δαπέδου, κτιρίου παλαιοχριστιανικών χρόνων (324-527μ.Χ).

Με το εύρημα αυτό ανοίγει μία νέα σελίδα στην ιστορία του τόπου μας που θα αποκαλύψει την υπάρχη μας σημαντικής αρχαιοελληνικής "ΠΟΛΗΣ ΣΕΡΒΟΥ", στο νοτιοανατολικό πρανές του Παλαιόκαστρου, με τα κάστρα της, το ναό της, τον πολιτισμό της και γενικά την ιστορία των προγόνων μας.

Αναλυτική παρουσίαση του θέματος στη σελίδα 4.

Εορτασμός

Δεκαπενταύγουστου 2005

Με εξαιρετική λαμπρότητα γιορτάστηκε και φέτος η εορτή της Παναγίας στο χωριό. Την παραμονή το απόγευμα έγινε με επιμέλεια καλλωπισμός

της εικόνας και περίτεχνος στολισμός της εικόνας από τις νέες - και λιγότερο νέες - του χωριού. Ακολούθησε εσπερινός και στη συνέχεια περιφορά της εικόνας μέχρι την εικόνα της Αγίας Παρασκευής (Φωτογραφία), με συμμετοχή όλων των πατριώτων.

Το βράδυ όλος σχεδόν ο κόσμος συγκεντρώθηκε στην κεντρική πλατεία του χωριού και κάθισε στα τραπέζια που είχαν ετοιμάσει από ενωρίς τα δύο μαγαζά της πλατείας. Δυστυχώς εφέτος, όπως και κάποιες άλλες χρονιές, δεν υπήρχε μουσικό συγκρότημα (για διαφόρους λόγους) και έτσι δεν έγινε χορός. Όμως η απαλή μουσική από τα μεγάφωνα δημιουργούσε μία ωραία

Συνέχεια στην 3η σελ.

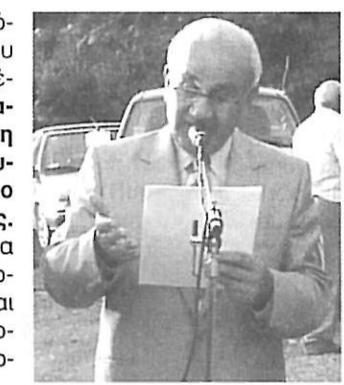
Πρόσκληση σε εκδήλωση προς τιμή του Βασίλη Δάρα

Το Δ. Σ αποφάσισε να τιμήσει και να απονείμει αναμνηστική πλακέτα στο Δάσκαλο και πρώην πρόεδρο του Συνδέσμου κύριο Βασίλη Δάρα για την προσφορά του στα κοινά και για τη συγγραφή του βιβλίου, στο οποίο κατέγραψε με επιμέλεια τις ρίζες των Σερβαίων οικογενειών. Η εκδήλωση ορίσθηκε να γίνει την Κυριακή 30 Οκτωβρίου, ώρα 11.00 π.μ., στο γραφείο του Συλλόγου, Αγίου Μάρκου 16.

'Ολοι οι πατριώτες είναι προσκεκλημένοι στη σεμνή αυτή τελετή.

Αραπαίοι πεσόντες

Ο Ομιλητής της εκδήλωσης
ιστοριοδίφης Ν. Παπαγεωργίου,
την ώρα που εκφωνεί
το λόγο του.

ύμφωνα με την πρόσκληση του Δήμου Ηριαίας και του Συνδέσμου Σερβαίων, το Σάββατο 13 Αυγούστου έγινε η εκδήλωση των αποκαλυπτηρίων του μνημείου στο συνοικισμό Αράπηδες. Από νωρίς το απόγευμα άρχισαν να συγκεντρώνονται πολλοί πατριώτες και άλλοι κάτοικοι της περιοχής, στον ωραία διαμορφωμένο εκεί χώρο.

Ο "Αραπαίκος δρόμος" ήταν γεμάτος από αυτοκίνητα και γνωρίσε ... ημέρες δόξας. Της εκδήλωσης προηγήθηκε εσπερινός στο εκκλησάκι του Αγίου Κωνσταντίνου από τον αγαπητό ιερέα του Χαριό μας παπα-Σωτήρη, με την παρουσία πολλών Σερβαίων και άλλων κοντοχωριανών.

Πρώτος έλαβε το λόγο ο συντονιστής της εκδήλωσης κ. Χ. Μαραγκός - μέλος του Δ. Σ. του Συνδέσμου-, ο οποίος, αφού καλωσόρισε όλους τους παρευρισκόμενους και τους ευχαρίστησε για την παρουσία τους, είπε:

"Στη σημερινή εκδήλωση που συνδιοργάνωσαν ο Δήμος Ηριαίας και ο Σύνδεσμος Σερβαίων, τιμούμε δύο Αραπαίους προεπαναστατικούς κλέφτες, το Δήμο και το Μακρυγιάννη,

για τους οποίους θα μας μιλήσει ο ιστοριοδίφης Ν. Παπαγεωργίου και πέντε Αραπαίους πατριώτες, που έδωσαν τη ζωή τους στους αγώνες της πατρίδας, στο πρώτο μισό του περισσέμενου αιώνα".

Στη συνέχεια έγινε επιμνημόσυνη δέηση με ονομαστική αναφορά στους Σερβαίους πεσόντες στους πολέμους της πατρίδας από το 1912 μέχρι σήμερα. Ακολούθησε αποκάλυψη της πλάκας που ήταν τοποθετημένη στην ανατολική πλευρά του μνημείου, από τους δύο Υπουργούς (νυν και πρώην) κ. κ. Π. Τατούλη και Δ. Ρέππα. Στην πλάκα εκτός από τα ονόματα των δύο πρώτων είναι γραμμένο και το τραγούδι

Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους ο υφυπουργός Πολιτισμού κ. Πέτρος Τατούλης (φωτογραφία), ο πρώην Υπουργός κ. Δημήτριος Ρέππας και ο πολιτευτής κ. Παπαηλίου. Από το Δήμο Ηριαίας, εκτός του Δημάρχου παρόντες ήταν ο πρόεδρος του Δ. Σ. κ. Ασημακόπουλος, οι 2 Αντιδήμαρχοι κ. Μπόρας και κ. Μητρόπουλος και τα μέλη κ. κ. Κοροθέση, Σεφερλής, Μητρόπουλος, Γαθράς, Μπερδούσης, Γιώτης και η κυρία Ελένη Θανοπούλου. Από το Σύνδεσμο Σερβαίων παραβρέθηκαν όλα τα μέλη του Δ. Σ. Επίσης την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους ο Πρόεδρος της Παναρκαδικής κ. Τζινιέρης, ο Αντιπρόεδρος της Παγγορτυνιακής κ. Μητρόπουλος, ο Νομ. Σύμβουλος κ. Γιαβρούμης, οι εκδότες της "Γορτυνίας" κ. Καλύθας, της "Φωνής της Γορτυνίας" κ. Παπαχρήστου, της "Ζάτουνας" κ. Φίλης, της "Κρητικής Ενημέρωσης" κ. Β. Σχίζας (πατριώτης)

και του περιοδικού "Μοριάς" ο γνωστός μας λογοτέχνης κ. Θ. Κ. Τρουπής. Επίσης ο πρόεδρος της Αδελφότητας Παλουμπαίων κ. Γιαννόπουλος, ο Πρόεδρος της Ενωσης Λευκοχωριών κ. Καρδαράκος, ο Πρόεδρος του Συλλόγου Ηριών του νομού Κορινθίας κ. Καλκανάς, ο πρόεδρος του πολιτιστικού Συλλόγου "Πάνας" τραγουδιστής κ. Παυλόπουλος, ο επί σειράς πρόεδρος του Συνδέσμου Σερβαίων κ. Στάθης Δάρας, η πατριώτισσα κ. Σχίζα Ελένη -πτερύθινη της σχολής Αργυροχρυσοχοΐας της Στεμνίτσας- και πάρα πολλοί πατριώτες, φίλοι και κοντοχωριανοί.

Μετά την επομένη στρωμένη στην παρουσία τους ο πρόεδρος της Αδελφότητας Παλουμπαίων κ. Γιαννόπουλος, τον πολιτευτή κ. Παπαηλίου, τον Δημάρχο Ηριαίας κ. Χριστόπουλο, τον πρόεδρο του Συνδέσμου κ. Χειμώνα, τον πρόεδρο της Κοινότητας Ζάτουνας κ. Τζινιέρη, τον πρόεδρο της Παναρκαδικής κ. Ασημακόπουλο, τον πρόεδρο του Τοπικού Συμβουλίου του χωριού μας κ. Ρουσιά, τον πρόεδρο του Συλλόγου Ηριών Κορινθίας κ. Καλκανά, τον πρόεδρο του Συλλόγου Παλουμπαίων κ. Γιαννόπου-

λο και τον απόγονο των Πλαπουσιών κ. Μπουρνά-Πλαπούτα. Στη συνέχεια ο λόγος δόθηκε στον κ. Ν. Παπαγεωργίου για τον πανηγυρικό της ημέρας.

Ο ομιλητής τεκμηρίωσε με αδιάσειτα ιστορικά στοιχεία και πλούσια ελληνική και ξένη βιβλιογραφία ότι ο Δήμος που αναφέρει το τραγούδι ήταν Αραπαίος κλέφτης και μαζί με το Μακρυγιάννη και έναν ακόμη κλέφτη της περιοχής ονόματι Μπουρνά, έδρασαν προεπαναστατικά στην περιοχή και είχαν το γιατάκι τους στην Αράχωβα (στα Πέντε Αλώνια). Αναφέρθηκε αναλυτικά στη δράση και την αυτοθυσία των αρματολών και κλέφτων εκείνης της εποχής και υπογράμμισε πολύ παραστατικά τη "φτώχεια" των σημερινών μαθητών σε ιστορικά θέματα. Εκτός πολλών άλλων τόνισε και την ανάγκη να δοθεί στο Πανεπιστήμιο της Τρίπολης το όνομα του ήρωα Θεόδωρου Κολοκοτρώνη.

Μετά το τέλος της ομιλίας, το λόγο πήρε ο πρόεδρος του Συνδέσμου κ. Ηλίας

Κοινωνικά

Βαφτίσεις

• Την Κυριακή 21-8-05 η Β. Λαμπροπούλου (εγγονή Δ. Κουτσανδρία) και ο σύζυγός της Γ. Ηλιόπουλος βάπτισαν το δεύτερο παιδάκι τους και του έδωσαν το όνομα Κωνσταντίνος, στο Ναό Αγίου Ιωάννη στην Τρίπολη. Ακολούθησε τραπέζι στο κέντρο διασκέδασης "Νέος Διόνυσος".

• Η Γεωργία Γ. Βέργου και ο Ν. Ευθυμιάτος βάπτισαν τον τρίτο τους γιο, (φωτογραφία) την Κυριακή 18 Σεπτεμβρίου και του έδωσαν το όνομα Ευάγ

γελος-Κωνσταντίνος. Νοοί ήταν η Νανά και ο Χαράλαμπος Τιγγινάγκας. Ευχόμαστε το τέταρτο να είναι κοριτσι... Μετά την τελετή ακολούθησε δεξίωση στο κτήμα "Νεφέλες" στο Κορωπί, με πολλούς καλεσμένους.

• Την Κυριακή 18-9-05 ο Π. Καουκης και η Κική Κουτσανδρέα (κόρη του Ν. Κουτσανδρέα) βάπτισαν την κορούλα τους και της έδωσαν το όνομα Νικολέτα. Μετά την βάπτιση ακολούθησε τραπέζι στο εξοχικό κέντρο "Χρυσό Πέταλο" στην Πάρνηθα.

Ευχόμαστε σε όλους να ζήσουν τα νεοφύτιστα.

Γάμοι

• Το Σάββατο 27 Αυγούστου παντρεύτηκαν στον ιερό ναό της Κοιμη-

σης της Θεοτόκου στη Σαρωνίδα, η αρχιτέκτονας Ευφροσύνη Χ. Μαραγκού και ο πολιτικός μηχανικός Θεόφιλος Βουτσινάς (φωτογραφία).

Κουμπάρος ήταν ο Δήμαρχος Αιγάλεω (ο γαμπρός είναι αντιδήμαρχος στο Δήμο και η νύφη εργάζεται εκεί) και το Μυστήριο τέλεσε ο Μητροπολίτης Ανατολικής Αττικής. Μετά την τελετή παρατέθηκε δείπνο στους καλεσμένους στο κέντρο "Σαρωνίδα Tennis club" και το γλέντι κράτησε μέχρι τις πρώτες πρωινές ώρες. Η εκκλησία της Κοιμησης της Θεοτόκου, που έγινε το μυστήριο, έχει πάρα πολλές ομοιότητες με την δική μας "Κοιμηση της Θεοτόκου". Ειδικά το τέμπλο είναι πανομοιότυπο.

• Την Κυριακή 18-9-05 στον ιερό Ναό Κοιμήσεως Θεοτόκου Παλατινής, τέλεσαν τους γάμους τους ο Ι. Γ. Δημόπουλος και η Γεωργία Παπαδόπουλος με κουμπάρα την Τόνια Καζάκου. Μετά το γάμο ακολούθησε ολονύχτιο γλέντι σε κοσμικό κέντρο.

Τις καλύτερες ευχές μας.

Δημήτρης Παγκράτης Ταξιδιωτικός πράκτορας

ΓΡΑΦΕΙΟ ΓΕΝΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Πεντέλης 32 Μαρούσι
• Τηλ.: 210-8026441
fax: 210-8026169

Εισιτήρια: Αεροπορικά Ακτοπλοϊκά
Ξενοδοχεία - Εκδρομές

Θάνατοι

ΑΝΔΡΕΑΣ ΧΡ. ΔΑΡΑΣ

Ο Ανδρέας έφυγε απ' την ζωή την 1.8.2005 σε ηλικία 51 ετών και κηδεύτηκε την επομένη στο Α' Νεκροταφείο Αθηνών. Ήταν παντρεμένος και είχε δύο αντικαρίτα.

Εν μέσω γενικής θλίψης ο εξάδελφός του Ανδρέας Η. Δάρας τον αποχαιρέτησε με τα παρακάτα λόγια.

Αγαπητέ μας εξάδελφε Ανδρέα.

Ήταν απρόσμενη η ειδηση και είναι οδυνηρή η στιγμή του αποχαιρετισμού -για εμένα και για όλους μας-, γιατί δεν το έχουμε καλά-καλά πιστέψει -και θα δυσκολευτούμε πολύ να το καταλάβουμε -, ότι έφυγες για το μακρινό ταξίδι. Δεν το χωράει του ανθρώπου ο νους να εξηγήσει έναν τόσο αιφνίδιο θάνατο ενός νέου ανθρώπου. Είμαστε όλοι δύπλα σους και θιλμένοι. Τα αδέλφια σου, η οικογένειά σου, η αγαπημένη σου σύζυγος και τα δύο μικρά παιδιά σου, τα ξαδέρφια σου, οι συγγενείς σου, οι συγχωριανοί σου, οι συνάδελφοί σου από τη δουσιεύα, οι φίλοι σου. Σε θυμόμαστε. Θυμόμαστε τη λεβεντιά σου, το χαμόγελό σου, την καλούσην σου, τον τρόπο που αντιμετώπιζες τη ζωή. Με στάση σύνεσης και φροντίδας, χωρίς να νοιάζεσαι για τις μικρότερες, για να μπορείς καλύτερα να λογαριάζεις τα σημαντικά στη ζωή!

Σε αποχαιρετάμε όλοι μας με σπαραγμό αλλά και τις αγαθότερες μνήμες. Σε αποχαιρετάει η γενέτειρά σου η ΓΟΡΤΥΝΙΑ το ΣΕΡΒΟΥ και οι τοποθεσίες που τόσο αγάπησες: ΤΟ ΠΛΑΓΑΚΙ, ΤΟ ΔΕΝΤΡΟΥΛΙ, Η ΤΡΑΝΗ ΒΡΥΣΗ, τα μέρη που είχες στην καρδιά σου. Ευχόμαστε να βρουν τη δύναμη η οικογένειά σου και οι δικοί σου άνθρωποι για να αντέξουν το χαμό σου και να ολοκληρώσουν το καλό σου έργο που αφήνεις στη μέση. Ευχόμαστε να είναι ελαφρύ το χώμα που θα σε σκεπάσει και να βρει ηρεμία και γαλήνη τη ψυχή σου. Καλό σου ταξίδι. Θα μας μείνεις για πάντα αξέχαστος και αγαπημένος! Αιώνια σου η μνήμη.

Ανδρέας Η. Δάρας (Εξάδελφος)

Αντί μνημοσύνου στον Ανδρέα Χ. Δάρα

Αγαπημένε μου εξάδελφε και φίλε, έφυγες δυστυχώς πολύ νωρίς και άφησες ένα τεράστιο κενό πίσω σου, για τη γυναίκα σου, τα παιδάκια σου, τους συγγενείς και φίλους σου. Ανδρέα, εκτός από την συγγένειά μας, εσύ και εγώ είμαστε -στα παιδικά και σχολικά μας χρόνια- αχώριστοι και οι πιο καλοί φίλοι. Είσαι Ανδρέα η πιο χαρακτηριστική φυσιογνωμία των παιδικών μου χρόνων. Τα τελευταία χρόνια στην Αθήνα είχαμε στο σχεδόν χαθεί. Βλέπομαστε μερικές φορές, αγκαλιάζομαστε με αγάπη και θυμόμαστε τα παιδιά. Δεν θα ξεχάσω ποτέ που ανεβοκατεβαίναμε μαζί τις σκάλες της εκκλησίας, για να πάμε στο σχολείο. Συνέχεια πιάναμε τη συήτηση και καθυστερόσαμε πολύ να γυρίσουμε στα σπίτια μας. Οι μανάδες μας, μας μάλωναν, αλλά εμείς δεν αλλάζαμε τη συνήθειά μας. Διαβάζαμε μαζί, κάναμε ζαβολιές, παιζάμε. Όπως εγώ, έτσι και τα άλλα παιδιά της Ραχούλας -ο Χρήστος, η Μαρία, η Γεωργία, η Μαρίνα, η Ρήνα, ο Γιώργος, κ.α -δεν θα σε ξεχάσουμε ποτέ και θα ζεις πάντα στην καρδιά μας. Ήσουν βλέπεις τόσο καλός και αργότερα όταν μεγάλωσες, δεν είχες πειράξει ποτέ κανέναν. Έτσι να ξέρεις θα έχουμε όλοι μια πολύ όμορφη ανάμνηση από έναν αξιολάτρευτο άνθρωπο. Αντίο αγαπημένε μου ξάδερφε και φίλε.

M. B. Δάρα

Άλλος ένας πρόωρος και αναπάντεχος χαμός νέου ανθρώπου προστέθηκε στον κατάλογο των βαρύτατων απωλειών της μικρής μας κοινωνίας. Ο θάνατος του Ανδρέα μας συγκίνεις βαθύτατα. Χάθηκε ένας νέος που είχε πολλά ακόμα να προσφέρει, ένας άνθρωπος με ανθρωπιά, μπευθυνότητα και εντιμότητα.

Ένα χαμογελαστό παιδί με πάρα πολλές ευαισθησίες, με τεράστια αποθέματα αγάπης για το χωριό του και το συνάνθρωπο. Υπέρμαχος της παράδοσης και της πολιτιστικής μας κληρονομιάς. Χάθηκε ένας ευτυχισμένος οικογενειάρχης χωρίς να προλάβει να διανύσει ολόκληρο το τόξο της ζωής του, αφήνοντας αναπάντητα ερωτηματικά, πολλά γιατί σε όλους μας, κυρίως οιώνας στην οικογένειά του και στα δύο λατρευμένα του παιδιά που τον έχασαν οι άνθρωποι. Τι να εξηγήσει άραγε κανείς σ' αυτά τα παιδιά; Οι δεσμοί του Ανδρέα με το χωριό ήταν ακατάλυτοι. Το επισκεπτόταν συχνά, συντηρούσε το πατρικό του σπίτι και καλλιεργούσε τον κήπο του. Διατηρούσε εκεί τα εκλογικά του δικαιώματα. Όσοι γνώρισαν τον Ανδρέα από τα παιδικά του χρόνια δεν ξεχνούν ότι ήταν προσιτός σε όλους, αυθόρμητος και χαμογελαστός. Ετσι έφυγε κι απ' τη ζωή, περιφρονώντας την αλαζονεία και υπηρετώντας κάθε αρχή συμβατή με την ανθρώπινη αξιοπρέπεια. Έτσι θα τον θυμόμαστε πάντα. Η καλοσύνη και η απλότητά του τον έκαναν να ξεχωρίζει και η εργατικότητά του τον έκανε να αποτελεί παράδειγμα για πολλούς.

Πνεύμα ανήσυχο έφυγε απ' το χωριό, αγωνίστηκε, ακολουθώντας τον κόσμο των προσδοκιών για μια καλύτερη ζωή. Πέτυχε, πρόκοψε και δημιούργησε μια υπέροχη οικογένεια. Στρατευμένος στον αγώνα της βελτίωσης της καθημερινότητας του ανθρώπου, συνέβαλε όσο μπορούσε στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των ανθρώπων της μεγαλούπολης. Ήταν τελειομανής και ιδιαίτερα ευαισθητός περιμένοντος. Η αδυσώπητη μοιρά όμως έκοψε πρόωρα το νήμα της ζωής του.

Ο Ανδρέας θα λείψει από την παρέα του, τους φίλους του, το χωριό, την εκκλησία, το πανηγύρι. Εμείς θα τον θυμόμαστε όπως τον γνωρίσαμε. Θα μας θυμίζει πάντα ότι πάνω απ' όλα πρέπει να είμαστε ΑΝΩΡΩΠΟΙ.

Η θέση που κέρδισε ανάμεσά μας πάντα θα υπάρχει. Δεν θα τον λησμονήσουμε ποτέ.

Ανδρέα, καλό ταξίδι.

K. Κουτσανδρέας

ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΜΠΟΡΑΣ

Τη Δευτέρα 12 Σεπτεμβρίου έφυγε απ' τη ζωή ο Ιωάννης Α. Μπόρας και κηδεύτηκε την επομένη στο χωριό.

Για τον "Μ

Μια συζήτηση με τον μπάρμπα-Γιάννη

Συνέχεια απ' την 2η σελ.

διών, που έρχονταν και οι τσιούπες στο Σχολείο;

— Είναι πάνω να μας φανεί (πονηρό χαμόγελο). Κοιτάζαμε που όλες ήταν ξεβράκωτες. Μόνο του δάσκαλου το κορίτσι είχε και φόραγε βρακί.

— Τίποτε άλλο θυμάσαι μπαρμπα-Γιάννη; Θυμάσαι ας πούμε κανα γάμο; Πώς γινόταν τότε οι γάμοι;

— Τον πρώτο γάμο που θυμάμαι που ήταν πήγα, όταν ήμουνα νεαρός, ήταν του Κώστα-Μπάλα. Πήγε σώγαμπρος στους Αράπηδες. Τότε οι νιόγαμπροι, αφού μένανε λίγο με τον κόσμο που γλένταγε,

αποσύρονταν σε καμιά πλόχη για τα περατέρω. Εκεί άκουσα και εγώ για πρώτη φορά τις πιστολιές που ρίχνανε, για να διαλαλήσουν ότι η νύφη βρέθηκε εντάξει!

Μας είπε και άλλα πολλά ο μπαρμπα-Γιάννης. Για τους συνομηλίκους του, ποιοι ήτανε καλοί μαθητές. Για τον πόλεμο, τη Μικρασιατική καταστροφή, το θρήνο του κόσμου για τους σκοτωμένους. Για την κατοχή. Για τον αγώνα του κόσμου για επιβίωση. Τα θυμότανε όλα τόσο καλά.

Αιωνία του η μνήμη και ας είναι ελαφρό το χώμα στο Μπουλούτσου που τον σκεπάζει.

H.O.X.

Εορτασμός Δεκαπενταύγουστου 2005

Συνέχεια απ' την 1η σελ.

ατμόσφαιρα και έδινε τη δυνατότητα στις παρέες να μπορούν να συζητήσουν. Μετά τις πρώτες πρωινές ώρες ο κόσμος άρχισε να αποχωρεί, εκτός από κάποιες παρέες παιδιών που τις βρήκε το ξημέρωμα στην πλατεία.

Την επόμενη το πρωί έγινε η καθιερωμένη θεία λειτουργία, από τον αγαπητό και σεβαστό ιερέα του χωριού μας παπα-Σωτήρη. Από ενωρί ο κόσμος γέμισε το εσωτερικό της εκκλησίας (πρώτα οι γεροντότεροι να... πιάσουν στασιδί) και στη συνέχεια το πλακόστρωτο προαύλιο, με τον επενδεδυμένο πρόναο, που δίνει άλλη χάρη στον ιερό ναό της Κοιμητσης της Θεοτόκου (φωτογραφία).

Ήταν εντυπωσιακή και ευχάριστη η εικόνα να βλέπει κανείς μία πλατεία γεμάτη από πατριώτες, (φωτογραφία) με χαρούμενα και χαμογελαστά πρόσωπα να χαιρετούν ο ένας τον άλλο, να εύχονται διάφορα και να εκφράζουν ο ένας στον άλλο τον ...θαυμασμό του με εκφράσεις όπως..... "καθόλου δεν έχεις αλλάξει", "πολύ νέα διατηρείσαι" κλπ.

Το βράδυ της Παναγίας πολλοί πατριώτες συγκεντρώθηκαν πάλι στην πλατεία του χωριού, φάγανε, ήπιανε, διασκεδάσανε και φυσικά θυμηθήκαν τα παλιά. Έτσι ολοκληρώθηκε ένας αικόνη εορτασμός, στη χάρη της Παναγίας, στο χωριό.

Kai tou χρόνου.

Λειτουργία στα ξωκλήσια μας

Στις 27 Ιουλίου, ημέρα του Αγίου Παντελεήμονος, ο παπάς του χωριού με τη βοήθεια του ψάλτη Γιάννη Σχίζα και της Μαρίας του Τάσου του Γεωργακόπουλου, που έκανε χρέο Επιτρόπου, λειτούργησε στην εκκλησία των Αγίων Θεοδώρων, όπου αναπαύονται οι κοιμηθέντες αδελφοί μας -μέλη της θριαμβεύουσας εκκλησίας.

Μετά το «Ευλογητός ο Θεός ημών....» που αναφώνησε ο ιερέας, άρχισε η ανατολή του ήλιου, και οι πρώτες ηλιαχτίδες φώτισαν τα μνήματα των αγαπημένων μας. Τα πρόσωπά τους στις φωτογραφίες αντανακλούσαν θαρρείς, μια γλυκύτητα, μια χαρά για τη συντροφιά που τους κάναμε με τη λειτουργία εκείνο το καλοκαιριάτικο πρωινό στη γειτονιά τους. Η απόσφαιρα που δημιουργήθηκε από την «εν πνεύματι και αληθείᾳ» λατρεία, στον τόπο που μας θυμίζει το βιολογικό μας τέλος, απέβη αληθινή μυσταγωγία των πιο υψηλών πνευματικών μας εμπειριών. Μπράβο στον καλό μας παπα-Σωτήρη.

Θ.Γ.Τ.

Λειτουργία της Αγίας Παρασκευής

Γιορτάστηκε και φέτος με την παρουσία αρκετών πατριωτών η μνήμη της Αγίας Παρασκευής στο ομώνυμο εκκλησάκι. Όπως κάθε χρόνο στη Γιάννη Π. Κουτσανδρία πρόσφερε μια γουρνοπούλα, στη μνήμη του θείου του Ηλία Κουτσανδρία και ο «λοχίας» μια γίδα.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ

Κουρτίνες | Κουρτινόξυλα | Λευκά είδη

Αγ. Βαρβάρας 50-52, Παλαιό Φάληρο
(Πλ. Φιλικής Εισιρείας), τηλ.: 210 98.83.422

ΣΤΗΛΗ

ΤΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

Συζήτηση μ' ένα πατριώτη

Σάββατο απόγευμα και επιστρέφω από του Μπουλούτσου, που πήγα να παρκάρω το αυτοκίνητο. Στη στροφή του δρόμου προς το κάτω χωριό κοντοστάθηκα και κοίταζα κάτω από τη μάντρα να εντοπίσω το χώρο που βρισκόταν παλιά η βρύση του Λεύκου. Μάταια όμως. Τα δένδρα έχουν καλύψει τα πάντα και το μόνο που βλέπει κανείς είναι ένα όμορφο πράσινο τοπίο.

Απογοητευμένος κάπως, αφού δεν μπόρεσα να βρω τη βρύση, που σαν παιδί είχα επισκεφθεί αμέτρητες φορές να πάρω νερό, ξεκίνησα να φύγω. Για καλή μου (;) τύχη βλέπω στη στροφή ένα πατριώτη, μεγαλύτερο από μένα κάποια χρόνια και άνθρωπο με άποψη για τα θέματα του χωριού.

— Πού είναι η βρύση του Λεύκου; τον ρωτάω

— Εκεί στη μάντρα, μου απαντάει, εκεί που η ΔΕΗ έχει βάλει ένα κόκκινο κύκλο για κολώνα, ακριβώς από κάτω. Άλλα δεν φαίνεται τίποτα. Χάθηκε ο Λεύκος.

— Τι να κάνουμε -λέω και εγώ-, η εξέλιξη των πραγμάτων βλέπεις

— Ποια εξέλιξη των πραγμάτων, μου απαντάει κάπως θυμωμένα. Και αμέσως αλλάζει θέμα και πάει την κουμέντα αλλού: Εκτός το Μήτσιο το Δάρα και το Θόδωρο το Σχίζα όλα τα άλλα Συμβούλια του Συλλόγου δεν κάνανε τίποτα.

— Εγώ για τη βρύση σε ρώτησα. Αν όμως θες να συζητήσουμε και γι' αυτό που λες, δεν έχω πρόβλημα. Η δική μου άποψη είναι πως οι πατριώτες που ανέφερες πράγματα πρόσφεραν στο χωριό, αλλά και τα άλλα Συμβούλια του Συνδέσμου έκαναν έργο, που εγώ να θεωρώ σημαντικό.

— Μόνο αυτοί προσφέρανε που σου λέω και θα ήθελα να γραφτεί και στην εφημερίδα.

— Στην εφημερίδα να γραφτεί, αφού το θέλεις, νομίζω όμως πως είσαι άδικος και κάνεις λάθος. Μπορώ να σε ρωτήσω και εγώ κάτι;

— Τι;

— Γιατί δεν πας και εσύ στο Συμβούλιο να βοηθήσεις, ώστε να γίνουν αυτά που λες πως δεν έκαναν οι άλλοι;

— Εγώ; ...Τι λες... Είμαι και... άρρωστος.

— Πριν που δεν ήσουν άρρωστος πήγες ποτέ;

Έτσι έκλεισε ο μικρός διάλογος που έγινε σε φιλικό κλίμα και με χιουμοριστική διάθεση. Ομολογώ βέβαια πως δεν μου άρεσε αυτή η στάση και ανεβαίνοντας εκεί την ανηφορίτσα πέρασαν από το μυαλό

μου κάποιες σκέψεις, που θα ήθελα να τις εκθέσω.

Έχω την άποψη πως η θέση του αγαπητού κατά τα άλλα πατριώτη, είναι ακραία και άδικη. Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία πως οι 2 πατριώτες που ανέφερε πρόσφεραν σημαντικά πράγματα στο χωριό, στο Σύνδεσμο και σε ορισμένους πατριώτες. Γι' αυτές τις πράξεις ο Σύνδεσμος επανειλημένα έχει εκφρασθεί επαινετικά, τους έχει τιμήσει και τους θεωρεί παράδειγμα προς μίμηση. Όμως δεν είναι σωστό νομίζω να μιλάει κανείς απαξιωτικά για τα άλλα Συμβούλια του Συνδέσμου, ότι δηλαδή δεν προσφέρανε κάποιο έργο. Θα υπήρχε ο δρόμος για τους Αράπηδες αν δεν ενεργούσε ο Σύνδεσμος; Θα γινόταν ο δρόμος για το κάτω και το επάνω χωριό; Μπορεί κανείς να αγνοήσει την ασφαλτόστρωση του κεντρικού δρόμου, το δρόμο προς τον Αγιαντριά και ένα σωρό άλλα πράγματα;

Μπορεί κανείς να παραβλέψει την επί 30 χρόνια έκδοση της εφημερίδας, που ενημερώνει τους πατριώτες, τους δίνει χαρά και φέρνει κοντά τον έναν πατριώτη με τον άλλο; Και δεν είναι καθόλου εύκολο πράγμα, αγαπητέ συνομιλητή, η έκδοση αυτού του εντύπου. Μόνο από πλευράς χρόνου για καθένα από τα τελευταία 12σελίδια φύλλα χρειάστηκαν περίπου 20 οκτάρωμα μεροκάματα. Και όχι μόνο δεν παίρνει κανείς ούτε μισό ευρώ, αλλά αρκετοί βάζουν αρκετά από την τοσέπη τους. Δεν είναι για σένα αυτό προσφορά η αγορά στέγης για το Σύνδεσμο; κλπ. κλπ.

Θα ήθελα πάντως να σημειώσω ότι στην εποχή μας πιο χρήσιμη είναι η προσφορά του Συνδέσμου κυρίων στα πολιτιστικά. Τα τεχνικά έργα -κάποτε πράγματα ήταν ζωτικής σημασίας για το χωριό- είναι αποστολή κυρίων του Κράτους και της Τοπικής Αυτοδιοίκησ

**Μια άγνωστη παλαιοχριστιανική πόλη
ΣΕΡΒΟΥ 324 - 527 μ.Χ.
Βρέθηκε ψηφιδωτό στον Αγιαντριά**

Γενικά Περιοχής Σέρβου.

Τα χαρακτηριστικά της περιοχής Σέρβου πληρούν όλες τις προϋποθέσεις, κατοικήσεως της από τους αρχαιότατους χρόνους. Γενικά είναι ένα ασφαλές "έρυμα"(1), ένα φυσικό αμυντήριο σχύρωμα που με ελάχιστα τεχνικά έργα γίνεται απόρθητο. Εχει ευρύτατη παρατήρηση, επιτηρεί τις κοιλάδες Αλφειού και Λάδωνα και ελέγχει το ορεινό δρομολόγιο "Ηραία - Σέρβου - Βυτίνα", που οδηγεί στο κέντρο της Αρκαδίας. Υπήρξε το προπύργιο των Ορχομενίων και Μεγαλοπολιτών(2) και κατά πάσα πιθανότητα ο ενδιάμεσος σταθμός επικοινωνίας "Φρυκτωρία"(3), της Ολυμπίας με το έσωτερο της Πελοποννήσου.

Το κυριότερο δε χαρακτηριστικό, ίσως το μοναδικό στην περιοχή, είναι τα πολλά νερά, είναι οι πολλές πηγές που υπάρχουν στο νοτιοανατολικό πρανέ του βουνού. Σε μια ζώνη πλάτους τριακοσίων και μήκους οκτακοσίων περίπου μέτρων - με κέντρο το προπύργιο χωριό - υπάρχουν περισσότερες από τριανταπέντε πηγές. Μερικά σπίτια ακόμη και σήμερα, στα υπόγειά τους ή στην αυλή τους έχουν δικιά τους πηγή.

Το έδαφος είναι σχετικά εύφορο στον περιορισμένο χώρο των πρανών των βουνών, τα δε μικρά οροπέδια της οροσειράς καλύπτουν τις ανάγκες των κατοίκων στη παραγωγή των δημητριακών. Ίσως γ' αυτό το λόγο η περισσότερο σιτοπαραγωγική περιοχή ονομάζεται, χιλιάδες χρόνια αναλοιώτα, Αρτοζήνος(4), για να δηλώνει τον σιτοβολώνα όχι μόνο των ανθρώπων αλλά και των θεών.

Αρχαία Ευρήματα.

Στην περιοχή του χωριού και συγκεκριμένα στη θέση "Αγιαντριάς" ανευρέθησαν παλαιότερα τεμάχια μαρμάρινων κιονόκρανων(5), υπάρχουν δε και σήμερα σε μεγάλη έκταση διάσπαρτα όστρακα και πορόλιθοι (6), ενώ διακρίνονται ίχνη τείχους μεγάλου πάχους και μήκους και κατά πάσα πιθανότητα υπολείμματα υδραγωγείου αρχαιότατης κατασκευής.

Στον ευρύτερο χώρο αποκαλύφθησαν επίσης κατά καιρούς τάφοι διαφόρων εποχών και ποικίλα άλλα λείψανα υλικών δομήσεως και οικιακού εξοπλισμού.

Το Ψηφιδωτό.

Τον Σεπτέμβριο του 1997 κατά τη διάνοιξη αγροτικού δρόμου στην ίδια θέση στον Αγιαντριά, ανευρέθηκε (7) τμήμα ψηφιδωτού δαπέδου το οποίο παραδόθηκε στην 5η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων Σπάρτης, από την οποία αργότερα ζητήθηκε εγγράφως η αποστολή μιάς φωτογραφίας του ευρήματος, με την παράκληση να προσδιοριστεί εάν ήταν δυνατόν

• Σε ποια χρονική περίοδο της ιστορίας μας ανήκει.

• Το είδος του κτίσματος από το οποίο προέρχεται.

• Τα υλικά κατασκευής του.

• Περιοχές της Πελοποννήσου που υπάρχουν τέτοια ψηφιδωτά και

Από τον Χ. Αθαν. Μαραγκό

οι δήποτε άλλο στοιχείο που συμπληρώνει την ιστορική ταυτότητά του.

Πράγματι η απάντηση της αρμόδιας Υπηρεσίας υπήρξε άμεση και σαφής. Διευκρίνισε όλες τις απορίες με τεκμηριωμένες επιστημονικές απόψεις και επι πλέον υπέδειξε και τη σχετική βιβλιογραφία για περισσότερη ενημέρωση.

Περιελάμβανε δε τα εξής.(8)

"Πρόκειται για μικρό τμήμα ψηφιδωτού μέγιστων 14,5x12,5 εκ. και πάχους 2,5 εκ. Οι ψηφιδες από μάρμαρο και λίθο, λευκού, πράσινου, ερυθρού, κυανού και φαιού χρώματος, διατάσσονται έτσι ώστε να σχηματίζουν πλατιές ταινίες, ενώ διακρίνεται και τρήμα μικρού άνθυμου. Έχουν στερεωθεί πάνω σε δύο στρώματα κονιάματος, το ένα υπόλευκο χονδρόκοκκο με μικρά πετραδάκια και το υπερκείμενο ερυθρό, πιο καθαρό στη σύσταση. Λόγω των μικρών διαστάσεων και του αποστασιακού χαρακτήρα του θραύσματος δεν είναι εύκολο να διαπιστωθεί το κτίσμα, από το οποίο προέρχεται. Εκτιμούμε όμως, ότι ανήκει σε ψηφιδωτό δάπεδο και χρονολογείται στους παλαιοχριστιανικούς χρόνους. Ίσως προέρχεται από τον παλαιό ναό του Αγίου Ανδρέα, στη θέση του οποίου κτίστηκε κατά τον 20ο αιώνα, νεότερος ομώνυμος ναός. Ψηφιδωτά δάπεδα της παλαιοχριστιανικής εποχής έχουν αποκαλυφθεί σε διάφορες θέσεις του ν. Αρκαδίας, όπως στην Τεγέα, το Παλλάντιο, στη Αστρος Κυνουρίας και στη Μεγαλόπολη..."

Απεστάλη δε και μία φωτογραφία από την Υπηρεσίας(9).

Σχέση Ψηφιδωτού και Χώρου

Έτσι καθορίστηκε ότι κατά τους παλαιοχριστιανικούς χρόνους (324-527μ.Χ.)(10), υπήρχε κτίριο με ψηφιδωτό δάπεδο στο Σέρβου. Καθορίστηκε ειδικότερα ότι υπήρχε κτίριο παλαιού ναού, ενδεχομένως κάποιας βασιλικής, στη σημερινή θέση του Αγίου Ανδρέα. Επιβεβαιώθηκε κατά τον πιο αδιαμφισβήτητο επιστημονικό τρόπο ότι υπήρχε πόλη Σέρβου, διότι απαραίτητη προϋπόθεση δημιουργίας κτιρίων με ψηφιδωτά δάπεδα είναι η ύπαρξη πόλης ικανής να μπορεί να δημιουργεί τέτοια οικοδομήματα, τόσον από πλευράς πληθυσμού όσον και από πλευράς διαθέσεως των απαιτούμενων οικονομικών μέσων. Από την γενικότερη ιστορία των ψηφιδωτών συμπερινέται ότι τα ψηφιδωτά δάπεδα γνώρισαν ακινή μόνο σε ευημερούσες πόλεις. Είναι αδιανότητες αυτές οι δραστηριότητες σε περιοχές πτωχές ή σε πόλεις με ανεπαρκή οικονομικά μέσα(11).

Η παραπάνω θέση, σε συνδυασμό με την εξέταση και άλλων ευρημάτων στην περιοχή, ισχυροποιεί την άποψη ότι του Σέρβου προϋπήρχε των παλαιοχριστιανικών χρόνων. Πρέπει να ήταν ένας αρχαίος οικισμός, ο οποίος λόγω της γεωγραφικής του θέσεως αποτελούσε τον ενδιάμεσο σταθμό επικοινωνίας της Ολυμπίας με το έσωτερο της Πελοποννήσου και είχε άμεση σχέση με τα λοιπά λατρευτικά κέντρα της ιερού χώρους της περιοχής, όπως το Λύκαιο (12), το Θαυμάσιο όρος (13), το Κωτήλιον(14), κ.τ.λ. Επί πλέον πρέπει να είχε τους βωμούς του και τα ιερά του, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της θρησκείας του δωδεκάθεου.

Αρτοζήνος

"ΑΡΤΟΖΗΝΟΣ"
30ό έτος έκδοσης, 150 φύλλα κυκλοφορίας

Στο προηγούμενο φύλλο της εφημερίδας κάναμε μια σύντομη ανασκόπηση των 53 πρώτων φύλλων, που κυκλοφόρησαν από το 1976 μέχρι το 1984. Στο διάστημα αυτό προήρθευσαν του Συνδέσμου 5 πατριώτες: Στάθης Δάρας, Β. Δάρας, Ν. Τρουπής (Γκράβαρης), Γ. Αναστασόπουλος και Πέτρος Κουτσανδρίας.

Στο σημερινό άρθρο θα αναφερθούμε, χωρίς λεπτομέρειες στα σημαντικότερα κατά την κρίση μας γεγονότα, που αφορούν τη δεκαετία 1985-1994. Στο διάστημα αυτό κυκλοφόρησαν 49 φύλλα "Α", από το 54 μέχρι το 102. Τα 2 πρώτα χρόνια της δεκαετίας αυτής πρόεδρος του Συνδέσμου ήταν ο Στάθης Δάρας, τα δύο επόμενα ο Χ. Κωνσταντόπουλος και τα υπόλοιπα 6 ο Β. Δάρας.

Τον Δεκέμβριο του 1984 έγινε η τακτική Γενική Συνέλευση και ακολούθησαν αρχαιρεσίες στο Σύνδεσμο. Πρόεδρος αναδείχθηκε για δεύτερη φορά ο Στάθης Δάρας. Για λόγους εξυπηρέτησης του Συνδέσμου το γραφείο μεταφέρθηκε από την Αθήνα στη Ν. Λιόσια, όπου διέμεναν πολλοί πατριώτες. Το Μάρτιο του επομένου έτους (1985) δημοπρατήθηκε μετά από επίμονες προσπάθειες Συνδέσμου και Κοινότητας η ασφαλτόστρωση τμήματος του δρόμου Σαρρά-Σέρβου, με προϋπολογισμό 40 εκατομμυρίων δραχμών και πίστωση 8 εκατομμυρίων. Χρεάστηκε πολύ μεγάλος αγώνας τόσο από την Κοινότητα όσο και από τον Σύνδεσμο, για την πρώθηση αυτού του έργου. Εννέα χρόνια αργότερα (1994), με ενέργειες του βουλευτού κ. Δασκαλάκη εγκρίθηκαν 20.000.000 εκατομμύρια δραχμές για την ολοκλήρωση της ασφαλτόστρωσης. Σήμερα βέβαια ο δρόμος έχει σοβαρά προβλήματα και χρειάζεται νέο στρώμα ασφάλτου. Ο αγώνας συνεχίζεται... Τον Μάρτιο του 1985 πέθανε στην Αθήνα ο Παπα-Αναστάσης (Φωτογραφία), ο οποίος επί σειρά ετών ήταν παπάς στο χωριό.

Ήταν 84 ετών και κηδεύτηκε στη γενέτειρα, όπως ήταν η επιθυμία του. Λίγους μήνες αργότερα (τον Σεπτέμβριο) πέθανε στην Αθήνα η Βάσω Κυριακοπούλου (φωτογραφία), σύζυγος Θεοδώρου Σχίζα, που είναι γνωστό πώς είχε επιδείξει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τα προβλήματα του χωριού και τους πατριώτες.

Τον Δεκέμβριο του 1986 έγινε η τακτική Γενική Συνέλευση με συμμετοχή λίγων πατριώτων και την προεδρία του Συνδέσμου ανέλαβε ο Χρήστος Κωνσταντόπουλος. Την πρωτομαγιά του επόμενου χρόνου (1987) πραγματοποιήθηκε εκδρομή στο χωριό που σημείωσε μεγάλη επιτυχία. Από το τέλος αυτής της χρονιάς άρχισε η τοποθέτηση τηλεφώνων στα σπίτια του χωριού. Έτσι λύθηκε ένα ιδιαίτερα σοβαρό πρόβλημα που ταλαιπωρούσε τους πατριώτες για πάρα πολλά χρόνια

Αγροτικά - Παραϊατρικά

Ο Αλέξης με το κριθάρι
και ο Γιάννης με το μουλάρι

Ήταν Παρασκευή -Μάιος 1961-, ο καιρός πολύ καλός και η πρώτη μου περιοδεία στα χωριά. Το πρώτο χωριό ήταν το Μπουγιάτι (σήμερα Λυσσαρέα). Αρκετές γνωριμίες, μακρινές συγγένειες και πολλές ευχές. Οι πρώτες εντυπώσεις καλές. Η πρώτη εξέταση των ασθενών -όσων βρέθηκαν εκεί και το έμαθαν- έγινε στο σπίτι του μακαρίτη τώρα μπάρμπα **Νικόλα Χαρόπουλος**. Εκεί ήταν και η κόρη του η **Σταυρούλα**, ευγενική και καλοκάγαθη γυναίκα. Δεν ξέρω αν ζει. Αν υπάρχει, ας είναι καλά. Αν έφυγε, ο θεός ας την συγχωράει. Έφερνε καφέ και κράταγε τη σειρά στις γριές που ήθελαν να τους μετρήσει ο γιατρός την πίεση ή να τις δει για κάποιο σφάχτη που είχαν στο σβέρκο ή στην πλάτη. Αυτόν ακριβώς το χώρο χρησιμοποιούσαν και οι προηγούμενοι γιατροί από μένα. **Χατζάκης, Καρνέζης, Κριθιώτης και Κοντζιάς**. Δεν ξέρω αν ήταν και κανένας άλλος.

Ήταν σχεδόν μεσημέρι και με χαιρετούρες και ευχές φύγαμε πεζοί από το Μπουγιάτι για το επόμενο χωριό που ήταν το Σαρακίνι. Εκεί μας περίμεναν αρκετοί Σαρακιναίοι, που είχαν μάθει ότι θα πάει ο γιατρός στο χωριό. Είχα πει πως η επίσκεψη θα είναι τακτική κάθε Παρασκευή και να μη χτυπάνε την καμπάνα. Δεν ήμουνα δάσκαλος για να πάνε τα παιδιά στο σχολείο, ούτε παπάς για τον εσπερινό, ούτε βέβαια και ντελάλης που αναγγέλλει κάποιο έκτακτο γεγονός ή κάποιον περιοδεύοντα θίασο με παράσταση καραγκούζη.

Ξεπεζέψαμε καταμεστήμερο σε ένα από τα πρώτα σπίτια του χωριού, που είχε και μαγαζί. Ήταν του **Παναγιώτη Αλέξοπουλου**, του "Αλέξη", όπως το έλεγαν οι Σαρακιναίοι. Δόθηκε εντολή να ετοιμασθεί ένα πρόχειρο φαγητό (2-3 αυγά, μια κονσέρβα και σαλάτα). Τυρί δεν είχε γιατί δεν υπήρχε ψυγείο, αφού δεν είχε πάει ρεύμα, όπως και στο δικό μας χωριό. Αν θυμάμαι καλά μετά από 7 χρόνια πήγε το ηλεκτρικό.

Αφού φάγαμε, ανέβηκα πάνω στο σπίτι (στη σάλα) και μιλάγιαμε σιγά για την αρρώστια του καθενός, ώστε να μην μας ακούνε από κάτω που ήταν μαζεύεινοι, αφού και εμείς ακούγαμε την συζήτησή τους. Και όχι μόνο τους ακούγαμε αλλά τους μισοβλέπαμε κιόλας, γιατί τα σανίδια στο πάτωμα ήταν αραιά βαλμένα και είχαν φυράνει. Κάποια στιγμή ακούωνταν Σαρακιναίο -τον Αλέξη- να ρωτάει έναν συμπατριώτη του.

— Γιάννην ποιος θα πληρώσει το κριθάρι για το ζώο;
— Τι σε μέλει εσένα, απαντάει εκείνος. Τα έξιδα σήμερα είναι του γιατρού.

— Σε ρωτώ γιατί ο γιατρός δεν ξέρει πόσο πάει η οκά το κριθάρι. Να το θάλω μία είκοσι αντί για μία δραχμή;

(Κουτοπονιηρά βέβαια χωριάτικη. Λες και δεν θα μου το έλεγε μετά ο Γιάννης ή δεν θα το μάθαινα πόσο πάει η οκά το κριθάρι). Ο Αλέξης πάντως ήταν καλός άνθρωπος και πολύ ευχάριστος στη συζήτηση. Είναι πάλεον μακαρίτης. Έμαθα πως πέθανε πριν ένα χρόνο στον Καναδά. Στη μνήμη του πρόσφερα ένα ποσό στο Σύλλογό τους (ισόποσο με πάνω από... 100 κιλά κριθάρι) για τα μαθητικά βραβεία του χωριού του. Αναπαύουσαν Αλέξη. Θα σε θυμάμαι πάντα. Ήσουνα καλοκάγαθος άνθρωπος.

Το απόγευμα γυρίσαμε στο χωριό με αγωγιάτη το Γιάννη. Η πρώτη δουλειά βέβαια ήταν να πληρώσω τον αγωγιάτη. Εκατό για μένα και πενήντα για το ζώο, λέει ο Γιάννης. Του τα έδωσα και τον ευχαρίστησα με ανάμεικτα όμως συναισθήματα. Μου φανήκανε κάπως πολλά. Επαιρνα τότε 4.500 δρχ. το μήνα (150δρχ. την ημέρα). Έτσι δεν ξαναπήρα αγωγιάτη. Έμαθα από μουλάρια και έπαιρνα ένα για συντροφιά. Πλήρωνα 20 δρχ. και όχι βέβαια 50 που ήθελε ο Γιάννης.

Με την ενέργεια πάντως του κουτοπόνηρου και αφελή Αλέξη, γνώρισα από την αρχή της καριέρας μου ως αγροτικός γιατρός, την χωριάτικη νοοτροπία

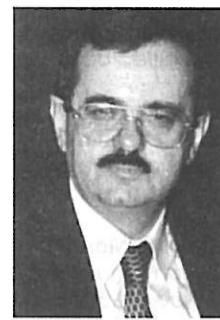
Στάθης ο Α-κάλαμος

Οι περδικούλες

Ο Οκτώβριος είναι ο μήνας που γιορτάζουμε το έπος του 1940. Με αυτή την ευκαιρία ο **Μπάρμπα-Χρήστος ο Κατσιάπης** θυμήθηκε ένα τραγούδι που τραγούδαγαν, εκείνα τα πέτρινα χρόνια, στα κακοτράχαλα βουνά της Αλβανίας.

— Τρεις περδικούλες κάθονταν πάνω στην Αλβανία. Η μιά λαλεί στην Κορυτσά, η άλλη στην Κλεισούρα κι' η τρίτη η καλύτερη στον ποταμό Αώο.
— Με το ποτάμι μίλαγαν και το σιγφωτούσαν. Ποτάμι δεν κουράστηκες κορμάκια κουβαλώντας; Και μ' αιματά να βάφονται τα καθαρά νερά σου;
— Λαλιά δεν έχω για να πώ, γλώσσα να σας μιλήσω. Δεν έχω ούτε δύναμη για να τα σταματήσω. Και το μεγάλο το κακό πίσω για να γυρίσω.
— Κάνω ευχή στην Παναγία και την παρακαλώ να σταματήσει το κακό, να πάψουμε τα μίση. Να σταματήσω πια κι' εγώ κορμιά να κουβαλώ.

ΥΔΡΑΥΛΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΘΕΡΜΑΝΣΗ - ΕΙΔΗ ΥΓΙΕΙΝΗΣ Ι. ΤΣΑΝΤΗΛΑΣ
Αετοράχης 4 Λιόσια τηλ. 210-5732401

Στο προηγούμενο φύλο του Αρτοζήνου έγινε μνεία ότι, η επιβίωσή μας τα παλιά χρόνια στο χωριό βασιζόταν στην Αγροτική Οικονομία: Στα απομακρυσμένα χωράφια, στην οικόσιτη κτηνοτροφία και στα αμπέλια μας.

Η παράδοση

Το αμπέλι και το κρασί αποτελεί μέρος της πανάρχαιης ιστορικής και πολιτιστικής ελληνικής κληρονομιάς. Είναι βέβαιο πως ο άνθρωπος χρησιμοποιούσε για τη διατροφή του τα σταφύλια, από την εποχή του ορειχαλκού. Μετά τον αποκλεισμό, στο Νάρε -λέει η Παλαιά Διαθήκη, φύτεψε αμπέλι. Στην Ομηρική εποχή η αμπελουργία ήταν πολύ ανεπιγενέντη και ο Οδυσσέας χρησιμοποίησε το ξακουστό κρασί της Θράκης, για να μεθύσει τον Πολύφρημο. Πολλές χώρες υποστηρίζουν πως αυτές ήταν η πρώτη Πατριδική απέδιδην την ανακάλυψη και καλλιέργειά του σε κάποια θέσητη. Οι Έλληνες είχαν το Διόνυσο, οι πρώτοι Ιταλοί τον Κρόνο και αργότερα οι Ρωμαίοι το Βάκχο. Μεγάλοι ποιητές, γλύπτες, χριστιανοί υμνογράφοι και λαϊκοί καλλιτέχνες, τραγούδησαν, ζωγράφισαν και σκάλισαν το ωραίο φυτό από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα, ιδιαίτερα στην Ελλάδα.

Τα αμπέλια στο χωριό

Στο χωριό μας η ιστορία του αμπελιού χάνεται στο παρελθόν, γιατί δεν υπάρχει σχετική μαρτυρία για το πότε ακριβώς άρχισε η καλλιέργειά του. Τα αμπέλια μας ήταν διάσπαρτα σε διάφορες περιοχές όπως, στο Κοκκινάλαβο, στο Τριαναλώνι, στο Μπουλούτσου, στην Κρίκια, στη Ρέμπιτζα στου Ραχιμουζάκιου και στην Κάπελη και Ηθι. Η καλλιέργειά τους έκανε με το κλάδεμα που γινόταν συνήθως γύρω στα Χριστούγεννα ή λίγο αργότερα και ακολουθούσε το σκάψιμο (κουτρούλια γύρω από τη ρίζα του φυτού). Το Μάρτιο γινόταν το ράντισμα -με γαλαζόπτερα και λίγο διαλυμένο χοριδί (ασβέστη)- και Μάιο το θερινό φεστιβάλ και το κορφολόγημα. Ακολουθούσε ο τρύγος που γινόταν μετά τις 20-25 Σεπτεμβρίου, ανάλογα με τον καιρό.

"**ΘΕΡΟΣ-ΤΡΥΓΟΣ - ΠΟΛΕΜΟΣ**", έλεγαν οι παπιόπεδες μας. Οι τρεις αυτές λέξεις δίνουν να καταλάβουμε ότι ο τρύγος ήταν η πιο σοβαρή και κουραστική φάση της αμπελοκαλλιέργειας.

Ο Τρύγος

Μπαίνοντας στο Σεπτέμβριος σε όλα τα σπίτια άρχιζαν οι προετοιμασίες. Πλέναμε τα βαρέλια (βαγέλια) και τη γεμίζαμε με την σουραμένα ασκιά, και απαλλαγμένο από τυχόν σκουπιδία μούστο. Μετρούσαμε την περιεκτικότητα του σακχάρου με ειδικό όργανο το γράδιο. Εάν η χρονιά ήταν καλή με ζεστό καιρό και χωρίς βροχές μετά της Παναγίας, τα κρασί είχαν πάνω από 12 βαθμούς, που ήταν η βάση για ένα καλό κρασί.

Ο ΤΡΥΓΟΣ

Tου Θοδωρή Τρουπή (Γκράβαρη)

τες, τα έβαζαν στα καλάθια και από κει στις κοφίνες, που τις μεταφέραμε στον ώμο για πάτημα των σταφυλιών στο ληνό. Ο ληνός ήταν ένας πέτρινος κιτσός χώρος, ορθογώνιος συνήθως σχήματος που στη βάση του υπήρχε έξοδος αυλακωτή με πέτρινη κορύτα ώστε να τρέχει ο μούστος στο λεβέτι. Ο ληνός ήταν το παπητήρι, όπου οι παπούδες και τα παιδιά πατούσαμε τα σταφύλια (πάνω σε οιονεί σχάρα από σπάρτα) και βγάζαμε το χυμό των σταφυλιών, το μούστο.

Τα σταφύλια ήσαν μαύρα και άσπρα πάσης ασπρούδια στην κατάρχηση. Όλα τα σπίτια σχεδόν είχαν το κρασάκι τους. Οι άνδρες -πασάδες- έπιναν και κάνα ποτηράκι στα μαγαζιά της εποχής, όπως στα τσαγκαράδικα του Χρήστου του Παπαγεωργίου, του Θ. Τρουπή (Αλούπη) του Σγούλια και του Τσαγκαράκου (Μήτσιου Κερπεσιώτη). Οι μαγαζάτορες, όταν τους πάτηαν τα μαρούλια, πηγαίνανε πάντα σε ασκιά κόκκινα κρασί το Ζαχά και τη Μούντριζα.

Οι πατεράδες μας πίστευαν, όπως συνιστούν και οι καρδιολόγοι σήμερα, ότι το κρασί «στυλώνει» τον άνθρωπο, τον κάνει γερό, δυνατό κ

Η ΣΤΗΛΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ: Επιτυχίες και πρόοδοι των παιδιών

Στις φετινές Πανελλήνιες εξετάσεις πέτυχαν αρκετά παιδιά από το χωριό:

— Ο Νικόλαος Ηλ. Μπόρας (εγγονός του αείμνηστου Μπορόγιαννη) πέτυχε δεύτερος (2ος) στη Σχολή Επιστήμης και Τεχνολογίας Υπολογιστών Πελοποννήσου (στην Τρίπολη).

— Η Ευσταθία Θ. Λιατσοπούλου στη σχολή Αρχιτεκτόνων του Ε.Μ.Π.

— Ο Κωνσταντίνος Α. Γκούτης στο Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών του Ε.Μ.Π

— Ο Σωτήριος Γ. Θανόπουλος στο Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Τεχνολογίας Ηλεκτρονικών Υπολογιστών, στο Πολυτεχνείο Πάτρας.

— Η Αθηνά Κ. Δάρα στη Νοσηλευτική Αθηνών.

— Ο Αγγελής Ι. Στρίκος στο Τμήμα Πολ. και Δομικών έργων Αθήνας ΑΣΠΑΙΤΕ.

— Ο Αγγελής Γ. Στρίκος στη σχολή Αστυφυλάκων.

— Ο Γεώργιος Ηλ. Σκούρος στη Σχολή Αστυφυλάκων

— Η Μαριαλένα Δ. Μιχοπούλου στο ΤΕΙ Λογιστικής στον Πειραιά.

— Η Μαρία Δ. Ραυτόπουλου (κόρη της Ασήμως Αθ. Δημοπούλου), στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Πειραιά. (Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων).

— Η Δήμητρα Δημ. Σχίζα στο Τμήμα Πληροφορικής στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Ο Σύνδεσμος εκφράζει τα θερμά του συγχαρητήρια και εύχεται σε όλους τους νέους καλές σπουδές και καλή σταδιοδρομία. Αν κάποιο παιδί πέτυχε και δεν το πληροφορηθήκαμε παρακαλούμε πολύ να μας ενημερώσετε, ώστε να το γράψουμε την επόμενη φορά.

Πτυχιούχοι, Μεταπτυχιακές σπουδές και εργασία.

— Η Μαργαρίτα Θ. Τρουπή τελείωσε τις σπουδές της στο ΤΕΙ Πληροφορικής.

Φταίνε τα παιδιά;

Δεν είναι σπάνιες οι περιπτώσεις που μπορεί κανείς να ακούσει ένα γονιό να κατηγορεί το παιδί του για κάποια συμπεριφορά που δεν ταιριάζει με τη δική του επιθυμία. Και εύλογα τίθεται το ερώτημα. Έχει δίκιο ο γονιός; Φταίει πράγματι το παιδί; Η γενική εντύπωση είναι πως φταίει, αν λάβει κανείς υπόψη του και το γεγονός πως το παιδί έχει και ... την κοινή γνώμη εναντίον του. Στην πραγματικότητα όμως φαίνεται πως τα πράγματα δεν είναι έτοις και πως η ευθύνη βαραίνει κατά κύριο λόγο τον ίδιο το γονιό. Γι' αυτό και η Πολιτεία καταλογίζει ευθύνη στο γονιό που παραμελεί π.χ το παιδί του, ενώ δεν καταλογίζει ευθύνη στο παιδί που παραμελεί τους γονείς του.

Η επιστήμη δέχεται σήμερα πως η συμπεριφορά του παιδιού έχει τις ρίζες της στην συμπεριφορά και τον χαρακτήρα των ανθρώπων που το μεγάλωσαν. Δηλαδή ουσιαστικά στους γονείς (ή και σε όποιους άλλον ασχολήθηκε με την ανατροφή του, στη μικρή του ηλικία). Υπολογίζεται πως το 60% του χαρακτήρα του ανθρώπου έχει διαμορφωθεί μέχρι την ηλικία των 4 ετών. Και όταν λέμε χαρακτήρα εννοούμε χοντρικά αυτό που αισθάνεται κανείς μέσα του –πώς χαίρεται, πώς λυπάται, πώς θυμώνει, πώς αγαπάει, πώς συμπαθεί, πώς αντιπαθεί κλπ. κλπ.–όχι τόσο η εξωτερική του συμπεριφορά, η οποία μπορεί να επηρεάζεται και από διάφορους άλλους παράγοντες όπως είναι οι γνώσεις, οι εμπειρίες της ζωής, οι συγκεκριμένες περιστάσεις κλπ. Αυτό εκ της όψης φαίνεται κάπως παράξενο. Όμως δεν είναι. Μετά την ηλικία αυτή ο άνθρωπος διαμορφώνει το υπόλοιπο του χαρακτήρα του μέχρι το τέλος της ζωής του με τις γνώσεις που αποκτάει και τις εμπειρίες της ζωής του.

Με άλλα λόγια τα θεμέλια του χαρακτήρα του ανθρώπου έχουν μπει στη μικρή ηλικία, που η ευθύνη ανατροφής ανήκει στους γο-

νείς. Σχετική είναι και η παροιμία που λέει πως “το μήλο κάτω από τη μηλιά θα πέσει”, όπως και η άλλη που υποστηρίζει πως “τα γράμματα μπορεί να σε μορφώσουν, χαρακτήρα όμως δεν μπορούν να σου διαμορφώσουν”. Όλα αυτά βέβαια είναι σχετικά και τίποτα στη ζωή (ιδιαίτερα στην Ιατρική) δεν είναι απόλυτο. Γ' αυτό υπάρχει και η παροιμία που λέει “από αγκάθι θγάνει ρόδο”. (Αυτό βέβαια αν το αναλύσει κάποιος ειδικός θα διαπιστώσει ότι στην ουσία δεν είναι και ... πολύ ρόδο).

Η κληρονομικότητα, που πολλοί την αναφέρουν σε περιπτώσεις που δεν μπορούν να εξηγήσουν κάποιες συμπεριφορές, φαίνεται πως δεν παίζει ουσιαστικά ρόλο στη διαμόρφωση του χαρακτήρα του ανθρώπου. Αυτό έχει αποδειχθεί από τις περιπτώσεις των μονοκιών διδύμων (αυτών δηλαδή που έχουν το ίδιο ακριβώς γενετικό υλικό), που μετά τη γέννησή τους μεγάλωσαν σε τελείως διαφορετικό περιβάλλον. Έγιναν τελείως διαφορετικοί χαρακτήρες. Και αν δεχθούμε στο κάτω-κάτω πως η κληρονομικότητα παίζει κάποιο ρόλο, υπόθεσης μάνας και του πατέρα δεν είναι πάλι; Αυτό για αυτούς που λένε “τίνος έμοιασε;”

Θα μπορούσε κανείς να παρομοίασει τον εγκέφαλο του παιδιού (όλα στον εγκέφαλο γίνονται), με έναν ηλεκτρονικό υπολογιστή, που τόσο έχει μπει σήμερα στη ζωή, κυρίως των νέων. Όπως ο υπολογιστής μπορεί να σου εμφανίσει μόνο τα προγράμματα που τον έχει φορτώσει (τα στοιχεία δηλαδή που του έχεις βάλει στο σκληρό του δίσκο, που είναι ο εγκέφαλός του), το ίδιο συμβαίνει και με τον εγκέφαλο του παιδιού (του ανθρώπου), που εκδηλώνει συμπεριφορά και χαρακτήρα σύμφωνα με τα μηνύματα (οπτικά και ακουστικά ερεθίσματα), που έχει δεχθεί στη μικρή του ηλικία. Και από ποιους δέχτηκε αυτά τα μηνύματα; Από τους γονείς του και το στενό του οικογενειακό περι-

— Η Χημικός Άννα Ηλ. Γιαννακόπουλου τελείωσε τις μεταπτυχιακές της σπουδές στην Αγγλία (master) και επέστρεψε στην Ελλάδα.

— Η Μαρία Δ. Ραυτόπουλου (κόρη της Ασήμως Αθ. Δημοπούλου), στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Πειραιά. (Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων).

— Η Δήμητρα Δημ. Σχίζα στο Τμήμα Πληροφορικής στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Ο Σύνδεσμος εκφράζει τα

θερμά του συγχαρητήρια και εύχεται σε όλους τους νέους καλές σπουδές και καλή σταδιοδρομία. Αν κάποιο παιδί πέτυχε και δεν το πληροφορηθήκαμε παρακαλούμε πολύ να μας ενημερώσετε, ώστε να το γράψουμε την επόμενη φορά.

Πτυχιούχοι, Μεταπτυχιακές σπουδές και εργασία.

— Η Μαργαρίτα Θ. Τρουπή τελείωσε τις σπουδές της στο ΤΕΙ Πληροφορικής.

Σε όλα τα παιδιά τις καλύτερες ευχές μας.

βάλλον.

Τον ξεχωριστό ρόλο του κάθε γονιού στη διαμόρφωση του χαρακτήρα του δικού του παιδιού μπορεί να τον διαπιστώσει σε κλειστές κοινωνίες, όπως για παράδειγμα στο δικό μας χωριό. Τα παιδιά που ενηλικώθηκαν πριν τη δεκαετία του 1960, ουσιαστικά μεγάλωσαν στο ίδιο περιβάλλον, με τους ίδιους κατοίκους, το ίδιο σχολείο, τους ίδιους δασάκλους, την ίδια εκκλησία, τις ίδιες ενασχολήσεις κλπ. Η μόνη ουσιαστική διαφορά ήταν το διαφορετικό οικογενειακό τους περιβάλλον. Έγιναν όλα τα Σερβιτσάρια το ίδιο χαρακτήρα; Όχι βέβαια. Το καθένα έχει το δικό του χαρακτήρα, που αν τον αναλύσει ένας ειδικός θα διαπιστώσει πως στην ουσία είναι προέκταση του χαρακτήρα των γονιών του.

Πρακτικό συμπέρασμα:

Γονείς, παπούδες και γιαγιάδες, μην επιρρίπτετε ευθύνες στα παιδιά και τα εγγόνια σας γι' αυτό που είναι. Η ευθύνη είναι ουσιαστικά δική σας. Προσέξτε τη συμπεριφορά σας στα μικρά παιδιά. Μη νομίζετε πως δεν καταλαβαίνουν επειδή είναι μικρά. Ότι θλέπουν και ακούνε στη μικρή τους ηλικία, εγγράφονται στον εγκέφαλό τους και διαμορφώνουν το χαρακτήρα τους. Γίατο πρέπει να αποφεύγετε μπροστά στα μικρά παιδιά να λέτε ή να κάνετε πράγματα, που δεν θα θέλατε να πουν ή να κάνουν τα ίδια. Και κάτι ακόμη. Επειδή σήμερα πολλές νέες μανάδες εργάζονται, αναθέτουν τη φύλαξη και φροντίδα των μικρών παιδιών σε ξένες γυναίκες. Είναι θέβαιο πως οι γυναίκες αυτές θα μεταδώσουν στο μικρό παιδί στοιχεία του δικού τους χαρακτήρα. Το θέλετε; Αν όχι ο Σταθμός είναι προτιμότερη λύση.

Σε επόμενο άρθρο θα αναφερθούμε στη συμπεριφορά και ευθύνη των παιδιών απέναντι στους γονείς τους

Σερβαίος Γιατρός

Περίληψη Διακήρυξης

Ελληνική Δημοκρατία
Περιφέρεια Πελ/σου
Νομός Αρκαδίας

Δήμος Ηραίας
22028 Παλούμπα

Αριθ. Πρωτ: 2895

Ο Δήμαρχος Ηραίας διακηρύσσει την επιλογή αναδόχου, με ανοιχτή διαδικασία, με το σύστημα προσφοράς με επί μέρους ποσοστά έκπτωσης κατά ομάδες τιμών σε

Συνέχεια απ' την σελ. 4

**Ψηφιδωτά δάπεδα
στην Αρκαδία**

Το ψηφιδωτό δάπεδο είναι ένα καλλιτεχνικό είδος ευρύτατα χρησιμοποιούμενο κατά την ελληνιστική και την ρωμαϊκή εποχή και χωρίς διακοπή συνεχίζεται και αργότερα. Ο 4ος αιώνας είναι ένα συμβατό σημείο έναρξης. Η εξέλιξη των ψηφιδωτών εκφράζεται με μία σειρά αλλαγών που παραπούνται στο εικονογραφικό, τεχνοτροπικό και ιστορικό πεδίο (15).

Η τεχνοτροπία εκτός από την χρονολόγηση του ψηφιδωτού καθορίζει και την οικονομική κατάσταση της πόλης και τον πολιτισμό της. Αν λοιπόν εξετάσουμε (συγκρίνουμε) το είδος των υλικών και συγκεκριμένα τα χρώματα των ψηφιδών των ψηφιδωτών δαπέδων που αποκαλύφθηκαν στην Αρκαδία, δηλαδή στο Άστρος και την Μελιγού Κυνουρίας, στην Μεγαλόπολη, στο Παλλάντιο και στην Τεγέα διαπιστώνεται ότι: Στο Άστρος χρησιμοποιήθηκε το λευκό, μαύρο και κεραμιδί χρώμα (16), στην Μεγαλόπολη το λευκό, μαύρο, ζαχαρί, πορτοκαλί, κυανό, κεραμιδί, ερυθρό, φαιό, κίτρινο, πράσινο, και καστανό σε αποχρώσεις (17), στη Μελιγού, λευκό, μαύρο, φαιό και ιώδες (18), στο Παλλάντιο, λευκό, μαύρο και ερυθρό (19), στην Τεγέα, λευκό, μαύρο, ρόδινο, κεραμιδί, καστανό, ανοιχτό κυανό, κίτρινο, φαιό, ερυθρό και πράσινο σε αποχρώσεις (20) και στου Σέρβου, λευκό, πράσινο, ερυθρό, κυανό και φαιό, χρώμα (21).

Παρατηρούμε λοιπόν ότι στη Μεγαλόπολη και στη Τεγέα χρησιμοποιήθηκαν έντεκα χρώματα, στου Σέρβου πέντε, στη Μελιγού τέσσερα, στο Άστρος και στο Παλλάντιο από τρία.

Η ποικιλία των χρωμάτων στο ψηφιδωτό φανερώνει την έκταση του καλυπτόμενου δαπέδου του κτίσματος και κατά συνέπεια τις οικονομικές δυνατότητες της πόλης.

Έτσι του Σέρβου ιεραρχικά τοποθετείται μετά την Μεγαλόπολη και την Τεγέα στην Αρκαδία και είναι μία από τις 27 θέσεις που αποκαλύφθηκαν ψηφιδωτά δάπεδα σ' ολόκληρη την Πελοπόννησο (22).

Επί πλέον παρατηρούμε ότι στη Μεγαλόπολη και στην Τεγέα χρησιμοποιείται με ιδιαίτερη έμφαση το ερυθρό χρώμα που θα πρέπει ίσως να ερμηνευτεί ως προτίμηση των ντόπιων ψηφωτών (23). Επειδή όμως, όπως προκύπτει από την εξέταση, το ίδιο συμβαίνει και με το ψηφιδωτό του Σέρβου -που υπάρχει και σ' αυτό το ερυθρό χρώμα με ιδιαίτερη έμφαση- ενισχύεται η άποψη, ότι του Σέρβου είχε ανάλογες προτίμησις ενδεχομένως επιλογή και του ίδιου εργαστηρίου. (24) Επίσης η επιλογή του ψηφιδωτού υποδηλώνει την εποχή και πολύ περισσότερο το θέμα, που θα πρέπει να είναι παρεμφερές με αυτό της Μεγαλόπολης και της Τεγέας.

**Μεγαλόπολη - Τεγέα -
Σέρβου**

Μια παράλληλη διαδρομή οικονομικής ανάπτυξης και πολιτισμού των δύο αυτών πόλεων με του Σέρβου, στους παλαιοχριστιανικούς χρόνους, όσο και αν παρουσιάζεται σήμερα υπερβολική δεν πρέπει να αποκλεισθεί. Η σχέση του Σέρβου με την Μεγαλόπολη (25) πρέπει να θεωρείται δεδομένη από τους χρόνους ιδρυσής της το 371 π.Χ. γιατί αποτελούσε την οριογραμμή με τους Θελπουσίους και τους Ηραιείς. Επίσης είναι γνωστό ότι πολλές πόλεις της περιοχής των Ορχομενίων μετείχαν στη συνοίκηση της Μεγαλόπολης, όπως η Θεισά, το Μεθύδριον, η Τεύθις, και κατά πάσα πιθανότητα η Καλλία, η Δίποινα και η Νώνακρις. Όταν ο περιηγητής Παυσανίας επισκέφθηκε την περιοχή το 170 μ. Χ. περίπου αναφέρει ότι από τις πόλεις που ίδρυσαν την Μεγαλόπολη άλλες επί των ημερών του είναι τελείως έρημες και άλλες είχαν οι Μεγαλοπολίτες σαν κατοικημένες κώμες.

Όμως μετά την κατάληψη και την καταστροφή εκ θεμελίων της Μεγαλόπολης από τον βασιλιά της Σπάρτης Κλεομένη το 223 π.Χ. πολλοί κάτοικοι επέστρεψαν στις πόλεις τους -μετά από 150 χρόνια- και διατήρησαν τους δεσμούς τους για αρκετά χρόνια αργότερα.

Είναι επίσης δεδομένος ο ρόλος της Τεγέας στην περιοχή, τόσο για την οικονομική όσο και την πολιτισμική της ανάπτυξη, αφού τα ψηφιδωτά δάπεδα της βασιλικής της ήταν τα καλλίτερα της Πελοποννήσου.

Όπως είναι γνωστό η παλαιοχριστιανική περίοδος υπήρξε η εποχή των μεγάλων μεταβολών και των σοβαρότερων ανακατάτεξεων όπως: η ίδρυση του ανατολικού κράτους, η επικράτηση του χριστιανισμού, η κατάργηση των Ολυμπιακών αγώνων, οι διωγμοί των εθνικών, οι καταστροφές των ιερών, ή η μετατροπή τους σε χριστιανικούς ναούς, η κατάλυση του δυτικού κράτους, οι διώξεις και καταστροφές των Γότθων και άλλα.

Του Σέρβου φαίνεται πως αντελήφθη έγκαιρα τα σημεία των καιρών, ότι δηλαδή δεν υπήρχε ελπίδα αναβίωσης της αρχαίας θρησκείας "...χαμαί πέσε διάδαλος αυλά..." (26), ακολούθησε τον χριστιανισμό και μετέτρεψε τα αρχαία ιερά του σε χριστιανικές εκκλησίες, την ίδια εποχή που και στην Τεγέα ο ναός της Αλέας Αθηνάς -έργο του Σκόπα- ο μεγαλύτερος ναός της Πελοποννήσου κατά την αρχαιότητα, αλλά και το εργαστήριο του Φειδία στην Ολυμπία μετασκευάστηκαν και αυτοί σε χριστιανικές εκκλησίες.

**Ο Ναός Βασιλικής
του Σέρβου**

Στην Πελοπόννησο έχουν επισημανθεί με ανασκαφές τα λείψανα μεγάλων και πλουσίων βασιλικών στη θέση οικισμών της αρχαι-

ΣΕΡΒΟΥ 324 - 527 μ.Χ.

Εορτασμός Αγίου Ανδρέα 1989

**Ζαντινό Μουσείο
Σπάρτης**. Το κομμάτι αυτό "ανήκει σε ψηφιδωτά δάπεδα και χρονολογείται στους παλαιοχριστιανικούς χρόνους". Επίσης στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Πολιτισμού (Τμήμα Αρχαιολογικών χώρων, Μνημείων και Αρχαιολογικής Έρευνας)

όπητας που προέρχονται από μετατροπές αρχαίων ιερών. Αυτό φανερώνει ότι παρά τις οποιεσδήποτε μεταβολές τα οικοδομήματα που επιβίωσαν σηματοδοτούν τη μεταβολή της αρχικής τους λειτουργίας και την προσαρμογή τους στις νέες συνθήκες της εποχής και στις ανάγκες των κατοίκων. Οι αλλαγές αυτές σφράγισαν την όψη του τόπου. Οταν λοιπόν έσθησε η φλόγα των Ολυμπιακών αγώνων από την Ολυμπία και σταμάτησαν οι εορτές στο ιερό όρος Λύκαιο (27), του Σέρβου στην περίοδη θέση του βρέθηκε το ψηφιδωτό, η βασιλική πρέπει να κάλυπτε το ΝΔ τμήμα του πλατώματος, με τον ίδιο προσανατολισμό του αρχαίου ιερού και η ΒΑ γνωνία της, να ήταν στην ίδια θέση με την αντίστοιχη του σημερινού Ναού. Από εκεί με ανατολική πλευρά μήκους περίπου οκτώ μέτρων και βόρεια δεκαπέντε, ίσως και περισσότερο, σε σχήμα παραλληλογράμμου με ΝΔ κατεύθυνση ιχνογραφείται η κάτωφυτη του Ναού. Μία κρήνη στο περίστυλο αίθριο δυτικά εμπρός -κατάλοιπο του αρχαίου ιερού και η ΒΑ γνωνία της, να ήταν στην ίδια θέση με την αντίστοιχη του σημερινού Ναού. Από εκεί με ανατολική πλευρά μήκους περίπου οκτώ μέτρων και βόρεια δεκαπέντε, ίσως και περισσότερο, σε σχήμα παραλληλογράμμου με ΝΔ κατεύθυνση ιχνογραφείται η κάτωφυτη του Ναού. Μία κρήνη στο περίστυλο αίθριο δυτικά εμπρός -κατάλοιπο του αρχαίου ιερού και η ΒΑ γνωνία της, να ήταν στην ίδια θέση με την αντίστοιχη του σημερινού Ναού. Από εκεί με ανατολική πλευρά μήκους περίπου οκτώ μέτρων και βόρεια δεκαπέντε, ίσως και περισσότερο, σε σχήμα παραλληλογράμμου με ΝΔ κατεύθυνση ιχνογραφείται η κάτωφυτη του Ναού. Μία κρήνη στο περίστυλο αίθριο δυτικά εμπρός -κατάλοιπο του αρχαίου ιερού και η ΒΑ γνωνία της, να ήταν στην ίδια θέση με την αντίστοιχη του σημερινού Ναού. Από εκεί με ανατολική πλευρά μήκους περίπου οκτώ μέτρων και βόρεια δεκαπέντε, ίσως και περισσότερο, σε σχήμα παραλληλογράμμου με ΝΔ κατεύθυνση ιχνογραφείται η κάτωφυτη του Ναού. Μία κρήνη στο περίστυλο αίθριο δυτικά εμπρός -κατάλοιπο του αρχαίου ιερού και η ΒΑ γνωνία της, να ήταν στην ίδια θέση με την αντίστοιχη του σημερινού Ναού. Από εκεί με ανατολική πλευρά μήκους περίπου οκτώ μέτρων και βόρεια δεκαπέντε, ίσως και περισσότερο, σε σχήμα παραλληλογράμμου με ΝΔ κατεύθυνση ιχνογραφείται η κάτωφυτη του Ναού. Μία κρήνη στο περίστυλο αίθριο δυτικά εμπρός -κατάλοιπο του αρχαίου ιερού και η ΒΑ γνωνία της, να ήταν στην ίδια θέση με την αντίστοιχη του σημερινού Ναού. Από εκεί με ανατολική πλευρά μήκους περίπου οκτώ μέτρων και βόρεια δεκαπέντε, ίσως και περισσότερο, σε σχήμα παραλληλογράμμου με ΝΔ κατεύθυνση ιχνογραφείται η κάτωφυτη του Ναού. Μία κρήνη στο περίστυλο αίθριο δυτικά εμπρός -κατάλοιπο του αρχαίου ιερού και η ΒΑ γνωνία της, να ήταν στην ίδια θέση με την αντίστοιχη του σημερινού Ναού. Από εκεί με ανατολική πλευρά μήκους περίπου οκτώ μέτρων και βόρεια δεκαπέντε, ίσως και περισσότερο, σε σχήμα παραλληλογράμμου με ΝΔ κατεύθυνση ιχνογραφείται η κάτωφυτη του Ναού. Μία κρήνη στο περίστυλο αίθριο δυτικά εμπρός -κατάλοιπο του αρχαίου ιερού και η ΒΑ γνωνία της, να ήταν στην ίδια θέση με την αντίστοιχη του σημερινού Ναού. Από εκεί με ανατολική πλευρά μήκους περίπου οκτώ μέτρων και βόρεια δεκαπέντε, ίσως και περισσότ

Αραπαίοι Ήρωες και πεσόντες

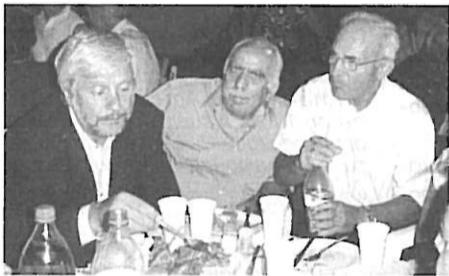
Συνέχεια απ' τη σελ. 1

την ημέρα του Αγίου Κωνσταντίνου και θεώρησε καλό να τη μοιρασθεί με τους πατριώτες, την ημέρα της τελετής. Η άλλη ήταν προσφορά του Συνδέσμου. Το βράσιμο ανέλαβε, όπως πάντα, ο Φώτης Παναγόπουλος, με βοηθούς τον Γιάννη Τσαντήλα και τους αδελφούς Ηλία και Γιάννη Μαρ. Παγκράτη.

Στο σερβίρισμα συμμετείχαν πολλοί Αραπαίοι και Αραπιώτες, με τις κόρες και τις εγγονές του φώτη πάντα παρούσες. Η Άννα του Ηλία Παγκράτη φρόντιζε να μη μείνει κανείς παραπονούμενος, αν και ο κόσμος ήταν πολύ και τα καθίσματα λιγότερα. Οι γιδες τελικά δεν έφθασαν για όλους, αν και αρκετοί δεν έφαγαν από αυτές λόγω νηστείας. Παρατηρήσαμε ότι και ο Υπουργός κ. Πέτρος Τατούλης, που τίμησε τη γιορτή, νηστεύει και έφαγε μόνο ψωμί με ντομάτα. Η νηστεία ήταν ο λόγος που απουσίασε από το τραπέζι και ο παπά-Σωτήρης, που πάντα συμμετέχει σε ανάλογες περιπτώσεις και μάλιστα δίνει το πράσινο σήμα στο χορό.

Στο τέλος, στήθηκε χορός με Δημοτικά τραγούδια, που κράτησε μέχρι αργά τη νύχτα. Με την ευκαιρία ο κ. Τατούλης ενημερώθηκε λεπτομερειακά και για αρκετή ώρα από τη Δημοτική Αρχή και τον Σύνδεσμο για τον δρόμο Σέρβου - Αράπηδες - Κοκκινοράχη και για τη μελέτη που έχει συνταχθεί.

Ο Υπουργός υποσχέθηκε ότι θα βοηθήσει στη χρηματοδότηση από το Πρόγραμμα "ΘΗΣΕΑΣ" ώστε να συμπεριληφθεί στο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Στήριξης, είτε στο τρέχον, αν υπάρχουν αδιάθετοι πόροι, είτε στο επόμενο. Ελπίζουμε αυτή τη φορά κάτι να γίνει.

Ο πρόεδρος και ο αντιπρόεδρος του Συνδέσμου επεξήγούν στον Υπουργό το πρόβλημα με το δρόμο Σέρβου - Αράπηδες - Κοκκινοράχη.

Η ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΩΤΩΝ

Την Κυριακή 14 Αυγούστου πραγματοποιήθηκε, όπως είχε προγραμματισθεί και ανακοινώθηκε στον ΑΡΤΟΖΗΝΟ, η συγκέντρωση των πατριωτών σε αίθουσα του Σχολείου στο χωριό. Σκοπό είχε να ενημερωθούν οι συγχωριανοί για τις δραστηριότητες της Δημοτικής Αρχής από τον Αντιδήμαρχο κ. Θάνο Μπόρα και για τις δραστηριότητες του Συλλόγου από τον πρόεδρο του κ. Ηλία Χειμώνα. Κυρίως όμως να ακουσθούν οι απόψεις και οι εισηγήσεις των πατριωτών για τα θέματα που τους ενδιαφέρουν και να γίνει γι' αυτά συζήτηση.

Στην αρχή ο πρόεδρος του Συλλόγου απένειμε τιμητική πλακέτα στο πατριώτη Γιάννη Σχίζα (φωτογραφία) για την εθελοντική προσφορά εργασίας στην ανακατασκευή της βρύσης του Γιατρού. Ευχήθηκε το πράσινο σήμα του καλού πατριωτή να βρει μιμητές.

Ο Αντιδήμαρχος κ. Θάνος Μπόρας ενημέρωσε για τα έργα που έχουν προγραμματισθεί (επέκταση πλατείας της κάτω εκκλησίας - έχει εξασφαλισθεί η δαπάνη για τα μπετά μέχρι το ύψος της υπόλοιπης πλατείας - επέκταση ηλεκτροφωτισμού, μετατροπή του Σχολείου σε ξενώνα, ανάτλαση του προαυλίου του Αγίου Κωνσταντίνου στους Αράπηδες) αλλά και για τις δυσκολίες που έχει ο Δήμος, λόγω των αυξημένων υποχρεώσεων και των περιορισμένων μέσων. Εκ μέρους του Δ.Σ., ο πρόεδρος του κ. Χειμώνας έκανε μια σύντομη ενημέρωση για τις δραστηριότητες του Συνδέσμου, που είναι άλλωστε γνωστές, αφού ο ΑΡΤΟΖΗΝΟΣ κρατεί τακτικά τους πατριώτες ενήμερους.

Οι πατριώτες έθεσαν πολλά ζητήματα και έγινε σχετική συζήτηση. Συζητήθηκε το θέμα της ψηταριάς στην πλατεία του χωριού. Ο πατριώτης κ. Γιάννης Ρουσιάς εξήγησε ότι η ψηταριά έχει εγκριθεί από το Δημοτικό Συμβούλιο. Εγίνε βέβαια με έξοδο δικά του αλλά είναι ιδιοκτησία του Δήμου, στον οποίο πληρώνει συμβολικό ενοίκιο και ότι όταν δεν θα χρειάζεται για τη λειτουργία του καταστήματός του θα κατεδαφισθεί.

Το θέμα της υδρευσης συζητήθηκε εκτενώς. Το δίκτυο είναι πεπαλαιωμένο με προβλήματα και πολύ νερό χάνεται. Το θέμα του σωλήνα που πηγαίνει νερό στους Αράπηδες και είναι επιφανειακό ετέθη από τον κ. Ν. Λαζαρίδη. Ο κ. Αντιδήμαρχος απάντησε ότι η ενταφίαση του σωλήνα είναι δύσκολη. Εκτενής συζήτηση έγινε και για τη συντήρηση του δρόμου από Αγιώρη Σαρρά μέχρι του Σέρβου, όπως και για τη βελτίωση του δρόμου Σέρβου Κοκκινοράχη.

Ένα άλλο θέμα που συζητήθηκε είναι το σπίτι που είναι κτισμένο πάνω από την Κοκκινόβρυση και ο πιθανός κίνδυνος μόλυνσης της πηγής. Παραβρέθηκε και ο ιδιοκτήτης του σπιτιού κ. Δημήτρης Στρίκος, ο οποίος βεβαίωσε ότι λαμβάνει κάθε μέτρο για αποφυγή τυχόν μόλυνσης, αφού έχει χημική τουαλέτα και

Εμείς και τα οικονομικά μας

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ
N. 62 Βέργος Δ. Ιωάννης.....100€
Στη μνήμη του πατέρα του (Μήτσιο-Βέργος), με τη συμπλήρωση 6 μηνών από το θάνατο του.

Ο ταμίας του Συλλόγου Γ. Βέργος Χρήστος.....50€
Στη μνήμη της συζύγου του Ντίνας, που ήταν από τα Λαγκάδια. Στις 10 Οκτωβρίου θα μεταφέρει τα οστά της από την Αθήνα στον προσωπικό του τάφο στου Σέρβου, στο χωριό που γεννήθηκε ο ίδιος.

N. 243 Η κ. Σούλα Ντάθου - Δημητροπούλου κατέθεσε το ποσό των70€ για τους σκοπούς του Συνδέσμου, εις μνήμη του θείου της Ευθυμίου Η. Δημητροπούλου.

N. 236 - Παναγόπουλος I. Κων/νος.....20€
N. 237 - Τρουπής Δ. & Κοτσώνης Χ.....50€
N. 238 - Κουτσανδρέας Δ. Θεόδωρος ..100€
N. 240 - Λιατσόπουλος M. Ιωάννης20€
N. 241 - Λιατσόπουλος M. Θεόδωρος20€
N. 61 - Γκούτης Παναγιώτης50€
N. 408 - Δημόπουλος Δ. Αθανάσιος.....50€
N. 409 - Δημόπουλος Γ. Δημήτριος40€
N. 410 - Ρουσία K. Κατερίνη20€
N. 411 - Παναγόπουλος Δ. Ιωάννης30€
N. 412 - Παναγόπουλος Γ. Ηλίας20€
N. 468 - Στρίκου Γ. Βασιλική.....20€
N. 469 - Σταματοπούλου Ντίνα (Αυστραλία)50€

N. 470 - Δάρας A. Ιωάννης50€
N. 472 - Κοντογόνης Ηλίας.....20€
N. 244 - Ανώνυμος40€
N. 245 - Ανώνυμος40€
N. 246 - Τόκοι11€

N. 214 - Γιαννακόπουλος Ιωάννης50€
N. 160 - Τσιαφάρας Λάμπης20€
N. 161 - Ημερολόγια10€

N. 215 - Σχίζας Δ. Ιωάννης20€
N. 216 - Μπόρας Στέλιος20€
N. 217 - Μπαζιμά Νίκη20€
N. 218 - Παπαθωμόπουλος K. Γεώργιος..50€

N. 219 - Σχίζας K. Παναγιώτης20€
N. 220 - Δημητρόπουλος E. Χρήστος.....50€
N. 222 - Κατσιάπης N. Κων/νος100€

στη μνήμη των γονέων του και του αδερφού του Ευθυμίου, για τον Άγιο Κωνσταντίνο

N. 223 - Μπόρας I. Αναστάσιος50€
N. 224 - Κουτσανδρέας Δημήτριος20€
N. 225 - Τερζής Νικόλαος.....20€

N. 226 - Δημόπουλος Φώτιος20€
N. 227 - Δημοπούλου Ελένη20€

N. 228 - Χειμώνας Δημήτριος.....20€
N. 231 - Σχίζας S. Μιχάλης30€

N. 232 - Μπόρα A. Άννα20€
N. 233 - Παγκράτης Ηλίας50€

N. 234 - Κατσιάπης Γεώργιος20€
N. 235 - Σχίζας I. Δημήτριος.....20€

N. 229 - Χειμώνας Καλή (στη μνήμη του πατέρα της).....20€
N. 230 - Χειμώνας I. Ευάγγελος (στη μνήμη N. Κωνσταντόπουλου)20€

N. 239 - Σχίζας S. Κων/νος (στη μνήμη του θείου της Ηλία Σχίζα)30€
N. 242 - Γεωργίου Χρήστος (στη μνήμη του αγαπημένου του θείου Ανδρέα X. Δάρα).....50€

N. 407 & 413 - Δάρας Ευστάθιος100€
(στη μνήμη Ανδρέα Δάρα, Ηλία Σχίζα και Γιάννη Μπόρα για τα μαθητικά βραβεία)60€

N. 471 - Ανδριοπούλου Ουρανία (στη μνήμη Ανδρέα Δάρα)20€

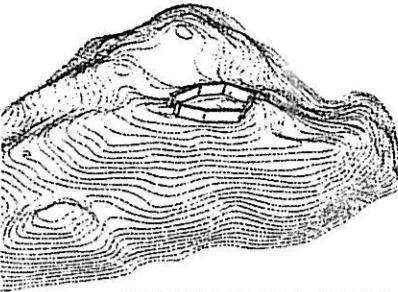
Σύνολο εσόδων από 18/7 - 18/91.821€

Σύνολο εξόδων την ίδια περίοδο ..5.293€

δεν ρίχνει απόβλητα. Όμως του παρατηρήθηκε ότι κανονικά δεν πρέπει να υπάρχει οποιαδήποτε δραστηριότητα που δημιουργεί απόβλητα σε σημείο υψηλότερα από πηγή θεωρείται δυνητικά μολυσμένη. Του ζητήθηκε να κάνει βόθρο σε σημείο χαμηλότερο από την πηγή και με σωλήνες να πηγαίνουν εκεί τα λήμματα. Ο κ. Στρίκος ζήτησε τη βοήθεια του Δήμου για το τμήμα του αγωγού που θα περνάει το δρόμο.

Γενικά η συζήτηση ήταν πολιτισμένη, υψηλού επιπέδου και πολύ χρήσιμη. Όσοι παραβρέθηκαν είμαστε βέβαιοι ότι ένιωσαν ευχάριστα. Και

Ανάγλυφο κορυφής βουνού

Κάστρο Σέρβου
Μυκηναϊκής εποχής

Οι μακρινές μας ρίζες

ΤΟ ΚΑΣΤΡΟ ΣΤΟ ΠΑΛΑΙΟΚΑΣΤΡΟ Χρονολογείται από την Μυκηναϊκή εποχή;

Tα θέματα που έχουν σχέση με τις ρίζες μας, τους προγόνους μας και γενικά την καταγωγή μας και την ιστορία μας, έχουν αναμφισβήτητα ιδιαίτερη αξία και ενδιαφέρον για όλους μας. Η διοίκηση του Συνδέσμου αναγνωρίζει την σπουδαιότητα αυτών των θεμάτων και με προτεραιότητα δημοσιεύει οποιαδήποτε σχετική πληροφορία, είτε αυτή προέρχεται από πατριώτη είτε από οιτοιονδήποτε άλλον, αρκεί να είναι επαρκώς τεκμηριωμένη. Μπορεί κάποιες από τις πληροφορίες αυτές να αποδειχθεί στο μέλλον ότι δεν είναι απόλυτα ακριβείς. Δεν πειράζει. Σημασία έχει το γεγονός ότι με τη συλλογή όσο γίνεται περισσότερων πληροφοριών ανοίγει σιγά-σιγά ο δρόμος για να φθάσει κανείς στον τελικό του στόχο.

Στα τελευταία ϕύλλα του ΑΡΤΟΖΗΝΟΥ δημοσιεύθηκαν τρία άρθρα του πατριώτη **Χ. Αθ. Μαραγκού**, βιβλιογραφικά τεκμηριωμένα, τα οποία έφεραν καινούρια στοιχεία σε γνώση μας και άνοιξαν νέους ορίζοντες στην έρευνα της ιστορίας του τόπου. Ελπίζουμε πως τα στοιχεία αυτά θα αποτελέσουν κίνητρο και σε άλλους μελετητές να ασχοληθούν με το θέμα, όπως και σε αρμόδιους φορείς να προβούν στις ενδεικνυόμενες ενέργειες.

Με το πρώτο άρθρο ο κ. **Μαραγκός** υποστηρίζει πως **750 χρόνια πριν** (1263μ.Χ.) έγινε έδαν από το χωριό, στην γνωστή μας περιοχή της **Φραζινέτας** (Φραντζέτας) η αναφερόμενη σε ιστορικές πηγές "μάχη της Πρινίτσας", μεταξύ **Ελλήνων** (Βυζαντινών) και **Φράγκων**, με χιλιάδες θύματα και νικητές τους Φράγκους, οι οποίοι χρησιμοποίησαν το σημερινό χωριό **Σέρβου** (Σέρβια ή Σερβ(γ)ιανά λεγόταν τότε) ως ορμητήριο.

Με το δεύτερο άρθρο το άλμα έγινε πολύ μεγάλο και μας πήγε 1600 χρόνια πίσω, στα πρώτα χρόνια του Χριστιανισμού (γύρω στο 400 μ.Χ.), σύμφωνα με την ηλικία του ψηφιδωτού που βρέθηκε στην περιοχή του Αγιανδριά, όπως αυτή εκτιμήθηκε από την **Αρχαιολογική Υπηρεσία Σπάρτης**. Το ψηφιδωτό αυτό, που φαίνεται πως ανήκε σε δάπεδο κάποιου αξιόλογου κτιρίου, υποδηλώνει προφανώς την ύπαρξη κάποιας σημαντικής πόλης, με αρκετό πληθυσμό, έντονη οικονομική δραστηριότητα, και κάποιο πολιτισμό. Με άλλα λόγια φαίνεται πως εκείνη την εποχή υπήρχε στην περιοχή του Αγιαν-

δριά μια ευημερούσα πολυάνθρωπη πολιτεία, που έσφυζε από ζωή.

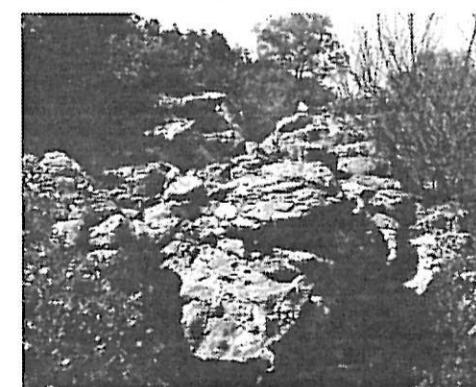
Με το σημερινό τέλος άρθρο που δημοσιεύεται στη σελίδα 4, γίνεται αναφορά στο "Κάστρο", που υπήρχε στην κορυφή του γνωστού μας βουνού "παλαιόκαστρο", (στη φωτογραφία φαίνεται η πίσω πλευρά του

βουνού), το οποίο προσεγγίζει το υψόμετρο των 1300 μέτρων και βρίσκεται στη βόρεια πλευρά του χωριού. Με τα στοιχεία που παραθέτει ο αρθρογράφος μας μεταφέρει κάπου στην **Μυκηναϊκή εποχή**, γύρω στο 1200 πριν Χριστού και υποστηρίζει πως το συγκεκριμένο κάστρο χτίστηκε τότε και έπαιξε ρόλο για πάνω από 2500 χρόνια.

Όλες αυτές οι πληροφορίες είναι πρωτόγνωρες, κανείς μέχρι σήμερα δεν έχει ασχοληθεί επιστημονικά και ερευνητικά με το θέμα, όσο εμείς μπορούμε να γνωρίζουμε, μας κάνουν τρομερή εντύπωση και δυσκολεύουμε στην κάπως της πιστέψουμε.

Ο **Σύνδεσμος** έστειλε σχετική αναφορά στην **Αρχαιολογική Υπηρεσία Σπάρτης** και το **Υπουργείο Πολιτισμού** (στο επόμενο φύλλο θα δημοσιευθεί), με όλα τα διαθέσιμα μέχρι τώρα στοιχεία, με αίτημα την παραπέρα μελέτη και διερεύνηση του θέματος. Από την άλλη πλευρά καλό θα ήταν την ερχόμενη άνοιξη να οργανωθεί μία εκδρομή στο κάστρο, με επί τόπου ξενάγηση (στη φωτογραφία φαίνονται σοροί από πέτρες του γκρεμισμένου κάστρου) και συζήτηση σχετικά με την δυνατότητα του Συνδέσμου, για αναβάθμιση κάπως της περιοχής.

Φαίνεται πως τώρα αρχίζει να ξετυλίγεται το κουβάρι της μακραίωνης ιστορίας του χωριού μας. Θερμή παράκληση του Συνδέσμου σε όλους τους πατριώτες να θυηθήσουν προς αυτή την κατεύθυνση, όπως ο καθένας νομίζει και μπορεί. Είναι χρέος όλων μας. Αν για παράδειγμα κάποιος έχει βρει κάποιο αντικείμενο στην περιοχή του Αγιανδριά κλπ (κομμάτι ψηφιδωτού, νόμισμα, μεγάλο κομμάτι κεραμιδίου κλπ), ας επικοινωνήσει με το Σύνδεσμο, ώστε να συμβάλει και αυτός στον κοινό σκοπό. Ένα τέτοιο εύρημα δεν έχει καμία απολύτως αξία για κάποιον που το θρήκε, ενώ έχει μεγάλη αξία για το χωριό και την παραπέρα τεκμηρίωση των ιστορικών στοιχείων που αναφέρθηκαν.

ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΙΑ ΚΑΙ ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΑ

Σε λίγες πλέρες

θα γιορτάσουμε,
δύτικα κάθε χρόνο,
τα Χριστούγεννα
και το νέο έτος. Το
Δ.Σ. των Συνδέσμων
έχεται σε όλους τους πατριώτες
τα περάσοντα
όμορφα και ωραία
τις άγιες αυτές πημέρες, με υγεία, χαρά και
αισιοδοξία. Επίσης έχεται σ' όλο τον
κόσμο τα επικρατίσει ειρήνη.

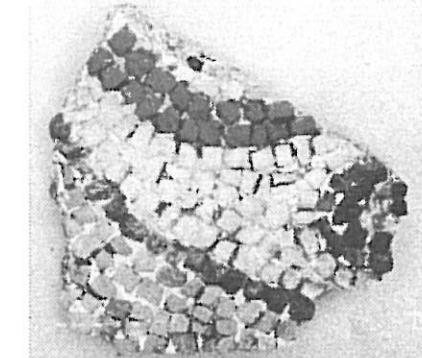

ΑΡΤΟΖΗΝΟΣ

"Ευδοση του Συλλόγου Σερβαίων Αριαδίας"

Γραφεία : Αγ. Μάρκου 16, 5ος όροφος, Τ.Κ. 10560 Αθήνα • Τηλ. 210 3229904

Έτος 30ο • Αρ. φύλλου 152 • Νοέμβριος - Δεκεμβρίος 2005

Ψηφιδωτό περιοχής Αγιανδριά
4ου μ.Χ. αιώνα

Πρόσκληση σε Γενική Συνέλευση Δεύτερη Κυριακή Δεκεμβρίου

Την Κυριακή 11 Δεκεμβρίου 2005 και ώρα 09.30, θα γίνει στο γραφείο του Συνδέσμου η ετήσια Γενική απολογιστική Συνέλευση, σύμφωνα με το καταστατικό μας. Θα γίνει ενημέρωση, συζήτηση για διάφορα θέματα (καθένας μπορεί να θέσει όποιο θέμα νομίζει) και θα δοθεί η ευκαιρία στους πατριώτες να τα πουν από κοντά.

Παράκληση σε όλους, ιδιαίτερα τους νέους, να προσέλθουν και να ενισχύσουν με τον τρόπο τους τις προσπάθειες του Συνδέσμου.

Κοπή Πίτας Συνδέσμου Δεύτερη Κυριακή Ιανουαρίου 2006

Η εκδήλωση για την κοπή της πίτας θα γίνει την Κυριακή 15-1-2006, στις 10.30 το πρωί, στο γραφείο του Συνδέσμου. Παρακαλούμε να σημειώστε την πημερινή γιατί δεν θα σταθεί άρχιττη ειδοποίηση. Σας περιμένουμε όλους για συζητήσουμε και για ανταλλάξουμε ευχές.

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΟΝ ΥΦΥΠΟΥΡΓΟ κ. ΠΕΤΡΟ ΤΑΤΟΥΛΗ

Την Παρασκευή 14 Οκτωβρίου 2005 οι Αντιδήμαρχοι του Δήμου Ηραίας κ.κ. Θάνος Μπόρας και Παν. Μητρόπουλος, συνοδευόμενοι από τον πρόεδρο του Συνδέσμου Σερβαίων κ. Ηλ. Χειμώνα, τον πρόεδρο του Συλλόγου Αετορραχτών κ. Αθ. Παπαθεοδώρου και την πρόεδρο του Συλλόγου Κοκκινοραχτών και Δημοτική Σύμβουλο του Δήμου Ηραίας κυρία Ελένη Θανοπούλου, επισκέφθηκαν τον Υφυπουργό Πολιτισμού κύριο Πέτρο Τατούλη στο Γραφείο του, στο Υπουργείο, επί της σοδού Μπουμπουλίνας (φωτογραφία).

Σκοπός της επισκεψης ήταν η πρώτη θεμάτων του Δήμου μας και της περιοχής γενικότερα.

Πρώτο θέμα ήταν ο δρόμος Σέρβου-Αράπηδες-Κοκκινοράχη. Το έργο έχει προταθεί, μαζί με τον Δήμο Τροπαίων, στον οποίο ανήκει η Αετορράχη, να ενταχθεί ως διαδημοτικό στο πρόγραμμα ΘΗΣΕΑΣ και ζητήθηκε από τον κ. υφυπουργό να το υποστηρίξει. Ο κ. υφυπουργός έδωσε εντολή σε συνεργάτες του να ενοποιήσουν δύο μελέτες που έχουν γίνει ξεχωριστά, προκειμένου να υποβληθεί το έργο με ενιαία μελέτη στο παρά πάνω πρόγραμμα. Η μία μελέτη για το τμήμα από Σέρβου - Κοκκινοράχη έγινε πρόσφατα με δαπάνη του Δήμου Ηραίας. Η άλλη για το τμήμα από Κοκκινοράχη - Αετο-

ράχη και το έργο θα είναι μέχρι τότε «ώριμο». Δεύτερο θέμα ήταν η αναστήλωση και τουριστική αξιοποίηση του πύργου Πλαπούτα, το οποίο ο κ. υφυπουργός υποσχέθηκε ότι θα χρηματοδοτηθεί και τρίτο θέμα η ανάπλαση εισόδου 12 Δημοτικών διαμερισμάτων, για τα οποία επίσης υποσχέθηκε πως θα κάνει ότι μπορέσει.

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΚΑΙ ΑΤΖΕΝΤΑ

Το Δ.Σ. του Συνδέσμου αποφάσισε να δέσει σε δύο τόμους τα 152 φύλλα του ΑΡΤΟΖΗΝΟΥ. Οι τόμοι θα έχουν το μισό μέγεθος της εφημερίδας (για ευνόησης πρακ

Κοινωνικά

Γεννήσεις

— Στις 13.10.2005 ο Αθανάσιος Διαμ. Κουτσανδρέας και η σύζυγός του Σουσάνα Διαμιανού απέκτησαν κοριτσάκι. Είναι το 15ο εγγόνι του Διαμαντή Κουτσανδρέα.

Το Δ.Σ. εύχεται να τους ζήσει.

• Η Αγγελική Τσαντήλα - Κοκόλια (κόρη της Δημήτρας Θ. Χειμώνα) και ο σύζυγός της Δημήτρης Κοκόλιας απέκτησαν το δεύτερο παιδί τους, μια χαριτωμένη κορούλα. Το νεότερο (προς το παρόν) μέλος της οικογένειας ήρθε στον κόσμο την 30 Σεπτεμβρίου. Ο Αρτοζήνος και το Δ.Σ. του συλλόγου τους εύχονται ολόψυχα να τους ζήσει.

Βαλτίσεις

— Η Γεωργία Ευθυμιάτου (Κόρη του Γιώργη του Μήτσου-Βέργου), βάφτισε τον τρίτο γιό της και του έδωσε το όνομα ΑΓΓΕΛΟΣ και όχι Ευάγγελος, που γράψαμε στον προηγούμενο φ. του ΑΡΤΟΖΗΝΟΥ. Να σου ζήσει Γεωργία ο Άγγελος.

— Στις 22 Οκτωβρίου 2005 ο Γιάννης Δ. Σχίζας και η Ελευθερία Αποστολίδη βάπτισαν το κοριτσάκι τους, στην εκκλησία του προφήτη Ηλία στα Άνω Λιόσια και της έδωσαν το όνομα Ελένη. Το μυστήριο τέλεσε το παπά-Λιας Κωνσταντόπουλος. Ακολούθησε πλούσιο φαγοπότι, γλέντι και χορός στο κέντρο "Μωριάς" στη Φυλή. Ευχόμαστε να τους ζήσει.

— Η Ντίνα του Τάκη Σχίζα και ο σύζυγός της βάφτισαν το κοριτσάκι τους και του έδωσαν το όνομα Ελένη (το όνομα της γιαγιάς, που είναι η Ελένη του Νικόλα-Βέργου, στον απάνω μαχαλά). Το Δ.Σ. εύχεται να τους ζήσει η μικρή Ελένη.

Γάμοι

— Στις 15.10.2005 η Δημήτρα Χ. Κωνσταντοπούλου και ο Γεώργιος Κ. Κρανιάς τέλεσαν το γάμο τους, στον Ιερό Ναό Αγίου Τρύφωνα στην Παλλήνη. Μετά το γάμο ακολούθησε γλέντι μέχρι τα ξημερώματα, στο κοσμικό κέντρο "Θεόφιλος" στο Γαλάτσι.

— Ο Δημήτρης Καραμάνης, γιος της Αγαλίας Παναγοπούλου ήλθε εις γάμου κοινωνία μετά της Ειρήνης Σιορόκου την 29 Οκτωβρίου στον ιερό Ναό της Παναγίτσας, στην Παλατινή. Τους ευχόμαστε βίον ανθόσπαρτο

— Την Κυριακή 21.8.05, στην παλαιά Ιερά Μονή Αγ. Γεωργίου Αποκορώνου Κρήτης, τέλεσαν παραδοσιακό γάμο ο Διογένης Εμ. Δημητρουλάκης (εγγονός του Σταύρου Γκούτη) και η Φιλόλογος-Αρχαιολόγος Βιβή Βλάχου, από Άρτα (φωτογραφία).

Ακολούθησε διασκέδαση με Κρητική Λύρα και κλαρίνα μέχρι πρωίς. Μεταξύ των προσκεκλημένων παραβρέθηκε και ο πατριώτης μας κ. Θάνος Δ. Σχίζας μετά της συζύγου του και του υιού του.

Χίλιες ευχές στους νεόνυμφους: Τα ξαδέρφια του Σταύρος και Μαρίνος Βέργος.

Σε όλους τους νεόνυμφους ευχόμαστε βίον ανθόσπαρτον.

Μνημόσυνα

Την Κυριακή 27 Νοεμβρίου έγινε το ετήσιο μνημόσυνο του Γιάννη Γ. Σχίζα, του αγαπητού πατριώτη, φίλου

και συμμαθητή, που τόσο πρόωρα και αναπάντεχα χάσαμε. Ο Γιάννης είχε πολλές χάρες. Εκτός των άλλων ήταν και πολύ καλός στη δηλωτή. Σε διαγωνισμό που είχε γίνει τον Αύγουστο του 1996 βγήκε πρώτος με τον Τάσο Γεωργακόπουλο, που ζευγάρι έπαιξαν σε αγώνες τουρνουά. Στη φωτογραφία πανηγυρίζουν για τη νίκη τους.

Απονομή τιμητικής πλακέτας στον Βασίλη Δάρα

Πεποίθηση του Δ.Σ. του Συνδέσμου μας είναι ότι όσοι προσφέρουν στα κοινά πρέπει να τιμώνται και αυτό να γίνεται όχι μόνο μετά θάνατον αλλά, όταν είναι δυνατόν, εν ζωή. Με το σκεπτικό αυτό το Δ.Σ. αποφάσισε να απονείμει τιμητική πλακέτα στον Βασίλη Ι. Δάρα, για την προσφορά του στο χωριό και το Σύλλογο. Η απονομή (φωτογραφία) έγινε σε εκδήλωση που οργανώθηκε για το σκοπό αυτό στο Γραφείο του Συλλόγου, στην Αθήνα, την Κυριακή 30 Οκτωβρίου. Ο πρόεδρος του Συνδέσμου κ. Ηλίας Χειμώνας, αφού καλωσόρισε τους πατριώτες που παραβρέθηκαν και τους ευχαρίστησε για την παρουσία τους στην εκδήλωση, αναφέρθηκε στη ζωή και το

έργο του τιμωμένου προσώπου και είπε μεταξύ άλλων: Ο Βασίλης Δάρας γεννήθηκε στο Σέρβου το 1917. Ήταν το 8ο από τα 10 παιδιά του Γιάννη Χρ. Δάρα. Υπηρέτης δάσκαλος πρώτα στο Ράφτη και μετά στο Σέρβου. Η θητεία του στο χωριό μας ήταν πλούσια σε έργο και δημιουργική. Δίδαξε στα παιδιά γράμματα και αρχές αλλά και αναβάθμισε την πνευματική ζωή του χωριού. Οργάνωσε γιορτές για τα παιδιά αλλά και για τους μεγάλους, ανέβασε με τα μεγαλύτερα παιδιά του χωριού θεατρικά έργα στο Σχολείο, οργάνωσε παιχνίδια με τα μικρά παιδιά και άλλα πολλά. Χρημάτισε πρόεδρος του Συλλόγου και συνέβαλε στη διάνοιξη του δρόμου για το κάτω χωριό. Και τέλος, ίσως η μεγαλύτερη προσφορά του, ήταν η συγγραφή του βιβλίου με τα ιστορικά του Σέρ-

Ακολούθησε ο κ. Νίκος Τρουπής, ο οποίος αναφέρθηκε στα χρόνια που μαζί με τον τιμώμενο ήταν παιδιά στο χωριό και αργότερα στα χρόνια της γερμανικής Κατοχής και στην επιμέλεια και εργατικότητα του Βασ. Δάρα. Ο Γιώργος Λ. Βέργος αναφέρθηκε στη συνεργασία που είχαν στο Σύλλογο. Ο τιμώμενος, με εμφανή τα σημάδια της συγκίνησης από την οποία διακατέχοταν, ευχαρίστησε για την τιμή που του έκανε ο Σύλλογος. Αναφέρθηκε στα δύσκολα χρόνια της Κατοχής στο χωριό, στο χτίσιμο του σχολείου του χωριού, στο χτίσιμο της εικκλησίας και σε όσα έργα έκανε ο Σύλλογος στη μακρά πορεία του.

Ελπίζουμε ότι το βιβλίο του Βασίλη Δάρα που έχει εξαντληθεί, θα επανεκδοθεί, ανανεωμένο και διορθωμένο όπου χρειάζεται, για να το βρουν οι πατριώτες που το ζητούν.

Ανάπτηροι πολέμου και θύματα κατοχής

Στο φύλλο του ΑΡΤΟΖΗΝΟΥ που κυκλοφόρησε τον Αύγουστο και με επιμέλεια του λογοτέχνη Θ. Κ. Τρουπή, δημοσιεύσαμε μία κατάσταση 32 πεσόντων πατριώτων από το 1912 μέχρι σήμερα. Πλέον αυτών υπάρχει και μία κατάσταση 5 Αραπαίων πεσόντων, στη μνήμη των οποίων τοποθετήθηκε μαρμάρινη πλάκα στο μνημείο των προεπαναστατών κλεφτών Δήμου και Μακρυγιάννη. Στο σημερινό φύλλο δημοσιεύσουμε μία κατάσταση 9 αναπτήρων (μόνο όσων πήραν σύνταξη από το Κράτος) και μία κατάσταση 4 θυμάτων κατοχής, όπως μας τις έστειλε ο Θ. Τρουπής. Αν κάποιος έχει κάποια συμπληρωματική πληροφορία καλό είναι να μας την στείλει,

να γίνει η σχετική διόρθωση. (Οι αριθμοί στις παρενθέσεις αντιστοιχούν σε χρονολογίες γέννησης και θανάτου).

α) ΑΝΑΠΗΡΟΙ ΠΟΛΕΜΟΥ

1. Δημόπουλος Σπύρος του Δημητρίου (1885-;)
2. Μπόρας Βασ. του Αθαν. (1900-1966)
3. Σχίζας Δημ. του Νικ. (1900-1988)
4. Βέργος Γεώργιος του Παρ. (1901-;)
5. Σχίζας Πανάγος του Γεωρ. (1903-1980)
6. Σχίζας Αθανάσιος του Δημ.; (190-;)
7. Σχίζας Αθανάσιος του Παν.; (1914-;)
8. Γιαννακόπουλος Θ. του Ηλία (1917-)
9. Τρουπής Δημ. του Βασ. (1901-1977)
- 6) ΘΥΜΑΤΑ ΚΑΤΟΧΗΣ
1. Μαραγκού Σταυρούλα του Μιχ. (Αθήνα)
2. Σχίζας Νικόλαος του Μιχαήλ (Ερμόνη)
3. Στρίκος Ανδρέας Αθανασίου (Βούτσι)
4. Τρουπής Χρήστος Νικ. (1919-1945)

Δημήτρης Παγκράτης

Ταξιδιωτικός πράκτορας

ΓΡΑΦΕΙΟ ΓΕΝΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Πεντέλης 32 Μαρούσι

• Τηλ.: 210-8026441

fax: 210-8026169

Εισιτήρια: Αεροπορικά Ακτοπλοϊκά Ξενοδοχεία - Εκδρομές

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ - ΜΕΤΑΚΟΜΙΣΕΙΣ

ΦΩΤΗΣ ΝΤΑΛΛΑΣ

(Γαμπρός)

Βασιλάκου Μαραγκού)

Τηλ. 210-5053815, 6977972703

Πετρούπολη

Διατίθεται ανυψωτικό μηχάνημα

Στους πατριώτες

ειδικές τιμές

Οι πλέον ηλικιωμένες γυναίκες του χωριού

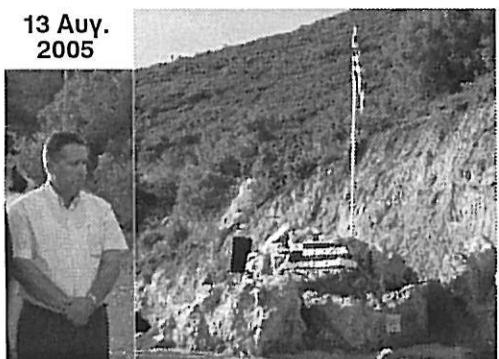
Στο τελευταίο φύλλο του ΑΡΤΟΖΗΝΟΥ δημοσιεύσαμε μία κατάσταση των πλέον ηλικιωμένων γέρων του χωριού (πάνω από 85 ετών), που κάθισε και λογάριασε ένας από αυτούς. Τους υπολόγισε γύρω στους 25. Τώρα ήρθε η σειρά για τις "γερόντισσε

Από την εκδήλωση στο μνημείο των κλεφτών Δήμου και Μακρυγιάννη

Αναφορές, συνοδευόμενες από φωτογραφίες για την εκδήλωση το καλοκαίρι στο συνοικισμό Αράπηδες διαβάσαμε σε έντυπα της περιοχής ("Γορτυνία", "Φωνή Γορτυνίας") και σε σχόλιο του προέδρου της Ένωσης Λευκοχωριτών, Δημήτρη Καρδαράκου. Τους ευχαριστούμε πολύ.

Στην παρακάτω φωτογραφία, που ο ...πλεκτρονικός δαίμων παρέλειψε από το προηγούμενο φύλλο του ΑΡΤΟΖΗΝΟΥ, φαίνεται η περιοχή που σπήθηκε το μνημείο και στο πλάι ο Δήμαρχος Ηραίας κ. Χριστόπουλος, χωρίς την συμβολή του οποίου δεν θα μπορούσε να γίνει αυτό το πολιτιστικό έργο.

13 Αυγ.
2005

Προσφορά Κώστα Κατσιάπη

Όπως επανειλημμένα είχε γραφτεί στον ΑΡΤΟΖΗΝΟ, ο μπάρμπα-Κώστας Κατσιάπης είχε συγκεντρώσει κάποια αντικείμενα, τα οποία ήθελε να προσφέρει στο χωριό και στο Σύνδεσμο. Για το σκοπό αυτό δύο μέλη του Συνδέσμου οι Χ. Μαραγκός και Γ. Βέργος πήγαν στο σπίτι του μπάρμπα-Κώστα και διάλεξαν 50 αντικείμενα, που κατά την κρίση τους έχουν κάποια ιστορική αξία και παρουσιάζουν κάποιο ενδιαφέρον για τους πατριώτες. Η παραλαβή έγινε με πρωτόκολλο (κάθε αντικείμενο έχει το δικό του αριθμό), που υπογράφηκε από τον δωρητή και τα δύο μέλη του Δ.Σ. Το πρωτόκολλο αυτό κατατέθηκε στο Σύνδεσμο και αντίγραφο δόθηκε στον κ. Κατσιάπη. Τα αντικείμενα έχουν τοποθετηθεί προσωρινά σε χαρτόκουτα, με προοπτική να καθαριστούν, να συντηρηθούν και να τοποθετηθούν μελλοντικά στο Πολιτιστικό Κέντρο, που ο Σύνδεσμος έχει πρόθεση να ιδρύσει, στο χώρο που θα διαμορφωθεί δίπλα στην κάτω εκκλησία.

Ο Σύνδεσμος εκφράζει τις θερμές του ευχαριστίες στον μπάρμπα-Κώστα και εύχεται το παράδειγμά του να το μιμηθούν και άλλοι πατριώτες.

Στη φωτογραφία ο δωρητής με το μέλος του Δ.Σ. Γ.Δ. Βέργο, την ημέρα παραλαβής των αντικειμένων.

Στη φωτογραφία, που τραβήχτηκε το 1925 (.), φαίνονται οι νέες τότε του χωριού. Όλες σήμερα μακαρίσισσες.

1954 Πάσχα
έξαντα από την κάτω εκκλησία
Πίσω σειρά: Θεοδωρής Γ. Τρουπής (Γιωργιού) και Πανούλης Αγγελή Βέργος.
Δεύτερη σειρά: Κώστας Ν. Κωνσταντόπουλος, Γιάννης Γ. Δάρας, Θεοδωρής Κ. Τρουπής, Γιώργης Ι. Κωνσταντόπουλος και Μήτσος Πάγκας.
Πρώτη σειρά: Γιώργης Β. Μαραγκός, Μιχάλης Γ. Τερζής και Σωτήρης Παν. Μπόρας.

Η επέκταση της πλατείας του χωριού

Ο διαγωνισμός για την επέκταση της πλατείας του χωριού ακυρώθηκε. Θα επαναληφθεί στις 5 Δεκεμβρίου του 2005.

"Κρητική Ενημέρωση" Μια εφημερίδα που προβάλει και το χωριό μας

Έχουμε αναφερθεί και στο παρελθόν πως η εφημερίδα με τον παραπάνω τίτλο, που εκδίδει και διευθύνει ο πατριώτης μας Βασίλης Κ. Σχίζας, αναφέρεται και σε θέματα του χωριού μας και του Συνδέσμου. Στο φύλλο του Σεπτεμβρίου 2005 υπάρχει ολοσέλιδο αφιέρωμα με 4 φωτογραφίες στην εκδήλωση του Συνδέσμου μας, που έγινε στις 13 Αυγούστου στον οικισμό Αράπηδες, στη μνήμη των προεπαναστατών κλεφτών Δήμου και Μακρυγιάννη. Η κ. Παναγιωτάκη που επιμελήθηκε το δημοσίευμα καταχωρεί αρκετά αποσπάσματα από την ομιλία του πατριώτη Ν. Παπαγεωργίου, που έγινε την ημέρα αυτή. Θεωρούμε χρήσιμο να αναδημοσιεύσουμε μερικά από αυτά, όπως ακριβώς τα διαβάσαμε στην Κρητική εφημερίδα.

— "Ο ιστορικός, άλλοτε διευθυντής της βιβλιοθήκης Ανδριτσαίνης, Αγησίλαος Τσελάλης γράφει ότι το 1775 μεταξύ των Καπεταναίων

Ο εκδότης της Κρητικής Ενημέρωσης Β. Σχίζας με τον Ν. Παπαγεωργίου σε εκδήλωση του Συνδέσμου.

που κατέφθασαν στην Ηραία ήταν και ο Δήμος από τους Αράπηδες που είχε το "γιατάκι" του στη Γορτυνιακή Αράχωβα, στη θέση Μαρτιάκο και έβγαινε και αγνάντευε στα "πέντε αλώνια" Όλοι αυτοί οι Καπεταναίοι που εγκαταστάθηκαν στην περιοχή ήσαν από την ίδια φάρα, τους Χριστιανούς Ντρέδες των Σουλιμοχαρίων".

— Ο ιστορικός Τάσος Γριτσόπουλος γράφει πως ο κλέφτης Δήμος προήρχετο εκ του χωρίου Αράπηδες του Δήμου Ηραίας της Λιοδώρας και τεκμηριώνει ότι τα "πέντε αλώνια" του Αραπαίου Δήμου είναι τα της Αράχωβας (Αρκαδίας). Μια άλλη επιβεβαίωση αυτού του γεγονότος, ότι δηλαδή τα πέντε αλώνια που αναφέρονται στο τραγούδι του Δήμου είναι τα της Αράχωβας, είναι και το τραγούδι που τραγουδούσε ο Θ. Κολοκοτρώνης και μια στροφή του λέει:

"Ο Θεοδωράκης κάθεται στης Ζάκυνθος το κάστρο

θλέπει της Κόρθος τα βουνά, θλέπει τα πέντε αλώνια..."

(Ποιά άλλα αλώνια θα μπορούσε να βλέπει ο Κολοκοτρώνης από τη Ζάκυνθο;)

— "Ο ιστοριοδίφης αειμνηστος Θάνος Βαγενάς από την Κυνοσούρα Αρκαδίας, στον κατάλογο των προεπαναστατών κλεφτών αναφέρει και το όνομα του Μακρυγιάννη από το χωριό Αράπηδες της Λιοδώρας...."

— "Ο Διονύσιος Κόκκινος γράφει για τον περίφημο κλέφτη Μακρυγιάννη, πως ήταν σύντροφος του Ζαχαριά, καπετάνιου του Θ. Κολοκοτρώνη.

— "Στον οικισμό Αράπηδες είναι διαδεδομένο το όνομα Μπουρνάς, το οποίο προέρχεται από τον περίφημο λεβέντη κλέφτη Σπήλιο Μπουρνά από την Κορφοχειλιά, δίπλα στα Μαγούλιανα, που τα παιδιά του κατέφυγαν στη Λιοδώρα"...

Σχόλιο δικό μας.

Με τα παραπάνω στοιχεία και με όσα αναλυτικά ακούσαμε εκείνη την ημέρα από τον Ν. Παπαγεωργίου, σε συνδυασμό και με όσα η παράδοση αναφέρει, δεν μένει καμία πλέον αμφιβολία πως ο Δήμος που αναφέρει το τραγούδι ήταν υπάρκτο πρόσωπο, και ήταν ο δικός μας Δήμος που είχε το σπίτι του πάνω από την περιοχή που στήθηκε το μνημείο. Ο Δήμος αυτός μαζί με το Μακρυγιάννη τον Μπουρνά και άλλους κλέφτες της εποχής, είχαν το "γιατάκι" τους στην Γορτυνιακή Αράχωβα στην περιοχή "πέντε αλώνια". όπως ακριβώς λέει και το τραγούδι.

Ζητήσαμε από τον Κώστα Κατσιάπη να μάθει και να μας πληροφορήσει σε ποιους ανήκαν τα 5 αλώνια. Πράγματι ο μπάρμπα-Κώστας ανταποκρίθηκε στο αίτημά μας και μας πληροφόρησε ότι το πρώτο αλώνι ήταν του Νικόλα Κατσιάπη, το δεύτερο του Παναγή Μαραγκού, το τρίτο του Δ.Ν. Σχίζα (Μητσιανούλας), το τέταρτο του Αλέξη Δημόπουλου και το πέμπτο του Ι. Κλεισούρα (Ραμόγιαννη).

Από τον τύπο της περιοχής και όχι μόνο

ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΠΑΓΓΟΡΤΥΝΙΑΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

— Στις 12 Αυγούστου οργανώθηκε στη Ζάτουνα εκδήλωση μνήμης για τον δημοφιλή ηθοποιό Μίμη Φωτόπουλο.

— Στις 20 Αυγούστου οργανώθηκε στο χωριό Μελισσόπετρα, σε συνεργασία με τον Σύλλογο του χωριού, μουσική εκδήλωση αφιερωμένη στον διάσημο μουσικό Δημήτρη Μητρόπουλο.

— Την Κυριακή 9 Οκτωβρίου με πρωτοβουλία της Ένωσης έγινε η καθιερωμένη γιορτή των Γορτυνίων Αγίων στο γραφικό εκκλησάκι του Αγίου Κωνσταντίνου στο Φιλοπάππου. Το εκκλησάκι αυτό, όπως είναι γνωστό, είναι ιδιοκτησία της Ι. Μ. Προδρόμου.

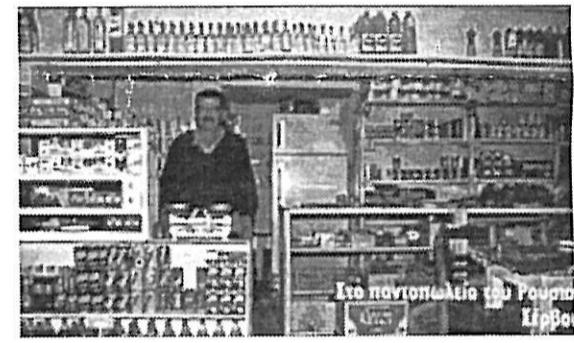
— Εντονη διαμαρτυρία απέστειλε στους αρμόδιους φορείς η Ένωση, για το ενδεχόμενο κατάργησης Γυμνασίων ή Λυκείων της περιοχής.

ΔΡΟΜΟΣ ΒΥΤΙΝΑΣ- ΑΡΧΑΙΑΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ

Η Συντονιστική επιτροπή που υπάρχε για την ολοκλήρωση αυτού του έργου συνεδρίασε στα Τρόπαια στις 15.10. 2005 και απέστειλε επιστολή διαμαρτυρίας στον Υπουργό Κ. Σουφλία, γιατί δεν υπάρχει καμία πρόοδος στο θέμα.

ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ

Σε βιβλίο που κυκλοφόρησε με τον παραπάνω τίτλο και στο κεφάλαιο "περιήγηση Αρκαδίας" υπάρχει φωτογραφία του χωριού που συνοδεύεται από μία σύντομη περιγραφή. Επί πλέον υπάρχουν και οι δύο παρακάτω φωτογραφίες. Στη

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

Απόσπασμα από το βιβλίο της Μαρίας Παναγοπούλου

Το πρωί, πρώτος έμπαινε ο θεός.

— Άλιστος και εστοχές το γερό έτος... Εβλάτε κοτά για τους μπογαμάδες σας...

Πολύ σπουδαίο πράμα πρέπει να γίνεται το α' σι ο νι. Έτσι θερμά και επίσημα που το έλεγε. Δε μπορεί. Κάτι ποδό σπουδαίο γίνεται...

Κουδούσιζε ο τοσίγκινος κουμπαράς, το τραγούδι των "μπουγαμάδων". Πεντυταράκι, φράγκο, δίφραγκο, μπορεί και ...τάλιρο. Μην κι έβλεπες από την χαρά σου; Το χωριό γνωμένο στ' άσπρα του. Εντυχούμενο. Από την άκρη των κεραμιδιών ίσταμε κάτω, τα κρουσταβλένια "σπαθιά" στη γραμμή. Τιμή στον Άρχοντα το χρόνο, που είχε φτάσει.

Ο κόκορας άγνιζε στον τέντζερ, που χόρευε πάγω στην σιδεροστιά. Και η πείνα πια!... Από τα φουγάρα, καπνός και ευωδίες σμίγανε σ' αξεδιάστο σύννεφο.

— Ποδόλια χρόνια, Γιώρη. Με σγέα και εστοχέα το γερό έτος.

— Ο θεός για δώκει, κοομπάρε. Ποδόλια χρόνια.

Μπουδούκια ξεχνούμασταν τα παιδιά στους δρόμους, μετά το φαι, για τα ποδόλια χρόνια στους "Βασίληδες". Σπίτι το σπίτι, μαχαλά σε μαχαλά και οι εσέπεις φωύσκωνταν από τις "ψιλιές". Καρόδια, τσαπελόσυκα, λουκούμι που και που....

Και τάχεις τους πονηρούς τα ζεκόβουντε, τα τραβάρε μοναχός του ο καθένας, και τα σου γυρίζουντε πίσω με δίπλες, χαλβάδες, ως και κουραμπιέδες ακόμα...

Επίσημα οι μεγάλοι, γυναίκες και άγρες, γιορτοφορεμένοι πίγιανταν συντροφιές για "χαρτεούρα" κι εκείνοι. Από την μία άκρη του χωριού ως την άλλη, δίχως διάκριση. Τραγούδια στους δρόμους και άσε πιά στα σπίτια που είχανε γιορτή. Τζέντεια κι ευχές χωρίς τελειωμό.

...για χαρέσθε την ογκαστική σας εορτή..."

...εντοχές το γερό έτος..."

...και στις φαμελήδες σου επίσης..."

Κι ερχότανε το βράδυ πια (τι χρίγορα βραδιάζει τις χιοντές) η ώρα της "βασιλοκούλοφάς". Η χόβοη ήτοι μικρή και στο άμε-σβήσε ετοίμαζε η μάνα την κουλούρα. Νέρο κι αλεύρι σιταρένιο, αλάτι, λίγη ζάχαρη, έτα κόμπο λάδι και το... "φλούρι" - ένα πενταράκι - στο ζουμάρι, για την δοκιμή της τάχης. Ζεματιστή την κομμάτιαζε ο πατέρας. "...Του χριστού... του ζένου... του σπιτιού..." Κι όστερα "κατά ηλικία" η οικογένεια. Θέ μου, καρδιοχέρτη πια... "το φλούρι". Κι στο για την βασιλοκούλοφα, γλυκότερο πράμα στον κόσμο δεν γίνεται...

— Ποδόλια χρόνια. Άλιστος και εστοχές το γερό έτος.

Τα τραγούδια από τα σπίτια που είχανε γιορτή, παραδεισένιοι ήχοι κάιδεναν τ' αυτιά. Δικοί δεν ακούστησαν κι ας κινότανε τόσος κόσμος πάγω κάτω. Όλα φιλιωμένα σήμερα. Αρχιμνιά κι αρχιχρονιά σου δέι... Χαρτάτα μάτια και καρδιά φέργανε στο κορμί την δαχτάρα του υπτρού. Το αύριο, μακρινό και κοντινό μαζί, στεριωμένο χερά στο "αίσιον" των ευχών.

...Χρόνια ποδόλια... Καζηνόχτα...

Ωρα 12 και Γ'.

Το 1978 είναι πιά "πέρισσο". Θα κλείσω στο γενικότερο του γού μου τις θύμπες για τον χρόνο. Έκλεισα και την τηλεόραση. Απόψε δεν μπορώ να ακούσω δεξιό ειδήσεων, με την αντάρα και τους βόγκους από τις μάχες. Προπάτεων δεν μπορώ να ακούσω δηλώσεις και ευχές των "...Μεγάλων" για ειρήνη... Προπάτεων αυτό.

Το απόγευμα μιλούσα στα παιδιά για τον Άγιο-Βασίλη του καιρού μου, που δεν κατάφερε ποτέ σχεδόν τίμερης να εμάς, γιατί συναπαντιστανε με τους χρόνους...

Μέραναν για συνεπαρμένα και -ιδέα μου ήταν- μου φάγκη σαν να γίνεται. Γιατί όμως; Έχουντε πράγματα τα παιδιά σήμερα που ούτε τους δικός μας δεν τα χώραζε, όχι χέρια... Αλισθέα πιας να τιύθουν τούτα τα παιδιά; Τι να σκέπτονται, όταν τους κλείνει το μάτι ο Άγιο-Βασίλης, καλώντας τα στα μαζαζιά που τα περιμένει με δώρα;

— Ηθοποίος είναι βρε κοστέ, και τα δώρα σι μαμάδες και σι μπατάδες τάχοράζοστε.

— Πρέπει για πιστεύσουμε στον Άγιο-Βασίλη. Το είπε π μαμά μου και π τηλεόραση...

Κατάλαβες, πρέπει για πιστεύουν...

"Αγιονόστατε φτώγια με το πρέπει μάτι μου... Αγι δεν ερχόνται από μέσα σου..."

Γιαγιά ζαχροπνάς; Και είσαι λουπημένη; Γιατί; Παιδιά θα πει χαρά σε όποια εποχή, με όποιες συνίθετες. Κάποτε που θα είναι μεγάλοι, τότε που η πραγματικότητα συντρίβει το όνειρο και οι εντυπώσεις δοξοδρομούν να φτάσουν στην καρδιά - κ' ούτε την βρίσκονταν μπορεί να σταθμούν τον τωρινό καιρό - πούς ζέρει- και να τον στήνουν μπροσ στα μάτια τους... Παράδεισο... Κι εκεί θα υπάρχει και ο δικός μου Άγιο-Βασίλης και μέστι από μένα ο δικός σου, της τραγικής σου!... Και αυτό θέω αιωνιότητα, γιαγιά. Πίως το ακούς; Βήλωπο δαγκώνεις το μικρό σου δαχτυλάκι... Μάλλον συμφωνείς, έ;

Α ι σ ι ο γ ιο π ι τ ο το γερό έτος και Ε σ τ ο χ έ s.

Καζηνόχτα.

Ασημικά

Κωνσταντόπουλου

Λέκκα 23-25 Σύνταγμα, 105 62 Αθήνα

Τηλ. 210-3227997 • Fax 210-3220376

Αγροτικά - Παραϊατρικά

Ήταν ανήμερα δεκαπενταύγουστο το 1963 ή 1964 (δεν θυμάμαι καλά) και ετοιμάζαμε το χώρο στην πάχη, για να γίνει πανηγύρι. Βάζαμε τις καρέκλες στη σειρά, διαμορφώναμε το χώρο για τα κλαρίνα (Κοτσάτης κλπ) και διάφορα άλλα. Προσπαθούσαμε δηλαδή να ξαναστήσουμε το πανηγύρι την ημέρα της Παναγίας, που είχε πολλά χρόνια να γίνει.

Παλαιότερα, μου έλεγε η μάνα μου, πως όταν σχόλασε η εκκλησία της Παναγίας, οι τοιούπες του χωριού -κυρίως οι ανύπαντρες- πιανόντουσαν στο χορό, τραγουδώντας ταυτόχρονα δικά μας τραγούδια, συρτά και καλαματιανά. Μάλιστα πριν το 1928 -τότε άρχισε να χτίζεται η σημειρίνη κάτω εκκλησία- θυμότανε πως στο χορό αυτό κάπου-κάπου έμπαινε και κανένα παλικάρι και πιανότανε χωρίς μαντίλι με το κορίτσι που του άρεσε. Όταν ερχόταν η σειρά του να χορέψει μπροστά, προτιμούσε το τσάμικο που έχει περισσότερες φιγούρες και τσαλιμάκια. Είσι έχει την ευκαιρία όχι μόνο να επιδειξεις τις χορευτικές του ικανότητες, κυρίως όμως να σφίξει το χέρι της υποψήφιας νύφης, όσο θήλεις και να της στείλει "από πρώτο χέρι" τα μηνύματά του. Έτσι άρχιζαν τα ειδύλλια τότε. Για αρκετά χρόνια κάπως ήταν γινόταν το πανηγύρι στην πάχη, κάποιες φορές υπήρχαν και κλαρίνα, άλλοτε γραμμόφωνα, κασετόφωνα στη συνέχεια κλπ.

Ας γυρίσουμε όμως σε εκείνη την ημέρα της Παναγίας. Εκεί που προσπαθούσαμε λοιπόν να ετοιμάσουμε τα διάφορα του πανηγυριού, βλέπω τον μπάρμπα-Γιάννη τον Πανταλέχο να έρχεται προς το μέρος μας και με την χαρακτηριστική εκείνη διαπεραστική του φωνή να λέει: "Γιατρέ σε ζητούν στο τηλέφωνο να πας στο Λυκούρεσι!". Τι να κάνω και εγώ. Παρατάω το πανηγύρι και με 2 φοιτητές της Ιατρικής -μπορεί να το θυμούνται- που ήσαν στο χωριό πήγαμε στο Λυκούρεσι, που είχε και εκεί πανηγύρι. Όταν φτάσαμε στην πλατεία το γλέντι τους ήταν στο φόρτε. Μας καλωσόρισαν οι μακαρίτες τώρα δάσκαλος Στέφανος Κομνηνός και αγροφύλακας Μήτσος Φωτόπουλος ή Ρεμπέτας.

— Τι συμβαίνει γιατρέ; λέει ο δάσκαλος. Δεν έχετε εσείς πανηγύρι;

— Και θέβαια έχουμε του απαντάω, αλλά το καθήκον πάνω απ' όλα. Με πήρε τηλέφωνο ο Π.Ζ. γιατί είναι άρρωστος και θέλω να μου πείτε που είναι το σπίτι του να πάνα να τον ίδω.

— Ποιος; ξαναρωτάει ο Ρεμπέτας απορημένος.

— Ο Π.Ζ επαναλαμβάνω και εγώ, αθώα.

— "Είντο" λέει ο αγροφύλακας, δείχνοντας με το χέρι του προς το μέρος του χορού. Εκείνο που χορεύει μπροστά είναι.

Αφού χρειάστηκα κάποια δευτερόλεπτα να συνέλθω, στρίβω προς το χορό και βλέπω τον Π.Ζ. να χορεύει του καλού καιρού, πραγματικά ωραία και με πολλά τσαλιμάκια Χάζεψα σαστισμένος μέχρι που τέλειωσε το τραγούδι, με ανάμεικτα βέβαια συναισθήματα θαυμασμού από τη μια μεριά και οργής από την άλλη. Βγαίνει και ο χορευταράς από το χορό, ιδρωμένος και λαχανισμένος και μας χαιρετάει με πολύ ικανοποίηση.

— Τι έχεις παιδάκι μου και καλείς τέτοια ημέρα γιατρό; τον ρωτάω. Αφού ξέρεις ότι και εμείς έχουμε πανηγύρι στο χωριό.

— Σε κάλεσα γιατρέ για να μου πεις αν είμαι καλά για να χορέψω, μου απαντάει, κορδωμέ

ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ ΚΑΙ ΑΞΕΧΑΣΤΑ Ημερομηνίες που θυμίζουν το Χωριό

Δεκέμβριος 1950

Μέχρι τις αρχές της δεκαετίας του 1950 οι συνθήκες ζωής στο χωριό ήσαν πολύ δύσκολες. Ο πολιτισμός δεν είχε φθάσει ακόμη, δεν υπήρχαν εφημερίδες, ραδιόφωνα, τηλέφωνα, ηλεκτρισμός, ούτε αμαξιτός δρόμος.

Μετά τη συμφορά (και κατάρα) του εμφυλίου, σιγά-σιγά άρχισε η ανασυγκρότηση του Κράτους με έργα υποδομής που η χρηματοδότησή τους ήταν προβληματική. (Ο προϋπολογισμός του κράτους για πολλά χρόνια έκλεινε με Αμερικανική βοήθεια, με ότι αυτό συνεπαγόταν...). Οι τοπικές κοινωνίες με επικεφαλής τα Κοινοτικά Συμβούλια, για να επουλώσουν τις κατεστραμμένες υποδομές και να βελτιώσουν τη ζωή των κατοίκων, είχαν θεσπίσει την «προσωπική εργασία», διότι χρήματα για να επιβάλλουν φόρους και τέλη δεν κυκλοφορούσαν, ούτε για... το δίσκο στην Εκκλησία (τα αβγά σε ένα βαθμό χρησιμοποιούνταν ως συναλλακτικό μέσο στα μαγαζιά του χωριού, με ισοτιμία ένα αβγό προς χίλιες δραχμές ή μια δραχμή από τις νέες, όταν κόπηκαν τα τρία μηδενικά).

Οι παπιούδες μας λοιπόν και οι πατεράδες μας με επικεφαλής τον τότε πρόεδρο Ι. Ρουσιά, και τη συμπαράσταση του Συνδέσμου μας, με μπροστάρη τον αείμνηστο γιατρό Ι. Δημόπουλο (φωτογραφία), με ομοψυχία και

«Προσωπική Εργασία» έβαλαν το μεγάλο στόχο να φτιάξουν δρόμο να έρχονται αυτοκίνητα στο χωριό, ώστε να έχουν γρήγορη προσπέλαση στη Δημητσάνα και στην Τρίπολη, για καλό και για κακό. Η κατασκευή του δρόμου έκεινης από το γεφύρι του Σαρά, με κασμάδες και φτυάρια και στη συνέχεια το έργο ολοκληρώθηκε με τη χρησιμοποίηση μιας μπουλντόζας. Μπουλντόζιέρης ήταν ένας καλοκάγαθος χειριστής «Ο Δημητρακάς» όπως τον έλεγαν, και όλα τα παιδιά τον θαυμάζαμε τό-

σο, όσο αναλογικά αργότερα θαυμάζαμε τον Ρώσο Γιούρι Γκαγκάριν, που πρώτος πήγε στο Διάστημα την 12/4/1961 και τον Αμερικανό Νηλ Άρμστρονγκ που πρώτος πάτησε το πόδι του στο φεγγάρι την 20/7/1969.

Κάθε μέρα, όταν σχολάγαμε από το επάνω σχολείο τρέχαμε να χαζέψουμε το μηχάνημα του πολιτισμού και το Δημητρακά. Ο ενθουσιασμός, όχι μόνο των παιδιών αλλά και όλων των κατοίκων του χωριού, έφθασε στο Ζενίθ όταν στο ηλιόλουστο και παγωμένο μεσημεράκι στις 6 Δεκεμβρίου 1950 ημέρα του Αγίου Νικολάου, έφθασε η μπουλντόζα στη σημερινή πλατεία του χωριού, μπροστά στο σπίτι του Αλούπη. Η υποδοχή ήταν εντυπωσιακή. Με ένα «ωσανά...» όλοι εκφράσαμε τη χαρά μας, που εκδηλώθηκε με χειροκροτήματα και ευχές. Οι γυναίκες είχαν βγάλει από τα μπασούλα τους μεσήνες (μαντήλια μεταξωτά και αραχνούφαντα με συνδυασμούς χρωμάτων άσπρου με βυσσινί ή ανοιχτού μπλε) και κρέμασαν τόσες πολλές στην μπουλντόζα που έμοιαζε με λατέρνα.

Το τιμώμενο πρόσωπο βέβαια ήταν ο Δημητρακάς που καμάρωνε για το έργο του, με έπαθλο μια ωραία μεσσήνα καρφωμένη στο πέτο του. Η χαρά μας (των παιδιών κυρίως), ήταν μεγαλύτερη όταν είδαμε για πρώτη φορά αυτοκίνητο, ένα τζιπ της Νομαρχίας, που ήρθε στο χωριό. Το θαυμάζαμε γιατί μέχρι εκείνη τη στιγμή βλέπαμε μόνο φώτα τα βράδια στην Ανδρίτσαινα και οι μεγάλοι μας έλεγαν ότι ήσαν αυτοκίνητα και με τη φαντασία μας προσπαθούσαμε να τους δώσουμε σχήμα και μέγεθος. Δεν είχαμε εκείνα τα χρόνια παιχνίδια αυτοκινητάκια, και γενικά παιχνίδια πέρα από τα αυτοσχέδια όπως ήταν: Το καβάλημα ενός σπάγκου που δέναμε παλιοπέταλα, ο τσίλικας, η ξυλο-

γαιδούρα, οι αμάδες με τα τσιοτσιόνια, η αμπάρα, το πάνινο τόπι, η ντρίλια, οι σβούρες από βελάνια, οι σφυρίχτρες από κλαδιά καρυδιάς και οι μίτσες και πεντόβιλα, που ήσαν κοριτσίστικα παιχνίδια.

Η αξιοποίηση του δρόμου άρχισε και η πρώτη συγκοινωνία διεξαγόταν με ένα μίνι-αυτοκινητάκι τον «Πέντερη» (Δεν είχε μίζα, και έπαιρνε μπροστά με μανιβέλα), που χωρούσε οκτώ άτομα μέσα, και δύο

Στη φωτογραφία φαίνεται το πρώτο αυτοκίνητο στο χωριό.

(όρθιος μπροστά με την ποδάρια σείμηνηστος μπαρμπα-Γιώργης Σγούλιας).

στα φτερά (!). Ακολούθησαν μεγαλύτερα αυτοκίνητα συγκοινωνίας, όπως τον Πανταζή από τον Βλαχόραφτη, και το μισιακό των πατριωτών μας Μαρίνη Δημόπουλου και Πάνου Αγγ. Βέργου. Το πρώτο λεωφορείο που ήρθε στο χωριό ήταν ένα μικρό του ΚΤΕΛ- στολισμένο με πολλά τραντάφυλλα και έφερε Μάη μήνα (1953;) νύφη στο χωριό από το Μουλάτσι (Ελληνικό) τη θεία τη Χρυσάνθη, σύζυγο του μακαρίτη δάσκαλου Λεωνίδα Παπαθωμόπουλου. Όταν ο δρόμος σταθεροποιήθηκε μέσα από συνεχείς (κυρίως τους χειμώνες), κατοισθήσεις, στο χωριό ερχόταν καθημερινά λεωφορείο του ΚΤΕΛ και διανυκτέρευε. Υπήρχε και τοπικό πρακτορείο που το είχε ο μακαρίτης μπάρμπα Θοδωρής Τρουπής (Αλούπης). Τα χρόνια πέρασαν, έγιναν μεγάλοι δρόμοι, όλοι σήμερα οι πατριώτες έχουν τουλάχιστον από ένα αυτοκίνητο και προσκυνητές πλέον στο χωριό φθάνουμε σε 2,5 -3 ώρες.

Σέρβου 70 χρόνια πριν

Στις 19 Φεβρουαρίου του 1935, ο τότε πρόεδρος της Κοινότητας κ. Κωνσταντόπουλος, έστειλε στην προϊστάμενη του αρχή το παρακάτω τηλεγράφημα.

«Κάτοικοι Κοινότητος συνελθόντες σήμερον εν συλλαλητηρίῳ, αξιούν άμεσον αποστολήν σίτου και αράδοσίτου προς διατροφή οι κογυενείων των. Κινδυνεύουν αποθάνωσιν εκ πείνης».

Το εντυπωσιακό πράγματι αυτό τηλεγράφημα καλό είναι να το διαβάσουμε όλοι με προσοχή -κυρίως οι νέοι- και να κάνουμε μία σύγκριση εκείνης της εποχής με τη σημερινή. Μπορεί σήμερα να μιλάμε για ακρίβεια, ανέχεια και άλλα σχετικά, η πραγματική όμως φτώχεια και ο αγώνας για επιβίωση, ήταν τότε. Στην ουσία σήμερα ζούμε σε περιόδο ευδαιμονίας, σε σχέση με το παρελθόν. Ο αγώνας σήμερα γίνεται για καλύτερη ποιότητα ζωής. Δεν είναι πολλά τα χρόνια που οι Σερβαίοι μαστόροι αγωνίζονται να βρουν ένα μεροκάματο. Σήμερα ούτε ένας Έλληνας δεν δουλεύει εργάτης στην οικοδομή. Γιατί; Από την άλλη πλευρά το γεγονός ότι τα τελευταία 55 χρόνια δεν έγινε πόλεμος λέει πάρα πολλά. Ας μιλήσουμε για άλλα πράγματα εντυπωσιακής πράγματι εξυπηρέτησης. Είναι λίγο να μπορείς να πας στου Σέρβου σε λιγότερο από 3 ώρες και μάλιστα με το κινητό στο τσεπάκι, να ενημερώνεις κάθε τόσο που βρίσκεσαι;.... Ξεχνάμε τι τραβάγαμε πριν λίγα σχετικά χρόνια για ένα τηλεφώνημα από το χωριό;...

Άνω σχώμεν τας καρδίας...

“ΑΡΤΟΖΗΝΟΣ”

Συνέχεια απ' την 4η σελ.

Ηραίας. Με την απόφαση αυτή συμφώνησε και η Συνέλευση του Συνδέσμου που έγινε τον Μάρτιο του επόμενου χρόνου. Υπήρχαν ασφαλώς και διαφορετικές απόψεις.

Οι εργασίες στην επάνω εκκλησιά συνεχίζονται, όπως και τα έργα για την διαπλάτυνση του δρόμου προς τους Αράπηδες. Τον Αύγουστο του 1997 έγινε εκδήλωση ιστορικής μνήμης στην Αγία Παρασκευή με συμμετοχή του Νομάρχη Αρκαδίας κ. Π. Γιαννόπουλου και ομιλητή τον πατριώτη N. Παπαγεωργίου.

Στη φωτογραφία φαίνεται η πλάκα που εντοιχίσθηκε στον «παπά το λιθάρι», με αναφορά στο ιστορικό γεγονότος που αναφέρει η παράδοση. Τον ίδιο μήνα έγινε στου Παλούμπα το 2o Ηραιατικό Συνέδριο με ομιλήτρια την κ. Ελένη Θανοπούλου και θέμα την συνένωση των Κοινοτήτων.

Την άνοιξη του 1998 τελεσφόρησαν οι επίμονες προσπάθειες του Δ.Σ. για την απόκτηση του άλλου 50/ του ακινήτου στην κάτω εκκλησιά και ο πρόεδρος του Συνδέσμου N. Μαραγκός με τον γραμματέα Π. Δάρα υπόγραψαν στην Αθήνα με το Λυκούργο Δημόπουλο το συμβόλαιο αγοράς, αντί του ποσού των 4 εκατομμυρίων δρχ. Το ποσό αυτό συγκεντρώθηκε από προσφορές πατριωτών. Ειδικά ο πρόεδρος N. Μαραγκός και ο πρώην πρόεδρος Ευστάθιος Δάρας πρόσφεραν από ένα εκατομμύριο έκαστος.

Στο 116 φ. του ΑΡΤΟΖΗΝΟΥ (τέλος 1976) δημοσιεύεται μια κατάσταση 50 ονομάτων Σερβαίων γιατρών (+8 γιατροί που έχουν παντρευτεί Σερβαίους) και στο επόμενο φύλλο μία αντίστοιχη κατάσταση με 25 ονόματα μηχανικών.

Το καλοκαίρι του 1988 ο Νομάρχης κ. Γιαννόπουλος υλοποίησε την υπόσχεση που είχε δόσει τον προηγούμενο χρόνο στην εκδήλωση της Αγίας Παρασκευής (ας σημειωθεί ότι είχαν δημιουργηθεί φιλικές σχέσεις με την διοίκηση του Συνδέσμου) και παραχώρησε μία μπουλντόζα για έργα στο χωριό. Με επικεφαλής τον πρόεδρο του Συνδέσμου έγινε διαμόρφωση του χώρου στην «Γρία το σωρό» σε μία τεράστια πλατεία και στη συνέχεια διάνοιξη του δρόμου προς τον Αγιαντριά. Εκεί κατά την ε

Η ΣΤΗΛΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ: Επιτυχίες και πρόοδοι των παιδιών

— Η Χρυσούλα Ι. Βέργου, τρίτη κόρη του λαρυγγολόγου γιατρού Ι. Δ. Βέργου, που ζει και εργάζεται στη Λάρισα, ολοκλήρωσε τις σπουδές της στη Νομική Σχολή.

Ο θείος της, η θεία της και τα ξαδέρφια της εύχονται καλή σταδιοδρομία και ότι άλλο επιθυμεί.

— Η Σταυρούλα Σπ. Παπαδάτου (εγγονή του Γ. Κατσιάπη), πέτυχε στο Τμήμα Χημικών Μηχανικών στο Πολυτεχνείο Αθήνας. Θερμά συγχαρητήρια

— Μία άξια επιλογή.

Ο Δρ. Θεοδώρης Δαλαμάγκας (φωτογραφία) γιος του γνωστού εκπαιδευτικού και Δημοτικού Συμβούλου του Δήμου Ιλίου Δημήτρη Δαλαμάγκα από το Καστράκι Γορτυνίας και της Άννας Μπόρα από το Σέρβου, εξελέγη έκτακτος επίκουρος καθηγητής στο τμήμα Πληροφορικής και Τεχνολογίας Υπολογιστών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (Τρίπολη). Θερμά συγχαρητήρια!!!

— Ο Βασίλης Γ. Μαραγκός, ανώτερος υπάλληλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης μετακινήθηκε από την Πρεσβεία των Σκοπίων στις Βρυξέλες.

Έχουν δίκιο τα παιδιά;

Στο προηγούμενο φ. του ΑΡΤΟΖΗΝΟΥ είχα αναφερθεί στην ευθύνη που κατά την γνώμη μου έχουν οι γονείς, στη διαμόρφωση του χαρακτήρα των παιδιών τους. Υποστήριξα την άποψη πως δεν έχουν δίκιο οι γονείς να κατηγορούν τα παιδιά τους "γι' αυτό που είναι", αφού σε τελική ανάλυση αυτοί φέρουν την κύρια ευθύνη και για τα καλά τους, για τα κακά τους και γενικά για την διαμόρφωση του χαρακτήρα τους. Και όχι μόνο αυτό. Μπορεί και κάποια λάθη των γονιών (χθεσινών, σπηλειρών, αυριανών), να κληθούν να τα πληρώσουν στο μέλλον τα παιδιά τους. "Αμαρτίες γονέων παιδεύουσι τέκνα", δεν λέει ο λαός; Τον ρόλο των γονιών στη δημιουργία και συμπεριφορά των παιδιών τον άκουσα πρόσφατα (φαντάζομαι και πολλοί από εσάς) σε εκπομπή της τηλεόρασης ΕΤ2 (Σάββατο βράδυ με τον Σπ. Παπαδόπουλο), προς τιμή του εξαιρέτου στιχουργού και συγγραφέα Λευτέρη Παπαδόπουλου, πολλά τραγουδά του οποίου έχουν γίνει μεγάλες επιτυχίες. Είτε λοιπόν ο Λευτέρης πως ότι έχει κάνει στη ζωή το οφείλει στη μάνα του και τον πατέρα του. Έχει ιδιαίτερη σημασία αυτά τα λόγια να τα ακούει κανείς από έναν τόσο διαβασμένο, επιτυχημένο και αξιόλογο άνθρωπο.

Από την άλλη πλευρά δεν είναι καθόλου σπάνιο το φαινόμενο να ακούει κανείς κάποια παιδά να κατηγορούν τη μάνα τους, τον πατέρα τους ή και τους δύο, γιατί σαν γονείς είναι "έστοι" και δεν είναι καλύτεροι. Έχουν δίκιο; Νομίζω όχι. Με την ίδια πιθανότητα θα μπορούσαν οι γονείς τους να είναι καλύτεροι, αλλά θα μπορούσαν να είναι και χειρότεροι. Στη δεύτερη αυτή περίπτωση τι θα έλεγαν τα παιδιά; Τους γονείς του οφείλει κάθε παιδί να τους δέχεται όπως είναι και σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται να τους κατηγορεί. Ας σκεφθούν τα σημερινά παιδιά (για τη δική μας περίπτωση τα Ελληνόπουλα), που λίγο-πολύ έχουν τις ανέσεις τους (υπάρχουν πολλά παιδιά σήμερα που δεν έχουν π.χ. κινητό), πως θα μπορούσαν να είχαν γεννηθεί σε χώρες του τρίτου κόσμου από πάμπτωχους και αμόρφωτους γονείς και να πέθαιναν από την πείνα, όπως συμβαίνει στις ημέρες μας με εκατομμύρια παιδιά στον κόσμο.

Έχω την γνώμη τελικά πως είναι σωστό και δίκαιο να δέχεται ο σημερινός νέος αδιαμαρτύρητα τους γονείς του "όπως είναι" και ο ίδιος να φροντίζει, ώστε να γίνει όσο μπορεί καλύτερος από αυτούς. Έχει πολλά περιθώρια. Οφείλει να λέει τα πράγματα με το "όνομά τους" και το "όνομά του" και να αναλαμβάνει ο ίδιος τις ευθύνες που του αναλογούν, χωρίς να τις μεταθέτει σε άλλους ή ακόμη και στην ...παλιοκοινωνία. Από την άλλη πλευρά πρέπει να πείθει με έργα για την αξία του, να δίνει την δυνατότητα στους άλλους να μιλούν με καλά λόγια γι' αυτόν και ο ίδιος να αποφεύγει τον αυτόπαινο. Οι αρχαίοι έλεγαν πως "ο αυτοέπαινος ζέει" (βρωμάει, ζέχνει).

Και κάτι ακόμη στους νέους: Κανείς δεν πρόκειται να σας εκτιμήσει και να σας αγαπήσει από μόνος του. Θα πρέπει εσείς να του δώσετε αυτή την δυνατότητα με την συμπεριφορά σας, την εμφάνισή σας και την εν γένει προσωπικότητά σας. (Οι άνθρωποι αγαπούνται με τις χάρες τους, λέει η παρομία). Αν δεν το καταφέρετε, η ευθύνη είναι αποκλειστικά δική σας. Ποτέ δεν φταίνε οι άλλοι. Σκεφτείτε το. Μπροστά πρέπει να βάζετε πάντα το έργο σας και πολύ-πολύ πίσω την κριτική σας.

Συμπερασματικά με δύο λέξεις θα έλεγα πως στο πλαίσιο των οικογενειακών σχέσεων, όσο άδικο έχουν κάποιοι γονείς να κατηγορούν τα παιδιά τους, άλλο τόσο άδικο έχουν και κάποια παιδιά να κατηγορούν τους γονείς τους.

Σερβαίος γιατρός

Αρχαιότητες χωριού Σέρβου

Συνέχεια απ' την 4η σελ.

Ιστορικά:

Από ιστορικής πλευράς, το κάστρο στο "παλαιόκαστρο" δεν έχει ταυτισθεί με κανένα κάστρο της αρχαιότητας, ούτε συμπεριλαμβάνεται στα γνωστά κάστρα που υπήρχαν στην Πελοπόννησο κατά τον μεσαίωνα(21), ή σ' αυτά που έκτισαν οι Φράγκοι κατά την διάρκεια της παραμονής τους στην περιοχή από το 1205 μέχρι το 1320 μ.Χ., αλλά ούτε και στα κάστρα της αμυντικής οργάνωσης του Μαινάλου. Η αναφορά όμως του Χρονικού του Μορέως(22) επανειλημμένα στου Σέρβου κατά την περιγραφή των σπουδαιότερων μαχών μεταξύ βυζαντινών και Φράγκων την περίοδο της Φραγκοκρατίας και ιδωμ. στην τελική φάση της μάχης της Πρινίτσας στην Εριζα(23), δίνει την εντύπωση ότι οι Φράγκοι είχαν του Σέρβου σαν θάση εξορμήσεως με δύναμη αρέσου επεμβάσεως, προκειμένου να ελέγχουν το δρομολόγιο που περνούσε από το Παλαιόκαστρο και προστάτευε τα πλευρά των μεγαλυτέρων βαρονιών της Πελοποννήσου, της Άκοθας και της Καρύταινας. Επίσης δεν πρέπει να αποκλεισθεί και η ενίσχυση της οχύρωσης του κάστρου από τους Βυζαντινούς (1320 μέχρι 1432 μ.Χ.), όταν αποτελούσε την μεθόριο Βυζαντινών και Φράγκων, σε μια εποχή μεγάλης ακμής και οικονομικής ευημερίας, η οποία συνεχίστηκε μέχρι την πετρόληψη της Πελοποννήσου από τους Τούρκους.

Τις πλευρές του ομοιόμορφο χωρίς προεξοχές και χωρίς πύργους". Επεμβάσεις φαίνεται πως έγιναν μάλλον κατά την φραγκοκρατία, και αφορούσαν προσθήκες πύργων πλαγιοφυλάξεως και κατασκευή δεξαμενών νερού.

Το κάστρο στο παλαιόκαστρο προστάτευσε τους κατοίκους της περιοχής, διευκόλυνε τις επικοινωνίες μεταξύ των σημαντικότερων κέντρων της ευρύτερης περιοχής, (δια των γνωστών φωτεινών σημάτων "φρυκτωριών ή καμινοβιγλίων") και αποτέλεσε "προπύργιο", "παρατηρητήριο", "προφυλακές μάχης" του Ορχομενού (μέχρι το 371 π.Χ.), της Μεγαλόπολης (μέχρι το 223 π.Χ.) και του Μυστρά (1320-1432 μ. Χ.), των οποίων υπήρξε προστατευτή την πραγματικότητα.

Σήμερα, παρ' όλο που στην κορυφή του βουνού τα κατεστραμμένα τείχη δηλώνουν απλά την ύπαρξη του κάστρου, μία έρευνα και λεπτομερής εξέταση από τους ειδικούς, πιστεύω πως θα αναδείξουν πληρέστερα τον ρόλο του κάστρου, στα 2500 χρόνια της ιστορίας του.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ-ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Στο Θαυμάσιο όρος (σήμερα ονομάζεται Μαδάρα, υψ. 1583 μ), έγινε η εξαπάτηση του Κρόνου από την Ρέα, η οποία αφού γένησε τον Δία στο Λύκαιο, ήρθε εδώ και του έδωσε, αντί για το νεογέννητο παιδί να καταπει ένα σπαραγανωμένο λίθο. (Παυσανίου, Αρκαδικά, κεφ. 36, παρ. 3).

2. Το όρος ονομάζεται Λύκαιο, το ονομάζουν και Όλυμπο, καθώς και Ιερά κορφή, μερικοί από τους Αρκάδες. Σ' αυτό το όρος λέγεται ότι ανετράφει ο Ζεύς. (Παυσανίου, Αρκαδικά, Κεφ. 38, παρ 2).

3. Υπάρχει πάνω από τον ναό του Επικούρειου Απόλλωνας ποιοπεδία, που ονομάζεται Κώτυλον. Υπάρχει και προσωνυμία της Αφροδίτης "en Κωτύλω". Σώζεται δε ακόμη ναός χωρίς οροφήν και άγαλμα της θεάς. (Παυσανίου, Αρκαδικά, κεφ. 41, παρ. 10).

4. Αρτοζήνος. Ο άρτος του Ζηνός. (ο Ζεύς του Διός, Διί,... αλλά και Ζηνός, Ζηνί, κ.τ.λ.)

5. Περιτειχισμένος χώρος στην Ολυμπία, όπου υπήρχαν τα κυριότερα, ιερά, ναοί και άλλα μνημεία.

Επίλογος:

Με αδιαμφισθήτητα κατά την κρίση μας στοιχεία, όπως είναι οι λιθοστριές (φωτογραφία),

οι ιστορικές πηγές και χάρτες, σχεδιαγράμματα, αεροφωτογραφίες, φωτογραφίες, που για λόγους χώρου δεν μπορούν να εκτεθούν εδώ, τεκμηριώνεται η ύπαρξη του κάστρου, το μέγεθος και η μορφή του, ο πιθανός χρόνος κατασκευής του, οι ενδεχόμενες μετατροπές του και φυσικά ο σημαντικότατος ρόλος του για πάρα πολλά χρόνια.

Η τεκμηρίωση ουσιαστικά θασίστηκε "στις πληροφορίε

Απόψεις, παράπονα και πραγματικότητα

Επειδή κατά καιρούς ακούμε κάποια δικαιολογημένα ίως παράπονα για κάποιο δημοσίευμα στην εφημερίδα, ή κάποια παράλειψη, θεωρούμε σκόπιμο να κάνουμε ένα σχόλιο. Πιστεύουμε πως είναι απόλυτα λογικό και αναμενόμενο, κάποιο κείμενο του ΑΡΤΟΖΗΝΟΥ να μην αρέσει ιδιαίτερα σε κάποιον πατρώτη, ή ακόμη και να τον ενοχλήσει. Δεν γίνεται όλα τα κείμενα της εφημερίδας και η διάταξή της ύλης να αρέσουν το ίδιο σε όλους. Και εμείς αν ξαναγράφαμε ένα φύλλο θα αλλάζαμε αρκετά πράγματα. Αυτή όμως είναι η πραγματικότητα, που αν κανείς κοιτάξει τι γίνεται στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, θα την διαπιστώσει πλέον ανάγλυφα. Καθημερινά βλέπουμε και διαβάζουμε πόσο διαμετρικά αντίθετες προσεγγίσεις μπορεί να υπάρχουν, για το ίδιο ακριβώς θέμα. Είναι αυτό που χαριτολογώντας λέμε για το ποτήρι, που έχει νερό μέχρι τη μέση. Είναι μισογεμάτο; ή μισοάδειο; Ποιά άποψη είναι η ποιό σωστή; Φυσικά το ίδιο σωστές είναι και οι δύο. Εξαρτάται από τη σκοπιά που βλέπει κανείς "το ποτήρι". Σε τελική ανάλυση εκείνο που έχει σημασία είναι ο τρόπος που εκφράζει κανείς την διαφορετική του άποψη και ο σεβασμός που δείχνει στην άποψη του άλλου. Σωστό είναι να υπογραμμίζει πως εκφράζει προσωπική άποψη και να μην καταλήγει εύκολα σε συμπεράσματα. Σε ότι μας αφορά, εμείς προσπαθούμε να κάνουμε το καλύτερο δυνατό για τον ΑΡΤΟΖΗΝΟ, στα πλαίσια βέβαια των δυνατοτήτων που έχουμε και των όποιων ικανοτήτων διαθέτουμε.

Η ταχυδρόμηση του "Αρτοζήνου"

Επειδή κάθε φορά δημιουργούνται κάποια δικαιολογημένα παράπονα από κάποιους πατρώτες που δεν έλαβαν κάποιο φύλλο του ΑΡΤΟΖΗΝΟΥ, θέλουμε να διευκρινίσουμε το εξής. Η εφημερίδα στέλνεται σε πάνω από 1200 παραλήπτες (άσχετα αν έχουν πληρώσει ή όχι), με αποκλειστική ευθύνη του τυπογραφείου. Ο Σύνδεσμος δηλαδή έχει δώσει στο τυπογραφείο τα ονόματα των παραληπτών και δεν έχει καμία ανάμειξη στη συνέχεια. Το τυπογραφείο κολάρει τις διευθύνσεις και μεταφέρει τις εφημερίδες στο ταχυδρόμειο. Εκεί πληρώνει τα ταχυδρόμικά και στη συνέχεια δίνει την απόδειξη στον ταμία. Αν κάποιος δεν έλαβε κάποιο φύλλο, το μόνο σίγουρο είναι πως δεν ευθύνεται ο Σύνδεσμος. Απόδειξη αυτού είναι και το γεγονός ότι μπορεί κάποιος να μη λάβει κάποιο φύλλο και να λάβει τα επόμενα κανονικά. Που χάνονται κάποια φύλλα δεν μπορούμε να γνωρίζουμε. Τι μπορεί να γίνει σε πρώτη φάση. Να αναλάβει κάποιος να τσεκάρει από την κατάσταση των παραληπτών αν η αποστολή γίνεται και στις 1204 διευθύνσεις. (Υπάρχει κάποιος διαθέσιμος);.

Στη συνέχεια αν το πρόβλημα παραμένει να γίνει αναφορά στις Υπηρεσίες του Ταχυδρομείου. Όποιος δεν έλαβε πάντως κάποιο φύλλο μπορεί να τηλεφωνήσει στο Σύνδεσμο, ώστε να του σταλεί έξτρα, από κάποια φύλλα που επιστρέφονται, λόγω αλλαγής διευθύνσεων κλπ.

Εμείς και τα οικονομικά μας

Από τον ταμία
του Συνδέσμου
I.N. Βέργο

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ - ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ:	ΕΥΡΩ
63: ΔΡΕΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	30
248: ΚΟΥΤΣΑΝΔΡΕΑΣ Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	20
512: ΓΚΟΥΤΗΣ Σ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ	50
513, 517 ΔΗΜΗΤΡΟΥΛΑΚΗ-ΓΚΟΥΤΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ	50
514: ΒΕΡΓΟΥ-ΓΚΟΥΤΗ ΑΘΑΝΑΣΙΑ	30
515: ΒΕΡΓΟΣ Π. ΣΤΑΥΡΟΣ	20
516: ΒΕΡΓΟΣ Π. ΜΑΡΙΝΟΣ	20
501: ΣΧΙΖΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ (Κακός)	20
502: ΒΕΡΓΟΣ Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	20
503: ΒΕΡΓΟΣ Λ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ	20
504: ΑΝΔΡΙΑΝΟΥ ΜΑΡΙΑΝΘΗ	50
505: ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Γ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ	50
506: ΤΡΟΥΠΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ (Γκράβαρης)	10
507: ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ Γ. ΙΩΑΝΝΗΣ	20
508: ΔΑΡΑΣ Ν. ΙΩΑΝΝΗΣ	60
509: ΣΧΙΖΑΣ Δ. ΙΩΑΝΝΗΣ	20
510: ΚΛΕΙΣΟΥΡΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	20
511: ΚΛΕΙΣΟΥΡΑ Π. ΕΥΘΑΛΙΑ	20
103: ΔΑΛΑΜΑΓΚΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	50
417: ΓΕΩΡΓΙΟΥ-ΔΑΡΑ ΜΑΡΙΑ	50

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ

247: ΓΙΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ (Στη μνήμη του γιού του Ηλία)	50
162: ΣΧΙΖΑΣ Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (Στη μνήμη Ι. Μπόρα για τα βραβεία)	20
102: ΔΑΛΑΜΑΓΚΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ και ΔΑΛΑΜΑΓΚΑ -ΜΠΟΡΑ ΑΝΝΑ (Στη μνήμη του πατέρα τους Ι. Μπόρα)	300

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ:

64: ΚΑΤΣΙΑΠΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ (Για την Κοιμηση Θεοτόκου, στη μνήμη της συζύγου του, με την ευκαιρία της μεταφοράς στο χωρίο των οστών της).	50
415: ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ-ΔΑΡΑ ΚΑΤΙΝΑ και 416: ΓΕΩΡΓΙΟΥ-ΔΑΡΑ ΜΑΡΙΑ (Στη μνήμη του αδερφού τους Ανδρέα Χ. ΔΑΡΑ, για την Ζωοδόχο πηγή).	50
Σύνολο Εσόδων: 19.9.05 μέχρι 19.11.05:	1.150

ΞΟΔΑ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ:

(9.7.2005 μέχρι 19.11.2005)	
57: Βρύση Γιατρού	1000
58: Εφημερίδα: Φύλλο 150	574
60,65, 68: Μνημείο Δήμου-Μακρυγιάννη	3.000
61,62: Εκδήλωση στους Αράπηδες	200
66,67,72,76: ΔΕΗ, ΟΤΕ (4 μηνών)	179
69: Στεφάνι	40
70,73: πλακέτες	64
71: Σφραγίδα	40
74: Εκδήλωση Συνδέσμου	108
75: Εφημερίδα: Φύλλο 151	350
59,63,64,77,78: Απόδοση στο Εκκλησιαστικό Συμβούλιο προσφορών πατριωτών	450

Σύνολο εξόδων τετραμήνου:
6005
(5.293 € από 19.5-19.9. 2005 και
761 € από 19.9-19.11. 2005)

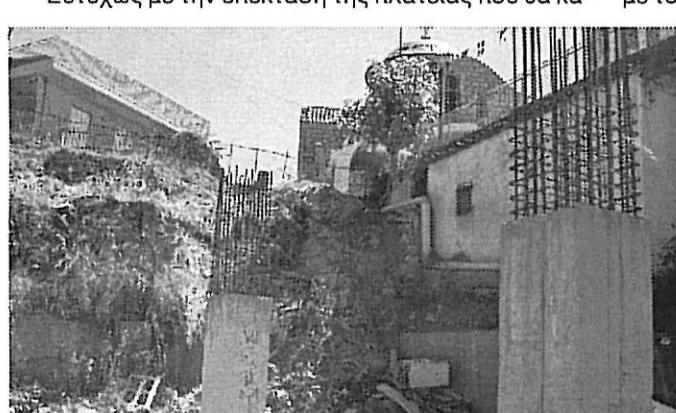
Από την επίσκεψη το καλοκαίρι στο χωριό

Σκουπίδια, Γαϊδουροκυλίστρα, Σουλινάρι

μπάζα κλπ.

β) Στη γαιδουροκυλίστρα, σε ένα τμήμα της νότιας πλευράς έχουν πετάξει πάρα πολλά μπάζα. Επιτρέπεται αυτό; Στην περιοχή εκεί πάμε καθημερινά βόλτα το καλοκαίρι. Τα μπάζα μπορούν να τα πετούν εκεί που θα υποδείξουν οι Τοπικές Αρχές, π.χ λίγο πιο πέρα προς την Μηλιάνθη, που μάλλον δεν θα ενοχλούν κανέναν.

Στη συγκέντρωση της Κυριακής (14.8.05) ακούσαμε τον Αντιδήμαρχο πατριώτη Θάνο Μπόρα να αναφέρει πως ίσως εγκριθεί ένα πρόγραμμα του Δήμου σχετικό με το περιβάλλον και την διαμόρφωση των εισόδων και εξόδων των χωριών. Στη δική μας περίπτωση οι χώροι αυτοί είναι το Σουλινάρι και η Γαϊδουροκυλίστρα. Αν πράγματι υλοποιηθεί αυτό το πρόγραμμα καλό θα ήταν να συζητηθεί με το Σύνδεσμο (δηλαδή το σύνολο των πατριωτών), ώστε να βοηθήσουν και οι πατριώτες (το χωρίο μας έχει πάρα πολλούς μηχανικούς) και να γίνει εκεί το καλύτερο δυνατό. Με άλλα λόγια να γίνει κάτι εξαιρετικό με σχέδιο, με πέτρα, με παγκάκια, με παιδική χαρά κλπ. κλπ. Με την ευκαιρία ο Σύνδεσμος εκφράζει τις ευχαριστίες του στον πατριώτη Τάκη Δημητρόπουλο, που ξανάφτιαξε την κορύτα στο Σουλινάρι, που κάποια "καλόπαιδα" τη σπάσανε πέρυσι.

νει ο Δήμος θα απαλλαγούμε από αυτά. Ελπίζουμε με τα έργα που θα γίνουν εκεί να μην μαζευτούν πάλι

ΕΥΧΕΣ ΤΙΑ ΤΙΣ ΤΙΟΡΤΕΣ ΚΑΙ ΤΟ 2006

Εύχρησαι πι γέρμηση των Χριστού γα σκορπίσει αγάπη και ειρήνη σε όλο τον κόσμο και να χαρίσει ατομική και οικογενειακή ευτυχία.

Ο καινούριος χρόνος 2006 να είναι δημιουργικός, χαρούμενος και με λιγότερα προβλήματα.

ΔΑΛΑΜΑΓΚΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
Δημοτικός Σύμβουλος Ιλίου